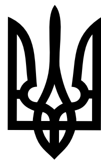
Вівторок, 9 грудня 2003 року. № 233—234 (3233—3234)



ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України



Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Соціальні гарантії — передусім

Цього тижня народні депутати планують розглянути майже сто законопроектів, серед яких три документи Президент визначив як невідкладні, а шість — уряд просить розглянути першочергово. Про це заявив Голова Верховної Ради Володимир Литвин на погоджувальній раді керівників депутатських фракцій та груп і голів комітетів. Окрім цього, за його словами, 64 законопроекти планується додатково включити до порядку денного четвертої сесії і прийняти відповідні рішення.

(Закінчення на 2-й стор.).

БЛІЦОПИТУВАННЯ: БУКОВИНА

Що вас сьогодні турбує найбільше?

Тамара Кузьміна, домогосподарка:
— Донька працює за кордоном, а ми з дідом виховуємо внучку. Хочемо, щоб виросла розумною та освіченою і знайшла роботу вдома, а не їздила наймитувати світами, як мама.

Мар'яна Царик, оператор комп'ютера:
— Маю низьку зарплату і жодних надій на завтрашній день. Хвилює й особисте життя, адже зараз знайти хорошого хлопця дуже важко.

Борис Руснак, юрист:
— Боюся, щоб в українців влада знову не вкрала майбутнє. Стривожений долями політиків, які щиро відстоюють інтереси народу. Їхні життя у небезпеці.

Петро Гасюк, політик:
— Стурбований зубожінням земляків, зневірених у майбутньому. Проблемами селян, які не знають, у що вдягнути дітей, як їх прогодувати і вивчити.

Галина Гесаль, бухгалтер:
— У квартирі не закінчено ремонт, переживаю за університетські успіхи доньки. А ще їй терміново треба купити чобітки.

Розпитував Сергій СУЛИМА.

ПЕРЕДПЛАТА—2004

Конкурс «Голос дитини»

До участі в ньому запрошуємо наймолодших читачів газети — школярів.

Отже, якщо вам ще не виповнилося 16, але ви маєте власну думку, надішліть нам лист-твір на тему «Дитина має право». Напишіть про себе і оточуючих, про реалії і перспективи, про ваші права і їх дотримання.

Найцікавіші листи буде надруковано в «Голосі України». А переможець одержить приз від парламентської фракції «Регіони України» — записувальний відеоплеєр.

Не забудьте покласти в конверт із позначкою «Голос дитини» квитанцію про передплату газети «Голос України» на наступний рік.

Призи газети

Результати розіграшу на 24—25 стор.

Путина і політика



Фото Володимира ПЕЧЕНОГО (УНІАН).

Початок путини чимало керченських рибалок зустріли на березі. Щоб не наражатися на неприємності від російських прикордонних катерів, у Керченському порту простоює близько 30 суден. Масовий вилов хамси їм зіпсували російські чиновники, які кажуть, що «з вини українського Рибгоспу угоди на вилов не подовжені». Проте наші рибалки трактують це пояснення як дрібну помсту за їхні протести проти спорудження сусідами одіозної тузлинської дамби, де традиційно проходять найбільші косяки риби.

На знімку: бригада прибережного вилову з рибрадгоспу «1 Травня» у керченській акваторії Азовського моря витягає першу тюльку.

(Закінчення на 4-й стор.).

Небо і земля, Тузла і риба

Після кількаденної паузи МЗС України прокоментувало перебіг україно-російських переговорів із розмежування Азово-Керченської акваторії (вони відбулися минулого тижня). «Жодних документів, які підтверджували б належність острова Коса Тузла Російській Федерації, російською стороною надано не було, бо таких документів немає у природі», — заявив, зокрема, заступник міністра закордонних справ України Олександр Моцик на учорашньому засіданні прес-клубу МЗС. Утім, зазначив він, останнім часом таких заяв офіційні представники РФ і не робили. Щодо переговорів загалом, то Олександр Моцик повідомив: нині триває робота з узгодження двох проектів договору, українського і російського.

(Закінчення на 7-й стор.).

У НОМЕР

Відгуляли слони

На березі Каховського водоймища в Запорізькій області виявлено велетенський кістяк невідомої тварини. За словами очевидців, довжина її від голови до кінчика хвоста — 15, а висота — 2,5 метра. Тих, хто знайшов останки монстра, вразили його півтораметрові щелепи зі скам'янілими зубами розміром майже з дитячу голову. На жаль, підмитий водою крутий схил берега обвалився і поховав незвичайну знахідку. Тепер, щоб довідатися, хто ж похований під шаром піску, треба споряджати палеонтологічну експедицію...

Місцеві фахівці не виключають, що виявлено останки так званого південного слона. У світі тільки шість майже цілком відтворених кістяків таких тварин. До речі, найбільшого (висота — 4,5 метра) знайдено у Запорізькій області неподалік Приморська влітку 1941 року.

А кілька років тому під Токмаком випадково знайшли ціле поховання південних слонів, **повідомляє наш власний кореспондент Олександр АБЛІЦОВ.**

Прокатали мільйон

Із цеху холодної прокатки Маріупольського металургійного комбінату імені Ілліча днями відправлено споживачам мільйонну з початку року тонну продукції. Такої продуктивності цех востаннє досягав одинадцять років тому. Як повідомили «Голосу України» у прес-центрі підприємства, до кінця року металурги планують видати ще щонайменше 100 тисяч тонн прокату. Крім того, за підсумками минулого місяця конвертерний цех комбінату вийшов на рекордне виробництво за 30 діб — 275 тисяч тонн сталі відмінної якості, **передає наш власний кореспондент Ліна КУЩ.**

Новий рік ювіляра

Достроковим виконанням річної програми з випуску продукції зустрів 25-річчя свого підприємства трудовий колектив Одеського припортового заводу. Один із найбільших у країні виробників мінеральних добрив, значна частка яких іде на експорт, цей завод щодоби видає «на-гора» 1000 тонн гранульованого карбаміду, 1500 тонн рідкого аміаку, чимало комплексних азотних добрив і метанолу, що перевищує програмні завдання на 10 відсотків. Звідси — і дострокова зустріч Нового року, **повідомляє наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК.**



Зростання промислового виробництва за 11 місяців року становило 15,5%, у листопаді — 14,3%

Соціальні гарантії — передусім

(Початок на 1-й стор.).

Сьогодні відбудеться день уряду про стан забезпечення в Україні встановлених чинним законодавством соціальних, економічних, правових і конституційних гарантій у сфері соціального захисту ветеранів праці. Після чого Міністр з питань палива та енергетики звітуватиме про стан розрахунків між підприємствами вугільної промисловості та тепловими електростанціями і оптовим ринком електроенергії. За скороченою процедурою депутати розглянуть зміни до Кримінального кодексу та Кодексу про адміністративні правопорушення, а також дев'ять законопроектів з питань законодавчого регулювання проблем інвалідів. Серед них — зміни до законів «Про основи соціальної захищеності інвалідів» (щодо соціально-побутового обслуговування), «Про державну соціальну допомогу дітям-інвалідам та інвалідам з дитинства» (стосовно матеріального забезпечення), «Про нафту і газ» тощо.

Два альтернативні проекти Трудового кодексу України і зміни до закону про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття народні депутати розглянуть у середу. О 15-й годині розпочнуться парламентські слухання: «Стратегія розвитку телерадіоінформаційного простору України».

У четвер народні обранці розглянуть у другому читанні законопроекти Цивільного процесуального та Адміністративного кодексів. А також законопроекти про оцінку земель, про внутрішні води, територіальне море та прилеглу зону; зміни до законів «Про інформаційні агентства», «Про правовий режим майна у Збройних Силах України»; вісім документів з пропозиціями Президента, зокрема, законопроекти «Про третейські суди», «Про представництво України за кордоном»; а також сім законопроектів з питань ратифікації угод. А під час перерви парламентарії обиратимуть Голову Рахункової палати.

Особливості бюджетної підтримки реалізації заходів з енергозбереження у бюджетних установах: казенних підприємствах, підприємствах комунальної власності, а також житлові, комунальні та господарські послуги народні обранці обговорять у п'ятницю.

Крім того, на засіданні Володимир Литвин зачитав звернення Леоніда Кучми до Верховної Ради, в якому йдеться про надання згоди на направлення миротворчого контингенту для участі України в місії ООН у Ліберії. Зокрема, глава держави зазначив, що з таким проханням до нього звернувся Генеральний секретар ООН Кофі Аннан, який наголошував на винятковому значенні внеску України в місії ООН і просив якомога швидше направити військових до Ліберії. Л. Кучма запевнив, що 350 українських миротворців не братимуть участі в бойових діях і просив «позитивно визначитися» з цього питання.

Наталя ЯРЕМЕНКО.

Продовження повноважень — політичний хабар?



Сьогодні, найімовірніше, народні депутати підтримають направлення українських миротворців у рамках місії ООН до Ліберії. Таку думку висловив на вчорашній прес-конференції Перший заступник Голови Верховної Ради Адам Мартинюк. Він зазначив, що особисто не підтримуватиме цю ініціативу Президента, бо у наших військових в африканських країнах є проблеми зі здоров'ям.

Крім того, за його словами, комуністи не підтримують обрання парламентом Президента і продовження повноважень нинішнього складу ВР до 2007 року, бо це «політичний хабар». До того, переконаний Адам Мартинюк, народні депутати не мають на це відповідних повноважень. Водночас Перший заступник заявив: якщо найближчим часом у нашій країні не зміниться модель управління — з президентсько-парламентської на парламентсько-президентську — то про політичну реформу можна надовго забути.

Парламент, за його словами, налаштований на конструктивну роботу, і заяви деяких представників більшості про перерозподіл портфелів голів комітетів і керівництва ВР безпідставні. Верховна Рада успішно завершить цей рік, бо певним показником стабільної роботи є вже ухвалений бюджет. Хоч він, за думку Адама Мартинюка, і «ніякий».

Ведучи мову про розклад політичних сил у Росії, зокрема про втрату російськими комуністами голосів на позавчорашніх виборах до Держдуми, Адам Мартинюк зазначив, що ситуація може повторитися і в Україні, але не швидко. Оскільки все залежить від адміністративного ресурсу і сильного Президента.

Наталя ЯРЕМЕНКО.

Принципова позиція

Факт...

Президент України звільнив з посади віце-прем'єр-міністра з питань паливно-енергетичного комплексу Віталія Гайдука.

...і коментар

Указ було підписано після того як Віталій Гайдук заявив, що у процесі створення газотранспортного міжнародного консорціуму поставлено крапку. При цьому він послався на думку експертів, які дали негативний висновок про доцільність створення ГТМК. До речі, «Голос України» писав, що у разі появи такого консорціуму наша держава може зазнати збитків на суму три мільярди доларів. Указ глави держави про звільнення Віталія Гайдука прокоментував лише прес-секретар керівника уряду. За його словами, Віктор Янукович вважає, що «уряд як єдина команда повинен... працювати над реалізацією тих завдань і програм, з яких прийнято рішення. Це стосується і важливих міжнародних контрактів і проектів. Час вимагає зваженості від уряду щодо кожного кроку, і останнє кадрове рішення обумовлене принциповою позицією в цьому питанні Президента України Леоніда Кучми». Водночас варто звернути увагу на мовчанку об'єднаних соціал-демократів, за квотою яких Віталій Гайдук був призначений на посаду віце-прем'єр-міністра з питань ТЕК. Окрім того, останні місяці паливно-енергетичний комплекс України перебував під постійною облогою представників російських структур. Так, ТНК наполегливо лобіювала використання нафтопроводу Одеса—Броди у реверсному режимі для перекачування російської нафти. А нещодавно глава «РАО ЄС» Анатолій Чубайс поквапився заявити про купівлю третини українських обленерго. А тому, можливо, позиція Віталія Гайдука дала поштовх для появи указу про звільнення.

Володимир КОРОЛЮК.

Ще один наказ виборців виконано

Нарешті і до селища Підпорожнянка Заводського району міста Запоріжжя підведено природний газ. На блакитне паливо тут очікували років двадцять. Ще один наказ виборців виконав народний депутат по 79-му виборчому округу Ярослав Сухий. Саме завдяки його клопотанням та фінансовій підтримці із депутатського фонду у селищі уже газифіковано понад сто будинків, а до кінця року блакитним паливом зможуть користуватися всі підпорожнянці. На зустрічі зі своїми виборцями народний депутат запевнив, що й надалі сприятиме реалізації їхніх соціальних програм.

Олександр АБЛІЦОВ.

Запоріжжя.

Умови перегляду постанов

Минулої п'ятниці відбулося чергове засідання Пленуму Верховного Суду України, на якому обговорено й прийнято постанову «Про деякі питання перегляду постанов судів у справах про адміністративні правопорушення». У ній, зокрема, роз'яснено судам, що чинним законодавством передбачено право прокурора брати участь у розгляді справ про адміністративні правопорушення та опротестовувати постанови суду у цих справах, а також вносити подання на постанову суду у справі про порушення митних правил. Увагу судів звернено на те, що постанова про накладення адміністративного стягнення є остаточною і оскарженню в порядку провадження у справах про адміністративні правопорушення не підлягає, але вона може бути скасована або змінена за протестом прокурора самим суддею або незалежно від того, чи є протест прокурора, — головою вищого суду. Приводом для перегляду постанови у таких випадках можуть бути скарга та клопотання учасників процесу. Суди не вправі відмовити у прийнятті подання прокурора на постанову судді навіть в тому випадку, коли він не брав участі в розгляді справи про адміністративне правопорушення.

Таємним голосуванням Пленум ВСУ підтримав подання Голови Верховного Суду Василя Маляренка, погоджене з Радою суддів України, про призначення суддів Верховного Суду України терміном на п'ять років на адміністративні посади. Першим заступником Голови Верховного Суду України призначено Володимира Стефанюка, заступником Голови Верховного Суду України — Анатолія Ярему.

Прес-служба Верховного Суду України.

САМОВРЯДУВАННЯ

Регіони незадоволені діями уряду

Про це заявив на брифінгу «Конгрес місцевих та регіональних влад України — рік роботи, досягнення та перспективи» віце-президент Асоціації міст та громад України Мирослав Пітцик. Уряд залишив місцеві бюджети на голодному пайку. Нині держава заборгувала органам самоврядування понад 2 млрд. грн. з виконання делегованих повноважень. Надалі делеговані повноваження виконуватимуться доти, поки вони фінансуватимуться.

«Ми вісім разів зверталися до уряду, Першого віце-прем'єра Миколи Азарова зі своїми пропозиціями, — сказав Пітцик. — Пропонували: давайте сядемо і звіримо наші спільні підрахунки, але на жодне звернення не одержали відповіді».

Мало того, розповів журналістам голова секретаріату Української асоціації місцевих та регіональних влад В'ячеслав Негода, така зустріч відбулася й за участю Прем'єр-міністра Віктора Януковича та міських голів, голів облрад. У результаті перед урядом було поставлено 27 письмових запитань, що стосувалися формування місцевих бюджетів. Однак і на ці запитання жодної відповіді представники органів самоврядування не одержали. «Якщо уряд, — наголосив Мирослав Пітцик, — не бажає співпрацювати з органами самоврядування і вважає, що вони створені для Європи, то нехай про це скаже. Бо як пояснити те, що робота над Держбюджетом-2004 велася в абсолютно закритому режимі від органів самоврядування, і жодна розвідка не могла здобути будь-яку інформацію аж до голосування у Верховній Раді».

Анатолій КАРАСЬ.

Дід Мороз із депутатським мандатом

Депутати Севастопольської міської ради прийняли рішення про надання коштів на придбання новорічних подарунків для всіх дітей міста у віці до 14 років. Крім того, юні севастопольці безплатно одержать квитки на новорічні і різдвяні вистави, підготовка яких уже триває у всіх театрах міста-героя. Заплановані для дітей сюрпризи коштуватимуть міській скарбниці майже 400 тисяч гривень.

Світлана КАЛИНОВСЬКА.

Севастополь.

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Король Данило прийшов у Луцьк

У Луцьку за участю народних депутатів України Бориса Загреви та Євгена Кирильчука відкрито меморіальну дошку, присвячену 750-річчю коронування Данила Галицького королем України-Руси, на будинку №1 по вулиці, яка носить ім'я цього відомого державного діяча XIII століття.

Це не перший захід такого плану, ініційований на Волині Українською народною партією. Лише цього року за участю УНП у місті Любомлі відкрито дві меморіальні дошки корифею української сцени Наталії Ужвій, в Луцьку в такий спосіб відзначено письменника Модеста Левицького — товариша сім'ї батьків Лесі Українки, в селі Новий Загорів споруджено пам'ятник воїнам Української повстанської армії, які біля стін монастиря в триденному бою знищили понад півтисячі гітлерівців.

Окрім того, народний депутат України, голова обласної організації УНП Борис Загрева передав музею Волинської ікони комп'ютерну техніку. Свого часу музей отримав цифровий фотоапарат, набір високоякісних фотооб'єктивів, іншу техніку, яка дає можливість виконувати на сучасному рівні реставраційні роботи. І насамперед всесвітньо відомої ікони Холмської Божої матері, про складну долю якої «Голос України» писав 23 липня цього року.

Микола ЯКИМЕНКО.

Луцьк.

Фото Миколи ЗІНЧУКА.

На знімку: відкриття меморіальної дошки Данилу Галицькому в Луцьку.

По праці й шана

Переможцем Всеукраїнської акції «Зорі надії», приуроченої до Всесвітнього дня інвалідів, став народний депутат Василь Надрага. Таке визнання він одержав у номінації «Політики — за актуалізацію і розв'язання на державному рівні проблем, пов'язаних зі становищем інвалідів». Люди, які знають Надрагу, впевнені — вибір зроблено правильно.

В. Надрага брав активну участь у розробці та прийнятті багатьох законопроектів України про соціальний захист населення. Крім того, протягом багатьох років він підтримує громадські організації інвалідів Луганщини.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

За кулісами ефіру

ДО ПАРЛАМЕНТСЬКИХ СЛУХАНЬ

Завтра, 10 грудня, у Верховній Раді України відбудуться парламентські слухання про стратегію розвитку телерадіопростору України.

Нині у парламенті триває робота над новими редакціями законів «Про телебачення і радіомовлення», «Про Національну раду з питань телебачення і радіомовлення» та ін. Прийнятий в 1994 році закон про телебачення і радіомовлення сьогодні нездатний охопити всі напрями і проблеми розвитку цієї галузі. Адже багатьох явищ у вітчизняному телерадіопросторі на той час просто не існувало: не було недержавного телебачення і радіомовлення, а національний телерадіоінформаційний ринок лише починав формуватися. Натомість нині розвиваються кабельні та ефірні багатоканальні мережі, супутникове мовлення, телевізійні послуги за замовленням тощо. І це також потребує законодавчого врегулювання.

Схвалений у першому читанні проект нової редакції закону «Про телебачення і радіомовлення», авторами якого є народні депутати України Олександр Зінченко, Микола Томенко, Юрій Артеменко, Микола Баграєв та Володимир Яворівський, ставить за мету привести вітчизняну законодавчу базу у відповідність до європейських вимог, потреб та реалій розвитку національного телерадіоінформаційного ринку. У цьому законопроекті, зокрема, викладено базові засади діяльності та розвитку галузі: основні принципи державної політики у сфері телебачення і радіомовлення, функції та повноваження органів державної влади, гарантії свободи діяльності телерадіоорганізацій, антимонопольні обмеження, захист інтересів національного телерадіовиробництва тощо.

Положення нової редакції закону надають Нацраді більші повноваження для впливу на формування інформаційного простору, а також, як стверджують автори законопроекту, захищають операторів та провайдерів від невмотивованого втручання в їхню діяльність. У законопроекті також докладніше, ніж у чинному законі, викладено права і обов'язки телерадіоорганізацій, їхніх працівників та телеглядачів і радіослухачів, визначено відповідальність за порушення законодавства, санкції до телерадіоорганізацій та провайдерів.

Водночас, можливо, що під час доопрацювання до прийняття у другому читанні та в цілому нова редакція закону про телебачення і радіомовлення зазнає істотних змін. Адже прийнятий за основу варіант викликав неоднозначну реакцію і в представників державних органів влади — Держкомінформу, Нацради, і в керівників телерадіокомпаній, журналістів. Учасники громадського обговорення, організованого Комітетом ВР з питань свободи слова та інформації, висловили низку принципових зауважень і пропозицій до законопроекту.

Однак усі сходяться в одному: зміни у законодавстві, що регулює вітчизняний телерадіопростір, уже давно назріли й вкрай необхідні. Тож дискусія, що відбудеться у стінах Верховної Ради під час парламентських слухань, допоможе прислухатися до позиції кожного — урядовців, телевізійників, радистів, і телеглядачів та радіослухачів.

Юліана ШЕВЧУК.

Заява

Фракція Народно-демократичної партії вкрай стурбована ситуацією, що склалась із забезпеченням наших громадян однією з головних форм втілення української культури — книгою

За останнє десятиліття в Україні гостро постала проблема «вакууму української книги». І цей вакуум заповнюють сьогодні іноземні (переважно російські) видання. Наша книга виявилася неконкурентноздатною, особливо це стосується художньої книги. Поступово ця ситуація змінюється — книжковий ринок поповнюють українські підручники, навчальні посібники, адже без них взагалі не можна собі уявити функціонування системи освіти в Україні.

Але, звичайно, на цьому ми не маємо права зупинятись. Жодні дії задля утвердження української мови в Україні не зможуть зробити стільки, скільки зробить українська книга.

Для підтримки національного книговидавця вже багато зроблено. Найголовніше — це прийняття Верховною Радою України Закону «Про державну підтримку книговидавничої справи в Україні» (06.03.2003), у прикінцевих положеннях якого передбачено ряд суттєвих пільг з оподаткування для українських книговидавців. На жаль, досі цей закон не набув чинності — його дію було призупинено Законом «Про Державний бюджет на 2003 рік». Проте зазначені пільги протягом цього року все-таки надавалися відповідно до положень інших законів України (зокрема, завдяки внесеним змінам до законів «Про податок на додану вартість» та «Про оподаткування прибутку підприємств»), що дало змогу книговидавцям розпочати процес переоснащення видавничо-поліграфічної бази та дещо розширити виробництво книжкової продукції в Україні.

Але дія згаданих норм закінчується 01.01.2004.

З поданням проекту Державного бюджету на 2004 рік стало зрозуміло, що українською книгою сьогодні жертвують. Але заради чого? А підготовка до другого читання поступка щодо виробництва зошитів, підручників і навчальних посібників жодною мірою не рятує ситуації. Адже поза пільговим режимом залишається, приміром, література для дітей, наукова книга, художня література тощо. Видання української книги знову стане збитковим.

Завтра ми прийматимемо різні програми з оздоровлення книговидавничої справи, придушивши її сьогодні. Це суперечить всім законам логіки.

Такими темпами до 2008 року (а саме тоді пропонується зняти пільги для книговидавців) у нас не залишиться жодного платника податку по цій статті оподаткування, як не залишиться й української книги.

Оскільки 27 листопада було прийнято в цілому бюджет на 2004 рік, з метою поліпшення ситуації, що склалася у вітчизняному книговидавництві, фракція НДП розроблятиме законопроект, який передбачатиме вилучення пункту 37 статті 80 проекту закону України «Про Державний бюджет України на 2004 рік» стосовно призупинення дії Закону «Про державну підтримку книговидавничої справи в Україні» на 2004 рік.

Провокація чи здоровий глузд?

На черговому пленарному дні Верховної Ради України 25.11.2003 р. було нарешті поставлено на голосування проект постанови депутатів П. Толочка, С. Правденка, О. Ременюка про включення до порядку денного парламентського дня уряду питання про вивчення російської літератури як спільної духовної спадщини східних слов'ян. Тривалий час це питання не могло бути розглянуто, оскільки опозиція блокувала роботу Верховної Ради.



Несподівано для мене, як співавтора проекту постанови, вона викликала бурхливу і неадекватну реакцію народних депутатів із стану «Нашої України». Деякі з них добалакалися навіть до того, що П. Толочко вчинив своєрідну провокацію, зумовлену винятково політичними міркуваннями напередодні президентської виборчої кампанії. Це ж треба так марити президентськими виборами, щоб річна дистанція до них здавалася їх переднем, а все, що відбувається у Верховній Раді, сприймалося винятково через їх призму.

(Закінчення на 9-й стор.).

ФОТОФАКТ

Члени радикальної екологічної організації «Передусім Земля!» пікетували приміщення Міністерства охорони навколишнього природного середовища. Вони вимагали звільнення з посади заступника міністра Анатолія Грищенка, який, на їхню думку, не сприяє громадському екологічному рухові в нашій країні. А нещодавно він ніби затвердив висновок державної екологічної експертизи на будівництво каналу Дунай—Чорне море, що, як вважають пікетувальники, завдасть великої шкоди Дунайському біосферному заповіднику, суперечить чинному законодавству і міжнародним зобов'язанням України.



Фото Михайла ГОЛЯКА.

БАЛАНС ТИЖНЯ

Ціни розкрутилися. Росіянам не дали...

Інфляційний камінь упав минулого тижня. У листопаді інфляція становила 1,9 відсотка — поки що рекорд року. Порівняно з листопадом минулого ціни зросли у 2,7 разу. Отже, надалі наші доходи безбожно кроїтиме неабиякий інфляційний податок. Який саме, покаже грудень.

Якої руйнівної сили набере інфляційний податок на Новий рік, мабуть, не відповість з абсолютною точністю ніхто. Тим паче урядовці, які протиділи подорожчанню хлібобулочних виробів до такої міри незграбно, що вже й кури не сміялися. (Не інакше через різке подорожчання комбікормів. — **Авт.**). Назву лише головні чинники, які сприяли зростанню індексу споживчих цін у листопаді.

По-перше, зернова інфляція. Її спричинила, з одного боку, нерівномірна інтенсивність імпорту зерна, а з другого — поширення інфляції з хліба на інші продукти харчування споживчого кошика. Ясно, що не варто було попускати віжки адміністративного регулювання на період пікового завантаження залізниці, елеваторів, перевалочних пунктів імпортним зерном. Тим паче що вже на початку місяця було зрозуміло: головним подразником інфляції стане зростання цін на продовольчому ринку. Що й підтвердив висновок Нацбанку за результатами листопада: «**У рейтингу інфляційних чинників домінують ті, які впливають на підвищувальний ціновий тренд з боку пропозиції на продовольчому сегменті ринку товарів і послуг. Базова інфляція, яка безпосередньо залежить від руху грошового попиту і відповідної монетарної пропозиції, в листопаді залишилася майже незмінна: по непродовольчих товарах — 0,2 відсотка і по послугах — 0,6 проти жовтня**».

Рейтинг аналітиків Нацбанку залишає суперечливе враження, бо на другому місці стоїть кон'юнктурна інфляція. Отже, лихо не без добра: її спричинила природна реакція на неочікуване зростання (7,2 проти 4 відсотків) показника валових суспільних доходів, інакше кажучи ВВП. А ще, мабуть, це — логічний наслідок зростання більш як удвічі інвестицій і відповідь на рекордну експансію кредитних ресурсів з боку і комбанків, і того самого Нацбанку через механізм рефінансування.

Далі банкіри ставлять чинник інфляційних очікувань, який підігрівали довколобюджетна риторика, пославлення готівкового курсу в обмінниках, зрештою, навіть відносна девальвація офіційного курсу гривні. Усе те мало місце, але, як на мене, більшу рейтингову вагу має інший чинник — розрядка потенціалу оптової інфляції, яка накопичувалася від початку року і почала вже детонувати в листопаді. Тому важко не погодитися з усіма рекомендаціями Нацбанку, а поготів з тією, що стосується заклику тримати гривню і продовжувати зважену монетарну політику.

Яке це суперважке завдання, стало зрозуміло у четвер, коли оприлюднили маловтішні результати антиінфляційної боротьби у листопаді і стало відомо, що третина українських розподільчих мереж електроенергетики може потрапити під контроль РАТ «ЄЕС Росії». Про це повідомив заступник голови правління РАТ і водночас голова правління ВАТ «Федеральна сітьова компанія» (ФСК) Андрій Рапопорт. Гадаю, що це було цілковитою несподіванкою для Кабінету Міністрів України. За словами російського енергетика, місяць тому про створення спільного консорціуму з РАТ «ЄЕС Росії» домовилися українські фінансово-промислові групи «Інтерпайп» (керована Віктором Пінчуком. — **Авт.**) і «Енергетичний стандарт» (підзвітна Костянтину Григоришину. — **Авт.**) Тоді ж, природно, я поцікавився у прес-служби ФДМУ, що вони думають з цього приводу. І одержав відповідь: «А що тут думати? Одні акціонери продають на вторинному ринку свої акції іншим, то вже не наша справа»...

Та не просто ж продають, а вже переглядають підсумки приватизації за роки нашої незалежності! До статутного фонду спільного консорціуму планувалося внести від 16 до 100 відсотків акцій 10 українських підприємств: Дніпро-, Запоріжжя-, Луганськ-, Львів-, Миколаєв-, Полтава-, Прикарпаття-, Суми-, Тернопіль-, Чернігівобленерго.

Свою справу ФДМУ робить справно, виконавши річний план з приватизації об'єктів вже минулого тижня. Ймовірно, що росіяни мають намір придбати й інші стратегічні активи вже приватизованих підприємств. А поки що Президент України Леонід Кучма розчарував голову правління Анатолія Чубайса заявою про те, що до продажу активів обленерго Україна ще не готова. Поміркуємо про те, що стоїть за цією відповіддю. Нереструктуровані борги наших об'єктів енергетики — можливо. Руйнівні наслідки експансії мереж дешевою електроенергією — напевно. Корпоративні війни, які не вщухають на приватизаційному полі — ймовірно. Усе це складові енергетичної безпеки країни, нашої з вами безпеки. Кажуть на підконтрольних росіянам потужностях сьогодні виготовляють кожну п'яту тонну металевого прокату. Добре, якщо Президент уявив раптом, скільки, в які боки і за які ціни на підпорядкованих росіянам обленерго перетікатиме кіловатів. Але ще краще, якщо він поставив на місце Анатолія Чубайса, розуміючи безперспективність гри з росіянами без козирів. Їхні олігархи нині кажуть: «Нас в Україні не було — і її люди одержують удвічі меншу зарплату, ніж росіяни, і культура корпоративного управління перебуває ще в зародку, і боротися з інфляцією без російського зерна Україна неспроможна...».

Сергій ВЛАД. 

Путина і політика

(Початок на 1-й стор.).

Організацію української риболовлі в районах спільного з російськими рибалками промислу біля берегів Анапи і Кавказу, в Азовському морі зірвано. Хоча колективи рибних господарств до путини підготувалися ретельно: 26 риболовецьких суден готові для вилову азовської хамси, а сім — чорноморської. Та вдалося упіймати тільки 1.467 тонн хамси. На керченському ринку ціни на неї підскочили вдвічі: один кілограм коштує 4—7 грн. Це тому, що навіть найдосвідченіші керченські капітани сейнерів дезорієнтовані, не мають точної інформації про скупчення хамси, ведуть промисел майже всліпу, в пошуках риби даремно спалюють дороге пальне.

Є сподівання, що ситуація зміниться на краще. Якщо ні, то керченські сейнери переключаться на вилов ставриди і пеленгасу, допустимий вилов яких становить відповідно 1.700 і 2.000 тонн. 250 тонн цієї риби українські рибалки вже виловили і продають по 4—5 грн. за кілограм.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Вулиця імені Миколи Амосова

Відтепер ім'я видатного хірурганоситиме одна із затишних вулиць Солом'янського району Києва, на якій знаходиться заснований ученим Інститут серцевої і судинної хірургії, де він працював.

З цієї нагоди відбулося урочисте зібрання, в якому взяли участь голова Солом'янської райдержадміністрації Іван Сидоров, народний депутат від округу Станіслав Сташевський, президент НАНУ Борис Патон.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

УНОМЕР

«Атлант» для Феодосії

На Чорноморському суднобудівному заводі підписано акт про приймання буксира «Атлант». Це друге судно, побудоване чорноморцями для Феодосійського морського порту. За словами замовників, перший буксир «Бриз-Юг» відмінно показав себе в експлуатації. Обидва судна цілком спроектовано і побудовано чорноморцями. Вони відповідають сучасним вимогам для свого класу.

Олена ІВАШКО.

Миколаїв.

Гепатит переходить у наступ

Схоже, що гепатит у Кіровограді перейшов у тотальний наступ. **За даними міської санепідемстанції**, з початку року в обласному центрі зареєстровано 127 випадків захворювання, що майже на 63 відсотки більше, ніж за такий самий період минулого. Цікаво, що загалом по області спостерігається протилежна тенденція — зменшення кількості хворих на 12 відсотків.

Фахівці одностайно заперечують, що збудником хвороби могла стати неякісна дніпровська вода, яку подають до міста з перебоями. Вірогіднішою причиною заражень вони вважають вживання в їжу немитих фруктів та овочів, а також недотримання кіровоградцями правил особистої гігієни.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

А в документах — цивільна техніка

Провалом закінчилася спроба двох іноземних комерційних фірм провезти через територію України військове спецустаткування під виглядом звичайної цивільної техніки. Працівники Управління СБУ в Одеській області виявили: в контейнерах було зовсім не те, що зазначено в документах. У першому випадку транзитом до однієї з близькосхідних країн переправляли нібито двигуни й комплектувальні до вантажних автомобілів, а насправді — запчастини, агрегати і двигуни для бронетанкової техніки. У другому — замість заявлених двигунів для тракторів до Африки експортували устаткування, що використовується для підготовки військових фахівців. Вантажі затримано. Порушено кримінальну справу, ведеться слідство.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Полетить і студентський супутник

П'ятдесят тисяч гривень у вигляді заохочувального гранту одержав від Президента України Леоніда Кучми студент фізико-технічного інституту Дніпропетровського національного університету Сергій Остапчук. Разом з кількома своїми ровесниками з фізтеху та факультету прикладної математики він нині проектує і створює студентський мікросупутник, який з метою вивчення навколоземного простору буде запущено конверсійним ракетоносієм КБ «Південне» та Південмашу «Дніпро». Запуск намічено здійснити з російського космодрому «Байконур».

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Державний лізинг процвітав би, та безгрошів'я заважає

ПЕРСПЕКТИВА

На виставковому майданчику нещодавно відкритого Хмельницького регіонального центру технічного сервісу під час організованого обласною філією НАК «Украгролізинг» огляду звичних сівалок, тракторів, комбайнів, які, власне, і надає компанія в лізинг, можна було побачити і кілька іржавих розукомплектованих агрегатів. Як кажуть, «убитих», які, окрім як на металобрухт, для чогось іншого вже не годяться.



У деяких агроформуваннях, коментував згодом ситуацію голова правління НАК «Украгролізинг» Євген Томін, отримавши машину в лізинг, експлуатують її малокваліфіковані кадри по-варварськи, не дотримуються правил технічного обслуговування, розукомплектовують та добивають «до ручки», задовго до завершення амортизаційного терміну перетворюють її на металобрухт. Для компанії виникає майновий ризик: можлива ситуація, що після закінчення терміну лізингу комбайни, трактори, сівалки не відповідатимуть залишковій вартості. НАК несе збитки, і таких прикладів чимало. Ось чому компанія прагне втручатися в процеси експлуатації, веде пошук різних форм і методів ефективного використання техніки та надання сільгосптоваровиробникам додаткових послуг. Голова правління стверджує, що в країні стаціонарних пунктів техсервісу організовано вже 17, стали до ладу 34 магазини запчастин та 15 майданчиків виставки продажу сільськогосподарської техніки, через які реалізовано матеріальних ресурсів на суму 7,2 млн. гривень. Організація мережі технічних центрів — від області до району, підкріпленої комп'ютерною базою даних про наявність у регіонах запчастин до техніки, звісно, збігається з інтересами виробників агрегатів для землеробів. Є зацікавленість і в експозиціях.

Як прокоментував відкриття в обласному центрі майданчику виставки-продажу сільгосптехніки заступник генерального директора з машинобудування акціонерної компанії «Адвіс» Іван Дунець, створенню таких варто сприяти у кожному райцентрі. Жодних додаткових державних капіталів для цього не потрібно — на регіональному рівні завжди знайдеться потужна структура, зацікавлена в організації таких виставок. Проте навіть такі експозиції не в змозі розв'язати головної проблеми підприємства — керівники заводу досі лише сподіваються, що колись люди на селі багатітимуть, тоді замість трьох лопат на обійсті стоятиме мотоблок з причіпними знаряддями. А поки головні покупці міні-техніки від «Адвісу» — аграрії Чехії, Словаччини та Угорщини.

Зарадити ситуації, на думку Євгена Томіна, і покликана система фінансового лізингу. За його інформацією, за останні п'ять років лізинг допоміг аграріям розжитися технікою майже на 700 мільйонів гривень. Кількість користувачів лізингових послуг з 600 у 1998 році збільшилася до чотирьох тисяч у 2003-му. Ще один величезний плюс, переконаний директор Миколаївської філії «Украгролізинг» (у компанії цю філію вважають однією з кращих) Олександр Петров: система великою мірою виручає ті самі вітчизняні підприємства сільгоспмашинобудування, які отримують можливість для реалізації своєї продукції. Хоча й тут не без «гріха». Борги лізингоотримувачі, вони ж селяни, за використання техніки повертають зі скрипом. В «Украгролізингу», в свою чергу, обмежені можливості щодо закупівлі нової техніки.

Іван ЛАЗНЮК.

На знімках: голова правління НАК «Украгролізинг» Євген Томін уважно вивчає можливості лізингодавців; а батюшка, здається, при грошах...

Фото автора.

Став міст як новий

Після реконструкції відновлено рух по пішохідному мосту через залізничну колію у районі тернопільського вокзалу. За 40 років експлуатації старий шляхопровід став небезпечним і для колій, і для людей.

Спочатку через нестачу коштів, а для відбудови потрібно було майже півмільйона гривень, яких не мала ні місцева влада, ні залізничники, його вирішили знести. Але, зважаючи на те, що міст з'єднує центр міста з кількома житловими масивами, все-таки вирішили його зберегти. Кошти спільними зусиллями нарешті відшукали. По суті, реконструйований міст — це нова споруда, старим залишилося тільки місце розташування.

А співпраця породила нову ідею: збудувати приміський вокзал, потреба в якому давно назріла. Кошти вишукуватимуть разом.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

ЗНАЙ НАШИХ!

Запорізький соловейко

Дев'ятнадцятирічний запорізький співак Олександр Панайотов став фіналістом Всеросійського телеконкурсу «Народний артист». Цей телепроект стартував у Росії на початку літа. Серед 10 тисяч претендентів на звання «народного» був і Олександр Панайотов — один із лауреатів конкурсу нашої газети серед співаків-вокалістів, які брали участь у другому Всеукраїнському фестивалі майстрів мистецтв і народної творчості.

Вихованцю відомого запорізького педагога Володимира Артем'єва (студія «Юність» ДК ВАТ «Дніпроспецсталь») довелося завойовувати симпатії російського глядача. Адже телешоу «Народний артист» по українському ТВ не транслювалося і численні шанувальники обдарованого виконавця не могли додати йому своїх голосів. Проте Сашко — другий у рейтингу глядацьких симпатій. Наприкінці грудня в Москві відбудеться концерт переможців телеконкурсу «Народний артист». Заспівати дуетом Олександрові Панайотову запропонувала сама Лариса Доліна.

Олександр АБЛІЦОВ.

Запоріжжя.

ЖАХ

Усі затримані — душевнохворі

Світловодські правоохоронці затримали підозрюваних у скоєнні вбивства трирічної Анжели Бузажинської і чотирирічної Ольги Тендітної.

Дівчатка зникли з власного подвір'я 16 серпня, а недавно тіла діток було знайдено в поліетиленових пакетах поблизу шлюзів Світловодської ГРЕС.

За словами начальника Світловодського міськрайвідділу міліції Ігоря Іванова, всі троє підозрюваних належать до категорії душевнохворих. Перевіряється також версія їхньої причетності до релігійних сект.

Як стало відомо, один із затриманих, 52-річний чоловік, мешкав у тому самому під'їзді, що й дівчатка. Під час обшуку в його квартирі правоохоронці начебто відшукали незаперечні докази того, що розправа над дівчатками чинилася саме там.

Олег БОНДАР.

Кіровоградська область.

НОВИНИ

Троє в одному кріслі

На черговому засіданні сесії Львівської обласної ради йшлося про незбагненну для депутатів і населення логіку ротації керівних кадрів міліції. За минулі 13 років змінилося 10 начальників обласного управління МВС. За 11 місяців 2003 року в цьому кріслі встигли побувати троє посадових осіб. Чи можна за таких обставин сподіватися на поліпшення криміногенної ситуації? Питання залишається відкритим. Ось і нинішній начальник Ігор Адамчук, який ще зовсім недавно обіцяв навести лад у регіоні й ревно взявся до цієї роботи, вже звільняє посаду. Чому? Невідомо. Сам він відмовився від коментарів. Нинішній в. о. начальника УМВСУ підполковник Сергій Сухонос надав депутатам суто протокольну інформацію. На сесії вирішено заслухати повідомлення про розкриття резонансних злочинів у січні 2004 року. На той час буде відомо ім'я нового начальника, який стане до роботи із свіжими намірами, як і всі його попередники.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

ФОТОФАКТ

У столиці відкрито виставку «Різдвяно-новорічні свята».

На знімку: 9-річні Влада Максимова і Андрій Костецький демонструють вироби своїх юних колег зі студії скульптури і кераміки.



Фото Олександра СИНИЦІ (УНІАН).

Новий підхід до старих проблем

У Луганській області розроблено план розвитку регіону до 2011 року. В його створенні брали участь фахівці Міністерства міжнародного розвитку Великої Британії, низки організацій та наукових інститутів України.

В основу документа покладено міжнародний підхід до ролі людини в розвитку території. Виконання поставлених завдань забезпечить розв'язання проблем зайнятості населення, підтримки малого і середнього бізнесу, залучення в область іноземних інвестицій.

Якщо депутати обласної ради підтримають нову стратегію, соціально-економічний розвиток регіону на майбутній рік будуватиметься на основі цього документа.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

НОВИНКА

Масло з... медом

Рецептуру нового виду продукції розробили фахівці ВАТ «Тульчинський молокозавод», що на Вінниччині, спільно з науковцями одного із столичних НДІ. Це — вершкове масло з... медом.

Ініціатива щодо випуску належить голові спостережної ради підприємства Станіславу Войтовичу. Неперевершений смак від поєднання масла з медом, каже він, пам'ятає ще з дитинства. Йдеться не лише про смакові якості — такий продукт, запевняють спеціалісти, корисний для здоров'я. Особливістю вершкового масла, яке виготовляють із фірмовим знаком «Тульчинка», є те, що воно не містить холестерину.

Віктор СКРИПНИК.

Чим запам'ятається куратор?

АКЦІЯ

У Києві завершується міський конкурс класних керівників 5-х класів загальноосвітніх навчальних закладів. Його мета — підтримка творчої праці вчителів, популяризація педагогічного досвіду, підвищення ролі класного керівника (куратора). Завданням акції був пошук нових форм і методів організації виховної роботи з учнями 5-х класів з метою їхньої адаптації у загальноосвітній школі, виявлення обдарованих кураторів п'ятих класів та поширення їхнього досвіду.

Спочатку кращих класних керівників визначали в кожному з десяти районів. Незабаром вони змагатимуться на міському конкурсі. А організували його Головне управління освіти і науки Київської міськдержадміністрації, педуніверситет імені Б. Грінченка за підтримки міської ради профспілок працівників освіти і науки та редакції парламентської газети «Голос України».

Іван ІЛЛЯШ.

ВІСТІ З СУМЩИНИ

Старший брат киває на меншого

Негласне змагання під девізом: «Хто бідніший?» триває між чиновниками Сумської облдержадміністрації та їхніми колегами з міськвиконкому Сум. Як стверджують арбітри-комунальники, у командних змаганнях на останньому етапі вперед вирвалися «спортсмени» з облдержадміністрації, які заборгували комунальним службам загалом близько 300 тисяч гривень. У індивідуальному спорі беззастережне лідерство тривалий час утримує представник виконкому обласного центру — його борг становить понад вісім тисяч гривень.

Голова Сумської облдержадміністрації Володимир Щербань зажадав від «спортсменів» погасити заборгованість упродовж місяця. Після зазначеного терміну всім «саботажникам», які виставляють владу на глум, доведеться шукати нову роботу.

Підвела любов до статистики

Чотири роки з конфіскацією майна відміряв Зарічний районний суд обласного центру колишньому начальнику Ковпаківського райвідділу міліції міста Суми Василю Андрущенку. Його позбавлено офіцерського звання, а також права упродовж трьох років після відбування покарання працювати в правоохоронних органах.

Феміда покарала міліціонера за... надмірне службове завзяття та любов до статистичної звітності. Щоб покращити показник розкриття злочинів у підвладному йому міліцейському підрозділі, начальник узяв та й прикрив у листопаді минулого року 43 кримінальні справи, підробивши протоколи допитів. За вказівками Андрущенка чорнову роботу виконували під загрозою дисциплінарних стягнень та звільнення з роботи підлеглі. Врахувавши ці обставини, суд наклав на двох дізнавачів солідні штрафи і вето на їхню роботу в правоохоронних органах протягом трьох наступних років.

Слобожанська кераміка завойовує серця

У роменчан свято. Лідер вітчизняної будівельної галузі — АТЗТ «Слобожанська кераміка» здобув дві перемоги. Спочатку став переможцем обласного конкурсу «100 кращих товарів Сумщини», а згодом виборов першість у Києві на міжнародному конкурсі «Золота торгова марка».

Уперше підприємство заявило про себе три роки тому, коли біля керма став нинішній голова правління «СБК» Іван Телющенко. Саме він новаторськими ідеями надихнув колектив практично мертвої цегельні, де тоді працювало лише 50 осіб, на відродження виробництва. Скільки їм довелося спільно подолати штучних перепон, ніхто не рахував. Та вони не відступали і добилися успіху. З цегли, яку нині випускають роменчани, зводять новобудови у Києві, Харкові, Донецьку, Чернігові, Полтаві, Житомирі... Замовлення на неї надходять також і з близького, і з далекого зарубіжжя.

Владислав ЖМУРКОВ.

ФОТОФАКТ

У п'ятницю горіла будівля Донецького вугільного інституту. За викликом на боротьбу з пожежею прибуло шість відділень вогнеборців. Даних про потерпілих немає.

На знімку: під час гасіння пожежі.



Фото УНІАН.

ГЛОБУС

Новорічні зустрічі з давніми друзями

Наприкінці року зазвичай підбивають підсумки. А ми вирішили повернутися до тем і героїв матеріалів «Глобуса», що мали цього року великий резонанс. Тож починаємо...

Чужі листи,

або Чому Отто фон Габсбург вважає українців земляками

*Невдовзі після публікації в «ГУ» інтерв'ю з угорським істориком Анталом Йожею «Події 1956 року: Андропов і кухарка Габсбургів» до редакції надійшов несподіваний лист. Тобто сам лист був звичайний. Несподіванкою було, що його автор Володимир Сторожук (**на знімку ліворуч**) вирішив перекласти цю статтю і надіслати її... Отто фон Габсбургу (**на знімку праворуч**). Ніде правди діти, страшенно хотілося дізнатися реакцію останнього на нашу публікацію. Тож, зачекавши деякий час, я зв'язалася з Володимиром Миколайовичем... «Так. Габсбург відповів».*


Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Тут слід зробити відступ, щоб пояснити, хто такий Володимир Сторожук і як він познайомився з Отто фон Габсбургом. Нині пан Сторожук очолює благодійний фонд «Допомога дітям України». Але є в нього, якщо можна так сказати, хобі. 1988 року Володимир Миколайович, тоді вчитель сільської школи (с. Хотів у Київській області) вирішив написати листи до бургомістрів в усі німецькомовні регіони світу. Хоч як це дивно, всі відгукнулися. І почалося: листування, контакти, поїздки... У німецькомовному Південному Тиролі (Італія) Володимир Миколайович познайомився з готельєром і, гостюючи у нього, побачив на стіні фото: господар, а поруч... Отто фон Габсбург. З'ясувалося, той добре його знає, разом їздять на полювання. У цього готельєра пан Сторожук і дізнався адресу Габсбурга. Нагода написати була. Український професор Володимир Ульянич саме виношував ідею видати книгу про українського поета Василя Вишиваного та встановити йому в Києві пам'ятника. Він і попросив Володимира Миколайовича розповісти про цю ідею Отто фон Габсбургу.

Лист перший: «Дякую за пам'ять»

До редакції Володимир Миколайович прийшов одразу з кількома листами від Отто фон Габсбурга. І тут виникла проблема: читати чужі листи некоректно. Але дуже цікаво. Цитувати без дозволу відправника — неетично, а дуже хочеться. Врешті ми дійшли згоди, що «ГУ» зацитує тільки ті місця, де Отто фон Габсбург згадує нас і Україну.

А Василь Вишиваний — це теж Україна, хоча справжнє його ім'я — Вільгельм Габсбург-Лотрінген. Командуючи полком, в якому було чимало українців, він вивчив українську, почав досліджувати нашу історію, писати вірші нашою мовою (навіть видав у Відні кілька збірок) і із задоволенням носив екзотичну вишиванку. За що врешті його й прозвали Василем Вишиваним. У нашій землі він і лежить. 1947 року його викрали з віденської квартири агенти радянської контррозвідки. Вважалося, що Василь Вишиваний загинув у ГУЛАГу. І лише коли архіви КДБ було розсекречено, знайшлася посвідка про смерть: «ув'язнений Габсбург-Лотрінген Вільгельм Степанович помер у лікарні 1-ї київської в'язниці (тобто у Лук'янівці. — **Авт.**)»...

«Я прочитав вашого листа з великим інтересом. Ерц-герцог Вільгельм не є моїм близьким родичем... Але я добре пригадую той час, коли він після смерті кайзера Карла часто бував у гостях у моєї мами в Іспанії. Дякую за те, що ви робите для його пам'яті. Я це справді ціную. На жаль, нині я не можу відвідати Україну, бо зайнятий політичною роботою з розширення Європейського союзу. Але сподіваюся, що в недалекому майбутньому саме в рамках моєї роботи з пан'європейського союзу приїду в Україну. З повагою, Отто фон Габсбург. 20 вересня 2000 року».

Лист другий: мамина любов

Другий лист (від 30 червня 2003 року) спричинила наша публікація. Нагадаємо, що в ній ішлося про участь українських вояків та матері Отто фон Габсбурга Зіти у погамуванні воєнного конфлікту в Угорщині 1956 року.

«Велике сердечне спасибі за лист і за цікаву замітку... Загальна велика лінія для мене надзвичайно цікава. Я можу запевнити, що моя мама особливо любила Україну та українців. Для неї час, коли вона була в гарнізоні в Коломиї, залишився незабутнім. І цю любов до України вона зберегла до своєї смерті».

При цьому Отто фон Габсбург висловив і певні сумніви щодо точності окремих подій, які оповів угорський історик. Хоча, можливо, це пов'язано з тим, що інтерв'ю було справді екслюзивне. І сам Антал Йожа одразу повідомив журналістові, що розповідає про це вперше...


Фото АП.

Лист третій: знак близькості

Третій лист, який ми вирішили зацитувати, присвячений не так нашому спільному минулому, як нашому спільному майбутньому. А тому ми ставимо три крапки, сподіваючись, що продовження буде...

«Ваш лист надійшов точно в день моєї 91-ї річниці. Я розцінив це як знак близькості з Україною, що так пов'язана з нами і яку завжди любили мої батьки. Я охоче приїхав би в Україну, але повинен зізнатися, що зараз маю нечувано багато роботи. Я сподіваюся, що наш Бог дасть мені ще досить життя, щоб відвідати Київ та Коломию. Проте можете бути впевнені, що я робитиму все в ім'я інтересів наших земляків в Україні. Вони належать до Європи. І навіть у критичні часи».

Наталя ФІЛІПЧУК.

ГОЛОС НАРОДУ

То куди ж ви, люди, хочете?

Соціологічне опитування, проведене Національним інститутом стратегічних досліджень (НІСД) з метою з'ясування геополітичної орієнтації громадян України, ще раз підтвердило існування феномена «роздвоєння особи». Інтегруватися українське суспільство хоче і на Схід, і на Захід, причому, схоже, неминучості вибору так і не усвідомлює. 52,3% опитаних готові вступати до Єдиного економічного простору з Росією, Казахстаном і Білоруссю, 51,6% — до ЄС, 51,4% — до Світової організації торгівлі. Несумісність одночасної інтеграції до ЄЕП і ЄС або ж до ЄЕП та СОТ нашими людьми наполегливо ігнорується.

Директор НІСД Анатолій Гальчинський на презентації результатів опитування зауважив, що нині перед Україною стоять три головні завдання: вступ до СОТ, членство в НАТО та адаптація національного законодавства до норм та принципів законодавства ЄС. Але якщо стосовно СОТ проблем із суспільною підтримкою начебто немає (експерти, втім, висловили припущення, що тут зіграло бажання громадян «бути так, як усі»), то за адаптацію українського законодавства до європейського висловилися лише 13% опитаних (тоді як адаптувати наше законодавство до російського, білоруського і казахстанського вважають за потрібне чомусь аж 43,6%!), а до НАТО хочуть вступати лише 23%. Коментуючи останнє, заступник директора НІСД Григорій Перепелиця висловив думку, що «ми недостатньо пояснюємо громадянам переваги європейського та євроатлантичного вибору». Чому ж таким роз'ясненням не займеться українська влада, яка контролює більшість ЗМІ? Чи не свідчить ситуація про штучність європейського вибору з боку цієї самої влади? На ці запитання «ГУ» Анатолій Гальчинський (який є також радником Президента України) заявив: «Саме українська влада виступила ініціатором європейського вибору України, і ніхто стільки не зробив для цього вибору, як Леонід Кучма». На думку ще одного заступника директора Олександра Литвиненка, проблема недостатнього усвідомлення громадянами всіх аспектів європейського вибору спричинена ще й тим, що вибір цей було сформовано 2—3 роки тому, тоді як «ніщо не є настільки інерційним, як масова свідомість». Але, на його думку, в Україні має місце значна раціоналізація цієї самої свідомості, що швидко призведе і до зміни ставлення громадян до певних аспектів євроінтеграції.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

ВІСТІ З ДІАСПОРИ

Праця, добро, любов — секрети його довголіття

Життя довжиною в століття одних приваблює, інших лякає. А ось українець Афанасій Іванович Тарасов у свої 116 років жити не боїться. Народився він 17 січня 1887 року, тривалий час мешкав на Кубані, а потім переїхав до дітей у Владивосток. Усе життя багато працював, виховував дітей, онуків, правнуків, старався нікому не робити зла. Таємницю його довголіття можна визначити трьома словами: праця, добро і любов. Афанасій Іванович упевнений, що цього досить, щоб дожити до його років. Він і нині живе повноцінним життям. Звичайно, перебуває під постійним наглядом лікаря, але не є тягарем для рідних. Полюбляє читати, в курсі всіх останніх новин. Розмовляє українською. Коли довідався, що до Владивостока прибула делегація Української всесвітньої координаційної ради, дуже захотів поспілкуватися із земляками. Та, на жаль, захворів його син. Тому передав письмове поздоровлення: «Вітання моїй далекій Батьківщині — Україні. Бажаю всім здоров'я та довголіття. Щасти вам, рідні!»


Фото АП.

Світлана ОСТАПА, прес-секретар УВКР.

Виховання демократією

А ЯК У НИХ?

Уявляєте собі ведмедів і зайців, що сідають за пеньок переговорів? Чи лисиць, які виходять на маніфестацію протесту? А от німецьким дітям це нескладно. Вони швидко вживаються в подібні ролі й намагаються дійти згоди шляхом компромісу або висловити вголос свою точку зору, не ображаючи опонентів. Відбувається це на уроках демократії.

«Гарні вчителі самі придумують ігри й вікторини, на яких дітям прищеплюють ази демократії, чи використовують готові програми, — розповідає глава Союзу в ім'я демократії й толерантності Вольфганг Арнольд. — А погані кажуть, що нічого робити не треба. Діти, мовляв, виростуть і самі розберуться». Пан Арнольд геть не згодний з таким підходом. Адже себе, народженого під час другої світової війни, він вважає першим поколінням німецьких демократів. Може, для когось це пролунає дивно, але Німеччина — держава молодої демократії. Порівняно з більшістю європейських країн. І, на думку Вольфганга Арнольда, так історично склалося, що німці були не в змозі самі звільнитися від деспотичних режимів. Тому перше покоління німецьких демократів розглядає демократію як подарунок, зроблений Німеччині західними союзниками.

— Американці дуже здивувалися, побачивши, як швидко німці перейняли систему демократичних цінностей, — продовжує Вольфганг Арнольд. — Уся справа в тім, що демократія стала новим наказом для країни, яка звикла обов'язково їх виконувати. Наказ німці виконали ретельно. Така ментальність нації. Та не треба забувати, що кожний з нас жива людина, яка може сприймати, а може і не сприймати демократичні цінності...

На думку пана Арнольда, у Німеччині дуже добре налагоджено систему політичного виховання (курс демократії входить до його програми). Однак до досконалості дуже далеко. Приміром, такі явища, як расизм, антисемітизм, дуже часто зустрічаються в країні. Саме для викорінювання таких явищ і був створений Союз в ім'я демократії й толерантності. Його мета — координація існуючих проектів з демократичного виховання. Приміром, одним з останніх проектів, що одержали грант, було створення інституту для зустрічей і спілкування мусульманських та християнських жінок. А всього торік подали заявку на 400 проектів, з яких лише 89 виграли гранти. Цікаво, що розробників проектів, які програли, преміюють поїздкою в Берлін, для того щоб стимулювати їх до створення нових.

Найголовніше, чого хочуть домогтися німці, втілюючи в життя проекти і програми з виховання демократії, — щоб громадяни Німеччини не формально дотримувалися демократичних принципів і, так би мовити, добре поводилися в пристойному товаристві, а щоб сприйняли усі без винятку демократичні цінності внутрішньо. Та з цим у німців, судячи з усього, є проблеми.

Яна СТАДІЛЬНА.

Прогнозована, але вражаюча

ТОЧКА ЗОРУ

На виборах до Держдуми Російської Федерації провладний блок «Єдина Росія» здобув грандіозну перемогу — понад 36% голосів. До Думи пройшли Ліберально-демократична партія, «Родіна» і КПРФ. Тепер прокремлівські сили отримають більшість у нижній палаті російського парламенту: близько 60% місць.



Фото АП.

Перемога пропутінських сил була прогнозована, але її переконливість усе-таки вражає. Що стало першопричиною таких несподіваних результатів — сумнозвісний адмінресурс або ж історична туга росіян за міцною владою чи то царя-батечка або КПРС, це, безперечно, ще проаналізують фахівці. Сьогодні мають оприлюднити свої висновки спостерігачі від ОБСЄ та Ради Європи. А вчора посол РФ в Україні Віктор Черномирдін заявив, що результати виборів лише сприятимуть розвитку україно-російських відносин.

Сподіватимемося, хоча й не забуваючи, що у Кремля є власне бачення цього розвитку, а надто його кінцевої мети. І щодо останнього, то результати виборів до російської Держдуми не можуть не насторожити і українську владу, і суспільство. Навряд чи може тішити той факт, що всім політичним силам, які подолали 5-відсотковий бар'єр, повага до української незалежності й тяжіння до рівноправності у відносинах, м'яко кажучи, не притаманні. Відверті й приховані українофоби серед прокремлівських сил; агресивний шовініст Жириновський; один із лідерів «Родіни» Рогозін, який промовисто засвідчив своє ставлення до України під час тузлинського скандалу; комуністи, що офіційно мріють про відновлення СРСР або ж принаймні про якийсь східнослов'янський союз — такий тепер «український зріз» нової Думи. Російські парламентські вибори засвідчили, що подальше зміцнення влади Кремля й домінування Москви на пострадянському просторі стає об'єднавчою ідеєю для російського політикуму. А якщо це справді вибір російського суспільства, то нічого доброго він тим більше не обіцяє. Особливо з огляду на сумнівні перспективи чергової «інтеграції» на пострадянському просторі, яку так настійливо хочуть Україні нав'язати.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Прощавай, Співдружносте

Відомий своїми диктаторськими методами правління президент Зімбабве Роберт Мугабе оголосив, що його країна виходить зі Співдружності — міжнародної організації, що об'єднує Британію і, головно, її колишні колонії. За словами Мугабе, він не погоджується з рішенням саміту організації, що відбувся в Нігерії, згідно з яким мало залишитися чинним тимчасове припинення членства Зімбабве у Співдружності.

Членство Зімбабве у Співдружності було припинено рік тому — після тверджень, що Роберт Мугабе сфальсифікував вибори, на яких його переобрали президентом.

Українці радяться у Празі

У Празі відбувається 8-а щорічна нарада Європейського конгресу українців. Метою засідання є координація співпраці українських громад у Європі та зміцнення контактів з Україною. Європейський конгрес українців об'єднує 30 громад у 20 країнах Європи. До Праги приїхали представники українських культурних, освітніх і громадських організацій та союзів зі Словаччини, Естонії, Бельгії, Болгарії, Польщі, Сербії і Чорногорії, Греції та інших країн західної й центральної частин континенту. У їхній повсякденній роботі найбільшою проблемою нині є розрізненість дій і часто відсутність активного діалогу з Україною.

Дивна боротьба з атомом

Наприкінці минулого тижня, перебуваючи з офіційним візитом у Китаї, канцлер Німеччини Герхард Шрьодер пообіцяв тамтешнім підприємцям продати залишки закритої кілька років тому атомної станції в Ганау, що поблизу Франкфурта-на-Майні. Свого часу на виведенні її з ладу наполягали німецькі «зелені» на чолі з нинішнім міністром закордонних справ Йошкою Фішером, котрий тоді був главою відомства з охорони довкілля землі Гессен. Саме Фішер переконав уряд і громадськість, що атомна електростанція в Ганау небезпечна для експлуатації.

Нині «зелений» Фішер, котрий разом зі своєю партією реалізовує програму переходу на альтернативні атомним джерела енергії, не заперечує проти такої оборудки. Він навіть заявив, що інколи бувають ситуації, коли доводиться приймати непопулярні рішення. Його однопартійці відразу виступили з протестами, оскільки із залишків палива атомної станції в Ганау можна виокремити плутоній, який застосовується для випуску атомних озброєнь. Вони апелюють до Фішера, сподіваючись, що він не зрадив своїм колишнім переконанням.

Рішення про продаж атомної станції спричинило гостру критику й уряду, і його голови — канцлера Герхарда Шрьодера. Канцлер посилається на запевнення китайських партнерів, котрі пообіцяли, що не використовуватимуть плутоній з німецької станції для випуску зброї.

Закрита атомна станція в Ганау належить фірмі «Сіменс», котра готова продати її Китаю за 50 тисяч євро. Свого часу станцію намагалися купити росіяни, але оборудка не склалася. Тепер Герхард Шрьодер, якого вже давно називають ще й канцлером — товаришем босів, пояснює, що атомна станція належить приватній фірмі й вона повинна вирішувати, як розпорядитися своїм добром. Що викликало ще гостріші дискусії в усіх прошарках суспільства. Кілька фракцій Бундестагу наполягають на розширеному засіданні уряду у вівторок, де питання продажу має бути розв'язано остаточно.

Валентина ПИСАНСЬКА.
Франкфурт-на-Майні.

Мільйонерам у парламенті незатишно

Цього року два депутати Сейму Латвійської Республіки добровільно склали з себе повноваження. Ще один — у стадії міркування. Усі троє — мільйонери, двоє — колишні прем'єр-міністри.

Мотивом для глави комісії Сейму з оборони та внутрішніх справ Арнольдса Лакси було «небажання йти проти своєї совісті». А приводом стало рішення парламенту про продовження перебування в Іраку латвійських солдатів. Нещодавно Лакса разом із міністром оборони побував в Іраку в розташуванні латвійського контингенту. Уже в літаку по дорозі додому обоє почувалися зле. Як з'ясувалося потім, причиною того була важка форма кишкової інфекції. У відділенні інтенсивної терапії міністра оборони привели до норми досить швидко, а ось А. Лакса хворіє дотепер. Ще один мотив вчинку депутата — розбіжності з прем'єр-міністром Ейнарсом Репше і його партією «Новий час». «Партію священиків», як часто називають Першу партію, не влаштовує авторитарний стиль керівництва Е. Репше і його небажання рахуватися з колегами по правлячій коаліції. Віце-спікер Сейму, він же голова Першої партії Ерікс Єкабсонс сказав про рішення А. Лакси: «Імовірно, він, як і раніше, не може погодитися з методами роботи прем'єра, з тією атмосферою, що довгий час панувала всередині правлячої коаліції».

А приклад пану Лаксі показав Андріс Шкеле — колишній лідер Народної партії. У січні він вийшов із Сейму, а до того тричі очолював уряд. Відставку Шкеле було сприйнято як політичний хід, щоб дати своїй партії, що перебуває в опозиції, шанс увійти до складу уряду. У А. Шкеле з Е. Репше теж були особисті конфлікти, які призвели до ділової несумісності, незважаючи на близькість партійних програм.

За кілька днів до рішення А. Лакси про бажання залишити Сейм заявив ще один експрем'єр і один із лідерів правлячого Союзу «зелених» та селян Віліс Криштопанс. «Сибірський латиш» і колишній баскетболіст команди ТТТ прославився тим, що, коли був главою уряду, обізвав етнічну батьківщину Латвію «країною дурнів». Цього йому не вибачили. Поки що він відпочиває у Флориді, й невідомо, чи здійснить погрозу позбавити Сейм своєї присутності.

Володимир СТРОЙ.
Рига.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

Небо і земля, Тузла і риба

(Початок на 1-й стор.).

Саме так, нагадав дипломат, свого часу відбувався переговорний процес щодо делімітації кордону з Румунією. «Тоді запропоновані проекти також були далекі один від одного, як небо і земля. Проте україно-румунський Договір про державний кордон підписано», — зауважив заступник міністра. Наступні ж україно-російські переговори відбудуться після різдвяних свят у Москві. На запитання журналістів, що є тією межею копромісу, через яку Київ не переступить, О. Моцик зазначив: «Україна готова розглядати будь-які пропозиції російської сторони, але є визначені Конституцією України положення, згідно з якими, зокрема, кордон може проходити тільки по поверхні води» (російська сторона домагається проведення його по дну). Заступник міністра також повідомив, що до кінця року зустрінуться робочі групи, які працюватимуть над проектами угод співпраці у галузях судноплавства, охорони природного середовища, рибальства тощо.

«ГУ» попросив О. Моцика прокоментувати заборону російської сторони на вилов українськими рибалками хамси в російській частині Азовського моря. Заступник міністра повідомив, що відповідне рішення було ухвалено Державним комітетом рибного господарства РФ 22 листопада, а вже 26 листопада Україна звернулася із проханням його переглянути. Нині в Києві сподіваються, що Росія візьме до уваги позицію України й не змінюватиме практику спільного виловлення хамси, яка діяла протягом останнього десятиріччя. О. Моцик також повідомив, що квоти на вилов та райони вилову визначаються щороку рибними відомствами обох держав. І нині ця щорічна зустріч відбувається в Краснодарському краї. На запитання, чи пов'язане це рішення із ситуацією навколо острова Тузла, він зауважив, що у відповідних ситуаціях треба бути дуже обережними з висновками.

Наталя ФІЛІПЧУК.

■ *Тель-Авів*

Тюремний сервіс

Уряд Ізраїлю схвалив проект будівництва першої приватної в'язниці в країні. Передбачається, що її буде збудовано до 2007 року. Тепер розпорядження уряду має схвалити Кнесет. Введення в експлуатацію приватних в'язниць пов'язано з нестачею місць у державних виправних установах. Очікується, що в приватних в'язницях «сервіс» буде забезпечено на більш високому рівні.

■ *Токіо*

Ні доларів, ні ієн

Посольство США в Токіо не платить орендної плати за землю з 1998 року, заявили в уряді Японії. Площа землі становить 13 тисяч квадратних метрів. Як стверджують джерела в японському уряді, США не платять за землю через тривалі переговори про перерахування плати.

■ *Манагуа*

Корумповані президенти, увага!

Колишнього президента Нікарагуа Арнольдо Алемана обвинувачено в корупції і засуджено до 20 років тюремного ув'язнення. Алемана визнано винним у відмиванні 100 мільйонів доларів з урядового фонду. За версією слідства, він витратив їх на виборчу кампанію своєї партії.

ФОТОФАКТ

Американська поп-зірка Брітні Спірс позує фотографам у національному корейському вбранні «ханбок» у Сеулі. Співачка прибула до Південної Кореї у рамках її азійського турне, мета якого — популяризація нового альбому «В зоні».



Фото АП.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Забезпечення прав людини

ДО ДНЯ ПРАВ ЛЮДИНИ



Цього року Міжнародний день прав людини, що відзначається 10 грудня, збігається з 55-річчям прийняття Генеральною Асамблеєю ООН Загальної декларації прав людини. Положення цього, без перебільшення, видатного міжнародного правового документа мали велике значення для загального розвитку та розуміння усієї концепції захисту прав людини.

Декларація стала своєрідним потужним генератором подальшого прогресу у цій галузі. За десятиліття, які минули з часу її прийняття, було сформовано цілісну систему міжнародно-правових актів, спрямованих на забезпечення прав людини, яку справедливо відносять до одного з найбільших досягнень Організації Об'єднаних Націй.

Згадуючи ці сторінки новітньої історії, слід зазначити, що до прийняття Декларації 10 грудня 1948 р. міжнародні відносини безпосередньо не торкалися прав людини. Вони були винятково стосунками між державами. І от ООН вперше до міжнародного правопорядку запровадила термін «права людини», закріпивши юридично принципи поваги прав і свобод людини та громадянина. Вони були сформульовані як базова норма, що зобов'язувала держави — учасниці ООН до відповідних дій у цій сфері.

І знову звертаємося до історії: чому потреба заявити про права людини з'явилася саме тоді —наприкінці 40-х років XX ст. і на найвищому рівні? Пояснюється все двома основними причинами: по-перше, це була реакція-відповідь світової співдружності на жахливі злочини, вчинені тоталітарними режимами напередодні й у період Другої світової війни. По-друге, це була продумана і спланована міжнародна акція із запобігання злочинів проти людства в майбутньому. У такий спосіб ООН націлювала діяльність керівництва держав світу у русло демократії та поваги до людини і громадянина.

Відзначаючи 55-річчя цього надзвичайно важливого міжнародно-правового документа, ми досі бачимо в ньому чітко окреслені взірці гарантування прав людини, зібрання кращих моральних правил. Вони мають універсальний характер і можуть бути адаптовані в будь-якій державі. Ось у чому передусім полягає неперехідна цінність Загальної декларації прав людини.

Ситуативні аналізи, експертні оцінки, з'ясування причин і перешкод, які ще стоять на шляху повної реалізації Загальної декларації прав людини та інших міжнародних стандартів у цій галузі, свідчать, що у світі трапляються грубі й масові порушення прав людини. Дедалі частішими стають вияви етнічної та расової нетерпимості, коли в багатьох країнах продовжується ганебна практика тортур та довільних ув'язнень, а мільйони людей змушені залишати місця постійного проживання, поповнюючи ряди біженців. Тобто навіть на початку третього тисячоліття сучасна цивілізація ще далека від реального втілення високих принципів та ідеалів у сфері дотримання прав людини.

Незалежна Україна може пишатися тим, що у її Основному Законі — Конституції відбито весь перелік прав і свобод, закріплених у Загальній декларації. Цьому повністю присвячено розділ II Конституції — «Права, свободи та обов'язки людини і громадянина», який містить статті від 21 по 68 включно (майже третина усіх конституційних статей!).

Цей розділ, за оцінками експертів-фахівців, представників різних політичних сил (іноді протилежного спрямування) відповідає встановленим міжнародним стандартам. Зокрема, у статтях 3 і 21 Конституції України закладено пріоритет прав і свобод людини. Їх проголошено невідчужуваними і непорушними, а їх забезпечення визначається як головний обов'язок держави.

Найвищим міжнародним вимогам відповідають ті статті Конституції України, які регулюють загальні права людини і реалізацію суверенних прав народу. А що стосується конституційних положень із прав громадян у соціальній і гуманітарній сферах, то в окремих моментах вони навіть перевищують світові стандарти.

Оскільки ми завели мову про міжнародне законодавство, починаючи з Загальної декларації прав людини, враховуючи інші нормативно-правові стандарти світового і загальноєвропейського масштабів у цій галузі, треба торкнутися однієї принципової для України проблеми. Маю на увазі питання імплементації норм міжнародного права в нашому національному законодавстві. Звичайно, було б несправедливо стверджувати, що Україна з початку свого розвитку як самостійної держави не приділяла уваги цим питанням. Багато що зроблено, досягнуто певних зрушень у цій царині. Але, на жаль, досі в Україні не створено повноцінного й ефективного механізму такої імплементації.

Для вирішення цієї проблеми треба, на нашу думку, вжити такі першочергові заходи:

розробити і прийняти законодавчі акти, які регулюють роботу правозастосовуючих органів у відповідності з нормами міжнародного права;

систематизувати згідно з особливостями України та активно впроваджувати у суспільні відносини норми і стандарти міжнародного права.

Завершення формування дійового механізму імплементації міжнародно-правових норм у національне законодавство сприятиме утвердженню України як правової держави, служитиме реалізації її прагнень до міжнародної інтеграції. А це, в свою чергу, позитивно вплине на вдосконалення законодавчої бази України та активізацію її участі у вирішенні глобальних проблем, у тому числі — забезпечення прав людини.

Безсумнівно, сприятиме цьому і співробітництво з міжнародними організаціями, представництва яких працюють в Україні, особливо ООН та Ради Європи. Форми зв'язків з ними постійно урізноманітнюються і розширюються. Так, наш комітет регулярно проводить ділові зустрічі з чільними представниками та менеджерами керівних органів та підрозділів зазначених організацій, зокрема — з Постійним представником ООН —Координатором системи ООН в Україні Дагласом Гарднером. Такі робочі контакти сприяють, з одного боку, актуалізації проблем захисту прав людини, а з другого — підвищенню відповідальності органів державної влади за стан справ у цій сфері.

Активізується і співпраця з численними міжнародними міжурядовими і неурядовими організаціями та правозахисними групами. Але можна було б висловити і деякі побажання стосовно цього співробітництва. Так, наш комітет з 2002 р. має контакти з Українською асоціацією міжнародної амністії (УАМА). Слід зазначити, що це авторитетна і відома в Україні організація, яка здійснює досить помітну роботу з правозахисту. Але що стосується заходів законодавчого чи загальнодержавного практичного характеру, — це нас, законодавців, найбільше цікавить, ініціатив УАМА поки що немає. До того ж УАМА займає часто позицію теоретичної критики і окремих ланок державного управління в Україні, і нашої держави в цілому, механічно повторюючи іноді й помилкові висновки, продекларовані іншими міжнародними інституціями.

▼ На наш погляд, така позиція надто активної критики за заданою темою не є основою для конструктивної співпраці. Особливо, коли врахувати, що така авторитетна організація, як УАМА, з деяких питань могла б, навпаки, сприяти підвищенню міжнародного іміджу України та допомагати в усуненні певних хибних поглядів на ті чи ті питання у сфері захисту прав людини.

Якщо окремо зосереджуватися на розгляді питань адекватності нормативно-правової бази України і Європейського союзу (ЄС) у галузі прав людини, насамперед з огляду на наше прагнення інтегруватися до ЄС, то можна виявити низку закономірних явищ і тенденцій.

Так, по-перше, ефективність процесу адаптації національного законодавства в цьому розділі права з відповідною правовою базою ЄС має свої специфічні особливості. Ця ефективність зумовлена загальним рівнем кваліфікаційної досконалості основного правотворчого процесу в державі. Слід вказати, що її рівень тут цілком задовільний. Та, на жаль, у сучасної влади майже немає політичної волі до рішучих дій у сфері захисту прав людини.

Справді, як ми вже зазначали вище, за обсягом їх закріплення Конституцію України можна вважати однією з найдемократичніших не лише в Європі, а й у світі. Однак Рада Європи систематично вказує на потребу реального закріплення гарантій дотримання прав людини в нашій державі. А чому? Головним чином тому, що в Україні недостатня дійовість механізму реалізації прав, задекларованих в її Основному Законі.

По-друге, і це, до речі, те, що викликає подив своєю парадоксальністю в умовах масового порушення елементарних громадянських прав в Україні, — наявність у нашій державі достатнього пакета законодавчих актів у цій сфері. І на черзі прийняття Верховною Радою ще низки важливих законопроектів, що стосуються цього розділу юриспруденції.

Зазначений феномен ще більше відтінює критичний розрив між законодавчим декларуванням прав людини в Україні і їх практичним здійсненням. Виконання законів — особливо в соціальній галузі — постійно нехтує виконавча влада.

Фахівці-аналітики прямо вказують на розпорошеність, нечіткість, а часто і цілковитий брак юридичних норм, які належним чином регулювали б правовий захист. Все це — свідчення незадовільної правозахисної ситуації у суспільстві. Якщо її не змінювати на краще, гарантування прав людини і громадянина, проголошене Конституцією України 1996 р., буде остаточно відірване від реального життя. Тому нині треба докласти всіх зусиль для вдосконалення процедур захисту прав та свобод людини і громадянина, визначивши це одним з найважливіших завдань сьогодення.

Актуальність питання багаторазово посилюється і тим, що на початку XXI століття проблеми прав людини набули глобальної значущості й зайняли першу сходинку в системі міжнародних критеріїв оцінювання рівня демократичності конкретної держави. Таке ставлення всього цивілізованого світу до зазначеної правової сфери цілком об'єктивне і залишатиметься незмінним ще багато років.

Попри всі негаразди у нас все-таки немає підстав бути песимістами щодо перспектив законодавчого забезпечення правозахисту в Україні.

Як голова профільного Комітету Верховної Ради України можу відзначити, що за 12 років незалежності в нашій державі створено цілком задовільну законодавчу базу із прав людини і громадянина.

Передусім, як вже зазначалося вище, ці права мають чіткі конституційні гарантії. До того ж було прийнято низку законодавчих актів, що безпосередньо стосуються цієї сфери. Серед них важливіші такі: «Про громадянство в Україні» (нова редакція); «Про національні меншини в Україні»; «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»; «Про імміграцію»; «Про біженців»; «Про мови в Україні»; «Про реабілітацію жертв політичних репресій»; «Про приєднання України до Конвенції ООН про статус біженців та Протоколу щодо статусу біженців»; «З питань скасування смертної кари»; «Про ратифікацію Протоколу № 1 і Протоколу № 2 до Європейської Конвенції про запобігання тортурам та нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню»; «Про правовий статус іноземців» та ін.

Кожен з перерахованих законів відповідно сприяє забезпеченню соціальних стандартів і гарантій, адекватних вимогам світового співтовариства щодо забезпечення захисту прав людини і громадянина.

Те саме стосується низки міжнародних документів і угод, до яких офіційно приєдналася Україна, тобто вони стали частиною вітчизняного законодавства. Перерахувати їх всі немає можливості — цьому потрібно було б присвятити окрему статтю. Назву хоча б Європейську хартію регіональних мов або мов меншин та Рамкову конвенцію Ради Європи про захист національних меншин.

Останній документ є, по суті, розгорнутою програмою із забезпечення прав і задоволення життєво важливих соціальних та культурно-освітніх потреб етнонаціональних спільнот у нашій державі.

Крім того, Україна — учасниця кількох десятків міждержавних угод у сфері захисту прав людини і громадянина.

Можна з цілковитою впевненістю констатувати той факт, що наша держава стосовно адекватності її законодавства соціальним стандартам і гарантіям європейського співтовариства у цій галузі загалом відповідає їхнім критеріям і вимогам.

Інша річ, що незавершеність посткомуністичних трансформацій, належного реформування суспільства не дасть змоги Україні належним чином реалізувати свій державний правотворчий потенціал і гідно ввійти до співдружності демократичних правових держав — членів Європейського союзу.

Ми сьогодні змушені безнастанно заявляти, що в Україні саме в сфері забезпечення прав людини і громадянина Конституція і закони не виконуються. До керівництва держави, зокрема — Верховної Ради України, нашого комітету звертаються десятки тисяч людей із скаргами на неправомірність дій силових правоохоронних структур, несправедливість і упередженість судових рішень, необ'єктивність звинувачень слідчих органів, застосування тортур під час слідства і затримання.

Громадяни скаржаться на байдужість місцевих органів влади до вирішення їхніх життєво важливих соціальних проблем. До нас звертаються з проханням допомогти у вирішенні найрізноманітніших побутових питань: нарахування пенсій, поновлення на роботі внаслідок незаконного звільнення, вчасна виплати заробітної плати, надання елементарної медичної допомоги і т. ін.

Все це, погодьтеся, аж ніяк не дріб'язкові питання. Вони напряму пов'язані з найпершим і найголовнішим правом — правом на життя. А життя —існування людини залежить не тільки від правової захищеності чи фізичної безпеки. Воно визначається також і такими природними потребами та чинниками, як забезпеченість продуктами харчування, наявність житла, надання медичної допомоги. Обсяг гуманітарних проблем у царині прав людини не вичерпується лише гарантуванням збереження людського життя. Сюди треба додати ще й такі комплексні заходи, як забезпечення верховенства закону; попередження (профілактика) порушень прав людини; подолання безгромадянства, безробіття, бідності; розподіл ресурсів за критеріями соціальної справедливості; здійснення заходів із соціального захисту, благодійництва тощо.

Робота у цих напрямах має базуватися на таких основоположних засадах, відповідно до яких людині забезпечено права на безпеку і свободу. Причому такого рівня і якості, коли людина отримує можливість брати участь у прийнятті загальнодержавних рішень, що стосуються її життя і долі, реалізувати свої здібності, особисте та колективне волевиявлення.

І от саме тут починаються неподолані бар'єри. Коли проаналізувати всі ланки українського законодавства на відповідність міжнародним пріоритетам, стандартам та критеріям у сфері гарантування прав людини, можна дійти висновку, що найактуальнішою проблемою для України залишається демократизація основ суспільного життя та інститутів влади, утвердження — не на словах, а на ділі —верховенства-пріоритетності права.

Створюється неприваблива панорама справжньої юридичної вакханалії в державі, чиновницьких байдужості і свавілля у ставленні до народу та його законних прав. І все через те, що в Україні, на превеликий жаль, досі немає чіткого надійного механізму, який органічно й ефективно поєднав би усі важливі ланки системи захисту прав людини.

Поки що, на жаль, усе навпаки: саме порушення прав людини в Україні набуло системного характеру. Навіть у тих сферах суспільного життя, де — за всіма законами і не тільки юридичними, а й моральними —таких порушень не повинно бути. Це передусім право на працю і її справедливе матеріальне винагородження.

Цікаво, але переважна більшість наших громадян вважає, що їх основоположні, гарантовані Конституцією права не дотримуються. Про це, зокрема, свідчать дані, одержані під час соціологічного опитування, яке провів Український центр економічних та політичних досліджень імені Олександра Разумкова в серпні і вересні 2003 р. у всіх регіонах України.

За результатами опитування, 82, 6 % респондентів вважають, що не всі громадяни України мають рівні конституційні права і є рівні перед законом. Позитивну відповідь на це запитання дали лише 12, 6 % опитуваних; 70, 4 % — вважають, що не забезпечується їхнє право на свободу слова й особисту недоторканність; 79, 3 % — впевнені, що в Україні нехтується право на повагу до людської гідності; 80, 6% — заявляють про недотримання права на охорону здоров'я, а 89, 9 % опитаних засвідчують, що в Україні не реалізуються права на достатній життєвий рівень для них і членів їхніх сімей.

Таке становище спричиняє громадську апатію і байдужість, безвідповідальність і безкарність відповідних владних структур, дискримінацію і дискредитацію демократичних цінностей у суспільстві, істотні вияви авторитарних тенденцій, що неодноразово відзначалось соціологами під час аналізу настроїв у суспільстві.

Ми маємо ретельно розібратися, чому так відбувається, які заходи слід вживати для стабільного забезпечення прав людини. Необхідно, нарешті, поглибити підходи до вирішення цього складного завдання. Причому треба, звичайно, зважати і на труднощі перехідного періоду, і на складну соціально-економічну ситуацію. Але навіть за таких нелегких умов можна і слід добиватися значно більших успіхів у правозахисній сфері.

На сьогодні, хоч як прикро, реальний захист прав людини належить до найгостріших проблем української дійсності.

Ведучи мову про це, ми не можемо, наприклад, обійти увагою той незаперечний факт, що істотного вдосконалення потребує законодавство з врегулювання соціально-трудових відносин, соціального партнерства. Так, частина норм, пов'язаних із робочим часом та його оплатою, діють формально і, по суті, не виконуються. Недостатньо врегульовані питання трудового договору, особливо в частині, яка стосується його контрактної форми.

Всі ці питання мають життєво важливе значення і порушуються вони майже в кожному другому зверненні громадян, що надходять до Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин.

А тепер ще про одну принципову проблему.

Сьогодні можна було б багато казати про кризове становище соціальної, освітянської сфер, культури. І аж ніяк не можна обійти увагою питання формування державного бюджету. У частині третій статті 22 Конституції України проголошується, що «При прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод». Постає запитання, яке має риторичну форму: оскільки Державний бюджет України приймають як закон і в ньому щороку зменшують асигнування на дотримання прав людини, то чи не є така тенденція звуженням цих прав?

На жаль, позиція Кабінету Міністрів України в цьому плані залишає бажати кращого. Чомусь названі проблеми досі ніяк не можуть стати пріоритетними у діяльності уряду. Про таке ставлення засвідчило і цьогорічне обговорення у Верховній Раді проекту бюджету України на 2004 рік.

Цікаво, як за мізерного, а то й цілком відсутнього фінансування реалізовуватимуться на практиці закони, які приймає Верховна Рада і які, до речі, зобов'язані виконувати структури того-таки Кабінету Міністрів?

Верховна Рада України як вищий законодавчий орган держави здійснює захист прав і свобод людини та громадянина через законотворчу діяльність, визнаючи їх основні параметри, принципи і шляхи дотримання винятково в законах України та інших нормативно-правових актах. Але цим основним напрямом аж ніяк не вичерпується правозахисна діяльність Верховної Ради. Організовують ще спеціальні парламентські слухання, обговорюють перспективні плани законодавчої діяльності із зазначених проблем, здійснюють контрольні функції за діяльністю правоохоронних органів та місцевих державних адміністрацій у сфері прав людини, зокрема на виїзних засіданнях профільних комітетів.

Крім того, частіше стали проводити тематичні семінари і «круглі столи», ефективність роботи яких зростає. Так, 11 червня 2003 р. наш комітет організував і провів «круглий стіл» на тему: «Стан дотримання прав людини в Україні — міжнародна оцінка». В результаті обговорення актуальних і часто дискусійних питань стосовно захисту прав людини і громадянина учасники цього «круглого столу» підготували рекомендації з порушених на ньому проблем, адресовані Верховній Раді, Кабінету Міністрів, міністерствам і відомствам України. Одним із свідчень ефективності таких заходів може служити той факт, що за дорученням Кабінету Міністрів України Міністерство юстиції України разом з Міністерством внутрішніх справ та Державним департаментом України з питань виконання покарань ретельно опрацювали рекомендації згадуваного вище «круглого столу», передали до комітету розгорнуту аналітичну довідку з усіх порушених питань і визначили пріоритетні завдання у цій сфері на перспективу.

І ще дуже важливим пунктом діяльності зазначених міністерств, на нашу думку, є активізація їх роботи у справі інформування населення про права людини та стан їх дотримання. Справді, нам треба наполегливо домагатися того, щоб весь комплекс питань стосовно галузей законодавчого забезпечення, практичної реалізації та захисту прав людини і громадянина ставав доступнішим для ознайомлення та вивчення всіма членами суспільства. Лише відкритість і гласність у цій сфері стануть запорукою і дійовим чинником утвердження в Україні правової демократичної держави.

Порушивши у цій статті комплекс складних проблем і завдань у правозахисній галузі, акцентуючи увагу головним чином на законодавчих аспектах, хотів би сподіватися на послідовне розв'язання цих проблем спільними зусиллями усіх гілок державної влади в Україні, відповідних наукових інституцій, численних неурядових, громадських правозахисних організацій, усіх свідомих громадян нашої держави.

Геннадій УДОВЕНКО,
голова Комітету
Верховної Ради України з питань прав людини,
національних меншин і міжнаціональних відносин.

Микола БІЛОКОНЬ: «Особлива небезпека — наркотики йдуть до підлітків і молоді»

Проблема наркобізнесу в нас визрівала не рік і не два. Інші держави з нею зіткнулися значно раніше. І сьогодні світова спільнота має більший досвід протидії цьому злу — виділяють ся кошти, діють спеціальні програми. Тепер уже й Україна стала об'єктом відвертої експансії міжнародного наркобізнесу.

Проаналізувати ситуацію, розповісти про заходи, спрямовані на протидію наркотизації суспільства я попросила Міністра внутрішніх справ України ***Миколу БІЛОКОНЯ****.*



— Сьогодні на обліку в Україні вже перебуває 120 тисяч споживачів наркотиків. А спеціальні дослідження свідчать, що реальна кількість споживачів наркотиків перевищила півмільйона осіб. Тільки серед неповнолітніх цей показник зріс у 1,3 разу.

За останні п'ять років через шкідливу пристрасть померло близько 7 тисяч осіб.

— Миколо Васильовичу, хто потрапляє до цих списків: молодь, безробітні?

— Особливо небезпечною є тенденція збільшення кількості споживачів наркотиків серед підлітків та молоді. Із загальної кількості осіб, які перебувають на обліку, понад 70 відсотків — молоді люди віком до 29 років. А за соціальним станом, серед наркоманів переважають безробітні — 78 відсотків. Як свідчить статистика, водночас зі збільшенням числа осіб, які зловживають наркотиками, приблизно у такій само прогресії зростає і кількість ВІЛ-інфікованих. Сьогодні на обліку в органах внутрішніх справ перебуває близько 13 тисяч ВІЛ-інфікованих, які допускають немедичне вживання наркотиків. Найбільш уражені регіони — Донецька область, Автономна Республіка Крим та Луганщина.

— За статистичними даними, наркомани та особи, що перебувають у стані наркотичного збудження, щорічно скоюють понад 14 тисяч злочинів, серед яких десятки вбивств, сотні розбійних нападів, пограбувань, тисячі крадіжок.

— Це природно. Адже серед наркоманів переважають малозабезпечені, здебільшого непрацюючі особи. На чергову порцію їм потрібні гроші. Де їх взяти? От і йдуть на злочини.

До речі, нині відбувається перебудова структури нелегального обігу наркотиків, зрощення міжнародних злочинних угруповань з аналогічними кримінальними структурами в Україні. З'являються підпільні лабораторії з виготовлення нових видів наркотиків. Такі реалії сьогодення наркозлочинності в Україні. Тому, відповідно до вимог Президента України, правоохоронні органи розробили комплекс заходів, спрямованих на випередження та протидію розповсюдження наркотиків у державі, а зусилля передусім спрямовуються на ліквідацію організованих груп наркозлочинців.

Активна протидія наркотизації суспільства стала одним зі стратегічних напрямів діяльності органів внутрішніх справ і розглядається як істотний чинник стабілізації загальної криміногенної ситуації в державі.

— Трансконтинентальна наркозлочинність не оминула нашої держави. Нашою територією пролягає низка шляхів транспортування і важких наркотиків, і психотропних речовин.

— Україна міжнародним наркобізнесом нині розглядається як новий ринок збуту та зручна територія для транзиту, в країну масово надходять наркотики іноземного походження — героїн, кокаїн, амфетаміни та інші. Інформація від країн—членів Інтерполу вказує на велику кількість вантажів, переправлених морем зі Стамбула до Одеси або Севастополя, які потім сухопутними маршрутами через Україну потрапляють на західноєвропейські ринки. Численні наркотрафіки пролягають і з країн Центральної та Східної Азії транзитом через Російську Федерацію. Йде до нас «чорне зілля» з Польщі, Румунії та Молдови. Працівниками органів внутрішніх справ ліквідовано 52 міжнародні канали контрабандного переміщення наркозасобів, маршрути постачання яких постійно змінюються.

— Тепер уже й важкі наркотики дедалі більше вкорінюються у нашій країні. Чи можливо зупинити цей потік зусиллями однієї тільки міліції?

— Ви знаєте, тут перед ведуть законспіровані злочинні групи з міжнародними зв'язками. Їхнє коріння у країнах Центральної та Середньої Азії, африканського континенту. Тільки у 2003 році до скоєння наркозлочинів були причетні майже 200 іноземців. Тому однією з форм протидії контрабандному надходженню наркозасобів в Україну є проведення спеціальних операцій з перекриття контрабандного надходження та транзиту наркозасобів. Щорічно на кордонах із Білоруссю, Молдовою і Росією МВС, Держмитслужба, Державна прикордонна служба України проводять спільні міждержавні операції «Канал».

У результаті цьогоріч на українсько-російському кордоні викрито 340 злочинів, пов'язаних із незаконним обігом наркотиків, у тому числі 72 факти збуту, ліквідовано 42 злочинні наркоугруповання, із незаконного обігу вилучено понад 50 кг наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, холодну та вогнепальну зброю.

— На жаль, наркотики проникли вже й до місць масового проведення дозвілля, студентських гуртожитків, нічних клубів, барів, казино, де серед постійних відвідувачів найчастіше буває молодь.

— Справді, інколи там наркотики і амфетаміни можна придбати без особливих проблем. Є випадки, коли дурманом торгували працівники цих закладів. Тому нами до обласних і районних державних адміністрацій направлено більш як 200 подань про припинення діяльності розважальних закладів, де виявлено факти неодноразового вживання або розповсюдження наркотиків. Непокоїть проблема проникнення наркотиків до навчально-виховних закладів, на території яких тільки під час нещодавно проведеної спеціальної операції «Генофонд» було вилучено близько 35 кг таких засобів, а у стані наркотичного збудження затримано 177 учнів та студентів.

— Улітку нинішнього року було прийнято урядову Програму боротьби з наркоманією. Яких реальних кроків можна очікувати найближчим часом з боку влади і громадськості?

— Президент та уряд України розглядають контроль за обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів як один із пріоритетних напрямів національної політики. Для координації цієї роботи в державі створено Національну координаційну раду боротьби з наркоманією при Кабінеті Міністрів України, до складу якої включено представників усіх органів центральної державної влади, залучених до протидії розповсюдженню наркоманії в Україні.

Водночас МВС спільно з іншими зацікавленими центральними органами виконавчої влади розробило Програму реалізації державної політики у сфері боротьби з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів на 2003—2010 роки. Мета програми — вирішення проблеми на державному рівні. А це розробка і впровадження методів антинаркотичного виховання та освіти населення, лікування і реабілітації хворих на наркоманію, організації підготовки кадрів у медичній і правоохоронній сферах, розробка вдосконалених методів виявлення наркотиків, технологій культивування нарковмісних рослин і знищення їх нелегальних посівів, удосконалення правоохоронної діяльності та взаємодії з правоохоронними органами і спецслужбами інших країн.

У більшості областей країни та Криму теж розроблено проекти відповідних програм, деякі вже затверджено або подано на затвердження обласних рад та державних адміністрацій. На жаль, головна перепона для реалізації місцевих програм — проблеми з фінансуванням за рахунок місцевих бюджетів.

— Ви говорили про інтернаціоналізацію наркобізнесу, про участь зарубіжних громадян у злочинах на території нашої держави. Яка співпраця України з міжнародними організаціями у подоланні наркозла?

— Добрим підґрунтям є кілька міжнародних документів, які Україна ратифікувала. Ми беремо участь у міжнародних організаціях з питань боротьби з незаконним обігом наркотиків та злочинністю. Триває обмін інформацією, а це дозволяє впливати на прийняття рішень, виходячи з інтересів держави. До України привернуто увагу відповідних міжнародних організацій, тісні зв'язки встановлено з Міжнародною програмою ООН з контролю за наркотиками (ЮНДКП), яка є головним виконавчим органом з питань наркотиків у рамках ООН і координує діяльність у цій галузі на міжнародному та субрегіональному рівнях. Свідченням належної уваги до України є неодноразові візити до Києва місій з метою вивчення ситуації з наркотиками.

— Одним із пріоритетних напрямів міжнародного співробітництва є укладення двоі багатосторонніх угод про правову допомогу між Україною та іншими державами.

— На сьогодні укладено понад 60 таких угод, у більшості яких передбачено співробітництво у боротьбі зі злочинністю та незаконним обігом наркотичних засобів. Підписано цільові угоди та протоколи у цій галузі з усіма країнами СНД, а також МВС Австрії, Польщі, Угорщини, ФРН, Румунії, Словаччини та іншими.

На їх виконання налагоджено конкретний обмін інформацією, делегаціями, проводяться робочі зустрічі керівників служб, наради та семінари. Нещодавно в Україні розпочато впровадження першого етапу проекту «Україна, Білорусь, Молдова проти наркотиків» (БУМАД), що фінансується за рахунок бюджетів ЄС та ООН.

— Незважаючи на вжиті заходи, проблема наркоманії та пов'язаної з нею злочинності залишається однією з найгостріших на сьогодні. Одними тільки репресивними заходами правоохоронних органів подолати наркозлочинність та наркоманію неможливо. Потрібне слово громадськості, виховання, широка роз'яснювальна робота.

— За мінімального фінансування галузі охорони здоров'я наркологічна служба не справляється з лікуванням наркозалежних і їх реабілітацією. Приватні клініки, користуючись цим, рекламують лікування наркозалежних, але обмежуються тільки зняттям «ломки» наркоманів. Чималих коштів потребує і саме лікування, яке середньостатистична родина в більшості випадків не може собі дозволити.

Як засвідчує практика роботи «телефону довіри» Департаменту боротьби з незаконним обігом наркотиків МВС України, багато людей звертається до нас із запитаннями, які входять до компетенції соціальних служб, закладів охорони здоров'я та інших. Це засвідчує необізнаність населення через байдужість деяких державних організацій до проблем наркоманії. Тому потрібно насамперед винести на належний рівень профілактичну, роз'яснювальну роботу. Без цього неможливо побороти зло, адже наркобізнес шукає прогалину, щоб її заповнити своєю кримінально-злочинною суттю. Одних зусиль правоохоронних органів, членів родин наркозалежних — уже замало. Поряд із державною потрібна і велика громадська робота. Потрібна активна зацікавленість... Зі свого боку ми робитимемо все для стабілізації ситуації.

— Спасибі за розмову.

Галина СТОРОЖУК.

ДЕПУТАТСЬКА РЕПЛІКА

Провокація чи здоровий глузд?

(Початок на 3-й стор.).

Дати відповідні пояснення на засіданні Верховної Ради я не міг, оскільки перебував за межами України, а тому змушений зробити це тепер через засоби масової інформації. Цього вимагає не лише парламентська етика, а й повага до тих наших співвітчизників, кого хвилює ця проблема і хто напевне розчарований рішенням Верховної Ради.

Отже, давайте разом поміркуємо, чого насправді хотіли автори цієї постанови. Бо, послухавши шановних добродіїв Мовчана, Жулинського, Юхновського й інших про якусь «політичну провокацію Толочка», необізнані громадяни можуть подумати, що ми подали на обговорення Верховної Ради щонайменше проект закону про надання російській мові статусу другої державної в Україні. Насправді в постанові йшлося лише про обговорення проблеми вивчення російської літератури як духовної спадщини східних слов'ян на одному із днів уряду у Верховній Раді. Здавалося, що тут поганого. Проблема є, і її треба обговорювати. З'ясувалося, що наші націонал-патріоти, які, до того ж, називають себе ще й демократами, так не думають. Втративши здоровий глузд, вони в стилі польських парламентаріїв часів Речі Посполитої енергійно заявили «не позволям».

Учора не дозволяли вам, сьогодні не дозволяєте ви, але треба думати і про те, що буде завтра. Російська мова і література справді не є для українців іноземними. Такі визначення багатьом, і не лише етнічним росіянам, цілком природно здаються нерозумними і навіть образливими. Наведу принагідно слова відомого українського літературознавця, академіка НАН України І. Дзюби: «Варто сказати про нерозумність новомодного українського патріотичного стереотипу про російську мову як «мову іноземної держави»: адже це рідна мова багатьох українських громадян, вона змалку знайома майже всім українцям, подобається це комусь чи ні, і тому її нинішній статус не можна порівнювати із статусом англійської чи будь-якої іншої».

Ми не були настільки «сміливі», як І. Дзюба, щоб назвати російську мову і літературу рідними, але віднесення їх до духовної спадщини східних слов'ян, як то кажуть, є медицинським фактом. Чому ж цей наш цілком прийнятний компроміс, котрий зняв би напруження в суспільстві, позбавив душевної рівноваги націонал-патріотів?

Хіба ви, шановні добродії, не знаєте, що російську мову і літературу створювали в тому числі і наші знамениті пращури — від Мелетія Смотрицького до Володимира Короленка, а пізніше — багато українських діячів культури радянських часів? І, напевно, вам відомо, що російською мовою послуговувалися Тарас Шевченко, Марко Вовчок, Михайло Драгоманов і ще багато інших знаменитих українців. Для Миколи Гоголя вона була справді рідною, мовою його геніальних літературних творів. Тож невже і їхню творчість ми вивчатимемо в програмах іноземної чи зарубіжної літератури?

Та й ви, шановні опоненти, які так беззастережно звинуватили нас у політичній провокації, були не тільки споживачами російської культури, а й її творцями. Особливо тоді, коли одні з вас страждали за український народ, довго проживаючи в Москві та Ленінграді, а інші писали свої немеркнучі наукові праці російською мовою тут, в Україні.

Прикро, що, наважуючись на полеміку щодо обсягів східнослов'янської духовної спадщини, мої опоненти навіть не розуміють різниці між східними слов'янами і чехами, словаками чи поляками, які належать до сім'ї західних слов'ян, або болгарами, які разом із сербами, македонцями, словенами й хорватами становлять сім'ю південних слов'ян. І внесок їхній у російську культуру зовсім не співмірний з внеском українців чи білорусів, а отже, російська література не є для західних і південних слов'ян спільною з росіянами спадщиною.

Я погодився б з пп. Мовчаном, Юхновським, Жулинським та іншими депутатами щодо їхнього сприйняття російської літератури, скажімо, як англійської, коли б вони змогли довести, що внесок українців у її розвиток аналогічний їхньому внеску в розвиток російської літератури.

Я не наполягав би на образливості віднесення російської мови (і літератури) до іноземної, коли б в Україні не проживало (навіть за останнім переписом) 8,5 млн. етнічних росіян. Цілком очевидно, що вони є такими ж громадянами України, як і етнічні українці. Тим часом, кваліфікуючи їхню рідну мову як іноземну, ми ставимо під сумнів і їхній громадянський статус в Україні. Невже це так важко збагнути?

Я сприйняв би нетерпиму позицію націонал-патріотів щодо російської мови в Україні, коли б вони не захищали (цілком справедливо) аналогічних прав етнічних українців — громадян Росії.

Немає і найменшого сумніву в тому, що з таким ставленням до російської мови і літератури, а, зрештою, і до своїх співгромадян, нам важко буде консолідувати наше суспільство в єдину українську політичну націю. Перефразувавши відомого російського реформатора, мушу сказати: «Вам, шановні добродії, потрібна вічна боротьба з воріженьками України, нам потрібна мирна і процвітаюча Україна».

Закінчити цю репліку хотів би все ж на оптимістичній ноті. Наш проект постанови зібрав 210 голосів, але це той випадок, коли не скажеш «тільки 210». Адже проти проголосували всього 17 депутатів, а 208 — не взяли участь у голосуванні. Серед останніх, хоч як це дивно, і більшість тих, хто так палко виступав проти проекту постанови і навіть навішував на його авторів політичні ярлики. Отже, не впевнені у своїй правоті, зважають на громадську думку, а це вже дає надію, на те, що нам вдасться-таки досягти порозуміння.

Петро ТОЛОЧКО, народний депутат.

СЕЛО

Тост з віце–прем'єром за агропром,

МОНОЛОГ

Цей матеріал має свою передісторію. На одному із засідань я ***(Г. К.)****, начебто, домовилася про інтерв'ю з віце-прем'єром з аграрних питань Іваном Кириленком і той, здавалося, навіть зрадів цій перспективі. Дійшли згоди, що перефаксую питання до приймальні за наданим ним номером, щоб Івану Григоровичу було зручніше готуватися. Що й було зроблено через деякий час. Привітним жіночим голосом на тому кінці дроту пообіцяли: щойно отримають, передадуть їх обов'язково. Але потім — наче обірвало. Наступного дня з'ясувалося — факс так і не пройшов. Передала ще двічі — ефект той самий. Не хочеться думати, що питання навмисне заблукали коридорами влади, бо здалися віце-прем'єрові дещо провокаційними, і він забажав краще відмовчатися. Хоча є припущення, що його помічники не хочуть турбувати шефа такими дрібничками. І все-таки, можливо, віце-прем'єрський зв'язок справді виявився нікудишній. Тому вирішила допомогти І. Кириленку — запитання розмістити в газеті, щоб жодні засоби зв'язку не заважали нашому з віце-прем'єром незалежному спілкуванню.*

1. Вважаю, ситуація, що склалася на хлібному ринку, катастрофічна. У зв'язку з неврожаєм — а зібрали нинішнього року, згідно зі свідченнями Інституту аграрної економіки УААН, майже чотири мільйони тонн продовольчого зерна, хоча для внутрішнього споживання потрібно сім мільйонів тонн — хліб на полицях крамниць істотно подорожчав. Можливо, для людей середнього достатку це не трагедія. Але для тих, хто перебуває за межею бідності, — це фінансовий удар. Є така інформація, що в державному і регіональних резервах запасів збіжжя обмаль, недостатньо для того, щоб гарантувати продовольчу безпеку. Країна змушена імпортувати зерно за світовими цінами, коровай з якого виходить недешевий. Нас на високому офіційному рівні через засоби масової інформації заспокоюють: нічого страшного. Мовляв, у багатьох країнах неврожай, а у Західній Європі вже давно паляницю дешевше ніж за євро не купити. Немов готують громадську думку до ще більшого подорожчання продукту № 1. Але в Україні нема європейських зарплат і пенсій. Є прогнози (а особливо критичним у цьому плані обіцяють кінець першого кварталу наступного року), що паляниця в країні після Нового року подорожчає до 4—5 гривень, а це призведе до ще більшого розшарування суспільства. Ви, як людина, котра визначає аграрну політику держави, підтверджуєте такі прогнози?


Мал. Михайла САЧКА.

2. Зупинімося на аграрних реформах. Таке враження, що в Україні вони з викривленим обличчям. Ніби оцінка ситуації відбувається виходячи не з реалій сьогодення, а з намальованих у керівних кабінетах таких собі абстракцій про те, що у нас все гаразд, а буде ще краще. Маю на увазі ось що: на селі, на тлі загальної розрухи, є з півсотні взірцевих агропідприємств, на які і поширюється здебільшого бюджетна допомога. Секрет у тім, що до тих агроформувань або до того агробізнесу, які дотуються і за рахунок наших податків, причетні шановані у столичних аграрних колах люди — чи то народні депутати, чи то урядовці високого рангу, — котрі впливають на формування і розподіл бюджетного пирога. Як правило, щоб показати успіхи вітчизняного агровиробництва, туди й везуть Леоніда Кучму або, приміром, Прем'єр-міністра. Полюбляє повивчати досвід у цих господарствах й інше високе керівництво. Після відвідин, побачених там аграрних див і гостинної зустрічі Президент з високої трибуни розповідає про враження, що свідчать про позитивний вплив реформ на село. Оточення підхоплює, слова ніби матеріалізуються, бажане сприймається за дійсність. **Я далека від думки, що Конституційний гарант не обізнаний з реальною ситуацією. Але щось не чула, щоб Л. Кучму возили на руїни, які з'явилися на місці тваринницьких ферм, наче після бомбового удару. Навпаки, регіональне керівництво намагається приховати від очей гаранта такі пейзажі, що в кожному другому селі.** Хоча саме руїни — справжнє обличчя села, треба питати, чому так сталося, аналізувати, виправляти. Можливо, Ви маєте якусь іншу інформацію, а я помиляюся, і Президент під час своїх вояжів відвідує спродані на металобрухт цукроварні або ходить незасіяними озиминою гектарами, переймається, чому так сталося?

3. Продовжимо тему викривленості аграрної політики у нашій країні, коли бажане видається за дійсне. Чи не тому слово «реформа» на селі — лайливе? Із земельними новозмінами — суцільні зловживання, а їх розробників висувають на відзначення. Вітчизняний зернозбиральний комбайн масово так і не з'явився на ланах, хоча гроші під його створення з бюджету давалися і чималі. Творці машини навіть отримали держпремії в галузі науки і техніки... А напередодні цьогорічних жнив сільгоспвиробникам нав'язливо пропонували виготовлені півсотні «кораблів ланів» через державний «Украгролізинг»... На селі з'являється грошовита структура, яка начебто прийшла працювати на землі. А насправді — вигрібає все, що ще не розікрали, і ділиться при цьому за домовленістю, приміром, з районним керівництвом. Таких випадків чимало. На місцях це називають «запустити бульдозер», а по-нашому, по-реформаторськи — «на село прийшов інвестор».

4. Міністр агрополітики Сергій Рижук ставить собі в заслугу, що зерно після неврожаю подорожчало, мовляв, більший буде зиск для сільгоспвиробника. Хоча провальна аграрна політика спричинила подорожчання хліба, а збіжжя здебільшого вже в третіх руках — у структур, які кредитували посівну — жнива. Тобто і аграрії великого зиску не матимуть. Тим часом відомі в державі люди клопочуть перед Л. Кучмою, мовляв, Рижука не можна у відставку. Що це, рука руку миє? І таких недоречностей можна наводити багато, а свідчення провальності аграрних реформ, окрім усього іншого, — зростання заборгованостей у заробітній платі та платі за оренду землі. Звідси запитання — чи не передбачаються найближчим часом кадрові перестановки в аграрному блоці уряду?

5. У жовтні цього року Ви очолили Аграрну партію України, змінивши на цьому посту екс-віце-прем'єра Михайла Гладія, за що, до речі, на з'їзді чимало делегатів закидали: АПУ перетворилася на партію влади, свідчення чого — жезл лідера переходить від віце-прем'єра до віце-прем'єра. Але питання не в тому... Як на мене, бу-

СКАЗАНО

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин під час Всеукраїнських зборів депутатів-аграріїв:

«Ми звели аграрну реформу до розпаювання землі. Зруйнували великотоварне виробництво. Серце болить дивитися, коли розносять каміння з ферм, корівників. Приїжджаю в рідне село... Сусідні села мертві. І ходить новий пролетарій, який п'є, бо безробітний. І думає: коли (настане час. — *Г. К.*) отих двох-трьох хазяїв, які з'явилися, розкуркулити. Ми говоримо про аграрну реформу. Рятувати село потрібно!..»

ГОРЕ

Семеро одного не чекали. Смерті

Чорну хустку жалоби накинуло село Кривець Богородчанського району. В один день тут ховали сімох чоловіків. Усі разом уже не вперше однією будівельною бригадою поїхали на роботу, цього разу до Київської області. Споруджували приватний житлово-розважальний комплекс. Жили на будмайданчику в старій хижі, яку продували вітри. Коли надворі стало холодніше, ввімкнули, щоб зігрітися, апарат, який працював на природному газі. І, заколисані теплом, заснули навіки.

Тіла людей випадково виявили місцеві мешканці. За попередніми даними, причиною їх смерті стало отруєння побутовим газом. За цим фактом порушено кримінальну справу.

Тим часом село шоковане. Адже двоє із загиблих, розповідають, навіть не встигли створити власні сім'ї, а в інших сиротами в один день стало 11 дітей. Обласна і районна влада кожній родині виділила по 2,5 тисячі гривень. Але вже ніхто не поверне батькам дітей, дружинам чоловіків, дітям батьків...

Скільки це ще триватиме? Чиє прізвище буде наступне в цьому мартирологізі?.. На похорони прийшли чимало людей, чиї близькі та рідні теж десь гнуть спини в чужих маєтках. Люди поминали мертвих, а здавалось — оплакували живих.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.

Інформація до роздумів. **На селі три мільйони осіб з восьми мільйонів працездатних не мають постійного місця роботи і надійних джерел доходів. За останні 10 років чисельність зайнятих на підприємствах, в організаціях зменшилася майже на 2,6 мільйона осіб. Найбільше скорочення відбулося в громадському секторі сільського господарства — роботу втратили 1,2 мільйона колишніх колгоспників. Такі дані оприлюднено під час Всеукраїнських зборів депутатів-аграріїв, що відбулися в Києві.**

Засиділися в парубках

Демографи б'ють тривогу: майже в кожному районі Рівненської області є село, де переважають самотні жінки або ж чоловіки. Якщо перші чекають пропозицій руки і серця, то другі володіють ініціативою створити сім'ю. Але з різних причин не скористалися нею.


Фото Ростислава МИРОНЮКА.

Чимало холостяків у селах Сівки Березнівського та Рудня Костопільського районів. Причини довгого парубкування різні. В загублених серед поліських лісів, віддалених від райцентру Сівках не вистачає жінок. А коли в село пришлють на роботу медичку чи вчительку, в дівках вона не засидиться. Але інфраструктура села така, що сюди спеціалісти жіночої статі приїжджають рідко. У не менш віддаленій від міста Рудні інша причина: більшість старих холостяків полюбляють оковиту. А хто захоче зв'язати своє життя з п'яницею?

Звичайно, самотність у молоді роки не така відчутна, як на схилі літ. Ось і найстаріший «жених» Рудні 83-річний дід Гриць Ступницький мусить тулитися у старечі роки до рідні — племінників.

— Бог мені пари не дав, — каже старенький, якому вже не до женячки. — Але і я не шукав. Що вже тепер про те згадувати та шкодувать? Моя житка уже коротенька.

Приклад діда Грицька мав би стати повчальним для інших руднянських парубків, бо на старості не буде кому й води подати. Однак вони глушать свої проблеми горілкою. Місцеві жінки бідкаються, що оковита стала в селі конвертованою валютою. Якщо хочеш, щоб тобі город виорали чи дрова порубали, став могорич — і все зроблять. Свій коментар жінки супроводжують зітханням. Це й зрозуміло, бо в Рудні чимало молодиць, які з різних життєйських причин самотні — вдови, розлучені, — і самі виводять у люди дітей. Важко. Але буде ще важче, якщо в хату прийде п'яниця...

Самотою живе і 42-річний Володимир Ступницький. Господар витягує рогачем з печі баняка і з гордістю показує, що в нього зварений обід. У хаті чисто, підметено, завалів брудного посуду нема. Навіть корову тримає Володимир, а молоко продає, щоб мати на крупи та цигарки. Дух міцного тютюну в його домівці в'ївся у стіни. Господар зізнався, що йому хотілося б, щоб по кімнатах бігали діти, але «що я зроблю, як я такий стєснітєльний... Така моя доля...».

Чому така доля саме у руднянських чоловіків і чому вони не пробують її змінити, важко сказати. Тим часом кожен п'ятий двір у Рудні — холостяцький.

Людмила МОШНЯГА,
Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

На знімку: 42-річний холостяк Володимир Ступницький рогачем коло печі орудує так само вправно, як і сокирою.

який не відбувся

ти аграрним віце-прем'єром, якщо справді працювати — титанічний труд. В економіці АПК проблем безліч. Напевне, Вам важко зосередитися на них, бо заважають проблеми партійні. Врешті — потерпає село. Та й справи АПУ потребують неабияких зусиль, бо це — боротьба за владу, можливо, за президентське крісло. Висуватимете свого кандидата чи підтримуватимете єдиного? Потім — боротьба за електорат: з підтримкою селян у партії не густо. Інакше на минулих виборах АПУ пішла б самотужки, а не блокувалася б у блок «За Єдину Україну». Отже, чи не думали Ви кинути одну справу заради іншої? І хто Ви, Іване Григоровичу, на цьому етапі: віце-прем'єр, який обстоює інтереси села, чи політик, який будь-якими шляхами крокує до влади?

6. Свого часу Аграрна партія взяла на себе політичну відповідальність за результати реформи на селі в нашій державі. Чи не вважаєте Ви тепер, що тоді партія припустилася тактичної помилки? Тобто чи готові Ви, як голова, разом з АПУ відповідати (і головне — як?) за розвал, приміром, великотоварного тваринництва: нині від величезних комплексів залишилися переважно тільки розтрощені ферми? За скорочення посівних площ, спричинене так званими реформами, за відсутність запасів зерна, подорожчання хліба, за численні порушення під час поспішного земельного перерозподілу: скарги на зловживання тут, яких у прокуратурах тисячі, то лиш верхівка айсбергу? І взагалі, ніяк не можу збагнути, що то є — політична відповідальність АПУ? В Європі зрозуміло — там високопосадовець ризикує кріслом: за таку провальну політику, яка суперечить інтересам держави, аграрний блок уряду давно пішов би у відставку. А в нас — сьогодні офіційно можна задекларувати: даю гарантію, а завтра вже проголошувати без жодних наслідків — я пожартував. А далі — більше. Можливий варіант: **десь під вибори до Верховної Ради у боротьбі за електоральні голоси буде розіграно зовсім інший сценарій: лідери АПУ з'являтимуться на екрані телебачення або на фото в газетах поряд з розкрадениими фермами або з розпродаными на металобрухт цукроварнями і звинувачуватимуть. Дивіться, мовляв, до якого життя довела село реформа. А все через те, що вона просувається не за тими рекомендаціями, які давала Аграрна партія. А ми ж бо попереджали...**

7. В інтерв'ю з посадовцями високого рангу я як правило вважаю недоцільно вести розмови про світле майбуття. Бо якщо спрощено, відповідь зводиться до: «сьогодні ситуація невтішна, але ми багато чого зробимо для кращого завтра...». Настає завтра, з'ясовується, воно не краще від сьогодення. Але у нашій нинішній розмові не можу обійти найближчу перспективу, яка стосується мільйонів співвітчизників, і прошу вас її окреслити. Тим паче що основу під хліб прийдешній вже закладено — посівна озимини відбулася. За даними Інституту аграрної економіки УААН, 2004 рік прогнозують так само малохлібним, як і нинішній. Передумови майбутніх невдач, зокрема, дефіцит у багатьох господарників грошей, що, передбачають, призведе до значного скорочення оброблюваних площ. З другого боку, відсутня необхідна інфраструктура реформ, а сільгоспвиробництво залишається збитковим. Але до справи агровиробництва, звісно, втрутиться ще один фактор: наступний рік — рік президентських виборів. Як позначиться цей чинник? Досвід минулих виборів свідчить: з цього село багато не виграє. Зазвичай аграрний сектор виступає таким собі донором — вибори потребують величезної купи грошей. Як завжди, селу обіцятимуть манну небесну, найспритніші в обмін на голоси навіть щось отримають. Але після виборів держава, інші благодійники зазвичай знаходять механізми, як усе те забрати назад. Отже — Ваші прогнози.


Іван КИРИЛЕНКО
Фото Валерія ДРУЖЕНКА.

8. Не секрет, що чимало чиновників високого рангу, які роблять аграрну політику, окрім посади, мають свій агробізнес, який і лобіюють, використовуючи службове становище. Йдеться не лише про екс-віце-прем'єра Леоніда Козаченка. Звісно, приміром, міністра агрополітики можна зрозуміти: з зарплатою у півтори-дві тисячі гривень у столиці не розженешся. І все-таки, як Ви ставитеся до такої ситуації? Чи намагаєтеся Ви викорінювати в уряді це брутальне явище?

Галина КВІТКА.



Від автора: якщо раптом ці запитання все ж потраплять на очі вельмишановному Івану Григоровичу і він забажає з цього приводу висловитися, — надрукуємо. Але, можливо, без запитань (якщо вже вони розминулися з відповідями) і у викладі. А наступного разу вашій увазі, шановні читачі, пропоную інтерв'ю з міністром агрополітики Сергієм Рижуком. Звісно, якщо у нього працює факс.

ЕКОНОМІКА БЕЗ ТІНІ

Раніше судимий перекваліфікувався на хабарника

На Херсонщині оперативні працівники Держслужби боротьби з економічною злочинністю на «гарячому» затримали раніше судимого посадовця правління сільськогосподарського кооперативу «Таврія» під час отримання частини хабара в сумі 500 доларів. А вимагав він 10 тисяч гривень від директора ТОВ за надання згоди на відчуження йому тваринницького комплексу.

Окрім того, під час провадження справи виявлено факт незаконного списання неіснуючих 500 га посівів озимої пшениці, внаслідок чого стало можливо безпідставно позбутися податкової заборгованості підприємства на суму 600 тисяч гривень.

Майно підприємства — на власний розсуд

На Полтавщині оперативні працівники ДСБЕЗ викрили посадову особу правління КСП «Агрофірма «Кошманівське», яка під час реформування підприємства незаконно передала описане майно зазначеного підприємства у власність приватної фірми «Агротрейд» з Карлівки. Внаслідок цього державі завдано збитків на загальну суму 3,5 млн. гривень.

ДОСВІД

Хто візьме уроки в «Іванівському»?

Осінь рік хліборобський вінчає. У приватно-орендному підприємстві «Іванівське», що в Теребовлянському районі Тернопільської області, він удався. Не нарікаючи на погоду, тут зібрали з гектара по 54 центнери зернових, по 772 центнери цукрових буряків. Від кожної корови за десять місяців надоїли понад 5 тисяч літрів молока. На стогектарний вимірник виробили 101 центнер м'яса. Загальна рентабельність господарства — 52 відсотки. Середня зарплата — 529 гривень. Незважаючи на реформаторські вітри, селяни тримаються гурту. Добробуту господарства-мільйонера і власному вони завдячують своєму керівникові Антону Білику, котрий понад тридцять років очолює «Іванівське».

Хоч як парадоксально, за досвідом у село Іванівку місцеві аграрії не поспішають. Охоче їдуть до Німеччини, Швейцарії, далекої Канади. Поахають, поохають, мовляв, куди нам до них. А поряд люди працюють у таких само умовах, а результати не гірші, ніж у канадців.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

ЗНАЙ НАШИХ

На пенсію проводжали всією громадою

Чи не все життя пропрацював на землі механізатор Іван Бобінов **(на знімку)**. Днями знаній у селі Петросталь Тарутинського району Одеської області людині виповнилося 55. На пенсію Івана Савелійовича проводжали всім селом.


Фото Михайла ГОЛЯКА.

Накрили наркодилерку

Більш як рік діяла в одному з сіл Краснопільського району наркофірма, яку відкрила місцева жителька — 48-річна Марія Сидорчук — у своїй садибі. Вечорами разом з двома неповнолітніми синами заготовляла на сусідських городах мак і коноплі, вдома їх доводили до кондиції, а потім продавали любителям «розслабухи»: стакан конопель — за четвертак, макової соломки — за тридцятку.

Тож невдовзі клієнти бігли до благодійниці, немов іспанські бики на червону ганчірку. Довелося наркодилерці додатково облаштувати на подвір'ї потаємний «салун» із пристроями для прийому «ліків»: різноманітними кальянами, бульбуляторами та одноразовими шприцами.

Накрили сільську наркодилерку на гарячому правоохоронці. За торгівлю, виготовлення та збут наркотиків їй світить п'ять років позбавлення волі. Разом з нею відповідатимуть обидва сини, які стали наркоманами.

Владислав ЖМУРКОВ.
Сумська область.

Протистояння триває

КОНФЛІКТ

Кримське селище Партеніт вирує вже тиждень — після самозахоплення кримськими татарами землі. Ситуація залишається напруженою і загрожує перерости в масове зіткнення. Заблокувавши в'їзд до селища на ялтинській трасі, активісти чекають відповідей на численні петиції в різні інстанції з проханням допомогти навести порядок і зупинити свавілля.

Активісти партенітського меджлісу на чолі з Ісмаїлом Сулеймановим стверджують, що на бунт їх спровокувала місцева влада. Акція протесту зумовлена нібито нехтуванням заявами кримських татар на виділення земельних ділянок під індивідуальне будівництво. Разом з тим — навколо ростуть котеджі, землю віддають кооперативам, під створення аквапарку тощо.

Виконувач обов'язків селищного голови Олександр Пчелінцев твердить, що акція була старанно продумана і організована. Мовляв, активісти меджлісу почали говорити про неї ще з початку осені. Весь цей час тривають переговори керівників селища, депутатів, представників прокуратури АРК. Представникам меджлісу доводять, що акція незаконна. Зокрема, самозахопники державної землі паралізували роботу колективу дослідного господарства Нікітського ботанічного саду «Приморського». За підрахунками фахівців, держава вже втратила три мільйони гривень від пошкодження терас і зрошувальних мереж.

Члени імпровізованих загонів самооборони заявили, що розблокують дороги і трасу лише після того, як влада дасть оцінку законності дій меджлісу. Навпроти стіною стоять і меджлісівці. Зіткнення не допускають підрозділи ОМОНу зі щитами і кийками.

Віктор ХОМЕНКО.
Крим.



Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

Три кити «Коника»



По 97 центнерів збіжжя з гектара дала цього літа озима пшениця «селянка». Праворуч фермер Василь Мелеш.

Не вдався нинішнього спекотливого літа врожай. А в фермерському господарстві «Коник» зібрали з гектара по 51 центнеру пшениці, по 400 центнерів картоплі та яблук. За колгоспу всі 130 гектарів саду вважали непродуктивними, та Василь Мелеш, взявши сад під свою опіку, реанімував його.

Як прокурор став хліборобом

— В обласній прокуратурі я пропрацював 26 років. Останнє десятиліття був начальником відділу загального нагляду, — згадує Василь Васильович. — Тож часто доводилося стикатися з проблемами економіки, у тому числі й у агросекторі. Дивувався: як це на найкращих у світі землях, з нашими працьовитими й талановитими людьми маємо занепад сільського господарства. Та якось подумав: а як би чинив я на місці тих, кого перевіряв? І вирішив спробувати. Тим більше, що в галузі — найпільговіша система оподаткування. Сільгоспвиробник сплачує тільки єдиний фіксований податок — по 30-40 гривень за гектар землі. І вже на початку квітня 2000 року взявся за нову для себе справу. На той час мій родич Микола Коник мав фермерське господарство — два гектари землі й міні-тракторця. І раніше, під час відпусток чи вихідних залюбки допомагав йому. Будучи вже у поважному віці, Микола Іванович переоформив своє господарство на мене. Але я вирішив піти далі. Борги місцевого господарства на той час перевищили півмільйона гривень. Замість прибутків давав величезні збитки і 130-гектарний сад. Переговорив з людьми, пообіцяв, що матимуть зарплату не меншу, ніж була в колгоспі, тобто 150 гривень.

На весну 2000 року знадобилося щонайменше мільйон гривень обігових коштів. Взяв їх як кредит у комерційних банках.

— І по суті закопали кошти у землю, бо ж поле — не бензозаправка чи кафе, і на «швидкі» гроші розраховувати годі. Та й ризик великий, бо розпочинати довелося навіть не з нуля, а з мінуса. І все ж 300 тисяч гривень спрямували на реанімацію саду. Ризик був справді великий.

Яблуневі осені

Сад починав уже брунькувати, але ще на 70 відсотках площі був не обрізаний, не обкопаний, пісний. Робили все це в авральному режимі. Придбали дорогі, але ефективні засоби захисту від шкідників та хвороб. І сад ожив. Вже восени замість 70 тонн яблук, які збирали тут на 130 гектарах, взяли 1150 тонн, через рік — 2000 тонн, а торік дав 2200 тонн і почав приносити хоч невеликі, але прибутки.

— Цьогоріч зібрали вже 2600 тонн яблук. Посадили 3 гектари інтенсивних садів на карликовій підщепі й крапельному зрошенні. Маємо намір закласти розсадник, щоб забезпечувати саджанцями Закарпаття та зробити його краєм садів і виноградників не на словах. Тим більше, що й керівництво області всіляко сприяє розвиткові галузі.

— Ви часто буваєте в угорських сусідів, де садівництво — своєрідний культ?

— Днями повернувся звідти. Вів переговори щодо спільних проектів закладання розсадника, а водночас оглянув їхній сад на карликовій підщепі. Наш молодий має набагато вищий потенціал, бо наші землі ліпші. Щоб не набивати гуль і синців, запросили для консультацій професора Кароля Глотка — викладача кафедри садівництва Будапештського аграрного університету, автора багатьох фундаментальних наукових праць із садівництва.

Перспективне картоплярство

— Для бульб у нас гарні землі, крім того, є можливості штучного зрошення — поруч річка Уж. Насіннєвий матеріал закупили в Голландії та Німеччині й збираємо по 300-400 центнерів бульб з гектара. Для Закарпаття хорошим вважається вже 150—200 центнерів.

Нашим постійним замовником стала американська фірма «Крафт футц Україна» — потужний виробник картопляних чіпсів. Постачаємо їй 4—6 тисяч тонн картоплі щорічно в обмін на насіння, міндобрива, засоби захисту рослин. Якщо коштів не вистачає, беремо кредит. Завдяки політиці уряду сільгоспвиробники одержують часткове відшкодування кредитної ставки банку. Цьогоріч вона знизилась до 18 відсотків. Держава відшкодовує 10 з них, а це вже дає можливість працювати.



Перші плоди молодого інтенсивного саду на карликовій підщепі

— І все так гладко та безхмарно на вашій фермерській ниві?

— Якби ж то. Ще 1997 року в державі запроваджено ввізне мито на картоплю, зокрема на насіння — 200 євро за тонну. Тому високопродуктивні зарубіжні сорти стали недоступними для українського селянина. Бо кілограм насіння обходиться більш як у сім гривень. Але мусимо йти на ці затрати. Хоча із особливою гордістю впроваджували б найновіші вітчизняні сорти. Тому звернувся до облдержадміністрації із пропозицією вийти на Інститут картоплярства й придбати там українські суперелітні сорти. Якщо нашим ученим вдалося вивести таку ж, як пшениця, картоплю, будемо першими її прихильниками і поширювачами. За принципом — «і чужому научайтесь, й свого не цурайтесь». Погляньмо на досвід Угорщини. Вона має свої власні сорти, але угорці не стали гоноритися, що їхнє найкраще. Німецькі та голландські сорти вони ввозять не те що без мита, а навіть, за державної підтримки. З цього приводу звернулися до уряду, і в травні 2000 року Верховна Рада розглядала його подання щодо зменшення ввізного мита на насіння картоплі до 5 відсотків. Але цю пропозицію народні обранці необгрунтовано відхилили.

А ті 120 тонн німецького насіння, які ми ввезли три роки тому і якими поділилися з окремими картоплярами, дають щедрі врожаї.

Золотий вогонь озимини

— Якщо в 2000 році ми зібрали з гектара по 34 центнери зерна, то вже торік — по 43. А досягти гарних результатів можна лише завдяки застосуванню нових сортів і сучасних технологій. Закупили у фірмі «Райзінвест» та в селекційно-генетичному інституті (Одеса) по п'ять тонн насіння таких вітчизняних сортів, як «ніконія», «селянка» й «лелека». А от насіння сорту «панна» нам дісталася тільки тонна. Цього літа найкраще вродила елітна пшениця «селянка». Її зібрали більш як по 97 центнерів з гектара. «Ніконія» дала по 75 центнерів. Сорти «панна» і «лелека» — по 56 центнерів. Але «панна» належить до надсильних пшениць і служить чудовим поліпшувачем слабких сортів. Для випічки хліба це багато значить. Цієї осені засіяли нею вже понад 90 гектарів.

— Ви розповідаєте про 97 центнерів зерна з гектара як про щось буденне...

— Могло бути й більше, бо відомо, якими видалися осінь, весна й літо. На кількох ділянках, особливо з пізнім засівом, утворилися «блюдця», й рослини вимокли. Тому середня врожайність на всій 405-гектарній площі досягла 51 центнера з гектара. Біологічна спроможність пшениці — 100—140 центнерів. Безгосподарність знижує той потенціал, який мають наші сорти. Приміром, український сорт «колумбія» на полях дослідного інституту, що в угорському місті Шарошвашар, показав урожайність 121 центнер. Як тут не пишатися працею наших учених, і зокрема, Селекційно-генетичного інституту.

Стосовно органіки, то неподалік нашого господарства була птахофабрика. Цінне добриво накопичувалося там роками. Навіть виникла загроза забруднення грунтових вод, і передбачалося виділити бюджетні кошти для убезпечення від біди. Ми запропонували не тільки забрати добриво, а й заплатити за нього. І вивезли його на поля 18 000 тонн та внесли на всю 800-гектарну площу угідь. Щодо технології, то вона в нас насамперед енерго- і вологозберігаюча завдяки сучасній техніці. Культиватор німецької фірми «Амацоне», приміром, за один прохід готує грунт для сівби без традиційних оранки, боронування, коткування. Чотири операції виконують і сівалки. Ще один цікавий прийом — комбінуємо середньостиглі сорти із ранньостиглими, щоб у сезон жнив максимально завантажити роботою збиральну техніку.

— Треба бути ощадливим аж до скупості, аби стати на ноги?

— Все, що заробляємо, вкладаємо в технічне переоснащення. Держава дозволила ту суму ПДВ, яку мали б сплачувати, спрямовувати на закупівлю техніки. Цей рік у зерновому господарстві засвідчив, що держава має концентрувати у своїх руках якісь важелі стимулювання пріоритетних напрямків. Хоча коли чую, що 40 мільйонів тонн зерна — це небувалий успіх, то вважаю такий результат невдачею. Україна має приблизно 14 мільйонів гектарів зернового клину. За врожайності навіть 50 центнерів з гектара — то вже 70 мільйонів тонн збіжжя. Для наших чорноземів і це — не межа. Україна справді має стати провідним виробником зернових в Європі. І не лише зернових.

— То що заважає?

— А як можна, скажімо, застосовувати для весняної обмивки саду найсучасніші, екологічно безпечні засоби захисту рослин, якщо вони не зареєстровані в Україні? Та жодна митниця їх не пропустить! У нас же продукується їх навіть не десять відсотків від потреби і спектру. Захід застосовує засоби безпечні, що виготовляються на основі парафінованої олії. Але імпортувати їх не можемо — в нас їх не зареєстровано.

— Є причина й інша?

— Так. Це 20-30 тисяч доларів США, які наші відомства хочуть отримати від виробника за реєстрацію кожного окремого препарату. Тому звертаємося до Верховної Ради із проханням провести парламентські слухання з цього приводу, вивчивши думки і вчених, і практиків. Бо через загальний занепад сільського господарства сади в Україні останнім часом не оброблялися, не захищалися, запустіли, а подекуди й здичавіли. То ж товарного яблука навіть для наших основних промислових центрів і столиці не вистачає.

— То маєте можливість підняти ціни...

— Безумовно. Але «Коник» сповідує принцип помірних цін. Платоспроможність наших громадян ще невисока, і якщо вдалося перекрити собівартість з нашою високою заробітною та орендною платою, той невеликий прибуток, який дає яблуко, нас задовольняє. Навіть попри те, що не вистачає десь близько мільйона оборотних коштів, щоб забезпечити певний технологічний цикл. Кілограм «джонатану», залежно від обсягів закупівлі, реалізуємо по 30—50, «голден делішес» і «айдаред» — по 80 копійок.

Аспект соціальний

— А коли «Коник» матиме власний оцей мільйон?

— На землі швидко не розбагатієш. Навіть незначний прибуток заробляється важкою працею, що триває від Різдва до Різдва. Оскільки люди роками одержували дуже низьку зарплату, ми високо підняли її планку. Нині середньомісячна зарплата — 620 гривень. На збиранні картоплі та яблук отримують і по 800-1000 гривень. Механізатори заробляють від 800 до 2500 гривень. Арендна плата становить 1300 кілограмів зерна пшениці за 1,7 гектара землі.

— Це, очевидно, рекорд?

— Йдеться не про рекорди. Той, хто роками не бачив гідної платні, збіднів і злидарює, заслуговує, щоб отримувати свою частку відповідно до результатів господарської діяльності. Так має бути повсюдно. Орендар має мати нормальний прибуток, щоб закупити нову техніку й найсучаснішу технологію, а ті, хто допомагає йому в цьому — отримувати гідну частку з котла тієї каші, яку спільно заварили. Коли є така гармонія, тоді є й злагода — і в господарстві, і в суспільстві. Кожен місяць, починаючи з квітня 2000 року, не було випадку, аби люди невчасно чи не в повному обсязі отримали зарплату. Упродовж року виплачуємо більш як 1,2 мільйона гривень. А це приблизно 254 тисячі гривень відрахувань до місцевого бюджету. Якщо держава списала колгоспові 279 тисяч гривень заборгованості, то від фермерського господарства вона щороку отримує чверть мільйона у вигляді відрахувань із зарплати. Отже, діяльність колективу, в якому працює 300 людей, з усіх точок зору ефективна: висока орендна й заробітна плата, солідні відрахування до бюджету плюс виробництво більш як 12 тисяч тонн суспільно важливої продукції. А це у 12 разів більше, ніж було за колгоспу.

— Це нормальна, навіть приємна атмосфера в колективі. Змінилася психологія людей. Механізатори почали будуватися, навіть вивчати іноземні мови, щоб краще знатися в техніці й технології. І це — аргументована відповідь тим скептикам, котрі й досі ностальгують за колгоспом.

— Ви маєте досвід і адміністративний, і правовий і вам, легше відстояти свої позиції. А як бути тому сільському фермеру, котрий не знає, як повестися навіть з найрізноманітнішими контролюючими особами?

— Саме в цьому полягає функція влади всіх рівнів — допомогти селянинові в прагненні нагодувати не лише себе, але й державу.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Сторожниця Ужгородського району Закарпатської області.

P. S. *Доки матеріал готувався до друку, Василь Мелеш поділився кількома гарними новинами.*

Угорські сусіди вийшли з пропозицією закласти у Сторожниці розсадник на 500 тисяч саджанців яблунь, груш, вишень, черешень, абрикосів, персиків, волоських горіхів більш як 40 сортів й інвестують у здійснення проекту 300 тисяч доларів.

Інститут картоплярства запропонував фермерському господарству насіння п'яти найкращих вітчизняних сортів бульб.

Закон України

Про Державний бюджет України на 2004 рік

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Установити доходи Державного бюджету України на 2004 рік у сумі 60.702.390,9 тис. гривень, у тому числі доходи загального фонду Державного бюджету України — у сумі 47.925.483,4 тис. гривень та доходи спеціального фонду Державного бюджету України — у сумі 12.776.907,5 тис. гривень, згідно з додатком № 1 до цього Закону.

Затвердити видатки Державного бюджету України на 2004 рік у сумі 64.192.219 тис. гривень, у тому числі видатки загального фонду Державного бюджету України — у сумі 51.626.712,3 тис. гривень та видатки спеціального фонду Державного бюджету України — у сумі 12.565.506,7 тис. гривень.

Затвердити на 2004 рік:

обсяги повернення кредитів до Державного бюджету України у сумі 1.830.755,1 тис. гривень, у тому числі повернення кредитів до загального фонду Державного бюджету України — у сумі 1.238.678,8 тис. гривень та повернення кредитів до спеціального фонду Державного бюджету України — у сумі 592.076,3 тис. гривень;

обсяги надання кредитів з Державного бюджету України у сумі 1.770.459,4 тис. гривень, у тому числі надання кредитів із загального фонду Державного бюджету України — у сумі 463.449,9 тис. гривень та надання кредитів із спеціального фонду Державного бюджету України — у сумі 1.307.009,5 тис. гривень.

Установити граничний розмір дефіциту Державного бюджету України на 2004 рік у сумі 3.429.532,4 тис. гривень, у тому числі граничний розмір дефіциту загального фонду Державного бюджету України — у сумі 2.926.000 тис. гривень та граничний розмір дефіциту спеціального фонду Державного бюджету України — у сумі 503.532,4 тис. гривень, згідно з додатком № 2 до цього Закону.

Установити розмір оборотної касової готівки Державного бюджету України у сумі 400.000 тис. гривень.

II. ДОХОДИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ

Стаття 2. Установити, що до доходів загального фонду Державного бюджету України на 2004 рік належать:

1) податок з доходів фізичних осіб, що утримується з грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями та особами рядового і начальницького складу (в тому числі відрядженими до органів виконавчої влади та інших цивільних установ) органів внутрішніх справ, органів і установ виконання покарань, податкової міліції у зв'язку з виконанням обов'язків несення служби;

2) податок з доходів фізичних осіб, що утримується з фонду оплати праці в іноземній валюті працівників закордонних дипломатичних установ України під час їх перебування у довготерміновому закордонному відрядженні;

3) податок на прибуток підприємств (крім податку на прибуток підприємств комунальної власності);

4) збір за спеціальне використання водних ресурсів загальнодержавного значення та збір за користування водами для потреб гідроенергетики і водного транспорту;

5) збір за спеціальне використання лісових ресурсів державного значення;

6) платежі за користування надрами загальнодержавного значення;

7) збір за геологорозвідувальні роботи, виконані за рахунок Державного бюджету України;

8) суми податку на додану вартість, які підлягають зарахуванню до доходів Державного бюджету України;

9) акцизний збір з вироблених в Україні товарів (крім акцизного збору з вироблених в Україні товарів, що сплачується платниками, які зареєстровані в Автономній Республіці Крим, 80 відсотків акцизного збору з вироблених в Україні нафтопродуктів і транспортних засобів);

10) акцизний збір з ввезених на територію України товарів (крім 80 відсотків акцизного збору з ввезених на територію України нафтопродуктів і транспортних засобів);

11) плата за ліцензії на певні види господарської діяльності (крім плати за ліцензії, що видаються Радою міністрів Автономної Республіки Крим, виконавчими органами місцевих рад і місцевими органами виконавчої влади, та плати за ліцензії на право роздрібної торгівлі алкогольними напоями та тютюновими виробами);

12) кошти, отримані за вчинення консульських дій на території України, та 90 відсотків коштів, отриманих за вчинення консульських дій за межами України, в установленому Кабінетом Міністрів України порядку;

13) ввізне мито (крім 80 відсотків ввізного мита з нафтопродуктів і транспортних засобів та шин до них);

14) рентна плата за нафту та природний газ, газовий конденсат, що видобуваються в Україні;

15) надходження від розміщення в установах банків тимчасово вільних бюджетних коштів, які обліковуються на рахунках Державного казначейства України;

16) державне мито в частині, що відповідно до закону зараховується до державного бюджету;

17) надходження від санкцій (штрафів, пені тощо), що застосовуються за рішеннями уповноважених посадових осіб Антимонопольного комітету України, інших органів виконавчої влади (крім адміністративних штрафів, що накладаються виконавчими органами відповідних рад та утвореними ними в установленому порядку адміністративними комісіями), а також за рішеннями судів, прийнятими за зверненнями Державної автомобільної інспекції України;

18) кошти від реалізації майна, конфіскованого за рішенням суду, скарбів, майна, одержаного державою в порядку спадкоємства чи дарування, безхазяйного майна, валютних цінностей, що пересилаються в міжнародних поштових відправленнях із порушенням норм актів Всесвітнього поштового союзу, невручених міжнародних та внутрішніх поштових відправлень, майна з обмеженим терміном зберігання, майна, вилученого для забезпечення сплати штрафів або з метою відшкодування належних державному бюджету платежів, знахідок, а також валютні цінності і грошові кошти, власники яких невідомі;

19) дивіденди (дохід), нараховані на акції (частки, паї) господарських товариств, які є у державній власності;

20) 80 відсотків коштів, отриманих бюджетними установами та організаціями за здані у вигляді брухту і відходів золото, платину, метали платинової групи, дорогоцінне каміння, і 50 відсотків коштів, отриманих бюджетними установами та організаціями за здане у вигляді брухту і відходів срібло;

21) 20 відсотків надходжень до Державного спеціалізованого фонду фінансування загальнодержавних витрат на авіаційну діяльність та участь України у міжнародних авіаційних організаціях;

22) 10 відсотків портового (адміністративного) збору;

23) відрахування від сум перевищення розрахункової величини фонду оплати праці на підприємствах-монополістах;

24) надходження від реалізації розброньованих матеріальних цінностей мобілізаційного резерву в обсягах, визначених у додатку № 1 до цього Закону;

25) до розмежування земель державної та комунальної власності — 10 відсотків надходжень від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення, що перебувають у державній власності;

26) рентна плата за транзитне транспортування природного газу;

27) рентна плата за транспортування нафти;

28) рентна плата за транзитне транспортування аміаку;

29) 50 відсотків суми виконавчого збору, стягнутого державною виконавчою службою;

30) надходження від Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» в рахунок погашення заборгованості поточного року перед Міністерством оборони України за Угодою між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про передачу з України до Російської Федерації важких бомбардувальників Ту-160 та Ту-95 МС, крилатих ракет повітряного базування великої дальності та обладнання;

31) 50 відсотків плати за оренду майна (крім військового майна і майна Національної академії наук України), що належить бюджетним установам, які утримуються за рахунок коштів державного бюджету;

32) кошти, що надійдуть від рекламодавців алкогольних напоїв і тютюнових виробів;

33) надходження від зборів за підготовку до державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір, та кошти, одержані від продажу контрольних марок;

34) частина прибутку (доходу) господарських організацій, що вилучається до бюджету;

35) плата за надані в оренду ставки, що знаходяться в басейнах річок загальнодержавного значення;

36) надходження коштів від збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства;

37) митні збори;

38) надходження коштів від аукціонного продажу спеціальних дозволів (ліцензій) на право користування надрами;

39) інші доходи, що підлягають зарахуванню до Державного бюджету України згідно із статтею 29 Бюджетного кодексу України.

Стаття 3. Установити, що підприємства, які здійснюють видобуток природного газу та газового конденсату (крім видобутку природного газу із морських родовищ, який реалізується за регульованими цінами) і нафти, вносять до Державного бюджету України у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, рентну плату за природний газ у розмірі 30,6 гривні за 1.000 куб. метрів, за нафту — у розмірі 160 гривень за одну тонну і газовий конденсат — у розмірі 104,04 гривні за одну тонну.

Стаття 4. Установити, що суб'єкти підприємницької діяльності, які здійснюють транспортування трубопровідним транспортом територією України природного газу, нафти та аміаку, вносять до Державного бюджету України:

рентну плату за транзитне транспортування природного газу в розмірі 1,67 гривні за 1.000 куб. метрів газу на кожні 100 кілометрів відстані;

рентну плату за транспортування нафти магістральними нафтопроводами в розмірі, еквівалентному 0,685 долара США за одну тонну нафти, що транспортується;

рентну плату за транзитне транспортування аміаку в розмірі, еквівалентному 0,3 долара США за одну тонну на кожні 100 кілометрів відстані.

Сплата зазначених платежів здійснюється щодекадно (15, 25 числа поточного місяця, 5 числа наступного місяця) виходячи з обсягів природного газу, нафти, аміаку, що транспортуються територією України, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Рентна плата за транспортування нафти магістральними нафтопроводами та рентна плата за транзитне транспортування аміаку сплачуються у національній валюті України за офіційним курсом гривні до долара США, встановленим Національним банком України на день, що передує дню сплати платежу.

Розрахунки з рентної плати за транзитне транспортування природного газу, аміаку через територію України та рентної плати за транспортування нафти магістральними нафтопроводами подаються до органів стягнення щомісячно до 20 числа місяця, наступного за звітним.

Сума рентної плати, яка була нарахована за звітний період і не була внесена в установлений термін (до 25 числа місяця, наступного за звітним), сплачується до Державного бюджету України із нарахуванням пені з розрахунку 120 відсотків річних облікової ставки Національного банку України від сум недоплати, розрахованої за кожний день прострочення платежу, починаючи з наступного дня після настання терміну платежу і по день сплати включно.

Стаття 5. Установити, що суб'єкти підприємницької діяльності, які здійснюють експорт природного газу, сплачують ставку вивізного (експортного) мита у розмірі 10 доларів США за 1.000 куб. метрів, якщо більші розміри не встановлені міжнародними угодами, обов'язковими для України. Вивізне (експортне) мито сплачується під час митного оформлення у національній валюті України за офіційним курсом гривні до долара США, встановленим Національним банком України на день, що передує дню сплати платежу.

Стаття 6. Установити, що у 2004 році запроваджуються базові нормативи плати за користування надрами для видобування корисних копалин згідно з додатком № 9 до цього Закону.

Стаття 7. Установити, що Національний банк України у 2004 році вносить до Державного бюджету України перевищення кошторисних доходів над кошторисними видатками Національного банку України за 2003 рік, а також у повному обсязі кошти доходу за процентними облігаціями внутрішньої державної позики (ПОВДП) 2000 року, що сплачуються Міністерством фінансів України у 2004 році, на загальну суму не менш як 500.000 тис. гривень. Ці кошти перераховуються до бюджету щомісяця рівними частинами одночасно із сплатою Міністерством фінансів України доходу за ПОВДП 2000 року, а у разі недонадходження відповідних коштів до Державного бюджету України — зараховуються у наступному місяці в рахунок сплати Міністерством фінансів України доходу за ПОВДП 2000 року.

Стаття 8. Органам державної податкової служби України:

зараховувати належні до відшкодування суми податку на додану вартість платникам, яким відповідно до закону реструктуризовано заборгованість по цьому податку та інших реструктуризованих сумах податків, що належать державному бюджету, та/або надано відстрочку/розстрочку по сплаті цих податків у рахунок зменшення реструктуризованих та/або відстрочених (розстрочених) сум зазначених податків незалежно від визначеного законом терміну їх реструктуризації та/або відстрочки (розстрочки);

здійснювати відшкодування сум податку на додану вартість у частині, що підлягає зарахуванню на поточний рахунок платників податку, які мають прострочену заборгованість перед державою за кредитами, залученими державою або під державні гарантії, позичками та фінансовою допомогою на зворотній основі, наданими з державного бюджету, в 2004 році у першу чергу в рахунок погашення заборгованості такого платника податку перед державою за зазначеними кредитами, позичками та фінансовою допомогою на зворотній основі.

Стаття 9. Установити, що у 2004 році:

у разі вивезення (експорту) товарів (робіт, послуг) за межі митної території України шляхом бартерних (товарообмінних) операцій сума податку на додану вартість, сплачена (нарахована) у зв'язку з придбанням товарів (робіт, послуг), не відноситься на збільшення податкового кредиту, а включається до складу валових витрат виробництва (обігу) платника податку;

зберігається існуючий порядок сплати податку на додану вартість (продовжується дія пункту 11.15 статті 11 Закону України «Про податок на додану вартість" до 1 січня 2005 року) за операціями з надання послуг, пов'язаних із перевезенням (переміщенням) пасажирів та вантажів транзитом через територію і порти України;

операції з ввезення природного газу на митну територію України відповідно до зовнішньоекономічних контрактів, укладених на виконання міжнародних договорів України, звільняються від обкладання податком на додану вартість;

операції з продажу ввезеного природного газу на митну територію України відповідно до зовнішньоекономічних контрактів, укладених на виконання міжнародних договорів України, крім операцій з продажу такого газу для населення, бюджетних установ та інших споживачів, що не є платниками цього податку, оподатковуються за нульовою ставкою податку на додану вартість;

на бензини моторні (ГСТУ 320.00149943.015-2000) сумішеві з вмістом не менш як 5 відсотків високооктанових кисневмісних добавок за ТУУ 30183376.001 або етил-трет-бутилового ефіру (ЕТБЕ) А-76Ек, А-80Ек, А-92Ек, АІ-93Ек, А-95Ек, А-98Ек запроваджується ставка акцизного збору у розмірі 60 євро за 1000 кг;

експортному відшкодуванню підлягає відсоток податкового кредиту податкового періоду, розрахованого згідно з діючим порядком, що має дорівнювати частці обсягів фактично отриманої валютної виручки за продаж товарів (робіт, послуг) на експорт у загальному обсязі експортних оподатковуваних операцій;

запроваджується мораторій на:

створення нових і розширення діючих спеціальних (вільних) економічних зон, технологічних парків та спеціальних режимів інвестиційної діяльності на нових територіях;

розгляд та схвалення (затвердження) нових інвестиційних і інноваційних проектів у спеціальних (вільних) економічних зонах і на територіях із спеціальним режимом інвестиційної діяльності та нових інвестиційних проектів у технологічних парках;

розгляд та схвалення (затвердження) нових інноваційних проектів у технологічних парках здійснюється Кабінетом Міністрів України за поданням Національної академії наук України;

при визначенні податкового зобов'язання із сплати акцизного збору на тютюнові вироби, що обчислюється у процентах до обороту з продажу товару (продукції), розмір такого зобов'язання не може бути меншим однієї третини установленої законодавством ставки акцизного збору на відповідні тютюнові вироби у твердих сумах з одиниці реалізованого товару (продукції);

продаж спеціальних дозволів (ліцензій) на користування надрами здійснюється виключно на аукціонах, порядок проведення яких встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 10. Збір за використання радіочастотного ресурсу України сплачується з дати видачі ліцензії на використання радіочастотного ресурсу України. Сума збору за використання радіочастотного ресурсу України розраховується платниками самостійно виходячи із розміру встановлених ставок та ширини смуги радіочастот, визначеної в ліцензії на використання радіочастотного ресурсу України, по кожному регіону окремо. За несвоєчасне внесення до бюджету належної до сплати суми збору за використання радіочастотного ресурсу України нараховується пеня із розрахунку 120 відсотків річних облікової ставки Національного банку України, діючої на день виникнення заборгованості або на день її (її частини) погашення, залежно від того, яка з величин таких ставок є більшою, за кожний календарний день прострочення у його сплаті.

Користувачі радіочастотного ресурсу України щомісяця протягом 20 календарних днів, наступних за останнім календарним днем звітного (податкового) місяця, подають до органів податкової служби податкові декларації. Форма податкової декларації визначається центральним податковим органом.

Стаття 11. Установити обсяг ввезення в Україну у 2004 році цукру-сирцю без додання ароматичних речовин або барвників з тростини (код згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності 17 01 11) 125 тис. тонн із ставкою ввізного ▼

Закон України

Про Державний бюджет України на 2004 рік

мита 30 євро за одну тонну терміном до 15 вересня 2004 року.

Реалізація квот на ввезення цукру-сирцю тростинного здійснюється за плату в розмірі не менше 60 євро за одну тонну виключно через аукціон лотами в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Стаття 12. Здійснити погашення простроченої бюджетної заборгованості з податку на додану вартість, яка виникла станом на 1 листопада 2003 року і не відшкодована на 1 січня 2004 року, шляхом її оформлення облігаціями внутрішньої державної позики з терміном обігу п'ять років.

Порядок випуску, обігу, погашення зазначених облігацій внутрішніх державних позик, а також нарахування процентів на них затверджується Кабінетом Міністрів України.

Зазначені облігації внутрішньої державної позики підлягають щорічному погашенню рівними частинами (у розмірі 20 відсотків номінальної вартості таких облігацій) одночасно із виплатою доходів (процентів) із розрахунку 120 відсотків річних облікової ставки Національного банку України.

Стаття 13. Державній податковій адміністрації розробити програму погашення податкового боргу по податках і зборах (обов'язкових платежах), фінансових санкціях, пенях, штрафах станом на 1 січня 2004 року та забезпечити до кінця 2004 року не менше ніж десятивідсоткове скорочення її рівня (але не менше 1,5 млрд. гривень) з метою залучення цього ресурсу на покриття ризиків втрат доходів бюджету, пов'язаних з проведенням податкової реформи.

Стаття 14. Установити, що джерелами формування спеціального фонду Державного бюджету України на 2004 рік у частині доходів є:

1) 80 відсотків акцизного збору з вироблених в Україні нафтопродуктів і транспортних засобів;

2) 80 відсотків акцизного збору з ввезених на територію України нафтопродуктів і транспортних засобів;

3) 10 відсотків коштів, отриманих за вчинення консульських дій за межами України;

4) 80 відсотків ввізного мита з нафтопродуктів і транспортних засобів та шин до них;

5) надходження від збору у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну та теплову енергію;

6) надходження плати за надання послуг з оформлення документів на право виїзду за кордон;

7) платежі, пов'язані з перебуванням Чорноморського флоту Російської Федерації на території України, відповідно до укладеної 28 травня 1997 року Угоди між Урядом України і Урядом Російської Федерації про взаємні розрахунки, пов'язані з поділом Чорноморського флоту та перебуванням Чорноморського флоту Російської Федерації на території України;

8) надходження від погашення простроченої заборгованості Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» за Угодою між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про передачу з України до Російської Федерації важких бомбардувальників Ту-160 та Ту-95 МС, крилатих ракет повітряного базування великої дальності та обладнання, яка утворилася станом на 1 січня 2003 року перед Міністерством оборони України;

9) 50 відсотків суми виконавчого збору, стягнутого державною виконавчою службою;

10) надходження коштів від реалізації матеріальної частини виробів військового призначення та/або їх складових, що належать Національному космічному агентству України;

11) надходження коштів від реалізації надлишкового озброєння, військової та спеціальної техніки, іншого майна Збройних Сил України та інших утворень відповідно до законів України військових формувань і правоохоронних органів;

12) збори на обов'язкове державне пенсійне страхування, що відповідно до закону сплачуються при здійсненні безготівкових операцій з купівлі-продажу валют, торгівлі ювелірними виробами із золота (крім обручок), платини і дорогоцінного каміння та при відчуженні легкових автомобілів, з операцій купівлі-продажу нерухомого майна, з надання послуг стільникового рухомого зв'язку (додаткові збори на виплату пенсій) у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

13) 80 відсотків надходжень до Державного спеціалізованого фонду фінансування загальнодержавних витрат на авіаційну діяльність та участь України у міжнародних авіаційних організаціях;

14) 90 відсотків портового (адміністративного) збору;

15) надходження до страхового фонду безпеки авіації;

16) надходження від видачі сертифікатів на експортно-імпортні операції з наркотичними засобами, психотропними речовинами і прекурсорами;

17) власні надходження бюджетних установ, які утримуються за рахунок коштів державного бюджету, в тому числі плата за оренду військового майна і майна Національної академії наук України та 50 відсотків плати за оренду іншого майна, що належить бюджетним установам, які утримуються за рахунок коштів державного бюджету;

18) надходження від реалізації матеріальних цінностей державного резерву;

19) надходження від реалізації розброньованих матеріальних цінностей мобілізаційного резерву понад обсяги, визначені додатком № 1 до цього Закону;

20) надходження від секретаріату ООН за участь українського контингенту в миротворчих операціях;

21) надходження до Фонду України соціального захисту інвалідів;

22) 30 відсотків збору за забруднення навколишнього природного середовища;

23) 70 відсотків надходжень від збору за проведення гастрольних заходів;

24) 50 відсотків державного мита, що справляється за видачу паспорта громадянина України для виїзду за кордон або продовження строку дії цього паспорта на території України;

25) кошти, що надійдуть у рахунок погашення заборгованості з перерахування дивідендів, нарахованих на акції ВАТ «Укртелеком», що є у державній власності, за результатами господарської діяльності за 2000 рік.

Стаття 15. Відкритому акціонерному товариству «Укртелеком» забезпечити нарахування дивідендів на державну частку акцій за результатами господарської діяльності 2000 року у сумі 148.900 тис. гривень та перерахування їх у першому кварталі 2004 року до спеціального фонду Державного бюджету України.

III. ДЕРЖАВНИЙ БОРГ ТА ФІНАНСУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ

Стаття 16. Установити на 31 грудня 2004 року граничний розмір державного внутрішнього боргу України в сумі 15.574.049,6 тис. гривень та в сумі 1.317.121,1 тис. доларів США, граничний розмір державного зовнішнього боргу України — в сумі, еквівалентній 8.855.468,2 тис. доларів США.

Стаття 17. Установити, що державні внутрішні і зовнішні запозичення здійснюються в межах загального обсягу встановлених граничних розмірів державного внутрішнього боргу України та державного зовнішнього боргу України. У разі надходження коштів із внутрішніх (зовнішніх) джерел фінансування певного типу у неповному обсязі допускається зменшення (збільшення) надходжень коштів із зовнішніх (внутрішніх) джерел фінансування іншого типу з відповідним перевищенням граничного розміру державного зовнішнього (внутрішнього) боргу України за рахунок перевищення відповідних обсягів запозичень у межах затвердженого загального обсягу державного боргу з обов'язковим інформуванням Комітету Верховної Ради України з питань бюджету.

У разі змін залишків готівкових коштів, що впливає на рівень дефіциту, допускається збільшення або зменшення державних внутрішніх запозичень.

Стаття 18. Установити, що у 2004 році надання державних гарантій, гарантій Ради Міністрів Автономної Республіки Крим та гарантій органів місцевого самоврядування, крім гарантій за кредитами, які надаються міжнародними фінансовими організаціями або на умовах співфінансування разом із міжнародними фінансовими організаціями, а також повернення яких передбачається здійснювати за рахунок коштів державного бюджету, та за кредитами, які спрямовуються на реалізацію інфраструктурних проектів, що мають загальнодержавне значення, або залучаються українськими підприємствами для фінансування українсько-бразильського проекту створення космічного ракетного комплексу «Циклон-4», не здійснюється.

Суб'єкти підприємницької діяльності — позичальники іноземних кредитів, щодо яких прийнято рішення про надання державних гарантій, при отриманні таких гарантій зобов'язані подати зустрічні, безвідзивні та безумовні гарантії банків, фінансові показники яких відповідають вимогам, визначеним Національним банком України, або надати інше належне забезпечення та сплачують до Державного бюджету України плату за їх отримання, розмір якої встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 19. Кабінет Міністрів України має право брати зобов'язання від імені України, пов'язані із здійсненням запозичень, у тому числі щодо відмови від суверенного імунітету в можливих судових справах, пов'язаних із поверненням позик та звільненням платежів згідно з угодами від будь-яких комісій, податків та інших обов'язкових платежів, протягом часу дії зобов'язання з повернення запозичених коштів.

Стаття 20. Установити, що в разі настання гарантійного випадку в 2004 році платежі на виконання державою гарантійних зобов'язань здійснюються за рахунок коштів загального фонду Державного бюджету України. В обсязі фактичних витрат Державного бюджету України, пов'язаних з виконанням державою гарантійних зобов'язань, у юридичних осіб, зобов'язання яких гарантовані, виникає заборгованість перед державою за кредитами, залученими під державні гарантії.

З моменту виникнення фактичних витрат Державного бюджету України на виконання державою гарантійних зобов'язань на суму таких витрат до держави переходять права кредитора та право вимагати від боржника відшкодування таких витрат у повному обсязі у встановленому законом порядку.

Стаття 21. Надати в 2004 році Міністерству фінансів України право реструктурувати прострочену заборгованість станом на 1 січня 2004 року перед державою за кредитами, залученими державою або під державні гарантії, та бюджетними позичками шляхом укладання з юридичними особами-позичальниками відповідних угод у порядку та на умовах, встановлених Кабінетом Міністрів України за погодженням з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету.

Прострочена заборгованість позичальників перед державою за кредитами, залученими державою або під державні гарантії, реструктурується терміном до шести років без застосування пільгового періоду.

Виконання зобов'язань позичальника, що випливають з угоди про реструктуризацію, забезпечується заставою чи порукою або в інший спосіб, відповідно до якого платоспроможні треті особи беруть на себе солідарні зобов'язання щодо виконання таких зобов'язань позичальника. Після повного виконання зобов'язань за угодами про реструктуризацію сума пені, що нарахована внаслідок несвоєчасного виконання позичальником зобов'язань за кредитом та/або бюджетною позичкою та не реструктуризована за угодою про реструктуризацію, списується.

У разі невиконання позичальником зобов'язань за угодою про реструктуризацію та/або зобов'язань щодо здійснення платежів за кредитом або бюджетною позичкою в частині, що не реструктуризується, в термін, що перевищує три місяці від встановленого відповідними угодами, реструктуризована заборгованість у повному обсязі визнається простроченою та стягується органами державної податкової служби у встановленому порядку.

Стаття 22. Установити, що до надходжень фінансування загального фонду Державного бюджету України на 2004 рік належать:

1) надходження в результаті здійснення державних внутрішніх та державних зовнішніх запозичень;

2) 97 відсотків коштів, одержаних від приватизації державного майна та інших надходжень, безпосередньо пов'язаних з процесом приватизації та кредитуванням підприємств, з урахуванням пунктів 3 і 4 статті 23 цього Закону;

3) пред'явлення цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю.

Стаття 23. Установити, що джерелами формування спеціального фонду Державного бюджету України на 2004 рік у частині фінансування є:

1) позики, що залучаються державою від міжнародних та іноземних організацій і урядів інших країн з метою їх подальшого рекредитування або надання трансфертів для впровадження проектів розвитку;

2) 3 відсотки коштів, одержаних від приватизації державного майна та інших надходжень, безпосередньо пов'язаних з процесом приватизації та кредитуванням підприємств, з урахуванням пунктів 3 і 4 цієї статті;

3) кошти, що надійдуть від приватизації об'єктів незавершеного будівництва, що споруджувались відповідно до Чорнобильської будівельної програми;

4) кошти, що надійдуть внаслідок продажу акцій відкритих акціонерних товариств за переліком, визначеним Кабінетом Міністрів України, для ліквідації наслідків аварії на очисних спорудах міста Харкова.

Стаття 24. Визнати в 2004 році органи державної податкової служби України органом стягнення простроченої заборгованості за кредитами, залученими державою або під державні гарантії, та бюджетними позичками.

Стаття 25. Установити, що кошти, отримані згідно з пунктом 7 статті 14 цього Закону, спрямовуються на погашення державного боргу України перед Російською Федерацією відповідно до укладеної міжурядової угоди, при цьому часткова компенсація втрат міського бюджету міста Севастополя здійснюється з Державного бюджету України. Компенсація втрат міському бюджету міста Севастополя в сумі 31.790,5 тис. гривень здійснюється із загального фонду Державного бюджету України та в сумі 31.790,5 тис. гривень — шляхом передачі Міністерством фінансів України Севастопольській міській державній адміністрації природного газу, що належить Державному бюджету України і знаходиться на зберіганні в Національній акціонерній компанії «Нафтогаз України», або грошовими коштами як субвенції з державного бюджету до місцевих бюджетів.

Стаття 26. Фонду державного майна України забезпечити в 2004 році надходження до Державного бюджету України коштів, отриманих від приватизації державного майна відповідно до пункту 2 статті 22, пунктів 2—4 статті 23 цього Закону, у сумі не менш як 2.136.580 тис. гривень.

IV. ВИДАТКИ ТА КРЕДИТУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ

Стаття 27. Затвердити бюджетні призначення головним розпорядникам коштів Державного бюджету України на 2004 рік у розрізі відповідальних виконавців за бюджетними програмами згідно з додатками № 3 і № 4 до цього Закону.

Перерозподіл видатків у межах загального обсягу головного розпорядника коштів, що призводить до зміни затверджених бюджетних призначень по загальному та спеціальному фондах, здійснюється лише за погодженням із Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету. В процесі виконання державного бюджету у виняткових випадках за обгрунтованим поданням головного розпорядника коштів Міністерство фінансів України здійснює перерозподіл видатків за економічною класифікацією в межах загального обсягу його бюджетних призначень по загальному та спеціальному фондах державного бюджету.

Порядок передачі бюджетних призначень, передбачений частиною шостою статті 23 Бюджетного кодексу України, визначається Міністерством фінансів України. Така передача здійснюється за погодженням із Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету.

Забороняється збільшення бюджетних призначень по загальному та спеціальному фондах Державного бюджету України на:

оплату праці працівників бюджетних установ за рахунок зменшення інших видатків;

капітальні видатки за рахунок зменшення бюджетних призначень на поточні видатки;

видатки за бюджетними програмами, пов'язаними з функціонуванням органів державної влади, за рахунок зменшення інших видатків.

Порядок використання коштів державного бюджету, які виділяються на надання кредитів для здійснення операцій з фінансового лізингу авіаційної техніки, здійснення фінансової підтримки будівництва морських суховантажних суден через механізм здешевлення кредитів, часткову компенсацію вартості мінеральних добрив вітчизняного виробництва, часткову компенсацію витрат сільськогосподарських підприємств з посіву ярових зернових культур, фінансову підтримку фермерських господарств через механізм мікрокредитування, часткове здешевлення страхових платежів по обов'язковому страхуванню сільськогосподарських культур, визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 28. Передбачити бюджетні призначення за державною програмою «Соціальний захист та соціальне забезпечення в Україні» у сумі 12.630.039,7 тис. гривень, з них за такими пріоритетними напрямками:

надання найуразливішим верствам населення передбачених чинним законодавством пільг в оплаті за спожиті послуги та житлових субсидій — 3.295.481,6 тис. гривень;

відшкодування Пенсійному фонду України витрат по виплаті пенсій, призначених за різними пенсійними програмами, пенсій особам, які мають особливі заслуги перед Україною, особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, та деяким іншим категоріям осіб — 2.185.646,5 тис. гривень;

виплата пенсій військовослужбовцям та особам начальницького і рядового складу — 2.238.466,9 тис. гривень, у тому числі 218.925,8 тис. гривень на підвищення пенсій у наступному році для подальшого усунення диспропорцій у розмірах пенсій залежно від часу виходу цих осіб на пенсію;

допомога сім'ям з дітьми, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам та малозабезпеченим сім'ям — 1.794.617,8 тис. гривень;

соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, — 1.305.025,3 тис. гривень, у тому числі соціальні виплати, які здійснюються безпосередньо громадянам, — 1.111.694,4 тис. гривень, з яких 300.000 тис. гривень — на повне погашення заборгованості, що виникла у минулі роки;

поступова компенсація громадянам втрат від знецінення грошових заощаджень — 500.000 тис. гривень;

соціальна, трудова та професійна реабілітація інвалідів, у тому числі в реабілітаційних центрах, та обслуговування їх у ста-

ціонарах при протезних підприємствах — 326.466,4 тис. гривень;

щорічна разова грошова допомога до Дня Перемоги ветеранам війни — 140.131,9 тис. гривень;

надання пільгового довгострокового державного кредиту молодим сім'ям та одиноким молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла та часткова компенсація відсоткової ставки кредитів комерційних банків молодим сім'ям та одиноким молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла — 100.000 тис. гривень;

здійснення соціальних інвестицій, спрямованих на поліпшення якості надання соціальних послуг, впровадження програм підвищення зайнятості населення, — 70.828,1 тис. гривень;

реалізація соціальних програм з питань дітей, молоді, жінок та сім'ї — 30.710,7 тис. гривень;

створення Єдиного державного автоматизованого реєстру осіб, які мають право на пільги відповідно до чинного законодавства, та підвищення ефективності управління системою соціального захисту населення -29.486,7 тис. гривень;

надання допомоги громадським організаціям інвалідів, ветеранів війни та праці для вирішення соціально-побутових проблем — 17.171,3 тис. гривень.

Здійснити у 2004 році погашення у повному обсязі заборгованості шахтарям з регресних позовів та одноразової допомоги по втраті професійної працездатності, яка склалася станом на 1 квітня 2001 року, — у сумі 531.933,6 тис. гривень, з них: за рахунок коштів Державного бюджету України — 331.933,6 тис. гривень, за рахунок коштів Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України — 200.000 тис. гривень.

Стаття 29. Передбачити бюджетні призначення за державною програмою «Охорона здоров'я населення України» у сумі 2.650.466,9 тис. гривень, з них за такими пріоритетними напрямами:

надання консультативної, лікувальної, реабілітаційної допомоги загальнодержавними закладами охорони здоров'я та заходи по реалізації загальнодержавних функцій у сфері охорони здоров'я — 1.669.338 тис. гривень, з них:

поліпшення діагностики та медичного обслуговування хворих на онкологічні захворювання — 130.360,1 тис. гривень;

безкоштовне забезпечення інсулінами хворих на цукровий діабет — 132.000 тис. гривень;

здійснення першочергових заходів профілактики та лікування туберкульозу — 74.689,7 тис. гривень;

проведення імунопрофілактики населення — 104.900 тис. гривень;

профілактика та лікування СНІДу — 40.609,3 тис. гривень;

зміцнення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я, що розташовані в сільській місцевості, — 204.400 тис. гривень;

державний санітарно-епідеміологічний нагляд та заходи по забезпеченню епідемічного благополуччя в Україні — 438.507,5 тис. гривень;

забезпечення лікування за високовартісними медичними технологіями в клініках науково-дослідних інститутів медичного профілю — 299.366,8 тис. гривень.

Стаття 30. Передбачити бюджетні призначення за державною програмою «Освіта населення України» у сумі 6.294.797,1 тис. гривень, з них за такими пріоритетними напрямами:

Національна доктрина розвитку освіти — 5.799.978,4 тис. гривень;

забезпечення навчальних закладів безоплатними підручниками та посібниками — 94.869,6 тис. гривень;

державна програма «Шкільний автобус» — 33.450 тис. гривень;

державна програма надання молодим громадянам пільгових довгострокових кредитів для здобуття вищої освіти — 13.500 тис. гривень.

Стаття 31. Передбачити бюджетні призначення за державною програмою «Розвиток наукового і науково-технічного потенціалу України» у сумі 1.463.019,5 тис. гривень, з них за такими пріоритетними напрямами:

державне замовлення з пріоритетних напрямів науки у фундаментальних дослідженнях — 687.440,2 тис. гривень;

науково-технологічний, інноваційний та інформаційний розвиток України — 404.509,5 тис. гривень;

комплексна державна програма енергозбереження України — 3.303,1 тис. гривень.

Стаття 32. Передбачити бюджетні призначення за державною програмою «Духовний розвиток в Україні» у сумі 649.680,7 тис. гривень, з них за такими пріоритетними напрямами:

розвиток національного телерадіоінформаційного простору — 230.459 тис. гривень;

державні програми збереження історико-культурної спадщини, розвитку музейної справи, збереження бібліотечних і архівних фондів — 102.124,8 тис. гривень;

державна підтримка національних та державних художніх колективів, концертних і циркових організацій та розвиток національного театрального мистецтва — 82.332,3 тис. гривень;

загальнодержавна програма розвитку національної кіноіндустрії — 20.200 тис. гривень;

державна підтримка вітчизняного книговидання — 45.303,5 тис. гривень.

Стаття 33. Передбачити бюджетні призначення за державною програмою «Фізична культура і спорт в Україні» у сумі 256.670,6 тис. гривень, з них за такими пріоритетними напрямами:

забезпечення на рівні сучасних вимог підготовки та участі українських спортсменів у міжнародних змаганнях — 98.196,1 тис. гривень;

підготовка та участь національних збірних команд України в літніх Олімпійських та Параолімпійських іграх та інші видатки, пов'язані з підготовкою спортсменів до Олімпійських ігор, — 130.000 тис. гривень;

фізкультурно-оздоровча робота та спортивна діяльність серед різних верств населення, в тому числі фізична і спортивна підготовка учнівської та студентської молоді, — 26.235,5 тис. гривень.

Стаття 34. З метою забезпечення економічного розвитку держави визначити у цьому Законі обсяги коштів за державною програмою «Паливно-енергетичний комплекс» у сумі 5.248.606,5 тис. гривень — за такими пріоритетними напрямами:

програма «Українське вугілля» — 4.025.767,4 тис. гривень, з них:

державна підтримка будівництва та технічного переоснащення підприємств з видобутку кам'яного вугілля, лігніту (бурого вугілля) і торфу —1.400.895,8 тис. гривень;

державна підтримка вуглевидобувних підприємств на часткове покриття витрат із собівартості продукції — 912.000 тис. гривень;

реструктуризація вугільної та торфовидобувної промисловості — 644.089,1 тис. гривень;

часткове покриття витрат на виплату заборгованості шахтарям з регресних позовів та одноразової допомоги — 254.000 тис. гривень;

створення нових робочих місць працівникам вугільної промисловості, які вивільняються у зв'язку із закриттям шахт, — 107.358,5 тис. гривень;

охорона праці та підвищення техніки безпеки на вуглевидобувних підприємствах, у тому числі дегазація вугільних пластів, — 55.000 тис. гривень;

гірничорятувальні заходи на вуглевидобувних підприємствах — 97.066,4 тис. гривень;

погашення заборгованості по заробітній платі за минулі роки працівникам вуглевидобувних підприємств, що зайняті на підземних роботах, — 277.933,6 тис. гривень;

субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на безоплатне забезпечення вугіллям на побутові потреби особам, які мають таке право згідно із статтею 48 Гірничого закону України, — 200.000 тис. гривень;

програма «Будівництво енергоблоків електростанцій України» — 768.678,1 тис. гривень, у тому числі:

будівництво енергоблоків атомних та гідроакумулюючих електростанцій України — 600.000 тис. гривень;

заходи по реалізації комплексної програми будівництва вітрових електростанцій — 80.000 тис. гривень;

реконструкція гідроелектростанцій Дніпровського каскаду — 21.589,3 тис. гривень;

добудова атомних електростанцій — 67.088,8 тис. гривень.

Стаття 35. З метою забезпечення економічного розвитку держави визначити у цьому Законі обсяги коштів за державною програмою «Обробна промисловість та інші галузі економіки» у сумі 1.888.736,8 тис. гривень, з них за такими пріоритетними напрямами:

реалізація проектів розвитку за рахунок коштів, залучених державою, — 540.489,5 тис. гривень;

розвиток мінерально-сировинної бази — 248.200 тис. гривень;

Загальнодержавна (Національна) космічна програма — 89.700 тис. гривень;

програма розвитку промисловості України — 34.100 тис. гривень.

Стаття 36. З метою забезпечення економічного розвитку держави визначити у цьому Законі обсяги коштів за державною програмою «Транспортно-дорожній комплекс» у сумі 2.796.594,2 тис. гривень, з них за такими пріоритетними напрямами:

державна програма розвитку транспортно-дорожнього комплексу України — 2.530.176 тис. гривень;

підтримка експлуатаційно безпечного стану внутрішніх водних шляхів та судноплавних шлюзів — 14.750 тис. гривень.

Перелік об'єктів будівництва та реконструкції автомобільних доріг загальнодержавного значення затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 37. Для забезпечення стабільного та якісного функціонування житлово-комунального господарства передбачити бюджетні призначення за державною програмою «Житлово-комунальне господарство» у сумі 563.640,8 тис. гривень, з них за такими пріоритетними напрямами:

заходи з упередження аварій та запобігання техногенним катастрофам у житлово-комунальному господарстві та на інших аварійних об'єктах комунальної власності — 400.000 тис. гривень;

модернізація обладнання індивідуальних теплових пунктів та здійснення енергозберігаючих заходів в адміністративних і громадських будівлях міста Києва та модернізація систем водопостачання і водовідведення міста Львова — 68.725,6 тис. гривень;

ліквідація наслідків аварії на очисних спорудах міста Харкова — 26.250 тис. гривень.

Стаття 38. Передбачити бюджетні призначення за державною програмою «Сільське господарство, лісове господарство та мисливство, рибне господарство» — 2.903.845,8 тис. гривень, з них за такими пріоритетними напрямами:

програма «Зерно України» на 2001—2004 роки — 442.450 тис. гривень;

програма стабілізації та розвитку тваринництва і птахівництва — 295.136,9 тис. гривень;

здійснення фінансової підтримки підприємств агропромислового комплексу через механізм здешевлення довгострокових кредитів — 120.000 тис. гривень;

здійснення фінансової підтримки підприємств агропромислового комплексу через механізм здешевлення короткострокових кредитів — 100.000 тис. гривень;

комплексна програма розвитку меліорації земель і поліпшення екологічного стану зрошуваних та осушених угідь — 429.235,2 тис. гривень;

програма «Ліси України» — 133.092 тис. гривень;

заходи по операціях фінансового лізингу вітчизняної сільськогосподарської техніки та придбання сільськогосподарської техніки на умовах фінансового лізингу — 180.000 тис. гривень;

комплексна програма діяльності з припинення незаконного вилову риби іноземними суднами в територіальному морі та виключній (морській) економічній зоні України — 2.434 тис. гривень.

Стаття 39. Передбачити бюджетні призначення за державною програмою «Охорона навколишнього природного середовища» у сумі 770.804,4 тис. гривень, з них за такими пріоритетними напрямами:

комплексна програма поводження з радіоактивними відходами — 284.107,9 тис. гривень;

Національна програма мінімізації наслідків Чорнобильської катастрофи — 76.853 тис. гривень;

державні програми захисту територій від шкідливої дії вод — 31.112,4 тис. гривень;

програма перспективного розвитку заповідної справи в Україні («Заповідники») — 30.462,9 тис. гривень;

Національна програма екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро та поліпшення якості питної води — 14.228,7 тис. гривень;

державні програми знешкодження хімічної зброї та боєприпасів — 25.550 тис. гривень;

Загальнодержавна програма охорони та відтворення довкілля Азовського і Чорного морів — 7.500 тис. гривень;

Загальнодержавна програма поводження з токсичними відходами — 3.533,6 тис. гривень;

Загальнодержавна програма формування національної екологічної мережі України — 2.136 тис. гривень.

Стаття 40. Передбачити бюджетні призначення за державною програмою «Оборона» у сумі 5.658.847 тис. гривень, з них за такими пріоритетними напрямами:

забезпечення обороноздатності країни — 3.769.916,7 тис. гривень;

Державна програма реформування та розвитку Збройних Сил України на період до 2005 року (скорочення та реформування військових підрозділів; підготовка об'єднаних сил швидкого реагування; відновлення непорушних запасів об'єднаних сил швидкого реагування; удосконалення системи управління Збройними Силами України; відновлення боєздатності озброєння та військової техніки; передача (ліквідація) військових містечок, рекультивація земель та ліквідація наслідків військової діяльності) — 368.169,5 тис. гривень;

заходи Цивільної оборони у сфері попередження і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій — 121.260 тис. гривень;

розвідувальна діяльність у сфері військової оборони — 103.972,3 тис. гривень;

мобілізаційна підготовка галузей національної економіки України — 16.568,1 тис. гривень;

заходи щодо здійснення євроатлантичної інтеграції — 10.000 тис. гривень;

програма забезпечення живучості та вибухопожежобезпеки арсеналів, баз і складів озброєння, ракет і боєприпасів Збройних Сил України — 32.300 тис. гривень;

програма утилізації звичайних видів боєприпасів, непридатних для подальшого зберігання та використання, — 20.000 тис. гривень.

Стаття 41. Передбачити бюджетні призначення за державною програмою «Громадський порядок, безпека та судова влада» у сумі 6.359.656,9 тис. гривень, з них за такими пріоритетними напрямами:

забезпечення громадського порядку, боротьба із злочинністю, захист громадян від протиправних посягань — 2.320.006,9 тис. гривень;

забезпечення безпеки держави — 733.106,7 тис. гривень;

реалізація державної політики у сфері виконання кримінальних покарань — 644.522,1 тис. гривень;

судова влада — 663.569,4 тис. гривень;

здійснення заходів з гасіння пожеж та участь у ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій з метою забезпечення державного пожежного нагляду та запобігання пожежам — 699.142,1 тис. гривень;

охорона державного кордону — 508.070,4 тис. гривень;

нагляд органів прокуратури за додержанням законів та представницькі функції в суді — 268.194,2 тис. гривень;

державна охорона органів державної влади та посадових осіб — 61.338 тис. гривень;

забезпечення виготовлення та видачі громадянам України документів, що засвідчують особу, — 113.906,5 тис. гривень.

Стаття 42. Органи Державного казначейства України здійснюють облік зобов'язань розпорядників коштів Державного бюджету України у порядку, визначеному Державним казначейством України, та відображають їх у звітності про виконання Державного бюджету України.

Розпорядники коштів Державного бюджету України мають право брати бюджетні зобов'язання у 2004 році, враховуючи необхідність виконання бюджетних зобов'язань минулих років, взятих на облік в органах Державного казначейства України, в межах виділених їм асигнувань.

Зобов'язання, взяті розпорядниками коштів Державного бюджету України без відповідних бюджетних асигнувань, не вважаються бюджетними зобов'язаннями і не підлягають оплаті за рахунок бюджетних коштів. Взяття таких зобов'язань є бюджетним правопорушенням.

Державне казначейство здійснює платежі за дорученнями розпорядників коштів державного бюджету виключно за наявності затверджених в установленому порядку паспортів бюджетних програм.

Стаття 43. Видатки, пов'язані з утриманням працівників закордонних дипломатичних установ України, незалежно від їх відомчої підпорядкованості, крім військових аташе, проводяться виключно через Міністерство закордонних справ України.

Стаття 44. Установити, що у 2004 році виплата щорічної разової допомоги відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» здійснюється у таких розмірах: інвалідам війни 1 групи — 195 гривень, інвалідам війни 2 групи — 160 гривень, інвалідам війни 3 групи — 130 гривень, учасникам бойових дій — 120 гривень, особам, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, — 195 гривень, членам сімей загиблих та дружинам (чоловікам) померлих учасників бойових дій і учасників війни, визнаних за життя інвалідами, — 65 гривень.

Стаття 45. Установити, що у 2004 році вступ до міжнародних організацій і приєднання до міжнародних угод, умови членства в яких передбачають сплату внесків або здійснення будь-яких інших виплат за рахунок коштів державного бюджету, здійснюється за рішенням Кабінету Міністрів України виходячи з відповідних обсягів, визначених на цю мету у додатку № 3 до цього Закону, у порядку, визначеному Законом України «Про міжнародні договори України».

Стаття 46. Затвердити такий перелік захищених статей видатків загального фонду Державного бюджету України на 2004 рік за економічною структурою видатків:

оплата праці працівників бюджетних установ (код 1110);

нарахування на заробітну плату (код 1120);

придбання медикаментів та перев'язувальних матеріалів (код 1132);

забезпечення продуктами харчування (код 1133);

виплата процентів за державним боргом (код 1200);

трансферти населенню (код 1340);

трансферти місцевим бюджетам (код 1320).

Визначити захищеними видатками Державного бюджету України на 2004 рік будівництво (придбання) житла для військовослужбовців, реформування та розвиток Збройних Сил України, розвідувальну діяльність у сфері військової оборони та забезпечення інвалідів протезно-ортопедичними виробами, засобами пересування та реабілітації.

Стаття 47. Установити, що виконання рішення, яке прийнято органом державної влади, що відповідно до закону має право на його застосування, про стягнення коштів з рахунків, на яких обліковуються кошти державного бюджету, здійснюється Державним казначейством України.

Рішення про стягнення коштів з рахунків, на яких обліковуються кошти державного бюджету, передаються до Державного казначейства України.

Безспірне списання коштів з рахунку державного бюджету здійснюється виключно органами Державного казначейства України за черговістю надходження рішень за рахунок і в межах відповідних бюджетних асигнувань.

Установити, що відшкодування відповідно до закону шкоди, завданої громадянинові незаконними діями органів дізнання, попереднього (досудового) слідства, прокуратури, а також судів, у 2004 році за приписом Державної виконавчої служби України здійснюється в межах бюджетних призначень, затверджених у Державному бюджеті України на цю мету, в такому порядку:

Державне казначейство України у ▼

Закон України

Про Державний бюджет України на 2004 рік

терміни, визначені у приписі, списує у безспірному порядку на користь зазначеної фізичної особи встановлену до відшкодування суму коштів з єдиного казначейського рахунку Державного бюджету України;

відшкодовані суми обліковуються Державним казначейством України та відображаються у звітності про виконання державного бюджету;

у разі потреби у таких видатках понад обсяг бюджетних призначень в установленому законодавством порядку подаються відповідні пропозиції щодо виділення коштів з резервного фонду державного бюджету або внесення змін до закону про Державний бюджет України.

Списання коштів з бюджету за рішеннями судів щодо відшкодування вартості конфіскованого та безхазяйного майна, що перейшло у власність держави, здійснюється у розмірах сум коштів, що надійшли до бюджету від реалізації цього майна.

Списання коштів за відповідним рішенням на користь працівників, військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ, органів і установ виконання покарань, податкової міліції бюджетної установи, які мають право на безоплатне або пільгове матеріальне і побутове забезпечення, здійснюється Державним казначейством України з єдиного казначейського рахунку за рахунок і в межах бюджетних асигнувань, встановлених на утримання цієї бюджетної установи.

Кошти, відшкодовані державою з Державного бюджету України згідно з цією статтею, вважаються збитками Державного бюджету України. Позивачем у справах про відшкодування збитків, завданих Державному бюджету України згідно з цією статтею, виступають органи Державного казначейства України.

Цей порядок поширюється на місцеві бюджети, казначейське обслуговування яких за видатками здійснюється органами Державного казначейства України.

Стаття 48. Установити, що в 2004 році повна компенсація витрат, пов'язаних із справлянням податку з доходів фізичних осіб відповідно до Закону України «Про податок з доходів фізичних осіб» із грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержуваних військовослужбовцями та особами рядового і начальницького складу (в тому числі відряджених до органів виконавчої влади та інших цивільних установ) органів внутрішніх справ, органів та установ виконання покарань, податкової міліції у зв'язку з виконанням обов'язків несення служби, здійснюється за рахунок бюджетних призначень на оплату праці загального та спеціального фондів державного бюджету на утримання Міністерства оборони України, інших військових формувань та правоохоронних органів, створених відповідно до законів України, а також органів виконавчої влади та цивільних установ, до яких відряджені в установленому порядку військовослужбовці та особи рядового і начальницького складу, в установленому Кабінетом Міністрів України порядку.

Стаття 49. Установити, що затверджені у державному бюджеті видатки на централізовані заходи і програми по Міністерству освіти і науки України та Міністерству охорони здоров'я України проводяться ними в розрізі відповідних адміністративно-територіальних одиниць у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Установити, що затверджені Міністерству України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи у державному бюджеті видатки на закупівлю путівок на оздоровлення громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, ліків та медичного обладнання для медико-санітарного забезпечення таких громадян проводяться безпосередньо Міністерством України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи за подальшим розподілом закуплених путівок у розрізі відповідних адміністративно-територіальних одиниць.

Стаття 50. Установити, що джерелами формування спеціального фонду Державного бюджету України на 2004 рік у частині кредитування є:

1) повернення кредитів, наданих з Державного бюджету України індивідуальним сільським забудовникам;

2) повернення кредитів, наданих з Державного бюджету України молодим сім'ям та одиноким молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла;

3) повернення бюджетних позичок, наданих на закупівлю сільськогосподарської продукції за державним замовленням (контрактом) 1994—1997 років;

4) повернення коштів у частині відшкодування вартості сільськогосподарської техніки, переданої суб'єктам господарювання на умовах фінансового лізингу;

5) кошти, що надійдуть у рахунок погашення заборгованості за кредитами, залученими державою або під державні гарантії і наданими для закупівлі сільськогосподарської техніки іноземного виробництва, переданої сільгосптоваровиробникам та іншим суб'єктам господарювання. Порядок зарахування цих коштів до державного бюджету встановлюється Кабінетом Міністрів України;

6) повернення кредитів, наданих з Державного бюджету України селянським (фермерським) господарствам;

7) повернення коштів, наданих Міністерству аграрної політики України на інтервенційні операції із зерном;

8) повернення коштів, наданих Державному комітету України з державного матеріального резерву на закупівлю зернових культур, вирощених українськими товаровиробниками.

Стаття 51. Установити, що у 2004 році кошти, отримані до спеціального фонду Державного бюджету України згідно з окремими пунктами статей 14, 23 та 50 цього Закону, спрямовуються відповідно на:

1) розвиток мережі та утримання відповідно до закону автомобільних доріг загального користування (за рахунок коштів, визначених пунктами 1, 2, 4 статті 14 цього Закону); при цьому 40 відсотків зазначених коштів спрямовуються на будівництво, реконструкцію, ремонт та утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення; 60 відсотків — на будівництво, реконструкцію, ремонт та утримання автомобільних доріг загального користування державного значення, а також на відшкодування «Укрзалізниці» вартості робіт по реалізації проекту реконструкції автомобільної дороги Київ—Одеса на ділянці від Жашкова до Червонознам'янки;

2) виплати, пов'язані з функціонуванням консульських відділів дипломатичних представництв та консульських установ України за кордоном, представництв та консульської служби Міністерства закордонних справ України на території України (за рахунок джерел, визначених пунктом 3 статті 14 цього Закону);

3) заходи по реалізації комплексної програми будівництва вітрових електростанцій у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України (за рахунок джерел, визначених пунктом 5 статті 14 цього Закону);

4) будівництво енергоблоків атомних та гідроакумулюючих електростанцій України у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України (за рахунок джерел, визначених пунктом 5 статті 14 цього Закону);

5) державну підтримку будівництва та технічного переоснащення підприємств з видобутку кам'яного вугілля, лігніту (бурого вугілля) і торфу (за рахунок джерел, визначених пунктом 5 статті 14 цього Закону, але не більше 200.000 тис. гривень);

6) надання кредитів на оплату екологічної броні електропостачання при несплаті або неповній оплаті за спожиту електроенергію споживачами, що мають таку броню, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України (за рахунок джерел, визначених пунктом 5 статті 14 цього Закону);

7) створення і впровадження теплоенергетичних когенераційних модулів утилізації вугільного метану у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України (за рахунок джерел, визначених пунктом 5 статті 14 цього Закону);

8) погашення кредиторської заборгованості Міністерства оборони України за отримані військове майно, товари, продукцію, виконані роботи та надані послуги, яка склалася станом на 1 січня 2003 року, а також заборгованості з поточних платежів (за рахунок джерел, визначених пунктом 8 статті 14 цього Закону);

9) здійснення витрат, пов'язаних з організацією і проведенням виконавчих дій, виплату винагороди державним виконавцям (за рахунок джерел, визначених пунктом 9 статті 14 цього Закону);

10) забезпечення міжнародних зобов'язань України у космічній галузі (за рахунок джерел, визначених пунктом 10 статті 14 цього Закону);

11) потреби Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань і правоохоронних органів відповідно до кошторисів, затверджених у встановленому порядку (за рахунок джерел, визначених пунктом 11 статті 14 цього Закону);

12) виплату пенсій, призначених за різними пенсійними програмами (за рахунок джерел, визначених пунктом 12 статті 14 цього Закону);

13) забезпечення діяльності цивільної авіації в Україні та участь України у міжнародних авіаційних організаціях і утримання Державного департаменту авіаційного транспорту Міністерства транспорту України (за рахунок джерел, визначених пунктом 13 статті 14 цього Закону);

14) морську і річкову транспортну діяльність та участь України у міжнародних організаціях морського і річкового транспорту, утримання Державного департаменту морського і річкового транспорту та Головної державної інспекції України з безпеки судноплавства Міністерства транспорту України (за рахунок джерел, визначених пунктом 14 статті 14 цього Закону, крім тих, що надходять від риболовних портів);

15) міжнародну діяльність у галузі рибного господарства (за рахунок джерел, визначених пунктом 14 статті 14 цього Закону, в частині, що надходять від риболовних портів);

16) заходи з підтримання належного рівня безпеки польотів, авіаційної безпеки і забезпечення пошукових та авіаційно-рятувальних робіт (за рахунок джерел, визначених пунктом 15 статті 14 цього Закону);

17) здійснення контролю за обігом наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів (за рахунок джерел, визначених пунктом 16 статті 14 цього Закону);

18) заходи, пов'язані з організацією надання послуг, реалізації продукції та виконання робіт бюджетними установами та організаціями, та інші заходи з утримання цих установ та організацій згідно із законодавством (за рахунок джерел, визначених пунктом 17 статті 14 цього Закону);

19) накопичення (приріст) матеріальних цінностей державного матеріального резерву (за рахунок джерел, визначених пунктом 18 статті 14 цього Закону, та 95 відсотків надходжень, визначених пунктом 19 статті 14 цього Закону);

20) відшкодування підприємствам, установам та організаціям витрат, пов'язаних з обслуговуванням цінностей матеріального резерву (за рахунок 5 відсотків джерел, визначених пунктом 19 статті 14 цього Закону);

21) участь у міжнародних миротворчих операціях та інші потреби Збройних Сил України та органів внутрішніх справ відповідно до кошторису Міністерства оборони України та Міністерства внутрішніх справ України (за рахунок джерел, визначених пунктом 20 статті 14 цього Закону);

22) програми і заходи щодо соціального захисту інвалідів, у тому числі на заходи ранньої соціальної реабілітації дітей-інвалідів (за рахунок джерел, визначених пунктом 21 статті 14 цього Закону);

23) заходи, пов'язані з охороною навколишнього природного середовища (за рахунок джерел, визначених пунктом 22 статті 14 цього Закону);

24) підтримку гастрольних заходів на загальнодержавному рівні (за рахунок джерел, визначених пунктом 23 статті 14 цього Закону);

25) рекредитування або надання трансфертів для впровадження проектів розвитку (за рахунок джерел, визначених пунктом 1 статті 23 цього Закону);

26) заходи, пов'язані з проведенням приватизації державного майна відповідно до Державної програми приватизації (за рахунок джерел, визначених пунктом 2 статті 23 цього Закону); 10 відсотків надходжень, визначених пунктом 3 статті 23 цього Закону; 25 відсотків надходжень, визначених пунктом 4 статті 23 цього Закону);

27) державні капітальні вкладення на пускових об'єктах Чорнобильської будівельної програми (за рахунок 90 відсотків джерел, визначених пунктом 3 статті 23 цього Закону);

28) субвенцію з державного бюджету міському бюджету міста Харкова на ліквідацію наслідків аварії на очисних спорудах міста Харкова (за рахунок 75 відсотків джерел, визначених пунктом 4 статті 23 цього Закону);

29) надання державного пільгового кредиту індивідуальним сільським забудовникам (за рахунок джерел, визначених пунктом 1 статті 50 цього Закону);

30) надання пільгового довгострокового державного кредиту молодим сім'ям та одиноким молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла (за рахунок джерел, визначених пунктом 2 статті 50 цього Закону);

31) заходи, пов'язані з погашенням заборгованостей по закупівлі сільськогосподарської продукції за державним замовленням (контрактом) 1994—1997 років та формуванням державного насіннєвого страхового фонду (за рахунок джерел, визначених пунктом 3 статті 50 цього Закону);

32) придбання сільськогосподарської техніки на умовах фінансового лізингу та заходи по операціях фінансового лізингу (за рахунок 95 відсотків джерел, визначених пунктами 4 та 5 статті 50 цього Закону);

33) фінансову підтримку фермерських господарств через механізм мікрокредитування (за рахунок джерел, визначених пунктом 6 статті 50 цього Закону);

34) фінансування інтервенційних операцій із зерном (за рахунок джерел, визначених пунктом 7 статті 50 цього Закону);

35) заходи щодо формування державного замовлення на ринку продовольчих товарів (за рахунок джерел, визначених пунктом 8 статті 50 цього Закону);

36) створення Єдиної державної автоматизованої паспортної системи, забезпечення виготовлення документів, що засвідчують особу, та їх видача (за рахунок джерел, визначених пунктами 6 та 24 статті 14 цього Закону);

37) ремонт сільськогосподарської техніки та обладнання для агропромислового комплексу, що вилучені з фінансового лізингу у лізингоотримувачів, визначених банкрутами або таких, що порушили договір лізингу (за рахунок 5 відсотків джерел, визначених пунктами 4 та 5 статті 50 цього Закону);

38) субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення заборгованості з пільг населенню за надані послуги зв'язку (за рахунок 92,9 відсотка джерел, визначених пунктом 25 статті 14 цього Закону);

39) субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на ліквідацію наслідків стихійного лиха минулих років у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України (за рахунок 7,1 відсотка джерел, визначених пунктом 25 статті 14 цього Закону).

Стаття 52. Кабінету Міністрів України при розподілі видатків Державного фонду охорони навколишнього природного середовища врахувати виділення коштів на виконання заходів, визначених на 2004 рік Законом України «Про затвердження Загальнодержавної програми охорони та відтворення довкілля Азовського і Чорного морів», у сумі 2.220 тис. гривень, Законом України «Про Загальнодержавну програму поводження з токсичними відходами» — у сумі 1.650 тис. гривень, Законом України «Про Загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України на 2000—2015 роки» — у сумі 800 тис. гривень.

Стаття 53. Видатки, передбачені цим Законом на виконання завдань (проектів) Національної програми інформатизації, в тому числі проектів інформатизації органів державної влади за кодами програмної класифікації видатків державного бюджету: 0111060, 0301160, 0411040, 1001030, 1201600, 2201190, 2501140, 3001070, 3201270, 3501020, 3504600, 3505030, 3601110, 5001060, 5101030, 5101600, 5161020, 5321020, 5341080, 5361080, 5451120, 6121020, 6141080, 6141600, 6151020, 6171020, 8681020, здійснюються Державним казначейством України лише після погодження відповідними розпорядниками бюджетних коштів зазначених проектів з генеральним державним замовником Національної програми інформатизації — органом державної влади, визначеним Кабінетом Міністрів України.

Стаття 54. Установити, що бюджетні призначення, передбачені на 2004 рік Державному комітету телебачення і радіомовлення України за програмою «Фінансова підтримка преси», спрямовуються на підтримку дитячих періодичних видань у розмірі, встановленому цим законом.

V. ВЗАЄМОВІДНОСИНИ МІЖ ДЕРЖАВНИМ БЮДЖЕТОМ УКРАЇНИ ТА МІСЦЕВИМИ БЮДЖЕТАМИ

Стаття 55. Установити, що до доходів загального фонду місцевих бюджетів у 2004 році належать:

1) єдиний податок для суб'єктів малого підприємництва (крім частини єдиного податку для суб'єктів малого підприємництва, що зараховується до Пенсійного фонду України, та відрахувань на обов'язкове соціальне страхування);

2) акцизний збір з вироблених в Україні товарів (крім акцизного збору з вироблених в Україні нафтопродуктів і транспортних засобів), що сплачується платниками, які зареєстровані в Автономній Республіці Крим, — до доходів бюджету Автономної Республіки Крим;

3) плата за ліцензії на право роздрібної торгівлі алкогольними напоями та тютюновими виробами — до доходів бюджету Автономної Республіки Крим, обласних бюджетів та міських бюджетів міст Києва і Севастополя;

4) дотації та субвенції з Державного бюджету України;

5) плата за надані в оренду водні об'єкти місцевого значення;

6) 50 відсотків державного мита, що справляється за видачу паспорта громадянина України для виїзду за кордон або продовження строку дії цього паспорта на території України;

7) доходи, що підлягають зарахуванню до загального фонду місцевих бюджетів згідно із статтями 64, 66, 69 Бюджетного кодексу України.

Податок на прибуток підприємств комунальної власності, засновником яких є Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласні, районні, міські, селищні та сільські ради, зараховується до бюджету Автономної Республіки Крим, відповідних обласних, районних, міських, селищних та сільських бюджетів.

Фіксований податок на доходи від підприємницької діяльності зараховується до відповідних місцевих бюджетів у порядку, визначеному Бюджетним кодексом України для податку з доходів фізичних осіб, крім частини цього податку у розмірі 10 відсотків, що згідно з законом зараховується до Пенсійного фонду України.

Стаття 56. У разі зміни юридичної адреси суб'єктів підприємницької діяльності — платників податків, сплата визначених законодавством податків і зборів (обов'язко-

вих платежів) після реєстрації здійснюється за місцем попередньої реєстрації до закінчення поточного бюджетного періоду.

Стаття 57. Установити, що у 2004 році збільшується вартість торгового патенту на здійснення діяльності з обміну готівкових валютних цінностей, надання послуг у сфері грального бізнесу. Встановлені частиною четвертою статті 4 Закону України «Про патентування деяких видів підприємницької діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 20, ст. 82; 1997 р., № 40, ст. 268; 1998 р., № 30—31, ст. 193) стосовно вартості торгового патенту цифри «320» замінити цифрами «960». Встановлені частиною третьою статті 5 Закону України «Про патентування деяких видів підприємницької діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 20, ст. 82; 1998 р., № 30—31, ст. 193; 1999 р., № 50, ст. 437) стосовно вартості торгового патенту на здійснення операцій з надання послуг у сфері грального бізнесу цифри «1400», «64000», «48000», «2000», «600», «2400» замінити відповідно цифрами «2800», «128000», «96000», «4000», «1200», «4800».

Стаття 58. Затвердити на 2004 рік обсяги міжбюджетних трансфертів згідно з додатками № 5 та № 6 до цього Закону.

Кабінет Міністрів України може здійснювати протягом 2004 року перерозподіл загального обсягу субвенції, затвердженого місцевим бюджетам з Державного бюджету України на надання пільг та субсидій між їх видами, виходячи з фактично нарахованих обсягів відповідних пільг та субсидій населенню, та перерозподіл обсягів субвенцій з Державного бюджету України між місцевими бюджетами, виходячи з фактично нарахованих обсягів відповідних пільг, субсидій та допомоги населенню.

Кабінету Міністрів України затвердити порядок надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на виконання заходів з упередження аварій та запобігання техногенних катастроф у житлово-комунальному господарстві та на інших аварійних об'єктах комунальної власності та субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на виконання інвестиційних проектів на умовах співфінансування з місцевих бюджетів та розподіл їх за об'єктами на підставі пропозицій народних депутатів України.

Надати право Кабінету Міністрів України у 2004 році провести експеримент по заміні пільг в оплаті за спожиті енергоносії та житлово-комунальні послуги, що надаються згідно з чинним законодавством ветеранам війни та праці, ветеранам військової служби, ветеранам органів внутрішніх справ, реабілітованим громадянам, які стали інвалідами внаслідок репресій, або є пенсіонерами, громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, та компенсацій за пільговий проїзд окремих категорій громадян на адресну грошову державну допомогу у місті Бровари та Броварському районі Київської області, у містах Умань і Сміла та Смілянському районі Черкаської області у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України за погодженням з відповідними органами місцевого самоврядування.

Стаття 59. Якщо з відповідного місцевого бюджету здійснюються видатки, які мають проводитися згідно з Бюджетним кодексом України з іншого бюджету, така дія кваліфікується як нецільове використання бюджетних коштів.

Обсяги цих видатків безспірно вилучаються з відповідного місцевого бюджету до державного бюджету органами Державного казначейства України у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, в тому числі і за рахунок зменшення трансфертів відповідному місцевому бюджету на відповідну суму.

Стаття 60. Установити, що відносини між районним бюджетом та бюджетами міст районного значення, сіл, селищ у 2004 році будуються відповідно до норм Бюджетного кодексу України та методики розподілу обсягу міжбюджетних трансфертів між районним бюджетом та бюджетами міст районного значення, сіл, селищ, затвердженої Кабінетом Міністрів України.

Стаття 61. Установити, що у 2004 році суми дотації вирівнювання місцевим бюджетам перераховуються управліннями Державного казначейства України в Автономній Республіці Крим, областях та місті Севастополі шляхом застосування нормативів щоденних відрахувань від доходів загального фонду Державного бюджету України, що надійшли на аналітичні рахунки обліку доходів Державного бюджету України на відповідній території, згідно з додатком № 5 до цього Закону.

До доходів загального фонду Державного бюджету України, за рахунок яких здійснюється перерахування дотацій вирівнювання, включаються:

1) податок на прибуток підприємств;

2) податок на додану вартість;

3) збір за спеціальне використання лісових ресурсів державного значення;

4) збір за спеціальне використання водних ресурсів загальнодержавного значення та збір за спеціальне користування водними об'єктами для потреб гідроенергетики і водного транспорту;

5) платежі за користування надрами загальнодержавного значення;

6) акцизний збір з вироблених в Україні товарів (крім акцизного збору з вироблених в Україні товарів, що сплачується платниками, які зареєстровані в Автономній Республіці Крим, акцизного збору з вироблених в Україні нафтопродуктів і транспортних засобів);

7) акцизний збір із ввезених на територію України товарів (крім акцизного збору із ввезених в Україну нафтопродуктів і транспортних засобів);

8) плата за ліцензії на певні види господарської діяльності;

9) ввізне мито (крім ввізного мита на нафтопродукти, транспортні засоби та шини до них);

10) вивізне мито;

11) плата за оренду цілісних майнових комплексів державних підприємств та іншого державного майна;

12) державне мито в частині, що відповідно до закону зараховується до державного бюджету;

13) єдиний збір, який справляється у пунктах пропуску через державний кордон України;

14) кошти, що передаються до державного бюджету з обласних бюджетів, міських бюджетів міст республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення і районних бюджетів.

У разі якщо суми, перераховані відповідним управлінням Державного казначейства України в Автономній Республіці Крим, областях та місті Севастополі, не забезпечать отримання місячної суми дотації вирівнювання згідно з нормативами щоденних відрахувань, визначених у додатку № 5 до цього Закону, Державне казначейство України зобов'язане перерахувати на рахунок відповідного місцевого бюджету недоотриману місячну суму дотації вирівнювання із загального фонду державного бюджету не пізніше 10 числа наступного у місяця за умови відхилення обсягу отриманої дотації наростаючим підсумком з початку року від врахованого обсягу в розписі державного бюджету більше ніж на 10 відсотків.

В іншому разі недоотримана сума дотації вирівнювання перераховується Державним казначейством України до 20 числа останнього місяця кварталу.

Стаття 62. Установити, що перерахування коштів до державного бюджету з міських бюджетів міст республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення, районних бюджетів здійснюється органами Державного казначейства України за рахунок фактичних надходжень доходів, що враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів відповідних бюджетів, згідно з нормативами щоденних відрахувань, визначених у додатку № 5 до цього Закону. Перерахування коштів до районних і міських міст республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення бюджетів з бюджетів сіл, селищ, міст районного значення здійснюється органами Державного казначейства України за рахунок фактичних надходжень доходів, що враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів відповідних бюджетів, згідно з нормативами щоденних відрахувань, визначених відповідними районними та міськими радами. Місячний обсяг перерахування зазначених коштів за нормативами щоденних відрахувань не повинен становити більше однієї дванадцятої річної суми, визначеної у додатку № 5 до цього Закону.

Установити, що перерахування коштів до державного бюджету з обласних, Київського міського бюджетів, визначених у додатку № 5 до цього Закону, здійснюється щодекадно рівними частками згідно з помісячними сумами таких платежів, установленими розписом Державного бюджету України на 2004 рік.

Стаття 63. Установити, що надходження доходів загального фонду державного бюджету у грошовій формі на відповідні аналітичні рахунки, відкриті на ім'я управлінь Державного казначейства України в Автономній Республіці Крим, областях та містах Києві і Севастополі понад річні розрахункові обсяги, визначені у додатку № 6 до цього Закону, розподіляються між Державним бюджетом України та відповідними місцевими бюджетами у таких пропорціях:

до Державного бюджету України — 50 відсотків (крім надходжень на території Автономної Республіки Крим та міста Києва);

до обласного бюджету — 12,5 відсотка;

до бюджетів міст республіканського Автономної Республіки Крим і обласного значення та бюджетів районів — 37,5 відсотка;

до бюджету міста Севастополя — 50 відсотків;

до бюджету Автономної Республіки Крим — 62,5 відсотка;

до міського бюджету міста Києва — 100 відсотків.

Зазначені надходження до відповідних місцевих бюджетів відображаються у звітності як додаткова дотація, отримана з Державного бюджету України понад обсяг дотації вирівнювання, визначений у додатку № 5 до цього Закону.

Кабінету Міністрів України розробити порядок визначення та перерахування до місцевих бюджетів додаткових дотацій не пізніше 1 квітня 2004 року.

Стаття 64. Верховній Раді Автономної Республіки Крим, обласним, міським, районним, селищним, сільським радам при затвердженні відповідних бюджетів забезпечити в повному обсязі потребу в асигнуваннях на оплату праці працівників бюджетних установ відповідно до встановлених чинним законодавством умов оплати праці та розміру мінімальної заробітної плати; на проведення розрахунків за електричну енергію, теплову енергію, водопостачання, водовідведення, природний газ та послуги зв'язку, які споживаються бюджетними установами, не допускаючи будь-якої простроченої заборгованості із зазначених видатків. Установити ліміти споживання енергоносіїв у фізичних обсягах по кожній бюджетній установі, виходячи з обсягів призначень, затверджених розпорядникам бюджетних коштів у рішеннях про затвердження відповідних бюджетів на 2004 рік.

Стаття 65. Установити, що в розрахунках міжбюджетних трансфертів на 2004 рік коефіцієнт вирівнювання застосовується лише до обчисленого за формулою обсягу коштів, що передаються до державного бюджету з місцевих бюджетів.

Стаття 66. Установити на 2004 рік рівень забезпечення прожиткового мінімуму (гарантований мінімум) для призначення допомоги відповідно до Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» та визначення її розмірів, для визначення права на звільнення від плати за харчування дитини у державних і комунальних дитячих дошкільних закладах відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту» у сумі 85 гривень у розрахунку на одну особу.

Установити на 2004 рік рівень забезпечення прожиткового мінімуму (гарантований мінімум) для призначення допомоги відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» для працездатних осіб у сумі 80 гривень, непрацездатних осіб — 110 гривень, інвалідів — 115 гривень.

Установити на 2004 рік розрахунковий розмір, що застосовується при визначенні розмірів державної соціальної допомоги відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам», у сумі 100 гривень.

Установити, що у 2004 році:

допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трьох років надається незастрахованим особам у розмірі 50 відсотків від рівня забезпечення прожиткового мінімуму;

одноразова допомога при народженні дитини незастрахованим особам надається у розмірі 360 гривень;

розмір державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям не може бути більшим ніж 75 відсотків від рівня забезпечення прожиткового мінімуму для сім'ї;

нарахування страхової суми з державного обов'язкового страхування військовослужбовців відповідно до статті 16 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» здійснюється виходячи із рівня 85 гривень.

У сукупному доході сім'ї при визначенні її права на отримання державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям враховується грошовий еквівалент пільг за спожиті житлово-комунальні послуги.

Надати право Кабінету Міністрів України протягом 2004 року збільшувати встановлений рівень забезпечення прожиткового мінімуму виходячи з фінансових ресурсів держави.

Стаття 67. Установити, що обсяги тимчасових касових розривів місцевих бюджетів, пов'язаних із забезпеченням видатків на оплату праці працівників бюджетних установ та нарахування на заробітну плату, придбання продуктів харчування та медикаментів, оплату комунальних послуг та енергоносіїв, в обов'язковому порядку покриваються Державним казначейством України в межах планового бюджетного періоду за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку на договірних умовах без нарахування відсотків за користування цими коштами.

Зобов'язати Міністерство фінансів України щомісячно за результатами виконання місцевих бюджетів надавати середньострокові безвідсоткові позички на умовах повернення за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку місцевим органам влади та самоврядування в обсягах невиконання розрахунково визначених Міністерством фінансів України прогнозних надходжень доходів місцевих бюджетів на 2004 рік, що враховуються при визначенні міжбюджетних трансфертів, визначених у додатку № 5 до цього Закону. З цією метою Міністерству фінансів України затвердити на 2004 рік помісячний розпис зазначених доходів та довести його до місцевих органів влади та самоврядування.

Погашення отриманих середньострокових позичок здійснюється за результатами річного звіту починаючи з 1 квітня 2005 року.

Кабінету Міністрів України за погодженням з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету в місячний термін розробити порядок надання та погашення таких позичок.

Кабінету Міністрів України до 15 квітня 2005 року врегулювати взаємні розрахунки між державним та місцевими бюджетами.

Дозволити Міністерству фінансів України надавати середньострокові безвідсоткові позички на умовах повернення за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку місцевим органам влади та самоврядування на фінансування інвестиційних проектів, передбачених у бюджеті розвитку відповідних бюджетів, що затверджені відповідними місцевими радами.

Кабінету Міністрів України щоквартально інформувати Верховну Раду України про хід виконання цієї статті.

Стаття 68. Установити, що 50 відсотків доходів, що закріплюються за відповідними місцевими бюджетами та враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів, які надійдуть понад річні розрахункові обсяги, визначені у додатку № 5 до цього Закону, акумулюються на рахунках Державного казначейства України для подальшого спрямування до місцевих бюджетів, по яких доходи, визначені цією статтею, виконані не у повному обсязі, в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Стаття 69. Установити, що за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання передбачених чинним законодавством пільг ветеранам війни і праці, ветеранам військової служби, ветеранам органів внутрішніх справ, громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, та населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу, надаються пільги на придбання твердого палива, виходячи із розрахунку вартості однієї тонни твердого палива на домогосподарство, а особам, які мають таке право згідно із статтею 48 Гірничого закону України, — із розрахунку вартості 3,1 тонни вугілля на побутові потреби на домогосподарство.

Місцеві органи влади мають право встановлювати збільшені норми на придбання твердого палива особам, які мають право на пільги на придбання твердого палива відповідно до чинного законодавства, за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів.

Місцеві органи влади мають право надавати пільги на тверде паливо готівкою в межах загального обсягу субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг ветеранам війни і праці, ветеранам військової служби, ветеранам органів внутрішніх справ, громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, та субсидій населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу.

Стаття 70. Установити, що джерелами формування спеціального фонду місцевих бюджетів у 2004 році є:

1) надходження до бюджету розвитку місцевих бюджетів, які включають:

кошти від відчуження майна, яке належить Автономній Республіці Крим, та майна, що перебуває у комунальній власності;

90 відсотків коштів від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення, що перебувають у державній власності (до розмежування земель державної і комунальної власності);

надходження дивідендів, нарахованих на акції (частки, паї) господарських товариств, що є у власності відповідної територіальної громади;

кошти від повернення позик, які надавалися з відповідного бюджету до набрання чинності Бюджетним кодексом України, та відсотки, сплачені за користування ними;

кошти, які передаються з іншої частини місцевого бюджету за рішенням відповідної ради;

запозичення, здійснені у порядку, визначеному законодавством;

субвенції з інших бюджетів на виконання інвестиційних проектів;

2) податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів (у тому числі податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів, зареєстрованих у місті Києві, включається до доходів спеціального фонду Київського міського бюджету), що зараховується у розмірі 30 відсотків до бюджету Автономної Республіки Крим і обласних бюджетів та 70 відсотків — до бюджету міста Сімферополя і бюджетів міст — обласних центрів у разі реєстрації транспортних засобів на території цих міст; 50 відсотків — до бюджету Автономної Республіки Крим і обласних бюджетів та 50 відсотків — до міських, селищних і сільських бюджетів у разі реєстрації транспортних засобів на відповідній території;

3) плата за придбання торгових патентів пунктами продажу нафтопродуктів (автозаправними станціями, заправними пунктами);

4) власні надходження бюджетних установ, які утримуються за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів;

5) 70 відсотків збору за забруднення навколишнього природного середовища і грошові стягнення за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища внаслідок господарської та іншої діяльності;

6) відрахування 10 відсотків вартості питної води суб'єктами підприємницької діяльності, які здійснюють реалізацію питної води через системи централізованого водопостачання з відхиленням від відповідних стандартів, що зараховуються до бюджетів міст, селищ та сіл;

7) надходження до цільових фондів, утворених Верховною Радою Автономної Республіки Крим та місцевими радами;

8) субвенція з державного бюджету міському бюджету міста Харкова на ліквідацію наслідків аварії на очисних спорудах;

9) надходження коштів від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва;

10) 30 відсотків надходжень від збору за проведення гастрольних заходів;

11) субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення заборгованості з пільг населенню за надані послуги зв'язку;

▼

Закон України

Про Державний бюджет України на 2004 рік

12) субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на ліквідацію наслідків стихійного лиха минулих років;

13) повернення кредитів, наданих з місцевих бюджетів індивідуальним сільським забудовникам;

14) повернення кредитів, наданих з місцевих бюджетів молодим сім'ям та одиноким молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла.

Кошти спеціального фонду місцевих бюджетів витрачаються на заходи, передбачені законодавством.

При цьому у разі відсутності у населених пунктах вулиць, що суміщаються з автомобільними дорогами загального користування державного значення, або відсутності потреби у проведенні відповідних робіт, кошти від надходження податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів спрямовуються за рішенням відповідного органу місцевого самоврядування на ремонт і утримання доріг у цих населених пунктах.

VI. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 71. Заборонити здійснення розрахунків з бюджетом у негрошовій формі, в тому числі шляхом взаємозаліку, застосування векселів, бартерних операцій та зарахування зустрічних платіжних вимог у фінансових установах, за винятком операцій, пов'язаних з державним боргом України та наданими кредитами під державні гарантії для закупівлі сільськогосподарської техніки іноземного виробництва, а також розрахунків Міністерства оборони України, передбачених статтею 98 цього Закону, та операцій по сплаті податку на додану вартість при імпортуванні на митну територію України товарів, які ввозяться за прямими договорами для власних виробничих потреб (не передбачені для подальшого продажу).

Стаття 72. Установити, що господарські організації:

державні і казенні підприємства та їх об'єднання сплачують за результатами фінансово-господарської діяльності 2003 року та щоквартальної фінансово-господарської діяльності у 2004 році до загального фонду Державного бюджету України частину прибутку (доходу);

акціонерні, холдингові, лізингові компанії та інші суб'єкти господарювання, у статутному фонді яких держави належать частки (акції, паї), сплачують за результатами фінансово-господарської діяльності 2003 року та щоквартальної фінансово-господарської діяльності у 2004 році до загального фонду Державного бюджету України частину чистого прибутку відповідно до розміру державної частки (акцій, паїв) у їх статутних фондах.

Норматив і порядок відрахування частини прибутку (доходу), визначеної цією статтею, встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 73. Продовжити до 1 січня 2005 року дію законів України «Про внесення змін до Закону України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування» від 22 жовтня 1998 року № 208-XIV та від 15 липня 1999 року № 967-XIV. Встановити, що збір з купівлі-продажу валюти протягом 2004 року справляється з операцій купівлі-продажу безготівкової валюти в розмірі 1,5 відсотка.

Стаття 74. Заборонити в 2004 році проводити реструктуризацію або списання заборгованості (недоїмки) суб'єктів господарювання за податками, зборами (обов'язковими платежами), надавати відстрочки щодо термінів її сплати, а також списання заборгованості суб'єктів господарювання за кредитами, залученими державою або під державні гарантії, бюджетними позичками, фінансовою допомогою на зворотній основі до бюджету.

Стаття 75. Установити, що в 2004 році по населених пунктах, грошову оцінку земель яких не проведено, застосовуються ставки земельного податку, встановлені частиною другою статті 7 Закону України «Про плату за землю» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 45, ст. 238; 1997 р., № 33, ст. 207; 1999 р., № 8, ст. 59; 2000 р., № 14—15—16, ст. 121; 2001 р., № 2—3, ст. 10; 2002 р., № 12—13, ст. 92; 2003 р., № 10—11, ст. 86) збільшені в 3,03 раза.

По сільськогосподарських угіддях та землях населених пунктів, грошову оцінку яких проведено і уточнено станом на 1 січня 2004 року, застосовуються ставки земельного податку, встановлені статтею 6 та частиною першою статті 7 Закону України «Про плату за землю».

Орендна плата за земельні ділянки державної і комунальної власності та земельний податок сплачуються платниками (крім громадян та виробників сільськогосподарської і рибної продукції) за базовий податковий (звітний) період, який дорівнює календарному місяцю, щомісячно протягом 30 календарних днів, наступних за останнім календарним днем звітного (податкового) місяця.

Звільнити, як виняток у 2004 році, від сплати земельного податку військові частини, військові навчальні заклади, науково-дослідні установи, які утримуються за рахунок бюджету та належать до сфери управління військових формувань, утворених відповідно до законів України, а також підприємства Міністерства оборони України та органів і установ виконання покарань. Перелік зазначених підприємств із визначенням розмірів земельних ділянок затверджується Кабінетом Міністрів України за погодженням цієї пільги з відповідними органами місцевого самоврядування, а на території Автономної Республіки Крим — за погодженням з Верховною Радою Автономної Республіки Крим. При цьому земельні ділянки, які використовуються не за цільовим призначенням, враховуючи земельні ділянки, надані в оренду третім особам, оподатковуються земельним податком у встановленому порядку. У разі невнесення податку в термін, визначений частиною третьою цієї статті для платників податку, дія частини другої статті 149 Земельного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 3—4, ст. 27) щодо надання згоди землекористувачами на вилучення земельних ділянок призупиняється. Кабінет Міністрів України, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, сільські, селищні, міські ради відповідно до повноважень зобов'язані приймати рішення про вилучення цих земель і використовувати їх згідно із законодавством.

Установити, що в 2004 році звільнення від земельного податку, передбачене в пунктах 5 1 (в частині госпрозрахункових установ, організацій та підприємств), 6, 13, 17, 19, 23 частини першої статті 12 Закону України «Про плату за землю» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 45, ст. 238; 1997 р., № 47, ст. 294; 2000 р., № 3, ст. 20, № 43, ст. 363, № 48, ст. 406; 2001 р., № 11, ст. 46, № 50, ст. 261; 2002 р., № 9, ст. 68, № 30, ст. 205; 2003 р., № 10—11, ст. 86), здійснюється на рівні 50 відсотків діючих ставок на відповідних територіях.

Установити, що у 2004 році пільги по платі за землю, визначені пунктами 3 і 4 частини першої статті 12 Закону України «Про плату за землю» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 45, ст. 238; 2000 р., № 43, ст. 363; 2003 р., № 26, ст. 195, № 30, ст. 243), застосовуються до спеціалізованих санаторіїв України для реабілітації хворих та вітчизняних закладів культури, науки, освіти, охорони здоров'я, соціального забезпечення, фізичної культури та спорту, які утримуються за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів, та громадських організацій інвалідів, їх підприємств і організацій.

Стаття 76. Платежі, які відповідно до цього Закону зараховуються до Державного бюджету України та місцевих бюджетів і для яких законодавчо не визначені терміни їх сплати, сплачуються щомісячно в порядку, визначеному Законом України «Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами» для платежів, що мають базовий (звітний) період — календарний місяць.

По загальнодержавних та місцевих податках і зборах (обов'язкових платежах), для яких законодавчо не передбачено подання податкових декларацій (розрахунків), платники надають щомісячні розрахунки про належні до сплати суми обов'язкових платежів у порядку, визначеному законодавством для обов'язкових платежів з базовим (звітним) періодом — календарний місяць.

Своєчасно не внесені до бюджетів суми цих платежів вважаються податковим боргом та стягуються до бюджету в порядку, визначеному законодавством.

Стаття 77. Установити, що кошти, одержані від приватизації державного майна, та інші надходження, пов'язані з приватизацією та кредитуванням підприємств, зараховуються до державного бюджету у повному обсязі.

Стаття 78. Установити, що керівники бюджетних установ утримують чисельність працівників, військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ, органів і установ виконання покарань, податкової міліції (далі — працівників) та здійснюють фактичні видатки на заробітну плату (грошове забезпечення), включаючи видатки на премії та інші види заохочень чи винагород, матеріальну допомогу, лише в межах фонду заробітної плати (грошового забезпечення), затвердженого для бюджетних установ у кошторисах.

Витрати на безоплатне або пільгове матеріальне і побутове забезпечення, на яке згідно з законами України мають право окремі категорії працівників, здійснюються за рахунок і в межах бюджетних асигнувань на утримання цих бюджетних установ. До таких витрат належать: забезпечення форменим одягом, речовим майном, службовим обмундируванням; забезпечення безоплатною медичною допомогою; надання санаторно-курортного лікування та відпочинку для оздоровлення; надання жилого приміщення або виплата грошової компенсації за піднайом (найом) жилого приміщення; знижка плати за користування житлом (квартирної плати), паливом, телефоном та плати за комунальні послуги (водопостачання, газ, електрична та теплова енергія); безоплатний проїзд і перевезення багажу, безоплатне встановлення квартирної охоронної сигналізації і користування нею.

Установити, що пільги, компенсації і гарантії, на які згідно з законами України мають право окремі категорії працівників бюджетних установ, щодо знижки плати за користування житлом (квартирної плати), паливом, телефоном та плати за комунальні послуги (водопостачання, газ, електрична та теплова енергія), безоплатний проїзд всіма видами міського пасажирського транспорту (за винятком таксі) та автомобільним транспортом загального користування в сільській місцевості, а також залізничним і водним транспортом приміського сполучення та автобусами приміських маршрутів, безоплатного встановлення квартирної охоронної сигналізації і користування нею надаються у разі, якщо грошові доходи цих працівників менше величини прожиткового мінімуму, встановленої для працездатних осіб.

Розмір наданих пільг у грошовому еквіваленті разом з грошовими доходами зазначених працівників не повинен перевищувати величини прожиткового мінімуму, встановленої для працездатних осіб.

Стаття 79. Установити, що до членів сім'ї пільговика при наданні пільг належать: дружина (чоловік), їхні неповнолітні діти (до 18 років); неодружені повнолітні діти, які визнані інвалідами з дитинства 1 та 2 групи або інвалідами 1 групи; особа, яка проживає разом з інвалідом війни 1 групи та доглядає за ним за умови, що інвалід війни не перебуває у шлюбі; непрацездатні батьки; особа, яка знаходиться під опікою або піклуванням громадянина, що має право на пільги, та проживає разом з ним.

Надати право органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування призначати житлові субсидії особам, які згідно із законодавством повинні забезпечуватися безоплатним житлом, опаленням та освітленням, за умови їх відмови користування такими пільгами.

Стаття 80. З метою покриття ризиків втрат бюджету, пов'язаних з проведенням податкової реформи, та досягнення реальності і збалансованості державного та місцевих бюджетів зупинити на 2004 рік дію:

1) частини третьої статті 6 Закону України «Про державний внутрішній борг України» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 41, ст. 598; 2002 р., № 12—13, ст. 92; 2003 р., № 10—11, ст. 86);

2) частини четвертої статті 28 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 50, ст. 472; 2000 р., № 41, ст. 343; 2002 р., № 12—13, ст. 92; 2003 р., № 10—11, ст. 86) в частині зарахування до спеціального фонду державного бюджету штрафів, накладених за порушення антимонопольного законодавства, та пені за прострочення їх сплати;

3) частин другої та шостої статті 16 (щодо умов надання спеціальних дозволів (ліцензій) на користування надрами), пункту 1 частини першої статті 31 (щодо зарахування 60 відсотків платежів за видобування корисних копалин загальнодержавного значення до бюджету Автономної Республіки Крим, бюджетів областей, міст Києва і Севастополя), частини першої статті 33 (щодо спрямування відрахувань за геологорозвідувальні роботи, виконані за рахунок державного бюджету, на розвиток мінерально-сировинної бази) та частини першої статті 34 (щодо визначення розміру збору за видачу спеціальних дозволів (ліцензій) на користування надрами) Кодексу України про надра (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 36, ст. 340; 2001 р., № 2—3, ст. 10; 2002 р., № 12—13, ст. 92; 2003 р., № 10—11, ст. 86);

4) частин першої та третьої статті 91 Лісового кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 17, ст. 99; 2001 р., № 2—3, ст. 10; 2002 р., № 12—13, ст. 92; 2003 р., № 10—11, ст. 86) в частині зарахування 20 відсотків платежів до бюджету Автономної Республіки Крим та бюджетів областей, а також визначення напрямів спрямування цих коштів;

5) частини другої статті 12 і пункту «ж» та пункту «і» (в частині безоплатного користування квартирою з опаленням і освітленням) частини першої статті 77 Основ законодавства про охорону здоров'я (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 4, ст. 19; 2003 р., № 10—11, ст. 86);

6) частин першої, другої та шостої статті 32 Водного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 24, ст. 189; 2000 р., № 45, ст. 390; 2001 р., № 2—3, ст. 10; 2002 р., № 12—13, ст. 92; 2003 р., № 10—11, ст. 86) в частині зарахування 20 відсотків зборів за використання води з водних об'єктів загальнодержавного значення до бюджетів областей; 50 відсотків — до бюджету Автономної Республіки Крим;

7) підпункту 2 пункту 3 Закону України «Про Загальнодержавну програму розвитку водного господарства» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 25, ст. 172; 2003 р., № 10—11, ст. 86);

8) статті 28 та частини другої статті 29 Основ законодавства України про культуру (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 21, ст. 294; 2001 р., № 2—3, ст. 10; 2002 р., № 12—13, ст. 92; 2003 р., № 10—11, ст. 86);

9) абзацу восьмого частини другої статті 28 Закону України «Про музеї та музейну справу» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 25, ст. 191; 1999 р., № 28, ст. 231; 2001 р., № 2—3, ст. 10; 2002 р., № 12—13, ст. 92; 2003 р., № 10—11, ст. 86);

10) частини п'ятої статті 30 Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 23, ст. 177; 2001 р., № 2—3, ст. 10; 2002 р., № 12—13, ст. 92; 2003 р., № 10—11, ст. 86);

11) пункту 4 статті 2 Закону України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування» в частині операцій з купівлі-продажу готівкової валюти (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 37, ст. 237; 1998 р., № 49, ст. 303; 2001 р., № 2—3, ст. 10; 2002 р., № 12—13, ст. 92; 2003 р., № 10—11, ст. 86);

12) абзаців одинадцятого і дванадцятого частини першої, абзацу другого частини другої, абзацу першого частини четвертої статті 57 Закону України «Про освіту» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 21, ст. 84; 2002 р., № 12—13, ст. 92; 2003 р., № 10—11, ст. 86);

13) частини другої статті 18 і частини першої статті 22 Закону України «Про позашкільну освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 46, ст. 393; 2002 р., № 12—13, ст. 92; 2003 р., № 10—11, ст. 86);

14) абзаців другого — восьмого частини першої статті 25, частини другої статті 43 Закону України «Про загальну середню освіту» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 28, ст. 230; 2002 р., № 12—13, ст. 92; 2003 р., № 10—11, ст. 86);

15) абзацу другого частини третьої статті 30 Закону України «Про дошкільну освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 49, ст. 259; 2003 р., № 10—11, ст. 86);

16) абзацу другого частини першої статті 64 Закону України «Про вищу освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 20, ст. 134; 2003 р., № 10—11, ст. 86);

17) абзацу п'ятого частини третьої статті 5 (щодо забезпечення безкоштовним харчуванням учнів 1—3 класів загальноосвітніх навчальних закладів, крім дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та дітей із малозабезпечених сімей), частини шостої статті 25 Закону України «Про охорону дитинства» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 30, ст.142; 2003 р., № 10—11, ст. 86);

18) статті 3; частини другої статті 4; частини десятої статті 7 в частині розміру податку за земельні ділянки, надані для військових формувань, утворених відповідно до законів України, в разі їх цільового використання; частини другої статті 8 щодо справляння податку за земельні ділянки, надані для військових формувань, утворених відповідно до законів України, в разі їх цільового використання; частини першої статті 17 щодо строків сплати земельного податку платниками (крім громадян та виробників сільськогосподарської і рибної продукції); статті 19 в частині визначення строків внесення орендної плати виключно у договорі оренди; статей 20, 21 і 22 Закону України «Про плату за землю» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 45, ст. 238; 2000 р., № 14—15—16, ст. 121; 2001 р., № 2—3, ст. 10, № 15, ст. 74; 2002 р., № 12—13, ст. 92; 2003 р., № 10—11, ст. 86, № 26, ст. 195);

19) пункту 22.3 статті 22 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 27, ст. 181; 1998 р., № 10, ст. 35; 2002 р., № 2, ст. 11; 2003 р., № 10—11, ст. 86, № 30, ст. 249);

20) частини другої статті 2 та частини третьої статті 3 Закону України «Про джерела фінансування дорожнього господарства України» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 14, ст. 60; 1999 р., № 40, ст. 361; 2000 р., № 14—15—16, ст. 121; 2001 р., № 2—3, ст. 10; 2002 р., № 12—13, ст. 92; 2003 р., № 10—11, ст. 86) в частині формування дорожніх фондів;

21) частини четвертої статті 21 Закону України «Про оренду землі» від 2 жовтня 2003 року в частині централізації орендної плати за земельні ділянки, які перебувають у державній або комунальній власності, на спеціальних бюджетних рахунках, а також щодо її розподілення та використання;

22) статті 44 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 45, ст. 397; 2002 р., № 11, ст. 79, № 12—13, ст. 92; 2003 р., № 10—11, ст. 86) в частині проведення бюджетними установами та організаціями відрахувань профспілковим організаціям на культурно-масову, фізкультурну і оздоровчу роботу;

23) Закону України «Про майнову відпо-

відальність за порушення умов договору підряду (контракту) про виконання робіт на будівництві об'єктів» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 27, ст.212; 2001 р., № 2—3, ст. 10; 2002 р., № 12—13, ст. 92; 2003 р., № 10—11, ст. 86) у частині сплати неустойки (пені);

24) частини десятої статті 24 в частині виплати грошової допомоги при виході на пенсію (щодо науково-педагогічних працівників, які працюють у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації, закладах післядипломної освіти) і частини четвертої статті 38 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 2—3, ст. 20; 2000 р., № 28, ст. 223; 2002 р., № 12—13, ст. 92; 2003 р., № 10—11, ст. 86);

25) абзацу третього частини першої статті 1 в частині погашення заборгованості за відстроченими кредитами, одержаними для фінансування дефіциту Державного бюджету України в іноземній валюті, починаючи з 2002 року, та статті 3 Закону України «Про реструктуризацію боргових зобов'язань Кабінету Міністрів України перед Національним банком України» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 31, ст. 248; 2001 р., № 2—3, ст. 10; 2002 р., № 12—13, ст. 92; 2003 р., № 10—11, ст. 86);

26) пункту «б» частини другої статті 47 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 41, ст. 546; 1998 р., № 34, ст. 230; 2003 р, № 10—11, ст. 86) в частині спрямування частини грошових стягнень за порушення норм і правил охорони навколишнього природного середовища до республіканського Автономної Республіки Крим та місцевих фондів охорони навколишнього природного середовища;

27) пункту 7 статті 24 Закону України «Про радіочастотний ресурс України» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р, № 36, ст. 298; 2001 р., № 2—3, ст. 10; 2002 р., № 12—13, ст. 92; 2003 р., № 10—11, ст. 86);

28) частини третьої статті 15 Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 36, ст. 299; 2001 р., № 2—3, ст. 10; 2002 р., № 12—13, ст. 92; 2003 р., № 10—11, ст. 86);

29) частини п'ятої статті 9 (крім пільгового проїзду студентів вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації та учнів професійно-технічних навчальних закладів, що фінансуються з державного та місцевих бюджетів, у міському пасажирському та залізничному транспорті території України), частин шостої і сьомої статті 11, частин шостої і сьомої статті 12 Закону України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 27, ст. 211; 2003 р., № 10—11, ст. 86);

30) частини першої статті 23 Закону України «Про приватизацію державного майна» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 17, ст. 122; 2002 р., № 12—13, ст. 92; 2003 р., № 10—11, ст. 86);

31) частин третьої і п'ятої статті 3 та пункту 2 статті 5 (крім підпунктів 3 і 4 Закону України «Про підтримку олімпійського, параолімпійського руху та спорту вищих досягнень» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 43, ст. 370; 2001 р., № 2—3, ст. 10; 2003 р., № 10—11, ст. 86) в частині надання пільг організаціям національних спортивних федерацій з олімпійських та параолімпійських видів спорту;

32) частини восьмої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 12, ст. 64; 2003 р., № 10—11, ст. 86);

33) статті 25 Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 38, ст. 315; 2003 р., № 10—11, ст. 86);

34) частини четвертої статті 9 Закону України «Про патентування деяких видів підприємницької діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 20, ст. 82; 1998 р., № 30—31, ст. 193; 2003 р., № 10—11, ст. 86);

35) пунктів 83, 84, 85, 87, 118, 125 і 127 Закону України «Про Державну програму приватизації» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 33—34, ст. 272; 2001 р., № 2—3, ст. 10; 2002 р., № 12—13, ст. 92; 2003 р., № 10—11, ст. 86);

36) абзацу другого підпункту 7.1.1 пункту 7.1 статті 7 Закону України «Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 10, ст. 44; 2003 р., № 10—11, ст. 86, № 24 ст. 154);

37) Закону України «Про державну підтримку книговидавничої справи в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 10—11, ст. 86, № 24, ст. 162), крім виготовлення учнівських зошитів, підручників та навчальних посібників вітчизняного виробництва;

38) статей 21, 22 та пункту 3 розділу VII «Прикінцеві положення» Закону України «Про інноваційну діяльність» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 36, ст. 266; 2003 р., № 10—11, ст. 86);

39) статті 20 Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 21, ст. 252; Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 45, ст. 237) в частині сплати бюджетними установами штрафних санкцій;

40) другого речення частини другої статті 18 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 15, ст. 190; 2003 р., № 10—11, ст. 87);

41) пункту 6 розділу I Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» від 19 червня 2003 року № 980-IV (щодо платників збору на обов'язкове державне пенсійне страхування);

42) статті 2 Закону України «Про пенсії за особливі заслуги перед Україною» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 35, ст. 289; 2002 р., № 41, ст. 293; 2003 р., № 7, ст. 71) в частині встановлення пенсій за особливі заслуги комісіями з встановлення пенсій за особливі заслуги перед Україною при Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київській та Севастопольській міських державних адміністраціях;

43) частини четвертої статті 19 Закону України «Про охорону праці» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 2, ст. 10);

44) статей 64 і 65 Бюджетного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 37—38, ст. 189; із змінами, внесеними Законом України від 10 липня 2003 року № 1086-IV), статті 16 Закону України «Про податок з доходів фізичних осіб» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 37, ст. 308) в частині закріплення та застосування нормативів відрахувань податку з доходів фізичних осіб до бюджетами місцевого самоврядування, який справляється з грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями та особами рядового і начальницького складу (в тому числі відрядженими до органів виконавчої влади та інших цивільних установ) органів внутрішніх справ, органів і установ виконання покарань, податкової міліції у зв'язку з виконанням обов'язків несення служби, а також з фонду оплати праці в іноземній валюті працівників закордонних дипломатичних установ України під час їх перебування у довготерміновому закордонному відрядженні;

45) підвищених норм амортизації, встановлених Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 12, ст.88) для основних фондів групи 1, 2, 3, крім дії цих норм до амортизації витрат, здійснених платником податку після 1 січня 2004 року у зв'язку з придбанням (виготовленням) нових основних фондів групи 1, 2, 3, які використовуються у виробничій діяльності платника податку та які раніше не були в експлуатації, а також витрат на поліпшення зазначених новопридбаних (виготовлених) основних фондів, понесених платником податку після 1 січня 2004 року;

46) підпункту 1 пункту 1 Закону України «Про внесення змін до статті 12 Закону України «Про плату за землю» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 30, ст. 243);

47) пунктів 5^1, 6, 13, 17, 19, 23 частини першої статті 12 Закону України «Про плату за землю» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 45, ст. 238; 1997 р., № 47, ст. 294; 2000 р., № 3, ст. 20, № 48, ст. 406; 2001 р., № 11, ст. 46, № 50, ст. 261; 2002 р., № 9, ст. 68, № 30, ст. 205);

48) частини третьої статті 12 Закону України «Про плату за землю» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 45, ст. 238) в частині надання права Верховній Раді Автономної Республіки Крим, обласним, міським, селищним та сільським радам встановлювати пільги щодо плати за землю: часткове звільнення на певний строк, зменшення суми земельного податку, крім випадків надання зазначених пільг підприємствам, які виконують роботи із життєзабезпечення відповідної території, комунальним підприємствам;

49) підпункту 3.2.11 пункту 3.2 статті 3, підпунктів 5.1.2 (крім операцій з продажу учнівських зошитів, підручників та навчальних посібників вітчизняного виробництва), 5.1.7 (крім продажу лікарських засобів та виробів медичного призначення, допущених до застосування в Україні за переліком, що визначається Кабінетом Міністрів України), 5.1.8 (крім послуг за переліком, що визначається Кабінетом Міністрів України), 5.1.9 (крім продажу путівок на санаторно-курортне лікування дітей у заклади за переліком, встановленим Кабінетом Міністрів України), 5.1.11, 5.1.12, 5.1.17, 5.1.19 (крім безоплатної приватизації житлового фонду), 5.1.20 пункту 5.1, пункту 5.4 статті 5, пунктів 11.18 (крім підприємств по виробництву автомобілів, автобусів і комплектуючих виробів до них з інвестицією, що мають інвестиційні програми, затверджені Кабінетом Міністрів України до моменту набрання чинності цим Законом), 11.19 (крім підприємств по виробництву автомобілів, автобусів і комплектуючих виробів до них з інвестицією, що мають інвестиційні програми, затверджені Кабінетом Міністрів України до моменту набрання чинності цим Законом), 11.26 (крім підприємств, що уклали контракти до моменту набрання чинності цим Законом, якщо перерахована сума авансових платежів перевищує 20 відсотків вартості контракту), 11.30 (крім підприємств, що уклали контракти до моменту набрання чинності цим Законом, якщо перерахована сума авансових платежів перевищує 20 відсотків вартості контракту), 11.31 (крім підприємств, що уклали контракти до моменту набрання чинності цим Законом, якщо перерахована сума авансових платежів перевищує 20 відсотків вартості контракту), 11.32 (крім підприємств, що уклали контракти до моменту набрання чинності цим Законом, якщо перерахована сума авансових платежів перевищує 20 відсотків вартості контракту), 11.34 (крім підприємств, що уклали контракти до моменту набрання чинності цим Законом, якщо перерахована сума авансових платежів перевищує 20 відсотків вартості контракту), 11.35 статті 11 Закону України «Про податок на додану вартість» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 21, ст. 156, № 47, ст. 294, № 51, ст. 305; 1998 р., № 18, ст. 95; 1999 р., № 39, ст. 357; 2000 р., № 3, ст. 20, № 13, ст. 103, № 48, ст. 406; 2001 р., № 11, ст. 46, № 50, ст. 261; 2002 р., № 9, ст. 68, № 29, ст. 192, № 31, ст. 214);

50) підпунктів 5.2.2, 5.2.14 пункту 5.2 статті 5, підпунктів 7.13.5, 7.13.7 пункту 7.13, пунктів 7.14 та 7.18 (крім підприємств, що уклали контракти до моменту набрання чинності цим Законом, якщо перерахована сума авансових платежів перевищує 20 відсотків вартості контракту) статті 7, пунктів 22.21 (крім підприємств по виробництву автомобілів, автобусів і комплектуючих виробів до них з інвестицією, що мають інвестиційні програми, затверджені Кабінетом Міністрів України до моменту набрання чинності цим Законом), 22.28 (крім підприємств, що уклали контракти до моменту набрання чинності цим Законом, якщо перерахована сума авансових платежів перевищує 20 відсотків вартості контракту) статті 22 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 21, ст. 181; 2000 р., № 5, ст. 34, № 45, ст. 375, № 48, ст. 406; 2001 р., № 11, ст. 46; 2002 р., № 9, ст. 68, № 31, ст. 214, № 36, ст. 266; 2003 р., № 10—11, ст. 86, № 12, ст. 88, № 24, ст. 162);

51) другого речення абзацу третього підпункту 7.11.13 пункту 7.11 статті 7 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 21, ст. 181; 1998 р., № 10, ст. 35; 2003 р., № 12, ст. 88);

52) пункту 8.7 статті 8 Закону України «Про податок на додану вартість» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 21, ст. 156; 2000 р., № 36, ст.300) в частині здійснення експортного відшкодування податку на додану вартість у рахунок платежів з акцизного збору;

53) статті 2 Закону України «Про розмір внесків на деякі види загальнообов'язкового державного соціального страхування» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 11, ст. 47; 2002 р., № 30, ст. 210) щодо зобов'язань бюджетних установ;

54) абзацу четвертого підпункту «б» пункту 22.11 статті 22 Закону України «Про податок з доходів фізичних осіб» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 37, ст. 308);

55) частини третьої статті 46 Закону України «Про виконавче провадження» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 24, ст. 207; із змінами, внесеними Законом України від 10 липня 2003 року № 1095-IV) в частині зарахування стягнутого з боржника виконавчого збору до коштів виконавчого провадження;

56) частини першої статті 6 Декрету Кабінету Міністрів України від 21 січня 1993 року № 7-93 «Про державне мито» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 13, ст. 113; 1995 р., № 13, ст. 85; 1996 р., № 52, ст. 302; 2002 р., № 6, ст. 43, № 32, ст. 223) в частині зарахування у повному обсязі до бюджету місцевого самоврядування державного мита за видачу паспорта громадянина України для виїзду за кордон або продовження строку дії цього паспорта на території України;

57) частин першої-четвертої статті 3 Закону України «Про ставки акцизного збору на спирт етиловий та алкогольні напої» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 23, ст. 180; 2003 р., № 33—34, ст. 267);

58) статей 14, 15, 16 та 17 (щодо умов надання спеціальних дозволів (ліцензій) на користування надрами) Закону України «Про нафту і газ» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 50, ст. 262);

59) абзаців восьмого та десятого частини другої статті 6 (щодо надання повноважень та умов надання спеціальних дозволів (ліцензій) на користування надрами) Закону України «Про державну геологічну службу України» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 51, ст. 456).

Установити, що у 2004 році положення і норми, передбачені абзацами другим-восьмим частини першої статті 25, частиною п'ятою статті 34 Закону України «Про загальну середню освіту» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 28, ст. 230; 2002 р., № 12—13, ст. 92; 2003 р., № 10—11, ст. 86), частиною другою статті 18 і частиною першою статті 22 Закону України «Про позашкільну освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 46, ст. 393; 2002 р., № 12—13, ст. 92; 2003 р., № 10—11, ст. 86), частиною п'ятою статті 16 Закону України «Про професійно-технічну освіту» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 32, ст. 215; 1999 р., № 26, ст. 218; 2003 р., № 10—11, ст. 86), абзацом другим частини третьої статті 30 Закону України «Про дошкільну освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 49, ст. 259; 2003 р., № 10—11, ст. 86), абзацом восьмим частини першої статті 9 Закону України «Про вищу освіту» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 20, ст. 134; 2003 р., № 10—11, с т. 86), частиною шостою статті 25 Закону України «Про охорону дитинства» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 30, ст. 142; 2003 р., № 10—11, ст. 86), реалізуються в розмірах і порядку, визначених Кабінетом Міністрів України, в межах видатків, врахованих у розрахунках до Державного бюджету України та місцевих бюджетів на 2004 рік.

Стаття 81. Установити, що допомога по тимчасовій непрацездатності внаслідок захворювання або травми, не пов'язаної з нещасним випадком на виробництві, застрахованим особам, які працюють у бюджетних установах, виплачується Фондом соціального страхування України з тимчасової втрати працездатності починаючи з першого дня непрацездатності за весь період до відновлення працездатності або до встановлення медико-соціальною експертною комісією (МСЕК) інвалідності незалежно від звільнення застрахованої особи в період втрати працездатності у порядку та розмірах, встановлених законодавством.

Стаття 82. Внести до розділу XXI «Прикінцеві положення» Митного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 38—39, ст. 288; 2003 р., № 6, ст. 51) такі зміни:

а) пункт 1 викласти у такій редакції:

«1. Митний кодекс України набирає чинності з 1 січня 2004 року, крім частини тринадцятої статті 71, яка набирає чинності з 1 січня 2005 року»;

б) абзац четвертий пункту 4 викласти у такій редакції:

«Митний кодекс України (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 16, ст. 203, № 35, ст. 511; 1993 р., № 11, ст. 91, № 12, ст. 107; 1994 р., № 20, ст. 116; 1995 р., № 13, ст. 85; 1997 р., № 35, ст. 218; 1999 р., № 34, ст. 274; 2000 р., № 13, ст. 109, № 38, ст. 318, № 50, ст. 436; 2001 р., № 4, ст. 16, № 23, ст. 117, № 31, ст. 148; 2003 р., № 27, ст. 209), крім статей 47, 85, 86, 87 та глави 2 «Митні збори» розділу V «Мито та митні збори», які втрачають чинність з 1 січня 2005 року».

Стаття 83. Установити для платників податку на прибуток в 2004 році сплату податку на прибуток за результатами одинадцяти місяців 2004 року за правилами, встановленими для повного податкового періоду, з урахуванням від'ємного значення об'єкта оподаткування попередніх періодів та приросту (убутку) матеріальних запасів за одинадцять місяців 2004 року та суми амортизаційних відрахувань, нарахованих за три квартали 2004 року, та двох третин амортизаційних відрахувань четвертого кварталу 2004 року. Сплата податку на прибуток за одинадцять місяців 2004 року здійснюється у строки, встановлені законом для місячного податкового періоду.

Установити, що у 2004 році звільняються від оподаткування податком на додану вартість операції з вивезення (пересилання) за межі митної території України товарів 1—24 груп Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності.

Стаття 84. Якщо обсяги власних надходжень бюджетних установ перевищують відповідні витрати, встановлені додатком № 3 до цього Закону або рішенням про місцевий бюджет, розпорядник бюджетних коштів передбачає спрямування таких сум у першу чергу на погашення заборгованості з оплати праці, нарахувань на заробітну плату, комунальних послуг та енергоносіїв.

У разі якщо відсутня така заборгованість, розпорядник бюджетних коштів спрямовує:

50 відсотків коштів на заходи, які здійснюються за рахунок відповідних надходжень;

50 відсотків коштів на заходи, які необхідні для виконання основних функцій, але не забезпечені коштами загального фонду бюджету за відповідною бюджетною програмою (функцією).

При цьому розпорядник бюджетних коштів здійснює коригування обсягів взятих бюджетних зобов'язань по загальному фонду бюджету для проведення видатків по цих зобов'язаннях із спеціального фонду бюджету.

Стаття 85. З метою ефективного використання страхових внесків державних позабюджетних цільових соціальних фондів на цілі, що визначені законодавством про ці фонди, встановити питому вагу видатків на організацію роботи фондів у їх доходах без урахування залишку на початок року в таких розмірах:

Пенсійний фонд України — 1,65 відсотка;

Фонд соціального страхування України з тимчасової втрати працездатності — 4 відсотки;

Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття — 13,41 відсотка;

Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України — 4,41 відсотка.

Кошти державних цільових фондів, крім Пенсійного фонду України, обслуговуються органами Державного казначейства України.

Пенсійному фонду України, Фонду соціального страхування України з тимчасової втрати працездат- ▼

Закон України

Про Державний бюджет України на 2004 рік

ності, Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття, Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України подавати Державному казначейству України у визначені ним порядку і терміни звіти про виконання кошторисів відповідних фондів.

Стаття 86. Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття спрямувати у 2004 році кошти у сумі 107.358,5 тис. гривень на створення нових робочих місць працівникам вугільної промисловості, які вивільняються у зв'язку із закриттям шахт, згідно з додатком № 7 до цього Закону у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Установити, що Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття перераховує зазначені кошти після погодження з ним програм створення нових робочих місць працівникам вугільної промисловості, які вивільняються у зв'язку із закриттям шахт.

Стаття 87. Установити, що кошти на часткове покриття витрат на погашення заборгованості шахтарям з регресних позовів та одноразової допомоги у зв'язку з втратою професійної працездатності, яка склалася станом на 1 квітня 2001 року, у сумі 200.000 тис. гривень виплачуються за рахунок Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України. Перерахування цих коштів здійснюється Державним казначейством України на окремі рахунки Міністерства палива та енергетики України шляхом застосування щоденного нормативу відрахувань від доходів Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України у розмірі 13,5 відсотка.

Стаття 88. Витрати на надання соціальних послуг та матеріальне забезпечення безробітних з числа незастрахованих осіб проводяться за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.

Стаття 89. Установити з 1 січня 2004 року розмір мінімальної заробітної плати 205 гривень на місяць, а з 1 листопада 2004 року — 237 гривень на місяць. Забезпечити з 1 березня 2004 року відновлення міжпосадових (міжкваліфікаційних) співвідношень в оплаті праці працівників бюджетної сфери виходячи з розміру мінімальної заробітної плати 205 гривень.

Стаття 90. Установити, що в разі недостатності виділених з Державного бюджету України коштів по бюджетних програмах, пов'язаних з розмежуванням джерел виплати пенсій між Державним бюджетом України та Пенсійним фондом України, пенсії, визначені законодавством для відповідних категорій громадян, виплачуються у повному обсязі за рахунок коштів Пенсійного фонду України.

Стаття 91. Кабінету Міністрів України в місячний термін вжити заходів щодо скорочення граничної чисельності працівників центральних органів виконавчої влади не менш як на 10 відсотків.

Установити, що Кабінет Міністрів України не має права приймати в 2004 році рішення щодо збільшення граничної чисельності працівників органів виконавчої влади.

Рекомендувати органам місцевого самоврядування не приймати рішення, що призводять до збільшення чисельності працівників бюджетних установ.

Стаття 92. Установити, що нецільове використання бюджетних коштів, тобто витрачання їх на цілі, що не відповідають бюджетним призначенням, встановленим законом про Державний бюджет України чи рішенням про місцевий бюджет на 2004 рік, виділеним бюджетним асигнуванням чи кошторису, має наслідком зменшення бюджетних призначень головним розпорядникам бюджетних коштів на суму коштів, що витрачені не за цільовим призначенням, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Стаття 93. Установити, що контроль за справлянням (стягненням) платежів до бюджету здійснюється органами, які повинні забезпечувати їх надходження, згідно з додатком № 8 до цього Закону.

Стаття 94. Продовжити до 1 січня 2005 року дію експерименту щодо справляння запроваджених у 2003 році Верховною Радою Автономної Республіки Крим за погодженням з Кабінетом Міністрів України окремих місцевих зборів (збору на розвиток рекреаційного комплексу в Автономній Республіці Крим та збору на розвиток пасажирського електротранспорту в Автономній Республіці Крим).

Стаття 95. Установити, що в 2004 році при визначенні об'єкта оподаткування податком на прибуток від'ємне значення об'єкта оподаткування (балансові збитки), яке обліковувалось у платника податку станом на 1 січня 2002 року і не було погашено на 1 січня 2004 року в порядку, визначеному пунктом 11 розділу II «Перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 12, ст. 88), не враховується у зменшення об'єкта оподаткування з податку на прибуток за наслідками податкових періодів (кварталів) 2004 податкового року.

Стаття 96. Установити, що положення пункту 16 розділу II «Перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 12, ст. 88) щодо включення до складу валових витрат, витрат у розмірі 50 відсотків від суми понесених витрат, пов'язаних із забезпеченням основної діяльності об'єктів соціальної інфраструктури, визначених у підпункті 5.4.9, та пунктів медичного огляду, передбачених підпунктом 5.4.10 пункту 5.4 статті 5 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 27, ст. 181; 1998 р., № 10, ст. 35; 1999 р., № 39, ст. 357; 2003 р., № 12, ст. 88), діють до 1 січня 2005 року.

Стаття 97. Установити, що у 2004 році суми сплаченого податку на прибуток підприємств понад нараховані з урахуванням приросту не менше 15 відсотків порівняно з аналогічним періодом минулого року обсяги цього податку усіма підприємствами, які знаходяться у сфері управління Міністерства транспорту України, спрямовуються як додаткові видатки понад обсяги, визначені у додатку № 3 до цього Закону, на розвиток автомобільних, доріг, літакобудування та компенсаційні виплати за пільгове перевезення пасажирів у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Стаття 98. Установити, що вартість військового майна, що передається виконавцям державного оборонного замовлення, іншим постачальникам матеріально-технічних засобів (ресурсів), виконавцям робіт, надавачам послуг з метою проведення з ними розрахунків, а також майна, що передається юридичним особам в обмін на житло для військовослужбовців та членів їх сімей, зараховується до спеціального фонду Державного бюджету України як надходження від реалізації надлишкового озброєння, військової та спеціальної техніки, іншого майна Збройних Сил України і спрямовується на потреби Збройних Сил України у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Стаття 99. Установити, що в 2004 році Міністерство фінансів України у місячний термін після набрання чинності Законом України «Про Державний бюджет України на 2004 рік» складає та затверджує помісячний розпис спеціального фонду Державного бюджету України на 2004 рік (за винятком власних надходжень бюджетних установ та відповідних видатків).

Примірник затвердженого помісячного розпису спеціального фонду Державного бюджету України на 2004 рік у двотижневий термін передається до Комітету Верховної Ради України з питань бюджету з подальшим інформуванням про внесені до нього зміни.

Стаття 100. Заборонити підприємствам державної форми власності, у тому числі державним акціонерним товариствам, здійснювати інвестування на цілі, не пов'язані з виробничою діяльністю або соціальним захистом членів трудового колективу.

Стаття 101. Надати Рахунковій палаті та органам Державної контрольно-ревізійної служби України право здійснювати перевірки правильності бюджетних відшкодувань платникам податку на додану вартість.

Стаття 102. Установити, що у 2004 році сплата страхових внесків, передбачених Законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», сільськогосподарськими підприємствами — платниками фіксованого сільськогосподарського податку здійснюється у розмірах та порядку, встановлених Законом України «Про фіксований сільськогосподарський податок».

Стаття 103. Установити, що у 2004 році ставка державного мита, що справляється за видачу паспорта громадянина України для виїзду за кордон або продовження строку дії цього паспорта на території України, визначена у підпункті «б» пункту 6 статті 3 Декрету Кабінету Міністрів України від 21 січня 1993 року № 7-93 «Про державне мито» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 13, ст. 113; 1995 р., № 30, ст. 229), становить 10 неоподатковуваних мінімумів.

Стаття 104. Дозволити Національній академії наук України у 2004 році придбати без застосування процедури тендера у безпосередніх виробників імпортне наукове обладнання для виконання пріоритетних фундаментальних досліджень і прикладних розробок на суму 40.000 тис. гривень за переліком, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 105. Установити, що у 2004 році сплата збору у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну та теплову енергію як складової оптового тарифу на електроенергію оптового ринку електроенергії України в кожному звітному розрахунковому періоді (місяці) здійснюється після повної оплати електроенергії, відпущеної в цьому звітному періоді енергогенеруючими компаніями в оптовий ринок електроенергії України.

Розмір збору у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну та теплову енергію, що встановлюється Національною комісією регулювання електроенергетики України, не може перевищувати 1.780.000 тис. гривень.

Надходження цього збору використовуються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Стаття 106. Установити, що видатки на здійснення державними органами централізованих заходів з питань дітей, молоді, жінок та сім'ї і державну підтримку молодіжних організацій на виконання загальнодержавних програм і заходів стосовно дітей, молоді, жінок, сім'ї здійснюються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Стаття 107. Кабінету Міністрів України визначити на 2004 рік механізм погашення кредиторської заборгованості Міністерства оборони України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів за отримане військове майно, товари, продукцію, виконані роботи та надані послуги, що склалася станом на 1 січня 2004 року внаслідок виділення коштів за загальним фондом Державного бюджету України в обсягах, менших ніж встановлені бюджетні призначення за попередні роки, у рахунок заборгованості (недоїмки) на 1 січня 2004 року суб'єктів господарювання — безпосередніх постачальників (виконавців робіт та надавачів послуг) та суб'єктів господарювання — постачальників безпосереднім кредиторам з податків і зборів (обов'язкових платежів), що підлягають сплаті до державного бюджету, а також із сплати сум фінансових санкцій, нарахованих за порушення податкового законодавства, шляхом одноденного кредитування уповноваженими банками учасників розрахунків.

Установити, що за результатами фактично проведених розрахунків вносяться відповідні зміни до доходів і видатків Державного бюджету України на 2004 рік за погодженням із Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету.

Стаття 108. Скасувати податковий борг з податку на додану вартість Державного комітету України з державного матеріального резерву в частині штрафів та пені, нарахованих на суму узгодженого податкового зобов'язання з цього податку, не сплаченого станом на 1 січня 2004 року, а також проценти, нараховані згідно з Законом України «Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетом та державними цільовими фондами».

Стаття 109. Установити, що кошти, передбачені для будівництва (придбання) житла для військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу кримінально-виконавчої системи та органів внутрішніх справ, депортованих кримських татар та осіб інших національностей, які були депортовані з території України, спрямовуються переважно на придбання житла на вторинному ринку. Спрямування коштів на будівництво житла для зазначених категорій громадян здійснюється лише у випадку завершення розпочатого в 2003 році будівництва, а також у разі, якщо вартість будівництва нового житла є меншою ніж вартість його придбання на вторинному ринку в певному населеному пункті у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Стаття 110. Додатки № 1-9 до цього Закону є його невід'ємною частиною.

Стаття 111. Цей Закон вводиться в дію з 1 січня 2004 року.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
27 листопада 2003 року.
№ 1344-IV.

Постанова Верховної Ради України

Про інформацію Кабінету Міністрів України про стан підготовки до роботи в осінньо-зимовий період 2003—2004 років об'єктів теплопостачання та експлуатації тепломереж, забезпечення їх енергоресурсами і стан формування тарифів на теплоносії

Розглянувши інформацію Кабінету Міністрів України про стан підготовки до роботи в осінньо-зимовий період 2003—2004 років об'єктів теплопостачання та експлуатації тепломереж, забезпечення їх енергоресурсами і стан формування тарифів на теплоносії, Верховна Рада України відзначає, що Урядом України вживаються відповідні заходи, спрямовані на підготовку до роботи в осінньо-зимовий період 2003—2004 років об'єктів теплопостачання та експлуатації тепломереж, забезпечення їх енергоресурсами, а також налагоджено моніторинг формування тарифів на теплоносії.

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Інформацію Кабінету Міністрів України про стан підготовки до роботи в осінньо-зимовий період 2003—2004 років об'єктів теплопостачання та експлуатації тепломереж, забезпечення їх енергоресурсами і стан формування тарифів на теплоносії взяти до відома.

2. Рекомендувати Кабінету Міністрів України разом з органами місцевого самоврядування:

забезпечити завершення підготовки до роботи в осінньо-зимовий період 2003—2004 років об'єктів теплопостачання та експлуатації тепломереж суб'єктів господарювання всіх форм власності і розпочати опалювальний сезон не пізніше встановленого графіку по відповідних регіонах;

здійснити комплексну перевірку реального стану забезпечення об'єктів теплопостачання енергоресурсами на початок опалювального сезону з урахуванням нормативних запасів та запасів державного резерву;

провести аналіз діючих тарифів на енергоресурси та прогнозу їх рівня в осінньо-зимовий період 2003—2004 років і визначити механізми врегулювання проблем, що виникають при зміні зовнішніх чинників ціноутворення за умови стабілізації тарифів на теплоносії протягом всього опалювального сезону.

3. Рекомендувати Кабінету Міністрів України:

до 1 січня 2004 року затвердити тимчасове положення про узгодження схем забезпечення теплом жилих будинків, навчальних закладів, закладів охорони здоров'я, культури та інших об'єктів соціальної сфери, що опалюються від централізованих мереж теплопостачання, а також інших джерел теплопостачання, та порядку оплати за спожиті послуги до прийняття Закону України про теплопостачання;

розробити економічний механізм взаємозв'язку надійності експлуатації тепломереж в осінньо-зимовий період та результатів фінансової діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, що забезпечують їх експлуатацію;

в місячний термін з дня прийняття цієї Постанови забезпечити перегляд чинних державних норм, стандартів і правил з метою вилучення з них норм, які роблять допустимими зниження температури в жилих будинках, навчальних закладах, закладах охорони здоров'я, культури та інших об'єктах соціальної сфери;

подати не пізніше 22 грудня 2003 року до Верховної Ради України інформацію з питань, визначених цим пунктом;

покласти на Національну комісію регулювання електроенергетики України встановлення тарифів на транспортування вуглеводнів внутрішньопромисловими трубопроводами виходячи з собівартості на здійснення цих послуг підприємствами НАК «Нафтогаз України».

4. Рекомендувати органам місцевого самоврядування посилити контроль за самостійним встановленням приладів опалення споживачами та зміною схем опалення багатоквартирних будинків, не допускати випадків порушення систем теплопостачання через самовільне та несанкціоноване втручання в роботу систем теплопостачання.

5. Комітетам Верховної Ради України з питань будівництва, транспорту, житлово-комунального господарства і зв'язку та з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки підготувати пропозиції щодо забезпечення парламентського та громадського контролю за ходом опалювального сезону в осінньо-зимовий період 2003-2004 років.

6. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на комітети Верховної Ради України з питань будівництва, транспорту, житлово-комунального господарства і зв'язку та з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки за належністю питань.

В. ЛИТВИН,
Голова Верховної Ради України.

м. Київ,
25 листопада 2003 року.
№ 1332-IV.

Партнерство заради споживачів

Дуже важко жити в епоху змін — це визнано навіть древніми мудрецями. Саме такі часи випали на долю українців наприкінці двадцятого—початку двадцять першого століття. І, як завжди, передусім від цього потерпають ті галузі економіки, які спрямовані винятково на внутрішнього споживача, зокрема, житлово-комунальне господарство. Хоча в цій галузі експлуатується майже 25 відсотків основних фондів держави і зайнято п'ять відсотків працездатного населення країни, а підприємства та організації галузі надають населенню понад 40 видів послуг на суму майже сім мільярдів гривень щороку. Водночас житлово-комунальне господарство є найбільш технічно відсталою галуззю економіки з багатьма проблемами, які останнім часом особливо загострилися. Тому редакція приділяла і приділятиме питанням реформування ЖКГ постійну увагу. Думками про зменшення енергоємності галузі та запровадження нових енергозбережних технологій наш кореспондент поцікавився у представників різних гілок влади —народного депутата України, члена Міжвідомчої робочої групи з координації здійснення особливо важливих енергозбережних проектів ***Григорія ДАШУТІНА*** *і голови Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства* ***Григорія СЕМЧУКА****.*



Григорій ДАШУТІН



Григорій СЕМЧУК

Курс на результативність

Про причини критичного стану галузі написано чимало. Вони є сумою чинників, які залишилися у спадок ще від радянських часів, і тих, що виникли останніми роками, бо хвороби житлово-комунального господарства по-справжньому не лікували.

Нинішній уряд, підтверджуючи курс, проголошений у програмі дій уряду «Відкритість. Дієвість. Результативність», розробив проект загальнодержавної програми реформування та розвитку ЖКГ, розрахований на 2004—2010 роки. Як зазначив голова Держжитлокомунгоспу Григорій Семчук, ця програма отримала реальну підтримку на рівні місцевого самоврядування під час її обговорення на IX Всеукраїнських муніципальних слуханнях. У держбюджеті на наступний рік закладено 400 мільйонів гривень на проведення робіт з модернізації найпроблемніших об'єктів галузі.

Сьогодні технічний стан галузі потребує конкретних дій. Четверта частина водопровідних очисних споруд і кожна п'ята насосна станція (у вартісному виразі) відпрацювали нормативний термін амортизації. Фактично амортизовано половину насосних агрегатів, із яких 40 відсотків потребує заміни. Загальна протяжність комунальних водопровідних мереж становить понад 104 тис. кілометрів. Понад 30% цих мереж в аварійному стані, із 34 тис. кілометрів каналізаційних мереж майже 27% є аварійними. У середньому в рік відбуваються два пориви на водопровідних та один — на каналізаційних мережах на кілометр, що значно перевищує аналогічні показники в європейських країнах.

Що може змінити ситуацію на краще? Лише запровадження нових технологій і енергоефективного обладнання, що дасть можливість підвищити якість послуг. Науково-технічне забезпечення виконання програми передбачає розробку та впровадження новітніх технологій і обладнання, спрямованих на технічне переоснащення підприємств житлово-комунального господарства та скорочення питомих витрат енергетичних і матеріальних ресурсів, налагодження виробництва спеціальної комунальної техніки та обладнання для потреб житлово-комунального господарства.

У першу чергу, за словами Г. Семчука, увагу треба приділяти пошуку внутрішнього інвестора, який сьогодні готовий вкладати кошти в модернізацію житлово-комунальної галузі. І такі підприємства вже є, комітет з ними працює і розглядає можливість довготермінового стратегічного співробітництва, наголосив голова Держжитлокомунгоспу.

Енергозбережна політика

Упровадження енергоефективного обладнання вітчизняного виробництва вважає важливим і народний депутат України Григорій Дашутін. Зокрема, він наголосив, що в Європі частка витрат на електроенергію у собівартості комунальних послуг у середньому становить не більше 10%, а в нас цей показник сягає 30%—50%, нерідко він і вищий. Через це один із ключових напрямів реформи вітчизняного ЖКГ — зменшення витрат та втрат енергоносіїв, проведення ефективної енергозбережної політики. Як прискорити цей процес? Це складне «багатовекторне» питання. І одним із цих «векторів» — напрямків, котрими варто рухатися, є впровадження відповідної сучасної економічної техніки. Зокрема, техніки, що продукує стиснуте повітря, котре є одним з важливих чинників, і в першу чергу — в технології очищення комунальних стоків. Так, із пропозицією про співпрацю з комунальниками виступив провідний вітчизняний виробник компресорного обладнання концерн «Укрросметал».

Його розробки не поступаються тим, що нині пропонує світовий ринок компресоробудування, до того ж «Укрросметал» дає гарантію на роботу свого обладнання, що значно дешевше імпортного, на 4 роки. Той, хто знається на проблемах машинобудування та усвідомлює, які складні машини компресорні установки, розуміє — це дуже великий термін. Це свідоцтво технічного рівня обладнання.

Компресорне, насосне та зварювальне обладнання потрібне не лише на станціях аерації стічних вод очисних споруд, а й на об'єктах житлового господарства, комунальної теплоенергетики, упорядкованості та міського електротранспорту.

Концерн «Укрросметал» випускає широкий асортимент такої техніки, наприклад, сучасні насосні пересувні агрегати з дизельним або, за бажанням замовника, електричним приводом. Ці агрегати на автономних критих причепах призначені для перекачування забрудненої води під час ремонтних, будівельно-монтажних та інших робіт. Спеціальні зносостійкі матеріали, використані в насосах, забезпечують дуже великий ресурс безаварійної роботи.

Конче необхідні комунальникам і пересувні компресорні станції різної продуктивності, оснащені розподільними вентилями для під'єднання споживачів стисненого повітря.

З метою розширення ринку збуту своєї продукції, організації роботи на перспективу маркетингові служби концерну «Укрросметал» почали цього року активно працювати не лише з конкретними виробничими і ремонтними структурами житлово-комунальної галузі, а й з науково-технічною радою Держжитлокомунгоспу. Саме вона, ознайомившись з можливостями концерну (було зроблено необхідні експертні оцінки) дійшла висновку про доцільність реалізації довгочасної програми переоснащення підприємств житлово-комунального господарства обладнанням, яке випускає «Укрросметал».

Довгочасна користь

На думку Григорія Дашутіна, така практика, підхід дуже доцільні. Чому? По-перше, через те, що в процесі технічного переозброєння галузі певним асортиментом машин і механізмів з'являється системність. Виникають механізми, що спонукають вести цей процес з максимальним економічним ефектом, бо часто-густо несистемний підхід призводить до того, що в старий технологічний ланцюг вживлюється якийсь економічний, сучасний елемент, а користь від цього потім щонайменша, бо інші недосконалі частини цього ланцюга зводять нанівець потенційні можливості нового пристрою. А тут за довгострокового широкого співробітництва у тому, щоб такого не сталося, зацікавлені обидві сторони — і машинобудівники-постачальники обладнання, й комунальники-експлуатаційники. По-друге, наявність програми, а відповідно — замовлень достатньо великих партій, наприклад, певного виду компресорів, відкриває можливість зниження собівартості цієї продукції, тобто зниження цін. Назвемо ще кілька переваг: виробники краще пристосовуються до потреб замовника і вдосконалюють в рамках тривалої співпраці свою продукцію під конкретні потреби тих, хто нею користується; вищим обіцяє бути рівень сервісного обслуговування, бо одна річ, коли ти продав агрегат і більше з покупцем не знаєшся, інша — коли замовник перспективний і з ним працювати й працювати; довгострокове партнерство дає можливість розумніше вирішувати питання модернізації обладнання й за рахунок цього підтримувати належний рівень виробництва, забезпечуючи зростання його економічної ефективності. Це прямо пов'язано в такому разі з тарифами на послуги комунальників, тобто з витратами кожної родини, яка користується їхніми послугами. А таких родин мільйони.

Звичайно, швидкість процесу переоснащення галузі залежить від фінансування й, не в останню чергу, від того, як, за якою схемою воно здійснюватиметься.

Ліки для галузі

На думку депутатської фракції політичних партій Промисловців і підприємців України та «Трудова Україна», що постійно опікується проблемами і підтримки вітчизняного виробника, і енергозбереження, такою схемою в цьому випадку міг би стати лізинг. З метою впровадження цієї достатньо прозорої системи розрахунків, що контролюється, керівництво фракції звернулося до вищих органів виконавчої влади, і законодавці й представники виконавчої влади дійшли порозуміння. І Держжитлокомунгосп, і Мінпромполітики висловилися «за». За створення галузевого лізингового фонду для технічного переоснащення житлово-комунального господарства. Підготовлено проект відповідної постанови Кабінету Міністрів, і, сподіваємося, Прем'єр-міністр В. Янукович, який, до речі, під час перебування в Сумах відвідав головне підприємство концерну «Укрросметал» — ВАТ «ВНДІкомпресормаш» і дав високу оцінку продукції, що тут випускають, підпише цю постанову.

Проте це не єдиний варіант фінансування робіт, спрямованих на прискорення техпереозброєння галузі. Група народних депутатів, серед яких Григорій Дашутін, підготувала проект закону України «Про особливості бюджетної підтримки реалізації заходів з енергозбереження у бюджетних установах, казенних підприємствах, підприємствах комунальної власності». Він передбачає фіксувати видатки на оплату енергоносіїв на рівні їх споживання на початку здійснення енергозбережного проекту до того часу, коли за рахунок економії від реалізації проекту будуть відшкодовані витрати, пов'язані з його здійсненням. Після цього бюджетне фінансування витрат на оплату енергоносіїв здійснюватиметься відповідно до реального споживання. І це ще не кінець.

Істотним кроком в отриманні коштів, необхідних для придбання «ліків» для галузі, є прийняття Житлового кодексу й упорядкування оплати житлово-комунальних послуг, адже заборгованість населення з оплати цих послуг перевищує в цілому по країні вартість їх річного обсягу і далі зростає. Не поклавши цьому край законодавчим шляхом, точно обумовивши в кодексі права й обов'язки сторін, — решта зусиль, про які йшлося вище, всі форми фінансових «ін'єкцій» галузі нагадуватимуть спробу заповнити водою діряву діжку.

ПЕРСПЕКТИВА

Битва за права кредиторів

Що хвилює кожного кредитора під час укладання договору? Здатність контрагента забезпечити виконання договору і ступінь ризику можливого невиконання боржником узятих на себе зобов'язань. На жаль, на сьогодні невиконання за договором — явище досить розповсюджене. Ця обставина і зумовила широке застосування на практиці інституту забезпечення зобов'язань. Проте передбачені законодавчо умови застосування цього механізму ще не гарантують кредитору абсолютної впевненості в тому, що укладення договору не спричинить збитків через низку причин. Одна з таких причин — неможливість стягнення на предмет забезпечення зобов'язань. Увага законодавця до цієї проблеми була прикута вже давно. Недавно парламент прийняв у другому повторному читанні законопроект «Про забезпечення вимог кредиторів і реєстрацію обтяжень». Документ покликаний сприяти поінформованості кредиторів про всі обтяження рухомого майна боржника, яким забезпечується виконання зобов'язань. Законопроектом передбачено процедуру реєстрації обтяжень, деталізовано умови пріоритету обтяжень, а також процедуру реалізації предмета обтяження.

Проаналізуємо основні істотні положення законопроекту. У статті 3 вводиться поняття обтяження. Це будь-яке право обтяжувача на рухоме майно боржника чи обмеження права боржника або обтяжувача на рухоме майно, що виникає на підставі закону, договору, рішення суду чи з інших дій фізичних і юридичних осіб, з якими закон пов'язує виникнення прав і обов'язків щодо рухомого майна. Як випливає з визначення, норми закону поширюватимуться тільки на правовідносини, що виникають у зв'язку з обтяженням рухомого майна.

Які найбільш розповсюджені підстави виникнення обтяження? Цьому питанню приділено досить уваги. Обтяження за своєю правовою природою поділяються на два види: публічні (виникають тільки на підставі закону чи рішення суду) і приватні (виникають з договорів і можуть бути забезпечені).

До публічних обтяжень згідно зі статтею 37 належать: податкова застава, накладення арешту на рухоме майно на підставі рішення суду для забезпечення цивільного позову чи у разі порушення провадження в справі про банкрутство громадянина-підприємця; звернення стягнення на рухоме майно відповідно до рішення суду, винесеного за позовом, що стосується виконання незабезпечених зобов'язань боржника; застава рухомого майна згідно зі статтею 154-1 Кримінально-Процесуального кодексу України; накладення арешту на рухоме майно на підставі рішень уповноважених органів у випадках, передбачених законом; а також інші обтяження рухомого майна, що кваліфікуються як публічні.

До приватних обтяжень, чи як інакше називає їх закон у статті 34 — договірних, належать: передавання рухомого майна повіреному або комісіонеру відповідно до договору доручення чи договору комісії; передавання рухомого майна власником у термінове володіння і користування іншій особі, у тому числі відповідно до договору найму; передавання рухомого майна в управління, якщо договір управління майном забороняє управителю відчужувати передане в управління рухоме майно; купівля-продаж рухомого майна з правом або зобов'язанням зворотного викупу; купівля-продаж рухомого майна в умовах, визначених статтею 697 Цивільного Кодексу України; зобов'язання боржника передати право власності на рухоме майно обтяжувачу за умови настання в майбутньому визначеної події; відступлення вимоги (цесія) та інші види обтяження рухомого майна, що кваліфікуються як договірні.

Законопроектом окремо визначено такі види приватних обтяжень, як забезпечені обтяження. До них належать: застава рухомого майна відповідно до параграфа 6 глави 49 Цивільного Кодексу України, що виникає на підставі договору; право застави рухомого майна згідно зі статтею 694 ЦК України; право притримати рухоме майно відповідно до параграфа 7 глави 49 ЦК України; інші обтяження рухомого майна, що кваліфікуються як забезпечені.

В інтересах обтяжувачів рухомого майна (уповноваженого органу при публічному обтяженні, кредитора по забезпеченому рухомим майном зобов'язанню, власника рухомого майна, яке перебуває у володінні боржника, будь-якої іншої особи, на користь якої встановлюється договірне обтяження, особи, яка здійснює управління рухомим майном в інтересах кредитора) передбачено обов'язкову реєстрацію у встановлені законом терміни за його заявою усіх моментів виникнення, зміни і припинення обтяжень, перерахованих вище, а також звернення стягнень на предмет обтяжень. Правовими наслідками невиконання цього зобов'язання є недійсність обтяження у відносинах із третіми особами (таке обтяження буде дійсним лише у відносинах між боржником і обтяжувачем).

До позитивних моментів законопроекту можна віднести те, що зареєстровані публічні обтяження не будуть мати пріоритету над обтяженнями цього ж рухомого майна, що були зареєстровані раніше моменту реєстрації публічного обтяження. У такий спосіб гарантується можливість кредиторів, що мають вищий пріоритет, на стягнення предмета обтяження.

Сприятиме забезпеченню прав обтяжувачів також встановлена можливість вільного доступу до відомостей, внесених до Державного реєстру, і одержання інформації про обтяження рухомого майна протягом трьох робочих днів із дня одержання утримувачем чи реєстратором Державного реєстру відповідного запиту.

У цілому, законопроект викликає схвалення. Якщо він буде прийнятий і набере чинності з 1 січня 2004 року разом з основними законодавчими актами, такими як ЦК України, ГК України, можна буде з упевненістю прогнозувати зниження рівня шахрайства з обтяженим рухомим майном і говорити про те, що кредитори матимуть реальний механізм забезпечення своїх прав.

Олег БОЙКО,
президент Центру суспільно-правових досліджень.

Пропорційна? Ні, реальна!

За якою виборчою системою обирати парламент

Крім Конституції, жоден із законодавчих актів незалежної України, не був таким складним і проблемним як черговий закон про вибори народних депутатів. І це, мабуть, закономірно. Формування законодавчого органу держави — надзвичайно важлива річ, потрібне особливе уболівання. Та не менш важливо, як це робиться. І чого, власне, домагаємось?!

Прагнення неподільної влади

Хоч нинішнім складом Верховна Рада працює лише півтора року, а наступні вибори аж у 2006-му, новий закон про вибори до парламенту обговорювався безліч разів. І постійно з протистояннями, всілякими порушеннями. Показове останнє обговорення, 14 жовтня. Як і попередні, воно було позарегламентним. Законопроект, що не проходить першого читання, може розглядатися не раніш як на наступній сесії, а обговорювані виборчі закони вже «провалювалися» неодноразово. Під час розгляду 14 жовтня переступили всі регламентні межі. Перше слово надали не доповідачеві, як завжди, а... з «процедури». А «процедура» була такою.

Голова профільного комітету повідомив, що з трьох запропонованих депутатам законопроектів два комітет «не встиг обговорити — прохання до авторів зняти їх із розгляду». Розробники другого погодилися, третього — ні. Аргументи більше ніж дивні: це колективна творчість фракції, консолідоване рішення. І прямо-таки курйозна пропозиція голови комітету: може розглянемо законопроекти без наших висновків, а рішення ухвалимо завтра, перед голосуванням? Беззаконня узаконили голосуванням і почали обговорення.

Кожен із трьох проектів передбачав одну й ту ж виборчу систему — пропорційну. Дискусія, зрозуміло, не викликала загострень. Доповнень теж не вносилося. Було, щоправда, прохання жіноцтва: вписати закон так, щоб до парламенту обиралося 30 відсотків жінок. Згодом апетит зріс до 50 відсотків...

У день голосування опозиційних атак трибуни не очікували: горезвісні законопроекти стояли в порядку денному. Та засідання заблокували одразу після його відкриття. І з якої причини! Виборчих законів аж 33, а починати треба з них. Протистояння загострювалося, довелося йти на позачергову перерву. Та роботи не було і після неї. Почали першочергово голосувати всі три виборчі проекти. Результати — негативні, що не раз були раніше: «за» 209, 106 і 122, 179 голосів. Знову позачергова, вже третя перерва, за нею — достроковий обід. Роботу фактично зірвали. А був день голосувань, чекали свого вирішення невідкладні документи.

Наступного тижня депутати мали працювати в комітетах і округах. Але проблеми Держбюджету-2004 змусили зібратись на пленарне засідання.

Зібралися тільки заради бюджету! Виринають однак горезвісні виборчі закони. До парламентських виборів два з половиною роки, держбюджет має набути чинності за півтора місяці. Але для опозиції це не аргумент, вона ультимативно вимагає голосування щойно відкинутих парламентом пропорційних законів.

Як багато разів раніше, жоден із них не набирає потрібної кількості голосів. Документи треба знімати з розгляду, але робиться все, щоб до цього не дійшло. Голосують за перенесення їх на повторне перше читання — сміхотворна підтримка, 22 голоси. Знаходять іншу зачіпку — хай із трьох проектів підготують один. Не проходить і ця пропозиція. Вдаються до випробуваного прийому — проголосувати щойно голосоване і відхилене. Результат — той самий: жоден із трьох проектів не проходить. Почалися колотнеча і галасування...

Працювати стало неможливо. Держбюджет проголосували — це було перше читання — без обговорення. Не знаю, чи траплялося подібне в якій країні — маю переконання в іншому: законопроект у результаті цього не став кращим. І який! Кошторис держави...

Домагання депутатів-опозиціонерів зрозумілі: правдами й неправдами «продавити» пропорційний виборчий закон, який дозволяв би партіям стовідсотково формувати Верховну Раду. П'ятдесят відсотків, які вже мають, не задовольняють — прагнуть неподільного владарювання. Але, що це означає?

Недолугість партій очевидна

Як депутат, обраний по мажоритарному округу, скажу відверто: легше і приємніше агітувати за партію та її програму, ніж за самого себе. До того ж є держави, де правлять партії, і в цьому нічого страшного немає.. Суть у тому, які це партії, чи можна їм довіряти. Наші, на жаль, викликають, якщо не гнів, то посмішку.

Тривалий час наші люди дивувалися кількості партій — 124. Нині на це вже не звертають уваги: набридло безглуздя. Зрештою, шкоди від надмірної партійної чисельності жодної. Це означа того, що ми не вміємо користуватися демократією. Гірше інше. Нещодавно Міністр юстиції повідомив, що за судовим рішенням 28 партій скасовано. Найпоширеніша причина скасування: відсутність у більшості областей організацій, де налічувалося б не менш як три члени партії. Уявляєте, що це за структура, котра не може знайти трьох прибічників в області?

Низька дієздатність — це найсуттєвіше нині для партій. Показова така ситуація. Під час останніх виборів вони мали надіслати своїх представників до всіх виборчих комісій. Але повною мірою цього не зробили: не всюди знайшлися люди. Про їх підготовку годі говорити. Не уявляється, як вони добиратимуть майбутніх депутатів! Певно, неспроста пропорційні законопроекти акцентують: партії посилають до парламенту і позапартійних. Таке практикується, крамоли тут немає. Однак, що то за партія, яка не може об'єднати у своїх лавах тих, кого їй треба?

Неабияку проблему ста-



новлять партійні програми. Вони всі на один копил. Ще за радянського часу чітку мету сміливо поставила перед собою Республіканська партія — здобути незалежність. Україна стала незалежною, а партії, що була, не стало. Спочатку визначено діяв Рух, однак від нього залишилася одна згадка — розвалився, потонув у суперечках. Є лінія у комуністів, вона традиційна. Про інших, на жаль, і сказати нічого. З партійних програм важко уявити, за що борються та чи інша політична сила, чим відрізняється одна партія від іншої. Всі аж захлинаються, обіцяючи квітуче життя, і однаково лають владу, ненависний режим. Виборець не в змозі зорієнтуватися.

Як свідчить світова практика, партії — це своєрідне решето, з допомогою якого відсіюють інтелектуалів, здібних політиків. А погортаймо ще свіжі виборчі списки наших партій! У них — і брат чи сват лідера, і навіть подруги. (Останні, слава Богу, не потрапляють до парламенту — фігурують у передвиборчій кампанії). Політичні організації ще не освоїли механізму відбору, не створили в своєму середовищі умов, що виключали б недемократичні дії, диктат верхівки.

Українські партії ще не набули сили, потрібного розвитку. Вони недорозвинені. Це не образа, ні. Це стан, в якому перебувають ці структури, болісний для них період становлення. Однак ця обставина — не підстава для того, щоб безоглядно кидатися в небезпечні обійми, ставити під загрозу державу і народ.

Зв'язок депутата з виборцями ще потрібний

За пропорційної системи обрання парламенту виборці практично втратять зв'язок з депутатами. У цьому переконує нинішня практика, зокрема, моя особиста. Самому говорити про себе не личить, але обставини вимагають цього.

За час депутатства я прийняв понад 1500 виборців. Спілкування з колективами та зібраннями, щотижневі зустрічі шести моїх помічників-консультантів поза рахунком. Йдеться виняткова про мої особисті прийоми. Приходять на них здебільше ображені, невдоволені, багато знедолених. Кожен, зрозуміло, щось просить. Чим можу, допомагаю. Багатьом — у складній і дорогій операції. Кому нашкрябаю матеріальну допомогу. Часом сам везу мішечки з ліками, окуляри, слуховий апарат. І знаю, що є невдоволені, бо всі прохання задовольнити неможливо. Добиваюся повсюдної газифікації сіл, це моє передвиборче зобов'язання. За мого сприяння і участі в ці роботи вже вкладено понад 1,5 мільйона гривень, 500-600 тисяч із яких — позабюджетні. Сприяю будівництву сільських доріг, у них вкладено 7,5 мільйона гривень. Школам надано понад 200 комп'ютерів (переважно тих, що вже були в користуванні). Допомагаю лікарням, закладам культури, церкві.

Гадаю, так роблять усі депутати-мажоритарники. Хтось більше, хтось — менше, але ніхто не залишає округ поза увагою. У цьому я переконаний. І достеменно знаю: списочники округами не займаються. Якщо і навідуються до них, то не в справах виборців — у своїх власних або партійних. Автомобільно-агітаційну навалу нещодавно вчинено і до моїх виборців. Гучномовці глушили все навкруг, гасла — того геть, хай живе інший, тобто, наш. І головне: маленькі й зовсім маленькі купки прихильників. Хочеться по-доброму сказати: «Колеги, не компрометуйте самі себе. Краще поверніться обличчям до людських проблем».

Коли в роботі Верховної Ради почалася літня перерва, я більше тижня їздив округом, зустрічався з людьми. Оскільки практично був відпускний період, виборці весь час мене запитували, а чи правда, що такі-то полетіли на Богами? А той, кажуть, у Штатах? Усе радиться... Чи справді олігарх такий-то зустрічається з Лазаренком? Підраховують збитки... А отой за державний кошт усю рідню повіз до моря, інший прихопив аж двох коханок... Ця мішанина вигадок і незначної правди переважно стосувалася депутатів-списочників і, як на мене, це через брак їхнього спілкування з людьми. До речі, я б не хотів боляче картати з цього приводу депутатів — їх спонукає до таких дій закон. Списочникові ні до кого звертатися: у нього немає округу. Можуть сказати, що є — одномандатний, загальнонаціональний. Але це нагадує ситуацію з так званої пісні аліментників: «Моя адреса не дім і не вулиця, моя адреса — Радянський Союз...».

Чую заперечення: парламентарій має дбати про державу, а не про округ. Регіон, місто, село — предмет турботи місцевої влади, органів самоврядування. Правильно, і це світова практика. Але ж економіка наша перехідна! І все інше також. І місцеве самоврядування лише спинається на ноги. За таких умов в окрузі потрібний народний депутат.

Сьогоднішня влада практично втратила людину. Не захищають її належно і суди. У знедолених часом одна надія — депутат. Тепер хочуть відібрати і його. Присутність в окрузі парламентарія дисциплінує місцеву владу, позитивно впливає на неї. І загальновідома істина — потреби округу ніхто не в змозі відображати так, як людина з нього...

Коли запровадили змішану систему виборів і половину парламентаріїв стали обирати за списками, на стільки ж, у двічі, погіршав і зв'язок виборців з депутатами. Пропорційними виборами прагнуть зовсім його знищити. Найрозумніші, найвидатніші наші політики у таких випадках вигукують: «Давайте запитаємо трудящих, чи хочуть вони цього?» А чому б і ні! Переконаний, референдум буде не на користь партій.

Обожнювачі пропорційної системи дещо замовчують

Послухаєш авторів пропорційних законопроектів, таке враження, що приймуть їх — в Україні запанує демократія. Насправді — все навпаки. Члени партій, усі разом, становлять лише два відсотки населення України. Уявляєте, 2 проти 98! І ось цей партійний мізер має владарювати. Неподільно! Яка тут демократія? Нею і не пахне. Істотний також правовий бік справи. Конституція гарантує народові прямий вибір Верховної Ради. Підсовують партійне посередництво...

Ратуючи за пропорційні вибори, опозиційні депутати незмінно наголошують: завдяки цьому позбавимося адмінресурсу. Що означає «адмінресурс», точно ніхто не знає. Відомо інше — виборчі зловживання. І якщо для них є умови, ними скористаються незалежно від того, за кого голосуватимуть — за особу чи за партію. Тож справа за ефективністю законодавства, за виборчим законом, який би унеможливлював зловживання. Пропорційні вибори тут ні до чого.

Привертає увагу й така обставина. Під час обговорення згаданих трьох пропорційних законопроектів депутати-партійці злісно критикували лише два з них — ті, що пропонували персоніфіковану і пропорційну систему. Невдоволені оратори однозначно вимагали: лише закриті списки! В дискусіях пролунав серйозний контраргумент: списки практикують всього три країни: Ізраїль, Естонія і Албанія. Цього істотного зауваження навіть не помітили. Можна лише подивуватися — чому пропорційникам такі любі «коти в мішках»?

Суперечки щодо пропорційних виборів не нові. Почалися вони шість років тому, коли переходили з мажоритарної системи виборів на чинну, мажоритарно-пропорційну. Тоді поборники пропорційності аж розпиналися доводячи: завдяки цьому зміцніють партії, структуризується суспільство, парламент. Сьогодні про це жодного слова. Чому, зрозуміло. Минуло шість років, а партії, як були в коротких штанцях, так у них і залишилися. Їх обличчя, стали ще замурзанішими. Про парламент варто сказати грунтовніше.

У Верховній Раді, сформованій за мажоритарно-пропорційними виборами, вкрай загострилося політичне протистояння. Події, які безпідставно назвали «оксамитовою революцією» і якими досі дехто пишається, неоднозначні, суперечливі. Народжений ними «четвер» — єдиний на тижні день голосування — не є здобутком. Нещодавно цю помилку частково виправили. Процедура ухвалення законів чекає своєї черги. Важко уявити, щоб протягом лише п'яти хвилин обговорювався парламентом доленосний для держави законодавчий акт. У нас це роблять. Обгрунтовують ці дії досвідом Заходу. Але не все з того, що добре на Заході, добре для нас. Ми — не Захід, ми — Україна...

Поборники пропорційних виборів застерігають: не приймемо цю систему — буде мало не катастрофа. У цьому зв'язку варто звернутися до досвіду Франції. Хто старший, пам'ятає, у повоєнні роки в цій країні щодня була революція, уряд міняли як рукавички. Французи здійснили відповідні реформи. Запровадили, зокрема, і мажоритарну систему виборів. Наголошую -мажоритарну! Вона діє понині. І стосовно того, що Франція процвітає, що це демократична країна, сподіваюся, ні в кого не виникає сумніву.

Реальний варіант — удосконалення чинного закону

У жовтні, після провалу трьох пропорційних законів, у Верховній Раді зареєстровано проект Володимира Гошовського (група «Народний вибір»), який пропонує повернутися до старої, мажоритарної системи виборів. Як на мене, нічого ліпшого за неї не існує. Мажоритарні вибори найдемократичніші, це загально визнано. Та на успіх нового законопроекту мало надій. Зважаючи на нинішню ситуацію в парламенті, його очікує, мабуть, така ж доля, як і пропорційні. Найреальніший варіант — удосконалити існуючий закон. А удосконалювати в ньому є що.

Центрвиборчком провів торік міжнародну науково-практичну конференцію, на якій найавторитетніші фахівці висловили свої думки стосовно українських виборів. Пропозицій — море. І у народних депутатів ще свіжа в пам'яті недавня виборча кампанія, котра засвідчила — зміни вкрай необхідні.

Передусім потрібні ефективні законодавчі механізми, що убезпечували б від будь-яких зловживань. Недопустима, зокрема, ситуація, коли за годину до виборів кандидат знімається з балотування. Біль і розпач з цього приводу відчували не тільки кандидати, яких незаконно позбавили права брати участь у виборах, а й ті, кого безпідставно, наклепницьки звинуватили у використанні вище згаданого ганебного прийому. Неабияку проблему становить питання рівного, однакового для всіх кандидатів доступу до засобів масової інформації. Очевидна необхідність розведення у часі виборів до парламенту і місцевих рад. Вимагають свого розв'язання й інші питання. Але це тема не цієї розмови.

Депутати-мажоритарники щойно створили міжфракційне об'єднання «Мажоритарний». Це — вимушений крок. Ми довго терпіли образи на нашу адресу, нетолерантність і тиск опозиційних депутатів-партійців. Але терпець увірвався. Ми теж будемо діяти. Основна мета об'єднання - відстояти, удосконалити мажоритарну систему виборів, забезпечити повнокровну, стабільну роботу парламенту. Переконаний, ми цього доб'ємося.

Існує думка, що з новим виборчим законом не варто поспішати. Поспіх справді не потрібний, але і затягувати не слід. У минулому виборчий закон постійно з'являвся напередодні виборів. Це шкодило справі. І серйозно. Маємо змінити недобру традицію. Є і ще один, не менш важливий, бік справи. Прийняття нового виборчого закону певною мірою заспокоїть народних депутатів, додасть стабільності. На сьогодні це дуже вагома обставина.

Григорій БОНДАРЕНКО.
голова підкомітету Комітету з питань бюджету, фракція «Регіони України».

Дайош модернізацію чорної металургії!

ПРОБЛЕМИ ГАЛУЗІ

Оновлена після капітального ремонту дев'ята доменна піч на комбінаті «Криворіжсталь» спонукала гірників та металургів Дніпропетровської області поговорити про наболіле всерйоз

Як сказав на мітингу народний депутат Вадим Гуров, криворіжці самі ще не збагнули сповна, який подвиг вони здійснили. Досі доменні печі іронічно називали самоварами, в яких до самісінького випуску плавки невідомо що вариться. На «дев'ятці» ж відтепер усі процеси контролюються комп'ютерами та дозиметрією, наче на стартмайданчику космічних ракетоносіїв. Про це говорили гірники і на форумі у Дніпродзержинську, на Дніпровському металургійному комбінаті. Чи не тому, що тут «тонше», тут якраз і рветься? Якщо на «Криворіжсталі» лише цього року витратили на реконструкцію та оновлення основних фондів майже 800 мільйонів гривень, то на ДМК ім. Дзержинського — копійки. Це попри те, що на ДМК самопочуття тих само доменних печей, за словами міністра промполітики Анатолія М'ялиці, несумісне з життям. Це і є доказ того, що вся металургійна галузь в Україні або буде, або зникне назовсім. Причому, вирішуватиметься все у найближчі два-три роки.

Хто в ліс, хто по дрова

Учасники форуму шкодували, що не вислухали генерального директора ВАТ «Комінмет» Анатолія Вулиха першим. Він зміг зазирнути в корінь того зла, яке й знекровило вітчизняну чорну металургію.

— Ми знали, що при переході від феодалізму до капіталізму вирував дикунський, хижацький перерозподіл капіталів та майна, — казав Анатолій Юрійович.— Але ніхто не чекав того, що при поверненні від соціалізму до капіталізму запанує ще страшніший переділ. Інакше кажучи, з нормальною приватизацією підприємств чорної металургії у нас якось по-людськи не склалося.

Вулих знав, що казав. Його завод уже кілька літ випускав би виключно оцінковані труби, на які у світі шалений попит, а натомість — продукує мало кому потрібні «голі» труби. Отак, резюмував, і вся галузь-королева виявилася, даруйте, голою. Хіба секрет, що в «Комінмету» поцупили шість з половиною мільйонів доларів, замість того щоб спрямувати їх на оновлення виробництва?

Окремо взятими «прикрими випадками» справа, на жаль, не вичерпується. Це вже давно явище. Не випадково генеральний директор ВГО «Металургпром» Василь Харахулах підприємства галузі поділяє не за формами власності, а за темпами їхнього технічно-технологічного переобладнання. За вирішальним показником. Виходить три категорії підприємств. До першої Василь Сергійович зараховує комбінати і заводи, які останнім часом здійснили справжній прорив у майбутнє. Але перелічує їх на пальцях однієї руки: «Криворіжсталь», ім. Ілліча в Маріуполі, «Запоріжсталь» та Нікопольський завод феросплавів. А тим часом в Україні працює близько двохсот підприємств чорної металургії. Друга група об'єднує до п'яти десятків підприємств з невизначеними перспективами. Вони як ті, що чекають з моря погоди. Третя група також чимала, бо в ній зібралися підприємства, котрі працюють на самознищення...

У чому ж річ? Коли на форумі слово надали генеральному директорові ВАТ «ДМЗ ім. Петровського» Віталію Корнієвському і він почав розповідати байки, чому він спокійний лише за єдиний прокатний стан «550», а все інше нібито вже ні до чого, міністр Анатолій М'ялиця не витримав. І зауважив, що всі, хто тут зібрався, народилися не вчора, тож дурити нікого не треба. А йому, міністрові, тим паче ясно, що «підприємство фактично гробиться». Нарощує виробництво, одначе по самісінькі вуха в дебіторській і кредиторській заборгованості — хіба не абсурд?

Або заговорили про парадокс, який виник у марганцевому басейні: від сировини обох тутешніх гірничо-збагачувальних комбінатів через її невипрацьовану і явно надуману дорожнечу відмовився місцевий Нікопольський завод феросплавів — завозить її з Африки. «І повернутися до використання вітчизняної руди нам буде вже технологічно складно та обтяжливо», — повідомив раптом директор НЗФ Володимир Куцин. Теж, погодьтеся, абсурд, далі нікуди. І співати тут, як співав Висоцький, про жирафа зі спекотної Африки, який великий і йому видніше, — обманювати самих себе.

Бізнес по-чорному заведе в безвихідь

Дива якщо й бувають, спробував хтось на свій лад пояснити ситуацію, то лише не в чорній металургії. Але інші моментально внесли поправку: зате в нашій чорній металургії вистачає дивовижно потворного. Тому, сказав Анатолій М'ялиця, не треба ховати правди. Ми всі прийшли сюди, продовжив Анатолій Костянтинович, не з балету й усвідомлюємо, наскільки держава ще слабка зарадити нам. То настав час проявляти силу і характер. Бо бізнес, скажімо, по-дніпропетровськи, коли надприбутками набиваються кишені новоявлених власників заводів та комбінатів і втрачаються позиції цілої, без перебільшення, державотворчої галузі, неприйнятний і згубний. Так підвів риску голова облдержадміністрації Дніпропетровської області Володимир Яцуба. І додав: «До добра це не доведе».



Фото з архіву «ГУ».

Справді, чи варто зайвий раз нагадувати, що чорна металургія для України — це майже сорок відсотків її промислового потенціалу і фінансових надходжень до бюджетів? І ніби треба радіти всією душею, що ця галузь після провальних часів кінця минулого століття в останні п'ять років нарощує виробництво своєї продукції. Лише на Дніпропетровщині річне виробництво чавуну за цей період зросло на 2,5 мільйона тонн, сталі на 3 мільйони 310 тисяч тонн, готового прокату і труб — на 4 мільйони тонн. Допоміг прийти до тями і недавній економічний експеримент, в порядку пільгового винятку проведений у галузі. Але чи всі її підприємства розпорядилися сприятливими обставинами, щоб кардинально вирішити свої проблеми? На Дніпропетровщині — лише три. Одне державне, а інші два під управлінням корпорації «Інтерпайп». Решта ж ані туди ані сюди. Складається враження, що ті, хто їх придбав, не вірять у самодостатність та збереження на теренах України чорної металургії. Шість підприємств, котрі належать так званій «Приват-групі», взагалі опинилися геть у збитках, як у реп'яхах...

Отже, вся наша металургія залишається допотопним паровозом, якому з мізерним коефіцієнтом корисної дії справді не обігнати сучасні локомотиви. Основні виробничі фонди галузі зношені на 65—80 відсотків і продовжують старіти. Так-так, не оновлюватися, а старіти — ось у чому трагедія. Зате воласть, щоб їх виручали.

— Ви покажіть спершу нам бодай нові фундаменти, які вже заклали, чи нове обладнання, до монтування якого збирається приступати найближчим часом, — сказав, мов парирував, Володимир Яцуба, — а вже тоді і питайте, чим обласна адміністрація або і вся держава можуть вам допомогти. Допомагати можна лише тому, хто розвивається...

З виступу директора проектного інституту «Укрдіпромез» Юрія Кривченка стало ясно: показати майже нічого. Особливо, як це не прикро, на Дніпропетровщині. Модернізацією та реконструкцією своїх потужностей, заміною віджилих агрегатів та технологій на сучасні, крім «Криворіжсталі», практично ніхто більше тут не займається. Від того ж ДМК ім. Дзержинського інститут Юрія Кривченка не отримував замовлень уже років з десять. То навряд чи в найближчі часи як тут, так і на тій же «Петровці» станеться щось подібне на пуск оновленої «дев'ятки» у Кривому Розі.

Фактично п'ятирічка минає після кризи в галузі та економічного експерименту, який дійсно оздоровив її фінансово, а докорінного технічного переозброєння чорної металургії не помічається. Триває, навпаки, старіння її основних фондів, і вже зашкалює за всі мислимі й немислимі часові нормативи експлуатація «дореволюційного» обладнання. На яку конкурентну спроможність можна сподіватися, коли ми самі не спішимо прощатися з учорашнім днем?

Отож невідкладної модернізації потребує і сама практика приватизації, яка однозначно завела в глухий кут. А спричинила таку практику, дійшов висновку форум металургів та гірників, одна біда: в металургії домінують приватизатори, котрі прийшли не назавжди і не надовго, а тимчасово, зі злим умислом «не зівай, поки ярмарок». І кожен зараз тягне ковдру на себе, тому гірничо-металургійний комплекс України ще й розсипається на часточки, як разок коштовного намиста по підлозі, наче він ніколи й не був єдиним цілим. Оцей другий висновок форуму, до речі, на повен голос пролунав уперше. Але він дуже й дуже істотний. Про внутрішнє кооперування, взаємну підтримку у вітчизняній металургії справді геть зовсім забули, ніби це також «пережиток соціалізму».

І вже ось генеральний директор ВАТ «ДМК ім. Дзержинського» Енвер Цкітішвілі на повному серйозі скаржиться, що його підприємство силоміць відлучили від криворізької залізорудної сировини, а директор «Криворіжсталі» Анатолій Сокуренко нарікає, що його комбінатові не дозволяють купувати вітчизняний кокс. То Володимиру Яцубі нічого не залишалося, як нагадати, що українська чорна металургія виникла і стала однією з найпотужніших у світі «на стику донбаського вугілля і криворізької руди».

То що її, галузь, чекає, якщо цей стик уже розпадається?

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

ГРОШІ

«Приватбанк» порадував пенсіонерів призами

Якщо ви вже на заслуженому відпочинку і одержуєте пенсію через «Приватбанк», не дивуйтеся, коли виявите, що на вашому рахунку з'явилися «зайві» гроші. Це означає, що вам пощастило під час всеукраїнського розіграшу призів серед пенсіонерів — клієнтів програми пенсійного обслуговування цього банку. Проходив він у Житомирі в приміщенні облмуздрамтеатру. Учасниками яскравого свята, яке «Приватбанк» проводив спільно з Пенсійним фондом України, стали сотні пенсіонерів. Ця акція була одним із заходів з відзначення Дня працівника соціальної сфери та Міжнародного дня інвалідів. За дотриманням усіх правил розіграшу стежила комісія на чолі з добре знаною на Житомирщині людиною — головою обласної ради ветеранів генералом у відставці Степаном Яковичем Семеновим.

Загальний призовий фонд акції становив сто тисяч гривень. У розіграші брали участь клієнти «Приватбанку» з усієї України. Об'єктивність розіграшу забезпечувала комп'ютерна програма, розроблена фахівцями банку і сертифікована провідними комп'ютерними компаніями. Вона не пропускала жодного відділення чи філії банку, в якому відкрито хоча б одну пенсійну карту або пенсійний рахунок.

Оголошується перший етап, і комп'ютер на очах у всіх за системою випадкових чисел визначає переможців у всіх регіонах України. За його підсумками на рахунки півтисячі клієнтів банку — пенсіонерів зараховано по 20 гривень. Комп'ютерну програму запускають знову, і вона називає триста осіб, які одержать по 30 гривень.

Наступний тур — регіональний. Такі розіграші, до речі, напередодні цієї акції пройшли в усіх регіонах України — призерів визначали обласні підрозділи банку. Комп'ютер визначив 25 мешканців Житомирщини, які одержать по 50 гривень. Зал тепло привітав оплесками, зокрема, Івана Цимбалюка, одного з переможців, котрий довідався про своє везіння першим, бо був у залі театру.

Найвідповідальніший етап: розігрується 25 головних призів по тисячі гривень. На Житомирщині він дістався клієнтові, який обслуговується одним з найвіддаленіших підрозділів регіонального управління банку — Овруцьким. Приємною несподіванкою стануть такі солідні поповнення рахунків і для пенсіонерів з інших областей. До речі, переможці отримають не лише призи, а й новітні послуги від банку: грошові суми зараховуються на нові пластикові картки «Миттєва», а суми головних призів — на новий депозитний вклад «Пенсійний», що гарантує підвищений рівень доходності, щомісячну виплату відсотків.

Завдяки «Приватбанку» присутні довідалися, скільки нині на Житомирщині довгожителів. Було названо поіменно всіх 43 пенсіонерів, яким уже виповнилося сто років і більше. І неспроста: всі вони одержують від «Приватбанку» по сто гривень. Цю приємну місію виконає Пенсійний фонд.

П'ятеро своїх клієнтів-пенсіонерів «Приватбанк» удостоїв дипломів у п'яти різних номінаціях — «Найстабільніший клієнт», «Найпрогресивніший клієнт» тощо. Один із відзначених так пояснив присутнім у залі, чому вирішив одержувати пенсію через банк:

— Раніше я вважав: простіше через пошту. А потім подумав: це ж листоноша приходить тільки раз. Якщо не застає вдома, залишає записку в дверях. Треба йти на пошту, ставати в чергу. До того ж довідався, що через банк зможу одержувати пенсію раніше, адже її зараховують на рахунок в останній день попереднього місяця на наступний місяць. А пошта починає розносити пізніше. До того ж банк дає змогу економити пенсійні, тобто наші з вами кошти.

Про це казав і начальник головного управління Пенсійного фонду України в Житомирській області Олександр Чорній. За його словами, в області нині 420 тисяч пенсіонерів. 15 відсотків із них стали одержувати належні їм виплати через банки — тендер виграли більш як два десятки таких установ.

— Ми вдячні їм за те, що, на відміну від пошти, роблять це безплатно, — сказав Олександр Романович. — Тільки за цей рік ми вже заощадили майже мільйон гривень. Тому будемо прагнути до того, щоб довести рівень банківського обслуговування пенсіонерів принаймні до 50 відсотків. Це дуже важливо. Адже після перерахування розміру пенсій (а його ми вже завершуємо) виплати зростуть. Комісія, створена при облдержадміністрації, провела велику роботу — за три місяці перерахувала суми виплат 39 тисячам осіб, які одержують пенсії за особливі заслуги перед Україною і мають тепер значну надбавку. Це теж потребує додаткових коштів. Радує позитивна тенденція. Наша область дотаційна. Але якщо раніше ми забезпечували своїми коштами близько половини виплат, то тепер уже 60 відсотків.

(Закінчення на 27-й стор.)



Передплатникам «Голосу» —

Вінницька область

1. Годинник настінний
Андрега Валерій Олексійович — Вінниця, вул. Космонавтів, 39.
2. Пам'ятна ювілейна монета
Голубовський Микола Михайлович — Жмеринський р-н, с. Чернятин.
3. Альбом для фотознімків
Заєць Валентина Петрівна — Бершадський р-н, с. Тернівка.
4. Набір парфумів
Кириленко Марія Андріївна — м. Гайсин, вул. Друкарська, 2.
По виграші звертатися: Вінниця, власний кореспондент «ГУ» Скрипник Віктор Степанович, тел. 8-0432-32-40-16.

Волинська область

1. Крісло-качалка від Ковельського спеціалізованого лісогосподарського АТ «Тур»
Вукало Надія — Луцьк, вул. Коперника, 34.
2. Бібліотечка поета лірика-сатирика Василя Простопчука, головного редактора волинського тижневика «Віче»
Зайчук Леонід — Луцький р-н, с. Лаврів.
По виграші звертатися: Луцьк, Київський майдан, 9, приміщення обласної ради, кімн. 108, власний кореспондент «ГУ» Якименко Микола Олександрович, тел. 8-03322-4-71-95.

Дніпропетровська область

1. Побутовий водоочисник «Аквілегія»
Деменко І. Ф. — Дніпропетровськ, вул. Героїв Сталінграда, 12-а.
2. Дорожня сумка приватного підприємства «Воропаєв»
Скидан Олександр Васильович — м. Павлоград, вул. Степового фронту, 20.
3. Дорожня сумка
Голуб Анатолій Максимович — Покровський р-н, с. Олександрівка, вул. Шкільна.
4. Грошова премія 100 гривень від адвокатської компанії «Шерман»
Омельченко Микола Лукич — Солонянський р-н, с. Малокалинівка.
5. Виграш 100 гривень
Косянчук Іван Андрійович — Апостолівський р-н, с. Велика Костромка.
Чуприна Слава Григорівна — м. Жовті Води, вул. Заводська, 4.
Степаніна Ганна — Синельниківський р-н, с. Тургенівка.
Скляренко Віра-Іра Леонтіївна — Верхньодніпровський р-н, с. Новомиколаївка.
9. Бібліотечка книжок видавництва «Січ»
Васюк Михайло Олексійович — м. Новомосковськ, вул. Куйбишева.
По виграші звертатися: Дніпропетровськ, власний кореспондент «ГУ» Нечипоренко Микола Миколайович, тел. 8-0562-68-46-34.

Донецька область

1. Курс лікування в Госпіталі Сітько МРТ
Яковенко Петро Опанасович — м. Харцизьк, вул. Вокзальна, 68.
Щекотихін Сергій Борисович — м. Макіївка, м-н Магістральний, 1-а.
Доля Марія Дем'янівна — м. Ясинувата, 102-й квартал, б. 7.
Аксьонов Юрій Петрович — м. Маріуполь, вул. Барикадна, 23.
Матола Юрій Васильович — Донецьк, вул. Бірюзова, 54.
2. Комплект книжок на кримінальну тематику
Тищенко Федір Іванович — м. Макіївка, вул. Уборевича, 19.
Грозовський Іван Федорович — м. Шахтарськ, м-н 7, б.14.
Охрицький Іван Семенович — Волноваський р-н, с. Благодатне.
Базилевський Леонід Сергійович — м. Донецьк, б-р Шкільний, 16.
По виграші звертатися: Донецьк, власний кореспондент «ГУ» Кущ Ліна Володимирівна, тел. 8-0622-94-08-61.

Житомирська область

1. Радіоприймач десятідіапазонний «Waxiba»
Кошман Б. Ф. — Житомир, вул. Домбровського, 26.
2. Годинник настінний
Вікарчук Галина Іванівна — Житомирський р-н, с. Іванківці.
3. Годинник настільний сувенірний
Никитинчук В. М. — Ємільчинський р-н, с. Будо-Бобриця, п/в Сорочень.
4. Годинник наручний жіночий
Старжинська Поліна Іванівна — м. Радомишль, вул. Сингаївського.
5. Книжки на детективну тематику
Литовченко Микола Степанович — Коростенський р-н, с. Грозине, вул. Тімірязєва.
Грибанов А. А. — смт Новогуйвинське, вул. Комуністична, 18.
Поліщук М. Й. — м. Андрушівка, вул. Шкільна, 6.
По виграші звертатися: Житомир, власний кореспондент «ГУ» Кавун Олексій Дем'янович, тел. 8-0412-22-08-57.

Закарпатська область

1. Фірмові вироби «Мукачівської трикотажної фабрики «Мрія»
Соловйова Нінель Миколаївна — м. Мукачеве, вул. Рєпіна, 6.
Сливка Михайло Степанович — Свалявський р-н, с. Поляна, вул. Петрова.
2. Упаковка лікувальної мінеральної води від санаторію «Поляна»
Васильєв Іван Трохимович — Іршавський р-н, с. Ільниця, вул. Леніна.
Баланда Ю. І. — м. Міжгір'я, вул. Шевченка, 143.
Кепич Юрій Юрійович — Перечинський р-н, с. Сімер.
3. Трагікомічний роман із народного життя письменника Дмитра Кешелі
Шкорка Юрій — Тячівський р-н, с. Вишоватий, вул. Партизанська.
По виграші звертатися: Ужгород, власний кореспондент «ГУ» Гудзоватий Іван Степанович, тел. 8-03126-17-38-2.

Запорізька область

1. Набір мийних та косметичних засобів
Басераб Галина — Пологівський р-н, с. Магедове, хут. Лозовий.
Загребельна Галина Михайлівна — Запоріжжя, вул. Рекордна, 34-а.
Урлапов Леонід Степанович — м. Енергодар, бул. Юності, 4.
Горяга Людмила Яківна — м. Токмак, вул. Нансена.
Василенко Василь Семенович — Вільнянський р-н, с. Михайлівка, вул. Слободчикова.
По виграші звертатися: Запоріжжя, пр-т Леніна, 164, кімн. 620, власний кореспондент «ГУ» Абліцов Олександр Іванович, тел. 8-0612-39-04-90.

Івано-Франківська область

1. Два томи трьохтомника творів лауреата Шевченківської премії Тараса Мельничука, третій буде надано після друку в наступному році
Тарновецька Параска Тимофіївна — Снятинський р-н, с. Белелуя.
2. Церковні календарі видавництва «Вік»
Візінський Степан Григорович — Городенківський р-н, с. Семаківці.
Сачевська Наталя Никифорівна — Івано-Франківськ, вул. І. Франка, 25.
Супрун Анатолій Тимофійович — м. Косів, м-н Незалежності, 14.
3. Художньо-публіцистична книга М. Андрусяка «Брати грому»
Симовонюк Василь Михайлович — Надвірнянський р-н, с. Лапчин, вул. Незалежності.
По виграші звертатися: Івано-Франківськ, власний кореспондент «ГУ» Назарчук Дарина Іванівна, тел. 8-0342-52-26-65.

Київ

1. Оздоровчий курс лікування методом хвильової біомеханотерапії у Київському медичному центрі «Ітомед-сервіс»
Залевський І. — вул. Салютна, 25-а.
2. М'яч волейбольний
Мезін О. І. — вул. Глінки, 7.
3. М'яч баскетбольний
Дидикало Володимир Михайлович — пр-т Корольова, 8.
4. М'яч футбольний
Гавриленко Катерина Федорівна — пр. Правди, 19/3.

Київська область

Сувенірний набір (кепка та футболка) з логотипом від «Голосу України»
Царенко Андрій Адамович — Рокитнянський р-н, с. Острів, вул. Радянська.
Буряк С. С. — Бородянський р-н, с. Загальці, вул. Леніна.
Кашко Іван Демидович — м. Біла Церква, вул. Чайковського, 47.
Літинський Олександр Михайлович — м. Обухів, вул. Київська, 168.
Стоп'ятюк Віра Іванівна — м. Ірпінь, вул. Полтавська, 72.
Виграші по Києву та області можна отримати в редакції. Запитувати відділ листів, тел. 8-044-454-81-63.

Кіровоградська область

1. Настінний годинник
Паршин Анатолій Єгорович — Маловисківський р-н, с. Смоліне, вул. Казакова, 4.
Бойко Володимир Семенович — м. Помічна, вул. Перемоги, 76.
2. Будильник
Головченко Костянтин Назарович — Онуфріївський р-н, смт Павлиш, вул. Сухомлинського.
Таран Євгенія Павлівна — м. Долинська, вул. Дзержинського.
3. Радіоприймач
Хомутов Петро Опанасович — Знам'янка, вул. Пролетарська, 2.
Всі призи надійдуть поштою.

Республіка Крим

1. Набір рибопродуктів від ВАТ «Південна мануфактура «Пролив»
Ставицька В. С. — смт Кацівелі, вул. Виткевича, 9.
Маркович Павло Олександрович — Кіровський р-н, с. Ярке Поле, вул. Київська.
Яневич Олександр Олексійович — Білогірський р-н, с. Ароматне, вул. Трубенка.
2. Ящик пива «Петрович»
Піхота Світлана Миколаївна — Бахчисарайський р-н, с. Танкове, вул. Ялтинська.
Михалевський Олександр Антонович — смт Совєтський, вул. Паркова, 32.
Божко Олександр Григорович — Феодосія, вул. Десантників, 10.
3. Набір вина торгової марки «Товариство Христофорова»
Осташевська Анастасія Опанасівна — м. Євпаторія, пр-зд 9 травня, 14.
Соловей В. С. — Сімферополь, вул. Ростовська, 21.
Тулаєва Надія Василівна — Кіровський р-н, м. Старий Крим, вул. Красноармійська.
По виграші звертатися: Сімферополь, власний кореспондент «ГУ» Хоменко Віктор Петрович, тел. 8-0652-22-33-23.

Луганська область

1. Комплект постільної білизни
Бабкін Іван Андрійович — Троїцький р-н, с. Покровське, вул. Радянська.
Кривобогов Микола Федорович — Новопсковський р-н, с. Новорозсош, вул. Пролетарська.
Тихомирова Нелля Степанівна — м. Кремінна, пр. Зарічний.
2. Чайний сервіз
Безалтишна Галина Іванівна — м. Сєвєродонецьк, вул. Вилесова, 21-б.
3. Радіоприймач з магнітофоном
Черпутяк Микола Дмитрович — Луганськ, вул. Осипенка, 24.
По виграші звертатися: Луганськ, вул. Лермонтова, 1-б, кімн. 516, корпункт «ГУ», власний кореспондент Антипова Алла Павлівна, тел. 8-0642-53-13-77.

Львівська область

1. Комплект книжок
Хомин Іван Петрович — Дрогобицький р-н, с. Михайлевичі.
Кінаш Михайло Іванович — Сколівський р-н, смт Славське, вул. Д. Галицького.
Мінаєв Олександр Іванович — Львів, вул. Стрийська, 57.
Коземко Михайло Іванович — м. Кам'янка-Бузька, вул. Драгоманова.
Росолов Іван Семенович — Радехівський р-н, смт Лопатин.
2. Світильник
Федорова Катерина Вісаріонівна — Жовківський р-н, с. Куликів, вул. Львівська.
Шеремета Петро Максимович — Львів, вул. Шевченка, 362.
По виграші звертатися: Львів, власний кореспондент «ГУ» Теленчі Оксана Євгенівна, тел. 8-0322-35-51-20.

Миколаївська область

1. Парфумерно-косметичні набори від спільного підприємства «Вексхолд ароматікс»
Калита Андрій Савелійович — м. Нова Одеса, вул. Торгова.
Затірка Михайло Антонович — Жовтневий р-н, с. Пересадівка, вул. Рудницького.
Чагіна Лідія Савеліївна — Вознесенський р-н, с. Щербані, вул. Шкільна.
Сазонов Євген Миколайович — Миколаїв, вул. 8 Березня, 12.
Шкурко С. О. — Первомайський р-н, с. Степківка.
Коваленко І. Г. — Миколаїв, вул. Б. Морська, 1.
Зінич Ганна — Веселинівський р-н, с. Олексіївка.
Кузьмичова Зоя Дмитрівна — Вознесенськ, вул. Танастишина.
Рарська Віра Андріївна — Вознесенський р-н, с. Ракове, вул. Кольчака.
Шуть Іван Антонович — Миколаїв, пр. Героїв Сталінграду, 63.
По виграші звертатися: Миколаїв, власний кореспондент «ГУ» Івашко Олена Миколаївна, тел. 8-0512-35-30-17

Одеська область

1. Пральна міні-машина
Герета Марія Давидівна — Одеса, Київський р-н, вул. Шишкіна, 48.
2. Набір фужерів
Апостолов М. І. — Ізмаїльський р-н, с. Першотравневе, вул. Гагаріна.
3. Чайний сервіз
Мехед Сергій Пилипович — м. Кодима, вул. 1 Травня.
4. Годинник наручний
Галинський Н. Я. — с. Старокозаче, вул. К. Маркса.
5. Кавомолка
Сикарський Микола Никифорович — м. Березівка, вул. Горького.
6. Бібліотечка «Корисні поради: для дому, сім'ї»
Тихоненко Іван Андрійович — м. Ізмаїл, вул. Дзержинського, 60.
Токар Ніна Сергіївна — Арцизький р-н, с. Павлівка, вул. Миру.
По виграші звертатися: Одеса, власний кореспондент «ГУ» Воротнюк Георгій Федорович, тел. 8-0482-35-88-70.

Полтавська область

1. * Набір туриста
Строкань Микола Григорович — м. Гадяч, вул. Академіка Павлова, 30.
Кот Микола — Гребінківський р-н, с. Григорівка.
2. * Сувеніри з дерева
Карасенко Вадим Йосипович — Великобагачанський р-н, с. Остап'є.
Яценко Василь Сергійович — смт Котельва, вул. Чкалова.
Чорний Анатолій Павлович — Новосанжарський р-н, с. Великий Кобелячок.
Кривчун Василь Миколайович — Чорнухинський р-н, с. Кізлівка.
Євтушенко Т. А. — м. Пирятин, вул. Гагаріна.
3. * Цікава книга
Коваленко Ірина — Миргородський р-н, с. Ромодан, вул. Леніна.
Філіпас Микола Семенович — м. Глобине, вул. Дімітрова.
Грицевич Онуфрій — Полтавський р-н, м. Гожули, вул. Клубна.
Бойко Г. Т. — Пирятинський р-н, с. Теплівка.
Іванов Микола Михайлович — м. Пирятин, вул. Визволення, 19.
Виплавень Іван Іванович — м. Лубни, тупик Димитрова, 12.
Кацубо Іван Іванович — Гадяцький р-н, с. Лютенька, вул. Леніна, 37.
Кулібаба Григорій Іванович — Зіньківський р-н, с. Бобрівник.
Могилат Василь Олексійович — м. Комсомольськ, вул. Космонавтів, 15.
Ткаченко Василь Іванович — Глобинський р-н, с. Землянки.
4. * 50 гривень.
Саусь Григорій Степанович — Чутівський р-н, с. Василівка.
Гармаш Іван Петрович — Решетилівський р-н, с. Жовтневе.
Плахтій Василь Петрович — м. Кременчук, вул. Молодіжна, 27.
Мірненко Іван Лукич — Оржицький р-н, с. Лазірки, вул. Гагаріна.
Кривоніс Іван Опанасович — м. Зіньків, вул. Гоголя.
Жогло Павло — Пирятинський р-н, с. Малютинці.

призи газети. Дякуємо і вітаємо!

Катрич Іван Семенович — Лубенський р-н, с. Мацківці, вул. Шевченка.

Соколовський Дмитро Олексійович — м. Лубни, вул. Халявицького, 18.

Маслова М. В. — Кобиляцький р-н, с. Підгора.

Осадча Олександра Дмитрівна — Миргородський р-н, Клюшниківська с/р, с. Штомпелівка.

Тарасенко Дмитро — Миргородський р-н, с. Солонці.

Пуденко Петро Данилович — с. Ковалівка, вул. Першотравнева.

Кісін Ольга Прокопівна — Козельщинський р-н, с. Пригарівка.

Герасимов Георгій Миколайович — м. Кременчук, вул. Леніна, 32/29.

Агранович Я. Б. — м. Лохвиця, вул. Ватутіна.

Магеря Іван Іванович — м. Кременчук, вул. Тельмана, 44.

Вовненко Євдокія Карпівна — Ново-Санжарський р-н, Нові Санжари, вул. Жовтнева, 24.

Дубіна Дмитро Кирилович — Чорнухинський р-н, с. Мокіївка.

Шпорт Ольга Марківна — Полтава, пр. Латишева, 3.

Бакарюкіна Тамара Сидорівна — Гадяцький р-н, с. Петрівка-Роменська, вул. Колгоспна.

5. Мішок цукру

Павленко Дмитро Олександрович — смт Чутове, вул. Жовтнева.

Лук'янець Павло Іванович — Полтава, вул. Пушкіна, 101.

Виграші, позначені *, надійдуть поштою після пред'явлення передбачених умовами конкурсу довідок (ідентифікаційного номера та паспортних відомостей).

По виграші звертатися: Полтава, власний кореспондент «ГУ» Гринь Григорій Федосійович, тел. 8-0532-56-50-58.

Рівненська область

1. Ящик сірників від Рівненської сірникової фабрики

Громнюк Іван — Дубенський р-н, с. Верба, Застав'я.

ПРИЗИ ВІД ФІРМИ «ЕКОТЕРМ»

2. Праска електрична

Булботко Володимир Миколайович — Дубровицький р-н, с. Осова.

Скібчик Євген Миколайович — Володимирецький р-н, с. Заболоття, вул. Бегми, 1.

3. Чайник електричний

Тализін Іван Прокопович — Рівне, вул. Костромська, 1,

4. Набір каструль

Гречко Андрій Григорович — смт Рокитне, вул. Куйбишева, 29.

Кошмак Ростислав Омелянович — Сарненський р-н, с. Велике Вербче.

5. Ліхтарики самозарядні

Ткачук Катерина — Дубенський р-н, с. Рачин, вул. Шкільна.

Крилюк Валентина Василівна — Зарічненський р-н, с. Неньковичі.

Кресичук Петро Васильович — Зарічненський р-н, с. Кухітська Воля.

Кухарчук Іван Юрійович — Костопільський р-н, с. Дюксин.

6. Ліхтарик на батарейках

Мандрицька Клавдія Миколаївна — Демидівський р-н, с. Золочівка.

7. Коробка шоколадних цукерок від ВАТ «Костопільський завод продтоварів» (торгова марка «Родина»)

Дейсун Микола Федорович — Корецький р-н, с. Великі Межиричі.

Апончук Панасія Петрівна — Зарічненський р-н, с. Млинок.

Сутулець Іван Олексійович — Гощанський р-н, с. Бочаниця.

Улюков Василь Миколайович — Березнівський р-н, с. Вільхівка.

Яницький Сергій Миколайович — Березнівський р-н, с. Поліське.

По виграші звертатися: Рівне, власний кореспондент «ГУ» Юркова Олександра Давидівна, тел. 8-0362-62-10-90.

Сумська область

1. Комплект кухонних гардин

Козенок Микола Михайлович — Шосткинський р-н, с. Глазове.

2. Комплект гардин для спальні

Стегайло Юхим Андрійович — м. Шостка, вул. К. Маркса, 33/2.

Цуркан Віктор Іванович — Охтирка, а/с 31.

Павловський В. П. — м. Ромни, 4-й пр. Лозівської.

Ждан Дмитро Іванович — Великописарівський р-н, с. Кириківка, пр. Гоголя.

3. Комплект гардин для кімнати

Кравченко Михайло Опанасович — Глухівський р-н, с. Кравченкове.

Одарченко Раїса Іванівна — Ямпільський р-н, с. Воздвиженське.

Кубишкін Іван Дмитрович — Суми, вул. Горького, 40.

Касьяненко Марія Федорівна — м. Ромни, вул. Засульська.

По виграші звертатися: Суми, власний кореспондент «ГУ» Жмурков Владислав Рішардович, тел. 8-0542-36-61-00.

Тернопільська область

1. Світильники

Дрегалюк Анастасія Павлівна — Збаразький р-н, с. Залісці.

2. Сервіз чайний

Черковський Петро Степанович — Тернопіль, вул. Стрімка, 5.

3. Комплект для кухні від ТОВ «АКІТекс»

Дейкало Микола Григорович — Заліщицький р-н, с. Торське.

Шимчишин Ольга Степанівна — Борщівський р-н, с. Михайлівка.

Фейло Захар Іванович — Гусятинський р-н, м. Копичинці, вул. Б. Хмельницького.

Гнатюк Уляна — Лановецький р-н, с. Якимівці.

Байрак Зіновій Михайлович — Чортківський р-н, с. Шманьківці.

По виграші звертатися до представника «ГУ», тел. 8-0352-23-54-66

Харківська область

1. Драбина розкладна

Дудник М. П. — м. Первомайський, 3 м-н, б. 21.

Козачек Л. Ф. — Харків, вул. Шекспіра, 4.

2. Стільчик компактний

Мазницький Микола Михайлович — м. Чугуїв, вул. Харківська.

Левадна Віра Іванівна — Волківський р-н, с. Рідкодуб.

Квасниця Ніна Дмитрівна — м. Балаклея, вул. Петровського, 18.

Кириленко С. С. — Богодухівський р-н, п/в Улянівка.

3. Набір шоколадно-вафельний

Либуцький І. Ф. — Зачепилівський р-н, с. Леб'яже.

Бирюк Клавдія Пудівна — м. Чугуїв, пр. Вєдомствєнний, 10.

Диков Олександр Миколайович — Барвінківський р-н, с. Африканівка.

Юдіна Марта Сергіївна — м. Куп'янськ, пр. Шкільний.

Храмцов Микола Іванович — Харківський р-н, вул. 50 років СРСР.

4. Набір постільної білизни

Святенко Марія Андріївна — Дергачівський р-н, п/в Дворічний Кут, вул. Дружби.

Долгов Володимир Михайлович — Лозівський р-н, с. Понютине, вул. Комінтерну, 28.

Омельченко О. О. — Зміївський р-н, с. Таранівка, II пр. Кірова.

Линник Микола — Близнюківський р-н, с. Миколаївка-II.

Сільченко Іван Трохимович — Красноградський р-н, с. Наталине, вул. Красноармійська.

По виграші звертатися: Харків, майдан Свободи, 5, Держпром, кімн. 388, власний кореспондент «ГУ», Косий Микола Іванович, тел. 8-057-705-18-44

Херсонська область

1. Фотоапарат (від Херсонського молодіжного фотоклубу)

Волков Б. М. — Херсон, вул. Куліша, 3-а.

2. Електрообігрівачі Каховського заводу ЕЗУ

Миронова Ганна Петрівна — Генічеський р-н, с. Щасливцеве, вул. Леніна.

Стратієнко І. М. — Білозерський р-н, с. Широка Балка, вул. Леніна.

3. Вироби з художнього литва ВАТ «Херсонські комбайни»

Пастухов Борис — Чаплинський р-н, с. Світле.

Богдан Микола Гаврилович — м. Каховка, вул. І. Золіна.

4. Комплект плакатів «Гетьмани України» херсонського видавництва «Наддніпряночка»

Козаченко Сергій Іванович — м. Каховка, вул. Свердлова, 34.

5. Фірмовий набір торгової марки «Сержант Петренко»

Погорілий Микола Антонович — Голопристанський р-н, с. Чуланівка, пр. Чапаєва.

6. Диски з піснями автора й виконавця Володимира Маруса

Губарєв Іван Костянтинович — Нижньосірогозький р-н, с. Нижні Торгаї.

Довгополов Іван Олександрович — смт Велика Лепетиха, вул. Леніна.

Чернов Михайло Павлович — Високопільський р-н, с. Кочубеївка, вул. Арташатська.

Соловйов Григорій Андрійович — м. Гола Пристань, вул. Дзержинського.

Гомон Антоніна Яківна — смт Нововоронцовка, вул. Ломоносова.

7. Книжка-мініатюра «Великолепный князь Тавриды» Херсонського видавництва «Літопис Причорномор'я»

Сергєєв Іван Іванович — м. Цюрупинськ, пр-к Новий.

Іконніков Микола Якович — м. Берислав, вул. Першого Травня.

Кузьменко Василь Павлович — м. Скадовськ, вул. Чкалова.

8. Побутові прилади вітчизняних та зарубіжних виробників

Голуб Людмила Трохимівна — Новотроїцький р-н, с. Громівка, вул. Комсомольська.

Ляхович Йосип Іванович — смт Каланчак, вул. Калініна.

По виграші звертатися: Херсон, пр-т Ушакова, 47, кімн. 418, власний кореспондент «ГУ» Брусилова Алла Георгіївна, тел. 8-0552-26-36-32.

Хмельницька область

1. Прилад для магнітної терапії МАГ-30-04

Яніцька Євгенія Дмитрівна — Віньковецький р-н, с. Женишківці, вул. Ортинського.

Нікітюк Микола Савович — м. Деражня, пр-к Піонерський, 4.

Іщук Жанна — Славутський р-н, с. Сьомаки.

Рибак Галина Антонівна — Чемеровецький р-н, с. Чорна.

Романюк П. М. — Ярмолинецький р-н, с. Левківці.

2. Художні плетені вироби із лози

Данильченко Федосій Авраамович — м. Полонне, вул. Поліська.

Яковенко Микола Карпович — Хмельницький, вул. Ціолковського, 5/1.

Пакеєв Василь Дмитрович — м. Старокостянтинів, вул. Івана Франка, 33.

По виграші звертатися: Хмельницький, власний кореспондент «ГУ» Козак Ірина Анатоліївна, тел. 8-0382-77-18-20.

Кам'янець-Подільський район Хмельницької області

1. Плодоконсервні набори від ВАТ «Адамс»

Мороз Василина Олександрівна — м. Кам'янець-Подільський, вул. Тімірязєва, 119.

Носковська Антоніна Володимирівна — с. Колибаївка, вул. Дзержинського.

Федосієв Павло Степанович — м. Дунаївці, вул. Шевченка, 10.

Березовський А. С. — м. Кам'янець-Подільський вул. І. Огієнка, 59.

Тимчук Євген Данилович — с. Ніверка.

Лубко Василь Никифорович — Кам'янець-Подільський р-н, с. Вербка.

Стояновський Станіслав Іванович — м. Кам'янець-Подільський, пр. Круглий.

2. Радіоприймач

Кормилецький Михайло Іванович — м. Кам'янець-Подільський, вул. Годованця, 5.

3. Ковдри від Дунаєвецької суконної фабрики

Соколовський Віктор Іванович — с. Голозубинці.

Гончарук Віктор — Дунаєвецький р-н, с. Стара Гута, вул. Чапаєва.

По виграші звертатися: м. Кам'янець-Подільський, власний кореспондент «ГУ» Шпильова Віра Филимонівна, тел.8-03849-3-64-37.

Черкаська область

1. Набори санітарно-гігієнічної продукції від ВАТ «Ватфарм»

Ківенко Надія Мусіївна — с. Геронимівка, вул. Вернигори, 4.

Юрченко Петро Олександрович — Золотоніський р-н, с. Кривоносівка, вул. Шевченка.

2. Набір овочевої продукції від ВАТ «Консервагроінвест»

Николайчук Гнат Карпович — Черкаси, вул. Вернигори, 12/99.

Самойленко Анастасія Яківна — Золотоніський р-н, с. Чапаївка.

3. Набір продуктів молочного асортименту

Ільєнко Галина Дмитрівна — м. Христинівка, вул. Войкова.

Клименко Євген Макарович — м. Корсунь-Шевченківський, вул. Льонченко.

По виграші звертатися: Черкаси, бул. Шевченка, 185, кімн. 139, власний кореспондент Титаренко Лідія Іванівна, тел. 8-0472-47-12-87.

Чернігівська область

1. Велосипед

Юрченко Яків Савович — Чернігівський р-н, смт Олишівка, вул. Газопровід, 12.

2. Радіоприймач

Насінник Йосип Семенович — Щорський р-н, с. Кучинівка.

Кириченко Михайло Григорович — Прилуцький р-н, с. Яблунівка, вул. 1 Травня.

Трухан Ніна Олександрівна — Борзнянський р-н, с. Кинашівка, вул. Гайдара.

3. Газозапальничка (надійде поштою)

Скудний Володимир Андрійович — Коропський р-н, с. Нехаївка, вул. Південна.

Пасочка Дмитро Михайлович — Куликівський р-н, с. Дрімайлівка.

Штихно Антоніна Федорівна — Ріпкинський р-н, с. Олешня.

Штанько Іван Павлович — Чернігів, вул. Станіславського.

Ікальчик Іван Григорович — Носівський р-н, с. Хотинівка.

Євченко Пилип Омелянович — Сосницький р-н, смт Сосниця, вул. Б. Хмельницького.

Корнієнко Н. М. — Корюківський р-н, с. Забарівка.

Струць Віктор Федотович — м. Бахмач, 2 пр. Роменський.

Кондрат Михайло Васильович — м. Ічня, вул. Вокзальна, 99.

Котницький Микола Пилипович — Менський р-н, с. Жовтневе.

По виграші звертатися: 14000, Чернігів, вул. Воровського, 10, Чепурний В. Ф., тел. (д.) 7-73-86, (р.) 4-92-83. Павленко Сергій Олегович, власний кореспондент «ГУ», тел. 8-0462-95-74-18.

Чернівецька область

1. Грошові призи по 100 гривень.

Скрипа Серафима Михайлівна — Герцаївський р-н, с. Тернавка.

Циганеску Зіновій Миколайович — Новоселицький р-н, с. Тарасівці.

Орза Любов Іванівна — Заставнівський р-н, с. Репуженці.

2. Грошові призи по 50 гривень.

Нечепоренко Віталій Кирилович — м. Вижниця, вул. Кобилянської, 7.

Чимпай Володимир Андрійович — Новоселицький р-н, с. Костичани.

Маслов В'ячеслав Іванович — Чернівці, вул. Стасюка, 13-а.

По виграші звертатися: Чернівці, представник «ГУ» Сулима Сергій Богданович, тел. 8-0372-58-55-56.

ПРИМІТКА: *розіграш призів проводився серед передплатників «ГУ» на рік та на друге півріччя 2003 року.*

Виграші бажано отримати протягом місяця з дня опублікування імен переможців.

Переможцям розіграшу приз видається тільки після пред'явлення паспорта та копії довідки про ідентифікаційний код. Складається також відповідний акт у двох примірниках, який підписують переможець (або особа, уповноважена переможцем) та представник редакції.

*Виграші, позначені *, надійдуть поштою після пред'явлення передбачених умовами конкурсу довідок.*

Універсальне планування, або Інституціалізація змін

АКТУАЛЬНО

Під час полеміки, що почалася на виїзному засіданні Комітету Верховної Ради з питань економічної політики, управління народним господарством, власності й інвестицій, з'явилася потреба нагадати, що відповідно до Закону України «Про спеціальну економічну зону «Миколаїв» «метою її створення є залучення інвестицій у пріоритетні галузі виробництва для збереження наявних і створення нових робочих місць, упровадження сучасних технологій, сприяння розвитку зовнішньоекономічних зв'язків і підприємництва, підвищення ефективності використання виробничих потужностей суднобудівних підприємств і їх експортного потенціалу...». Далі заради економії газетної площі не цитую, оскільки всі наступні завдання, які треба розв'язувати кожним інвестиційним проектом у рамках ВЕЗ, зосереджено саме в цьому фрагменті.



Усі, хто цікавиться питанням збереження вітчизняного суднобудування, уже знають: дискусія вийшла на дилему — чи треба державі зробити наголос на пролонгації і внесенні доповнень до Закону України «Про заходи державної підтримки суднобудівної промисловості в Україні», чинність якого закінчується 01.01.2005 р., чи задовольнитися вищезгаданим Законом «Про ВЕЗ «Миколаїв».

На перший погляд, це суперечка про те, чи потрібно в подальшому мати механізм держпідтримки для всіх суднобудівних підприємств, чи використовувати його в тому регіоні, де сконцентрована більша частина суднобудівного потенціалу (включаючи науковий і кадровий) і, як наслідок, зосереджено більшу частину проблем від «довгограючої» кризи.

У Миколаєві, звідки свого часу виходили основні ініціативи прийняття обох законів, є тепер можливість аналізувати і порівнювати ефективність закладених у них механізмів на практиці.

За моїм переконанням, реальну користь принесли обидва закони. Закон про підтримку суднобудування не тільки звільнив суднобудівні заводи від платежів за землю, а й, що особливо важливо, зрівняв період оподаткування з терміном будівництва судна. Крім того, було заборонено безакцептне списування, що дало змогу зберегти обігові кошти, авансові платежі від замовників, позбавило банки, що кредитують замовлення, від побоювання втратити свої кредитні ресурси в борговій ямі, котра утворилася до їхнього приходу. Пільги ці були істотними.

І водночас цей закон не зобов'язував і не стимулював суднобудівні підприємства впроваджувати нові технології, залучати інвестиції в технічне переозброєння та й узагалі застосовувати інновації.

Пільгу терміном на п'ять років одержали всі суб'єкти господарювання, що їх визначено переліком постанови Кабінету Міністрів України, при цьому її не було обумовлено ні зростанням фінансово-економічних показників, ні якими-небудь іншими параметрами.

Саме з цієї причини два з трьох миколаївських суднозаводів не особливо поспішали стати суб'єктами спеціальної економічної зони, що цілком прагматично: якщо майже за однакові заходи держпідтримки відповідно до одного закону держава не вимагає нічого, а відповідно до іншого — захистити інвестпроект, пройти процедуру реєстрації, залучити інвестиції в обсязі не менш як 3 млн. дол., то навіщо керівнику підприємства, образно кажучи, бігати за двома зайцями? Утім, це прагматизм в інтерпретації наших топ-менеджерів. Їх нідерландські колеги, як ми знаємо, дивилися на ці реалії під іншим кутом.

Оскільки чинність закону про підтримку суднобудування, як було сказано, закінчується через рік з невеликим, то вже не просто прагматизм, а вироблення оптимального рішення потрібне сьогодні від законодавців і уряду. Чи треба просто автоматично пролонгувати чинність згаданого закону, чи він потребує коректування?

Спробуємо пошукати відповідь, проаналізувавши перші результати чинності Закону України «Про спеціальну економічну зону «Миколаїв».

Цей закон прийнято не на п'ять, а на тридцять років (про спроби деяких внутрішніх і зовнішніх «груп впливу» скорегувати цей термін ми поки говорити не будемо). Умовами реєстрації інвестиційного проекту є насамперед вибір виду економічної діяльності, що відповідає затвердженому Кабміном переліку пріоритетів, і вартість проекту не нижче визначеної межі (від 500 тис. дол. до 3 млн. дол.).

На сьогодні у ВЕЗ зареєстровано і реалізується 7 інвестпроектів загальною вартістю 40,8 млн. дол. США. Три із семи суб'єктів ВЕЗ належать до суднобудівної галузі, інші реалізують проекти на площах і устаткуванні, вивільнених суднобудівними підприємствами зі своєї структури виробництва внаслідок її оптимізації.

За недовгий період чинності закон приніс досить відчутну користь: у регіоні збережено 4,9 тис. робочих місць із середньою заробітною платою 828 грн., при цьому платежі в бюджет у 2,4 разу перевищили загальний обсяг наданих пільг.

Як уже було сказано, привабливість закону перша оцінила відома нідерландська компанія «Дамен шип'ярдс», що придбала миколаївський завод «Океан» і зареєструвала свій інвестиційний проект під першим номером. І що? Майже «лежачому» на той час колишньому державному підприємству вдалося завантажити свої потужності на рівні 90,5% у порівнянні з 1990 р. При цьому міський бюджет одержав від 500 тис. грн. прибуткового податку в 1999 р. до 9,3 млн. грн. — у 2002-му і вже 8,6 млн. грн. — за 9 місяців поточного року.

Підприємство задіяне в три зміни, залучає для роботи вахтовим методом фахівців з інших суднозаводів Миколаєва.

У 1998 році показники «Океану» були гірші, ніж у двох його «конкурентів». Що саме дало можливість одному з однаково підтримуваних пільгами суднобудівних підприємств так швидко відірватися на дистанції? На перший погляд, відповідь дуже проста: капітал. Відповідь незаперечна, але аж ніяк не вичерпна. Тому що, крім фінансів, у компанії, котра прагне зміцнити свої ринкові позиції, повинна бути ще і стратегія. Гадаю, саме її наявність і дала змогу «Дамен шип'ярдс» оцінити переваги, що їх надають суб'єкту ВЕЗ.

Є багато визначень

■ ■ ■

Закон приніс досить відчутну користь: у регіоні збережено 4,9 тис. робочих місць із середньою заробітною платою 828 грн.

■

стратегії компанії, але от, мабуть, найкраще: стратегія — це процес пошуку нових позицій, що забезпечують приплив вже наявних на ринку споживачів чи залучення на цей ринок нових.

І звичайно, жодної стратегії не може бути без системної інноваційної політики компанії.

Але спочатку нагадаємо, що таке інновація. До речі, ще п'ять років тому я опублікував статтю на цю тему в регіональній пресі — свого роду відповідь деяким представникам наукових інститутів саме кораблебудівного профілю, переконаним (принаймні тоді) у тому, що технологічна розробка (не кажучи вже про ноу-хау) — це і є інновація. Так от: розробка (і навіть ноу-хау) — це ще не інновація. Так само, як інновація — не обов'язково ноу-хау. Інновація — це комплекс заходів для комерціалізації науково-технічного прогресу. Тепер інновацією називають весь процес від перетворення ідеї в товар до просування товару на ринок.

Інновація — це до того ж процес, що йде ривками, і тому багато великих компаній використовують на цьому шляху тактику малих фірм — так звані множинні конкурентні підходи, тобто роботу над кількома проектами одночасно. І найефективніше цей шлях можна подолати з невеликими, поступовими, але постійними і такими, що швидко впроваджуються, удосконаленнями. І взагалі інновація може бути не зв'язана з технологією: сферою її застосування є і фінанси, і управлінська модель, і система збуту і т. ін. Головне — баланс технологічної інтенсивності й інтенсивності вкладення капіталу. (До речі, як вам настанова японського бізнесу: капіталовкладення у виробництво повинні сприяти не так збільшенню прибутку, як розширенню ринку?)

Нещодавно газета «Известия» відзначила, що природний слов'янський потяг до винахідництва просто гріх не використовувати в інноваційній діяльності. Ми добре знаємо і пам'ятаємо, як ще в середині 90-х років потік наших кулібіних ринув в усі органи управління економікою.

Тоді в нас була хоч якась можливість забезпечити баланс технологічної і фінансової інтенсивності за рахунок Державного інноваційного фонду. Нагадаю лише про кілька проектів, що успішно впроваджено з його допомогою. По-перше, було створено виробництво нового покоління малих суден для потреб рибопромислового і рибоохоронного флотів на заводі «Лиман» (колишній «Чорноморський судномеханічний завод»). Траулер-сейнер цієї моделі мав економічну енергетичну установку, холодильне устаткування, ефективну схему промислового устаткування і відповідав усім міжнародним конвенціям, правилам і нормам на момент створення (проект профінансовано 1998 р., перше судно спущено 2000 р.).

Упровадженням технології виробництва нових нетканих матеріалів для меблевої і легкої промисловості з допомогою Держіннофонду зайнялася приблизно в той само час фірма «Велам». Безвідходна технологія з мінімальною енергоємністю дала змогу вийти на внутрішній і закордонний (включаючи Західну Європу) ринки з матеріалом з біокомпонентних сумішей.

Знов-таки Держіннофонд брав участь у фінансуванні проектів створення дослідно-промислової електростанції на базі газотурбінної установки, упровадження транкінгових технологій оперативного радіозв'язку на об'єктах атомної енергетики й ін.

Звичайно, обсяги фінансування були недостатні, але усе-таки поштовх інноваціям давали. Тепер у нас немає і цього джерела. То як ми здійснюватимемо перехід до інноваційної економіки, про котрий йшлося в посланні Президента України?

Зрозуміло, світова економіка має багаторічний досвід залучення інвестицій у нові розробки: це і венчурний капітал, і випуск так званих неприбуткових облігацій (з високим ступенем ризику, але натомість і високоприбуткових — у разі успішного впровадження проекту, під який вони випускаються), і багато чого іншого.

Подобається нам це чи ні, але сьогодні інновація — єдиний шлях ствердження на ринку. Як я вже зазначав, інновація може бути і нетехнологічна. От два досить відомих приклади зі світової практики:

* після того, як деякі американські компанії пішли на тайванські та інші азіатські ринки з дешевою робочою силою, їхні японські конкуренти прийшли... у США, знизивши трудозатрати за рахунок автоматизації;

* відома здатність тих само японських підприємств випускати продукцію точно в контрактний термін спочатку з'явилась як спосіб економії на непомірно високих витратах з оплати площ для зберігання (наслідок дефіциту землі).

Тобто жодних обмежень за сферою застосування до інновації пред'являти не слід: головне — економічна ефективність від нововведення і, як наслідок, завоювання нових позицій на ринку (чи хоча б утримання вже завойованих — у висококонкурентній сфері).

■ ■ ■

Подобається нам це чи ні, але сьогодні інновація — єдиний шлях ствердження на ринку.

■

Оскільки в нашій ситуації й економічна ефективність, і завоювання ринку — критичні потреби, вважаю, що умовою реєстрації інвестпроекту у ВЕЗ повинна бути не тільки сума інвестицій, а й інновація. Тим більше що в меті створення ВЕЗ, котра декларується (цитував вище), згадується впровадження сучасних технологій.

Ту само інновацію, мабуть, правильно розглядати і як умову держпідтримки, тобто внести в закон про підтримку суднобудування, якщо його буде пролонговано. І ще про одне. Як заявив свого часу Британський відкритий університет, «важко собі навіть уявити, що на зламі тисячоліть яка-небудь компанія, котра має перевагу в НІОКР, — а вона тепер не може бути ані вічна, ані остаточна, — спробувала б обійтися без промислових союзів».

У тих само промислових союзів є ще й інша мета — концентрація капіталу, без якої, приміром, нашому суднобудуванню не те що до динамічного розвитку не перейти, а й із кризи не вибратися.

Якщо пам'ятаєте, у нас є закон про промислово-фінансові групи, що не працює, та й не може працювати, тому що жоден банк не стане вкладати кошти у виробництво, не маючи можливості керувати цим виробництвом. Тобто не просто фінансувати розвиток, а визначати оптимальне завантаження, кількість працюючих, виконання бізнес-плану, контролювати дотримання термінів виконання робіт у рамках встановлених обсягів фінансування.

І ще одна «формула»: для успіху в створенні промислової групи потрібна наявність місцевих переваг, що були раніше: географічна концентрація виробництва, належно підготовлений персонал, база для досліджень і освіти, специфічна інфраструктура. Та все це — про нас! І все це, до речі, тепер називається ВЕЗ «Миколаїв».

«Чи не хочете ви виростити на пільгах, наданих ВЕЗ, фінансово-промислову групу?!» — можуть запитати у мене. Можливо, якщо через два десятиліття могутня ФПГ з нашого суднобудування «визріє», тоді і я погоджуся на ліквідацію ВЕЗ «Миколаїв».

Виходячи з викладеного, коли вже вносити корективи в ці закони, то стимулюючі. Держава не повинна роздавати пряники у вигляді пільг і т. ін., її завдання — створити правила гри, у яких були б і стимули для інвестора, і захист прав власності, включаючи інтелектуальну, і захист прав споживача, і стандарти корпоративного управління. При цьому потрібен оперативний законодавчий процес, що забезпечував би не збереження ситуації, а постійне її відновлення.

Ми маємо перестати оперувати одиничними проектами (що зводяться до одиничних «проривів»), перейти до так званого універсального планування інвестицій, що означає:

* розглядати не розрізнені проекти, а інвестиційні програми;

* виробити єдиний методологічний підхід до всіх інвестицій;

* оцінювати їх з точки зору позицій активів, потрібних для підвищення конкурентоспроможності на зовнішньому ринку;

* чітко уявляти стратегію завоювання згаданих позицій.

За 15 років ринкових реформ ми вже давно з'ясували відповідь на споконвічне слов'янське: що робити? Час продемонструвати, як саме.

Микола КРУГЛОВ,
народний депутат України.

Зцілення радоном

ПРОЕКТИ

Унікальними радоновими ваннами курорту «Хмільник», що на Вінниччині, могли б скористатися протягом року у два рази більше хворих, ніж нині, тобто сто тисяч чоловік, але...

«Пряник» для інвесторів

За словами міського голови Хмільника Володимира Мельничука, два важливі документи визначатимуть подальший розвиток курорту «Хмільник». Один з них чекає розгляду у Верховній Раді: законопроект «Про спеціальну економічну зону туристсько-рекреаційного типу курорту-поліса «Хмільник» підготовлений народним депутатом України від Вінниччини Миколою Катеринчуком. Як пояснив автор законопроекту, документ розрахований тільки на розвиток оздоровчої галузі. Бо саме вона є визначальною для цього чарівного куточка нашої держави.

Протягом останніх десяти років курорт майже не розширював санаторну базу. Навпаки. Кількість місць у діючих санаторіях, уточнив міський голова, навіть зменшувалася: об'єднуючи окремі номери, господарі створювали, і продовжують це робити тепер, помешкання поліпшеної якості — номери «люкс». Іноземців у старі «хороми» не поселиш... Мельничук розумів, що курорт потребує більшої уваги. «Природа дала нам такий безцінний дар, а ми, безпорадні, не можемо ним скористатися...»

Саме тому міський голова і депутати міськради, як мовиться, двома руками підтримали пропозицію про розробку законопроекту. Так, уже проведено роботи з відведення земельних ділянок під будівництво нових оздоровниць. Для цього передбачено від трьох до одинадцяти таких територій: все залежатиме від площі, на якій розміститься майбутній оздоровчий заклад.

Суть законопроекту — його М. Катеринчук презентував на сесії міськради — полягає у наданні пільг потенційному інвестору при будівництві нових оздоровниць або виробничих структур, що працюватимуть на курортну галузь. Пільги довгострокові: терміном на 30 років. Спершу в законопроекті декларувалася сума інвестицій у розмірі не менше 500 тисяч доларів. Порадившись з господарями міста, автор зменшив цифру до 300 тисяч доларів. На першому етапі головне — зацікавити бажаючих розвивати курортну галузь. Міський голова каже, що почати можна було б з конкретної справи: довгий час недобудованим стоїть 5-поверховий корпус санаторію «Березовий гай». Щоб завершити роботи, за попередніми підрахунками, потрібно приблизно 8 мільйонів гривень. Поки у ВР триватиме процедура прийняття згаданого законопроекту, потенційні інвестори можуть, так би мовити, придивитися до пропонованого об'єкта. Вкладати кошти у розвиток курортної справи, що й казати, надзвичайно вигідно. На жаль, не всі вітчизняні інвестори чомусь поділяють цю думку. Міський голова переконався в цьому після спілкування з окремими з них. Втім, якщо з'являться пільги...

За прикладом Трускавця

В. Мельничук припускає, що першими на їхню пропозицію можуть відгукнутися іноземці. На таку думку наштовхує приклад Трускавця. У розвиток цього міста-курорту нині вкладають кошти німці, чехи, поляки. Саме вони створюють курортну базу європейського зразка. Активний приплив інвестицій почав спостерігатися після того, як місто отримало статус курорта-поліса із запровадженням спеціальної економічної зони.

Хмільничани уважно вивчили досвід курортного містечка на Львівщині. Адже вони багато в чому схожі між собою: і Трускавець, і Хмільник мають однакову кількість населення, чарівні місця для відпочинку, а головне — джерела лікувальної води. Щоправда, у Трускавці значно більше санаторних закладів — 28. До цього тепер прагнуть у Хмільнику.

Водночас міський голова Хмільника цікавився розвитком курортної бази у польському місті-побратимі Буско-Здруй, що у Свентошиському воєводстві. Тамтешні оздоровниці спеціалізуються на лікуванні таких само недуг, як у Хмільнику. Використовують для цього природний сірководень. Поляки, щоправда, пішли далеко вперед у використанні новітньої медичної апаратури. У Хмільнику, звичайно, теж мріють про це. До деякої міри сподіваються на підтримку побратимів. Гостинність поляків вражає, стверджує В. Мельничук: «Я б навіть сказав, вона не має меж. А це — запорука для порозуміння...»

ДЛЯ ДОВІДКИ

У восьми лікувально-санаторних закладах курорту «Хмільник» найефективнішими ліками є радонова вода. Аналогічних за мінерально-хімічним складом джерел, стверджують спеціалісти, Україна не має на своїх теренах. На формування особливих якостей хмільницького радону значний вплив мають граніти. Їх підземне плато зусібіч оперезало це невелике місто, що розкинулося на берегах Південного Бугу, густо порослого зеленню лісів.

Сюди приїздять хворі з недугами опорно-рухового апарату, зокрема хребта, суглобів. Дуже високий ефект, кажуть лікарі і пацієнти, дає підводне вертикальне витягування хребта. Новинкою стало застосування води при лікуванні серцево-судинних недуг (раніше вважалося, що радон є ворогом для серця людини), гінекологічних хвороб. Утім, потрапити на лікування у Хмільник з кожним роком стає дедалі важче. Навіть після подорожчання путівок усі санаторії заповнюються вщерть. Все частіше приїздять лікуватися хворі з країн далекого зарубіжжя — Німеччини й Польщі. Завдяки справді дивовижним властивостям води у поєднанні із сучасними методиками лікування у Хмільнику ставлять на ноги навіть безнадійно хворих.

ФАКТИ ДЛЯ РОЗДУМІВ

Мати народного артиста України Павла Дворського була настільки хвора, що в санаторну палату син змушений був нести її на руках. У ті хвилини Павло мало вірив у можливе диво. На його величезну радість, воно таки сталося. Три роки поспіль Дворський привозив на лікування матусю. Врешті-решт, із санаторію Міністерства оборони, де лікувалася жінка, вона пішла, навіть не спираючись на палицю.

Інший показовий приклад стосується високопоставленого посадовця з Кабміну Узбекистану. Лікувати хребет він поїхав до однієї з відомих клінік Ізраїлю. Проте тамтешні спеціалісти, обстеживши пацієнта, висловили думку, що ефективнішим лікування може бути в українському Хмільнику: там кращої якості вода. Хворий дослухався поради: свою недугу він «втопив» у радонових ваннах санаторію «Хмільник» АТ «Укрпрофоздоровниця».

Добрий господар хоче встигнути всюди

Другий документ, за яким розвиватиметься курорт, розробляють з ініціативи голови облдержадміністрації Віктора Коцемира. Після його зустрічі з Президентом України той дав доручення Кабміну підготувати програму розвитку курорту «Хмільник». Нині над нею працюють чотири міністерства. Звичайно, за безпосередньої участі міськради Хмільника та низки обласних відомств. «У нас, як у тому прислів'ї, — каже В. Мельничук. — Хитрий господар хоче встигнути на два весілля. Так і ми хочемо мати аж два документи. Жарти жартами, але, погодьтеся, курорт давно заслуговує на особливу увагу. Відрадно, що нарешті це зрозуміли на найвищому державному рівні. Йдеться, врешті-решт, про здоров'я людей...»

Представники Міністерства охорони здоров'я, які побували у Хмільнику, були переконані, що розробку названої програми доведеться починати, як мовиться, з чистого аркуша. Господарі здивували їх: ознайомивши з курортом, подали... вже підготовлений проект програми. Звичайно, він потребуватиме доопрацювання. Але всі розрахунки щодо розвитку самого курорту та інфраструктури міста з відповідними обгрунтуваннями і висновками спеціалістів, викладено на папері.

Як пояснив голова Вінницької облдержадміністрації Віктор Коцемир, значну частину необхідних коштів вишукуватимуть у регіоні. Зрештою, дещо вже робиться. Прикладом може слугувати спорудження шляхопроводу над залізничними коліями у Хмільнику. Через місто проходить автомагістраль із Західного регіону держави до столиці. Ще донедавна, доїхавши до Хмільника, водії транспортних засобів змушені були, як кажуть, робити гак. Об'їжджати доводилося дорогою не кращої якості. А все тому, що шляхопровід знаходився в аварійному стані. Його будівництво, жартували у Хмільнику, нагадувало будову століття. Три мільйони гривень, виділених з різних джерел фінансування області, будівельники освоїли у рекордно короткі строки — протягом трьох місяців минулого року: почали роботи у липні, а вже 8 жовтня перерізали стрічку.

Стримував рух транспорту ще один аварійний об'єкт — міст через річку Хвоса, притоку Південного Бугу (обидві річки протікають через курортне місто). Будували новий міст не набагато довше, ніж шляхопровід: з червня по жовтень нинішнього року. На черзі оновлення ще одного об'єкту — залізничного вокзалу. Втім, як би вінничани не старалися, власними силами курорт не підняти. Без допомоги держави ніяк не обійтися. Те, що ініційована ними програма розвитку курорту вкрай необхідна, змогли б, зокрема, підтвердити пацієнти. А скільки таких, як вони, мріють потрапити до Хмільника!..

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.



На знімку: у санаторії «Хмільник» — найбільший оздоровниці курорту.

ГРОШІ

«Приватбанк» порадував пенсіонерів призами

(Початок на 23-й стор.).

Директор регіонального управління «Приватбанку» Ігор Сіранчук подякував пенсіонерам, які довірили свої гроші банку.

— Ми розуміємо, що вони дорожать кожною копійкою. Пропонуємо вигідні умови для своїх клієнтів і нові послуги. Ми вдячні обласній владі, Пенсійному фонду України, що вони дають змогу, як й іншим банкам, надавати послуги пенсіонерам, щоб ті могли зробити вибір, порівняти, хто краще обслуговує.

Юрій Кандауров, заступник голови правління «Приватбанку», висловив кредо цього колективу:

— Ми прагнемо створювати не тільки належні умови для високоякісного обслуговування пенсіонерів, а й таку атмосферу партнерства, щоб наші клієнти, люди похилого віку, завжди відчували турботу й пошану.

А ще він запевнив, що із зростанням кількості клієнтів більшатиме і призів під час таких акцій.

Заступник голови облдержадміністрації Микола Павліченко зазначив під час прес-конференції:

— Акція свідчить, що банки повернулися обличчям до людей похилого віку, прагнуть повернути довіру. А з іншого боку, це дає змогу банкам залучити додаткові кошти для роботи.

Він висловив надію, що з пенсіонерами активніше працюватимуть й інші банки.

Яскрава концертна програма, що супроводжувала акцію «Приватбанку», стала гарним подарунком для її учасників. Особливо щедрі оплески дісталися ансамблю Житомирської школи хореографічного мистецтва «Сонечко». Про рівень виконавської майстерності цього колективу свідчить гран-прі Всеукраїнського фестивалю танцювальних колективів імені Павла Вірського. Пісні у своєму виконанні подарував гостям свята гурт «Древляни» Житомирської філармонії —перший володар призу «Кришталеве яблуко» фестивалю «Червона рута». А ведучий розіграшу Володимир Шинкарук, відомий виконавець авторської пісні, вніс іскринку гумору в святкове дійство.

Такі свята «Приватбанк» планує проводити і надалі.

Олексій КАВУН.

Житомир.

2:0 на користь вітчизняного автопрому

Важко в те повірити, але, схоже, що складний багатомісячний марафон, спрямований на адаптацію вітчизняного законодавства в галузі автомобілебудування до вимог Світової організації торгівлі та Євросоюзу, наближається до фінішу. Можливо, саме сьогодні буде вирішено долю вітчизняного автопрому, а разом з тим — і десятків тисяч людей, які створюють в Україні автомобілі: в нинішній порядок денний засідання Верховної Ради включено розгляд у другому читанні законопроекту №3677 «Про розвиток автомобільної промисловості України». Результати голосування у першому турі — 291 голос «за» і лише 3 «проти» — дають підґрунтя для надії, що сьогодні закон буде прийнято в цілому без істотних змін, а отже, й надію на подальший розвиток автомобілебудування в Україні.



З 2004 року «Сенс» — українська марка авто.

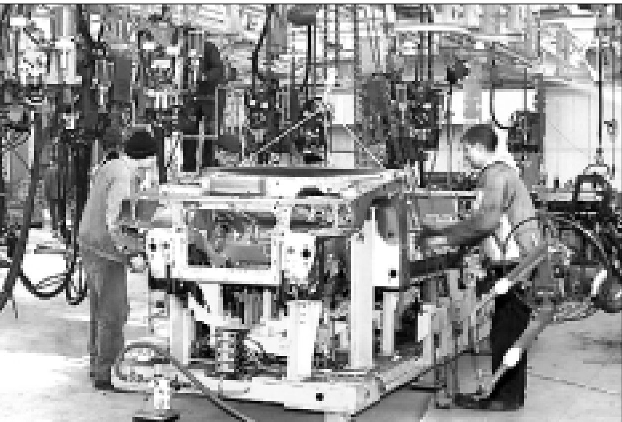
Власне, цілі, які ставлять перед собою розробники вищеозначеного законопроекту, значно ширші, ніж просто адаптація законодавства до вимог світової спільноти (хоча це завдання він, безумовно, вирішує). Законопроект орієнтовано на збільшення надходжень до бюджетів усіх рівнів, на збереження наявних та створення нових робочих місць в автомобілебудуванні та суміжних галузях економіки, а також на створення відповідних умов для залучення іноземних та внутрішніх інвестицій в галузь, підвищення експортної придатності продукції походженням з України.

Ні для кого не секрет, що вітчизняне автомобілебудування тільки-но відроджується. Водночас чинні умови оподаткування імпорту не захищають український автомобільний ринок від експансії іноземних виробників. За цих умов, коли країна перебуває у стані переходу до ринкової економіки, з урахуванням загальної відсталості промисловості, автомобільне виробництво певний час не може бути конкурентоспроможним і також потребує перехідного періоду та захисту. Закладений у законопроекті механізм врегулювання суперечностей чинного законодавства щодо автомобілебудування було погоджено з Міністерством економіки та з питань європейської інтеграції України з Європейською комісією, яка листом від 17.01.03 р. № D 2095 дала позитивну оцінку запропонованим законодавчим змінам. Зокрема, передбачається застосування загальноприйнятих у світовій практиці критеріїв стимулювання підприємств автомобільної промисловості та важелів регулювання ринку. Законопроект передбачає, що до 31 грудня 2008 року автомобілебудівним підприємствам, які відповідають визначеним у законі критеріям, буде надано такі пільги:

— звільнення від сплати податку на прибуток для тієї частини прибутку, що реінвестується у виробництво;

— звільнення від сплати ввізного мита на товари, які використовуються для будівництва (створення виробничих потужностей) і виробничої діяльності автомобілебудівних підприємств.

Умовою надання пільг підприємствам автомобілебудування є необхідність виробництва поряд з іншими автомобілями автомобілів походженням з України, що стимулюватиме повномасштабне виробництво в Україні та сприяти нарощуванню експортного потенціалу національної автомобільної промисловості. Критерієм визнання автомобілів походженням з України, відповідно до «Угоди про правила походження» СОТ і «Правил визначення країни походження товарів», затверджених рішенням Ради глав урядів СНД від 30.11.2000 року та ратифікованих Верховною Радою України, визначається:



Запущено повномасштабне виробництво «ВАЗів» в Україні.

1) зміна вартості товару в результаті його переробки, за якої додана вартість становить не менш як 50 відсотків від вартості товару, одержаного в результаті переробки, або частка використаних матеріалів з іншої країни чи невідомого походження становить менш як 50 відсотків від вартості товару, одержаного в результаті переробки;

2) необхідність виконання певних виробничих і технологічних операцій.

Крім того, проектом закону передбачено звільнення до 31 грудня 2008 року від обкладення акцизним збором оборотів з реалізації легкових, вантажно-пасажирських автомобілів і мотоциклів, що виробляються українськими підприємствами усіх форм власності, за умови виробництва не менш як 10 000 автомобілів або 1 000 мотоциклів на рік.

Згідно із законопроектом, підприємства, які вже розпочали реалізацію інвестиційних програм у рамках чинного Закону «Про стимулювання виробництва автомобілів в Україні» (а таких сьогодні три — ЛАЗ, ЗАЗ та Дніпропетровський дослідний завод «Енергоавтоматика»), збережуть чинні умови роботи до 31 грудня 2008 року.

Ухваливши законопроект у першому читанні, парламент зробив свідомий вибір на користь внутрішнього виробництва, дещо ускладнивши життя західним автоконцернам та всім, хто заробляв гроші на прямому імпорті автомобілів в нашій країні. Західні заводи тепер змушені будуть серйозніше замислитися над тим, що вигідніше: ввозити в Україну (а нині для них це вже серйозний ринок, що швидко зростає) готові авто, чи все-таки — гроші, інвестовані у створення виробничих потужностей на території України.

Ніхто не любить втрачати легкі гроші, тому західні автоконцерни в особі своїх імпортерів в Україні й так звані «великовузлові складальники» (читай — ті самі західні заводи, що тепер називають себе українськими автовиробниками), програвши з розгромним рахунком перше читання законопроекту, схопилися за голови та підключили «важку артилерію», намагаючись всіма правдами й неправдами зашкодити прийняттю законопроекту в другому читанні. Мовляв, ми за рівні можливості, ми проти монополії кількох заводів, постраждає бюджет України. На цьому аргументи вичерпуються... Чи такі заяви обґрунтовані, ми спробували розібратися, уважно проаналізувавши не лише обговорюваний законопроект, а законодавче поле загалом, в рамках якого діють різні автомобілебудівні та складальні підприємства України, а також пропозиції опонентів законопроекту 3677. Одержані результати більш наглядні у формі таблиці.

Таблиця демонструє, що сьогодні є три різновекторні законодавчі напрями, які «роблять погоду» на автомобільному ринку, а відповідно — і три групи підприємств, які будують власну успішність на різному підґрунті. Є підприємства, які одержали грошові інвестиції та зареєстрували власні інвестиційні програми і працюють над їх реалізацією в рамках Закону «Про стимулювання виробництва в Україні» — на ці підприємства розповсюджуються преференції і за новим законопроектом (їх, як згадувалося, на сьогодні три), є велика кількість підприємств, які нині складають російські автомобілі в рамках угоди про безмитну торгівлю з Росією. Вони також зможуть продовжувати і далі робити власний бізнес, їм не зашкодить поява нового законопроекту. Швидше, навпаки — ті, хто зможе у власному виробництві досягти 50 відсотків локалізації, матиме можливість скористатися пільгами, що надаються за новим законопроектом (таких підприємств навіть на сьогодні в Україні не менше шести лише серед автомобілебудівних заводів, не враховуючи виробників комплектувальних). Є ще підприємства, що працюють за зовсім іншим законодавством про спеціальні (вільні) економічні зони, наприклад, «Єврокар», на який поява нового законопроекту не вплине аж ніяк. Проте з прийняттям закону у цього підприємства також з'явиться вибір —працювати в рамках законодавства про СЕЗ, чи все-таки домовитися з материнськими заводами про серйозне інвестування, створити зі станції техобслуговування справжнє повномасштабне виробництво і по досягненні 50-відсоткової локалізації та ухваленні програми створення виробничих потужностей, скористатися преференціями, які надаються згідно із законом, що буде прийнятий.



Минулого тижня почали зварювання та фарбування перших автомобілів «Опель».

Тож не зрозуміло, яку монополію мають на увазі опоненти законопроекту, крім монополії власних інтересів. Причини їхніх побоювань цілком очевидні. І лежать вони не деінде, а в площині страху втрати власного легкого бізнесу на прямому імпорті (з митною ставкою 2 відсотки, яка діє сьогодні) та багато в чому обумовлені побоюваннями реальної конкуренції з боку вітчизняних виробників. Раніше, коли ЛуАЗ, КрАЗ, ЛАЗ фактично стояли, випускаючи разом менш як тисячу автомобілів на рік, а ЗАЗ виробляв лише кілька сотень «Таврій», нікого не хвилювало те, що в Україні є Закон «Про стимулювання виробництва автомобілів». Нині, коли на ЗАЗі отримано перші «Опелі», почалося повномасштабне виробництво «ВАЗів», закінчується налагодження обладнання під повномасштабне виробництво «Сенса», підписано угоду про виробництво автомобілів «Шевроле», а обсяги виробництва авто, зроблених в Україні, досягли майже сотні тисяч, страх не дає спокійно спати імпортерам. Він змушує вдаватися до крайніх заходів. Чого варта, наприклад, спроба виключити з тексту підготовленого до голосування бюджету на наступний рік преференції для автомобілебудівників в той час, коли їх ніхто не скасовував, а прийнятим в першому читанні законопроектом ці преференції лише підтверджено. Не нехтують імпортери і штучним перекручуванням фактів і в інтерв'ю пресі, і у зверненнях до органів виконавчої та законодавчої влади, аби не допустити остаточного затвердження законопроекту в запропонованому вигляді.

Власне, зацікавленість імпортерів та складальників і їхніх лобістів настільки очевидна, що навряд чи їх аргументи буде серйозно сприйнято парламентом. Вигідність політики віддання пріоритету розвиткові внутрішнього виробництва перед імпортом готових авто з-за кордону уже ні в кого не викликає сумнівів. Цілком зрозуміло, що саме на цьому має ґрунтуватися державна політика в автомобілебудівній галузі, щоб остання нарешті почала грати притаманну їй роль «локомотива» розвитку національної промисловості. Очевидно, що лише виважений протекціонізм та ефективні заходи стимулювання зможуть забезпечити відродження і подальший розвиток таких стратегічних для України підприємств, як Львівський автобусний, КрАЗ, Запорізький автомобілебудівний та інші заводи, дадуть змогу створити умови для залучення в Україну серйозних іноземних інвестицій автомобільних компаній, і цього разу не як чистих імпортерів чи просто складальників, а як стратегічних партнерів та інвесторів, котрі навряд чи в подальшому будуть опонувати вищезгаданим законодавчим актам через власну кровну зацікавленість у розвитку виробництва в Україні.

Максим БУТЕНКО.

	Ввезення автомобілів			*Ввезення машинокомплектів для виробництва*		*Ввезення комплектуючих для виробництва*		*Ввезення обладнання для виробництва*	
	Мито	**Акциз**	**ПДВ**	**Мито**	**ПДВ**	**Мито**	**ПДВ**	**Мито**	**ПДВ**
Система оподаткування на загал. підставах	**3-5%**	**4-6%**	**20%**	**5% (10%)**	**20%**	**10% (20%)**	**20%**	**10% (20%)**	**20%**
Угоду про вільну торгівлю з Росією	**0**	**4-6%**	**20%**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Проект закону “Про розвиток автомобільної промисловості України” (№ 3677)	**до 3л - 15%** **от 3л - 20%**	**4-6%**	**20%**	**12% (20%)**	**20%**	**0**	**20%**	**0**	**20%**
Пропозиції опонентів проекту закону № 3677	**до 3л - 15%** **от 3л - 20%**	**до 3л — 0,4-0,6%** **от 3л - 0%**	**20%**	**0**	**20%**	**0**	**20%**	**0**	**20%**

5%(10%) - пільгова та повна ставки ввізного мита

***ПРИМІТКА*: підприємства, які виробляють не менше 1000 автомобілів на рік, звільняються від сплати акцизного збору при реалізації автомобілів.**

Умови оподаткування імпорту не захищають український автомобільний ринок від експансії іноземних виробників

Господарський суд м. Києва (01035, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) ухвалою від 18.11.2003 р. порушив справу № 23/753-б про банкрутство ТОВ «Енергоальянс» (м. Київ, вул. Туполєва, 8; р/р 26007473 в КБ «Кредитпромбанк», МФО 300863, код ЄДРПОУ 30180506). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Загороднього Сергія Васильовича, ліцензія № 520104 (м. Київ, пр. Перемоги, 2, кв. 39, тел. 234-93-35).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Господарський суд Полтавської області визнав банкрутами:

Справа № 7/257 — ПСП «Дружба», ідентифікаційний код 30864178, Полтавська область, Машівський район, село Старицьківка;

Справа № 7/255 — ПП «Фірма Станіслав», ідентифікаційний код 13947936, м. Полтава, вул. Жовтнева, 32.

Ліквідатором призначено В. М. Матлаш. Ліцензія АА № 047992. Претензії направляти на адресу: 36034, м. Полтава-34, аб/скр 487.

Господарським судом Хмельницької області порушено справу № 4/240-Б про банкрутство закритого акціонерного товариства фірма «Хмельницькоптторг» м. Хмельницький, пров. Купріна, буд.15, рахунок 26000150 у Хмельницькій обласній дирекції АППБ «Аваль», розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Клименка Андрія Володимировича (адреса: м. Хмельницький, вул. Довженко, 3, кв.5, ліцензія № 487836 від 03.06.2003 р.).

Постановою господарського суду Дніпропетровської області від 20 листопада 2003 року по справі Б15/2/03 ВАТ «Широківський агротехсервіс» с. Карпівка Широківського району визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру та призначено ліквідатора арбітражного керуючого Ширяєва Валерія Михайловича, ліцензія № 250311 від 19.02.02 р. (50002, м. Кривий Ріг, вул. Кобилянського, 219).

Вимоги кредиторів приймаються протягом 1 місяця з дати публікації об'яви.

ПОВІДОМЛЕННЯ
про результати проведення торгів (тендерів)

1. Замовник торгів: ВАТ «Полтаваобленерго», код за ЄДРПОУ 00131819.

1.1. Поштова адреса: 36022, м. Полтава, вул. Старий Поділ, 5.

2. Інформація про предмет закупівлі: побудова відомчої мережі технологічного зв'язку (системи передачі даних).

3. Оголошення про проведення торгів було опубліковане у газеті "Голос Украины" № 211 від 7.11.2003 р.

4. Дата акцепту тендерної пропозиції, що визнана найкращою 3.12.2003 р.

5. Вартість договору про закупівлю (з урахуванням ПДВ) 1 133 820,00 грн.

6. Інформація про переможця торгів: АТЗТ "Нові технології", код за ЄДРПОУ 23534098.

6.1. Поштова адреса: 04080, м. Київ, вул. Новокостянтинівська, 2-А.

6.2. Телефон (044) 417-25-05, факс (044) 417-87-70.

Товариство з обмеженою відповідальністю виробничо-економічне підприємство "Промтехпослуги", і.к. 19308611, зареєстроване 21.01.1993 р. виконкомом Амур-Нижньодніпровської р.р., розп. № 35-р, оголошує про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом 2-х місяців на юридичну адресу підприємства: 49083, м. Дніпропетровськ, вул. Кожем'яки, буд. 9, кв. 104

ДКППО «ХУТОРЯНОЧКА»
код ЄДРПОУ 23531303

Повідомляє про ліквідацію. Претензії приймаються протягом 1-го місяця за тел. 562-05-57.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Шлюбна агенція — ЛОРА»,
ідентифікаційний код 30673461 змінює своє найменування на Товариство з обмеженою відповідальністю «Медін-стоматологія».

Останнє є правонаступником попереднього.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Авто ЛТД»,
код ОКПО 19275432, зареєстроване відділом реєстрації і єдиного реєстра Шевченківської районної адміністрації 10 червня 1993 р., за адресою: 69084, Україна, м. Запоріжжя, вул. Димитрова, 49а, повідомляє про ліквідацію. Претензії приймаються протягом двох місяців за телефоном: (0612) 67-37-87.

Постановою Господарського суду Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3а) від 14.11.2003 р. по справі № 9/93 б Товариство з обмеженою відповідальністю «Завод безалкогольних напоїв», юридична адреса: 91000, м. Луганськ, сел. Тепличне, вул. Садова, 17, код ЄДРПОУ 24205250, п/р № 26009000069980 у Філії банку «Фінанси та кредит», ТОВ в Луганській області, МФО 304717 визнано банкрутом, відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Воронька О. О., що мешкає: м. Луганськ, вул. Веденіна, буд. 58 (ліцензія № 249871 від 31.10.2001 р.).

1. Постановою господарського суду в Запорізькій області № 20/35 від 05.06.2003 року (69001, м. Запоріжжя, вул. Тюленіна, 21) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру щодо Гуляйпільського районного колективного підприємства по агропромисловому будівництву «Райагробуд». Ліквідатором призначено Зінченко Юрія Олексійовича (70200, Запорізька обл., м. Гуляйполе, вул. Спартаківська, 8, ліцензія № 047661).

2. Постановою господарського суду в Запорізькій області № 20/27 від 24.09.2003 року (69001, м. Запоріжжя, вул. Тюленіна, 21) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру щодо Відкритого акціонерного товариства «Оріхівський «Агротехсервіс». Ліквідатором призначено Зінченко Юрія Олексійовича (70200, Запорізька обл., м. Гуляйполе, вул. Спартаківська, 8, ліцензія № 047661).

8 жовтня 2003 р. постановою Господарського суду, Черкаської області СТОВ «Перемога», с. Вершаці, Чигиринського р., Черкаської області визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Браславця Сергія Григоровича, адреса: м. Черкаси, вул. Дахнівська, 17/1. Тел. (0472) 47-32-51, 8076-9293466.

Господарський суд Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) за заявою Жовтневого районного управління ПФУ Миколаївської області порушив справу № 4/169 про банкрутство та визнав Сільськогосподарський виробничий кооператив «Мирний» (57273, с. Мирне Жовтневого району Миколаївської області, код ЕДРПОУ 00452009, р/рах 260031526 у МОД АППБ «Аваль» м. Миколаєва, МФО 326182) банкрутом і розпочав ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Ханенко Антона Павловича (ліцензія №140419 від 05.06.2002 р.), 54001, м. Миколаїв, а/с № 101, тел. (0512) 34-35-45; 8-050-337-13-34.

Претензії кредиторів і можливих інвесторів приймаються протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

ДВАТ шахта ім. М. І. Сташкова — дочірнє підприємство ДХК «Павлоградвугілля»,
код ЄДРПОУ — 00178821, зареєстроване виконавчим комітетом Першотравенської міської ради реєстр. № 04052666 Ю 0010091 від 4 листопада 1997 р., юридична адреса: 52800, м. Першотравенськ Дніпропетровської обл. повідомляє про свою ліквідацію на підставі Указу Президента України № 185/2003 від 03.03.2003 р. «Про заходи щодо роздержавлення відкритого акціонерного товариства Державна холдингова компанія «Павлоградвугілля», спільного наказу Мінпаливенерго та Фонду держмайна України від 01.08.2003 р. № 403/1356 «Про здійснення функцій з управління майном і акціями ВАТ ДХК «Павлоградвугілля» та його дочірніми підприємствами» шляхом приєднання до Відкритого акціонерного товариства Державна холдингова компанія «Павлоградвугілля». Правонаступником ДВАТ шахти ім. М. І. Сташкова — дочірнього підприємства ДХК «Павлоградвугілля» є ВАТ ДХК «Павлоградвугілля», код ЄДРПОУ — 00178353. Юридична адреса: 51400, м. Павлоград, Дніпропетровська обл., вул. Леніна, 76.

С(Ф) Г «Степове»

повідомляє про закриття і ліквідацію. Претензії приймаються протягом 2 місяців з дня виходу оголошення. Ідентифікаційний код: 31869863. Адреса: Полтавська обл., Миргородський р-н, с. Мокрії, Воловик В. І., тел. (05355) 62-2-51.

Українсько-Угорське підприємство «Олвест»,
61058, м. Харків, пр. Московський, 118, код 22698647, повідомляє про зменшення статутного фонду з 7 496 115 грн. до 7 270 819,8 грн.

Аудиторська фірма «Універсал-аудит»,
код ЄДРПОУ 22890033 повідомляє, що втрачене Свідоцтво про внесення в Реєстр суб'єктів аудиторської діяльності № 0322 від 26 січня 2001 року та Сертифікат серії «А» № 001799 від 18 грудня 1998 року вважати недійсним.

Постановою господарського суду Донецької області по справі про банкрутство № 32/120 Б Науково-виробнича приватна фірма «Дисконт» (код ЄДРПОУ 13524518, м. Донецьк, вул. Лівобережна, 62, р/р. 26003317 в ДОД АППБ «Аваль», МФО 335076) визнана банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру, ліквідатором призначено Вовкотруб О. О. (ліцензія № 485241).

Інформація про продаж за конкурсом майна підприємства-боржника

Назва об'єкта: цілісний майновий комплекс, який складається з:
Специфічні будівлі та споруди хімічної промисловості літера БТІ «CXV», «XLV»
Всього під будівлями 948,3 м².

Місцезнаходження майна: промисловий майданчик ВАТ «Радикал», м. Київ, вул. Червоноткацька, 67.

Характеристика об'єкта: окремо розташовані одно та двоповерхові виробничі будівлі.

Умови продажу:

1. Розроблення плану по демеркуризації цілісного майнового комплексу і прилеглої території та відповідне його погодження.

2. Провести демеркуризацію корпусів та прилеглої території, а саме: відділити верхній шар фарб (емалі); відділити верхній шар штукатурки металевими щітками або перетерти штукатурку із застосуванням крупного піску; вирівняти поверхню штукатурним складом з доданням сірки або сірчаного цвіту (5-7%); нанести 1-2 шару ПВХ емалі або 2-3 рази побілити; Територію біля майнового із концентрацією Hg в грунті в межах 21-105 мг/кг екранувати шаром глини 5 см, на який покласти шар свіжого грунту 20-25 см і засіяти його травою, яку регулярно поливати. Локальні плями з концентрацією Hg в межах 100-525 мг/кг екранувати шаром асфальту до 5 см. Відкритий грунт, який містить 0-21 мг/кг Hg перекопати на глибину 0,25 м, екранувати шаром чистого грунту товщиною 20 см і захистити від вітрової ерозії, дернуванням або засівом трави. Газон регулярно поливати;

3. Провести дезактивацію колишнього сховища ДІВ та утилізацію особливо небезпечних залишків хімічних продуктів, розташованих на території майнового комплексу;

4. Збереження умов щодо підтримання безпеки виробничої діяльності, охорони праці та запобіганню можливої шкоди життю та здоров'ю громадян, майну, спорудам, навколишньому природному середовищу;

5. Збереження робочих місць не менш як для сімдесяти відсотків працівників, зайнятих на підприємстві на момент його продажу;

6. Зобов'язання покупця щодо забезпечення перепідготовки та працевлаштування зазначених працівників та запобігання заподіянню можливої шкоди життю та здоров'ю громадян, майну, спорудам, навколишньому природному середовищу у разі зміни профілю діяльності підприємства;

7. Забезпечення санітарно-екологічних та технічних норм експлуатації об'єкта;

8. Засобами платежу є грошові кошти;

9. Договір купівлі-продажу підписується протягом 15 днів з дня проведення конкурсу на підставі протоколу, підписаного переможцем в день проведення конкурсу;

10. Оформлення права власності за придбане майно здійснюється за рахунок покупця.

Реєстраційний внесок: 17 грн. вноситься на рахунок № 26009301260745 в Подільському відділенні ПІБ м. Києва, МФО 322197, КОД ЄДРПОУ 22894896. Одержувач філія «Київський аукціонний центр» ДАК «НМАЦ».

Гарантійний внесок: 10% від початкової ціни вноситься на рахунок № 26008302260745 в Подільському відділенні ПІБ м. Києва, МФО 322197, КОД ЄДРПОУ 22894896. Одержувач філія «Київський аукціонний центр» ДАК «НМАЦ».

Початкова ціна — 97 060 грн.

Кінцевий термін прийняття заяв за 7 днів до проведення конкурсу.

Конкурс буде проведено за адресою: м. Київ, вул. Червоноткацька, 42, філія «Київський аукціонний центр» через 30 днів після опублікування оголошення. Заяви на участь в конкурсі приймаються за адресою: м. Київ, вул. Червоноткацька, 42, філія «Київський аукціонний центр». Результати конкурсу будуть оформлені протоколом конкурсної комісії.

Ознайомитись з об'єктом можна за місцем його розташування.
Телефон продавця: (044) 558-36-28.

Інформація про продаж за конкурсом майна підприємства-боржника

Назва об'єкта: цілісний майновий комплекс, який складається з:
Специфічні будівлі та споруди хімічної промисловості літера БТІ «CXXVI», «CXLXXXVI»
Всього під будівлями 207,3 м².

Місцезнаходження майна: промисловий майданчик ВАТ «Радикал», м. Київ, вул. Червоноткацька, 81А.

Характеристика об'єкта: окремо розташовані одно та двоповерхові виробничі будівлі.

Умови продажу:

1. Розроблення плану по демеркуризації цілісного майнового комплексу і прилеглої території та відповідне його погодження.

2. Провести демеркуризацію корпусів та прилеглої території, а саме: відділити верхній шар фарб (емалі); відділити верхній шар штукатурки металевими щітками або перетерти штукатурку із застосуванням крупного піску; вирівняти поверхню штукатурним складом з доданням сірки або сірчаного цвіту (5-7%); нанести 1-2 шару ПВХ емалі або 2-3 рази побілити; Територію біля майнового із концентрацією Hg в грунті в межах 21-105 мг/кг екранувати шаром глини 5 см, на який покласти шар свіжого грунту 20-25 см і засіяти його травою, яку регулярно поливати. Локальні плями з концентрацією Hg в межах 100-525 мг/кг екранувати шаром асфальту до 5 см. Відкритий грунт, який містить 0-21 мг/кг Hg перекопати на глибину 0,25 м, екранувати шаром чистого грунту товщиною 20 см і захистити від вітрової ерозії, дернуванням або засівом трави. Газон регулярно поливати;

3. Провести дезактивацію колишнього сховища ДІВ та утилізацію особливо небезпечних залишків хімічних продуктів, розташованих на території майнового комплексу;

4. Збереження умов щодо підтримання безпеки виробничої діяльності, охорони праці та запобіганню можливої шкоди життю та здоров'ю громадян, майну, спорудам, навколишньому природному середовищу;

5. Збереження робочих місць не менш як для сімдесяти відсотків працівників, зайнятих на підприємстві на момент його продажу;

6. Зобов'язання покупця щодо забезпечення перепідготовки та працевлаштування зазначених працівників та запобігання заподіянню можливої шкоди життю та здоров'ю громадян, майну, спорудам, навколишньому природному середовищу у разі зміни профілю діяльності підприємства;

7. Забезпечення санітарно-екологічних та технічних норм експлуатації об'єкта;

8. Засобами платежу є грошові кошти;

9. Договір купівлі-продажу підписується протягом 15 днів з дня проведення конкурсу на підставі протоколу, підписаного переможцем в день проведення конкурсу;

10. Оформлення права власності за придбане майно здійснюється за рахунок покупця.

Реєстраційний внесок: 17 грн. вноситься на рахунок № 26009301260745 в Подільському відділенні ПІБ м. Києва, МФО 322197, КОД ЄДРПОУ 22894896. Одержувач філія «Київський аукціонний центр» ДАК «НМАЦ».

Гарантійний внесок: 10% від початкової ціни вноситься на рахунок № 26008302260745 в Подільському відділенні ПІБ м. Києва, МФО 322197, КОД ЄДРПОУ 22894896. Одержувач філія «Київський аукціонний центр» ДАК «НМАЦ».

Початкова ціна — 17 790 грн.

Кінцевий термін прийняття заяв за 7 днів до проведення конкурсу.

Конкурс буде проведено за адресою: м. Київ, вул. Червоноткацька, 42, філія «Київський аукціонний центр» через 30 днів після опублікування оголошення. Заяви на участь в конкурсі приймаються за адресою: м. Київ, вул. Червоноткацька, 42, філія «Київський аукціонний центр». Результати конкурсу будуть оформлені протоколом конкурсної комісії.

Ознайомитись з об'єктом можна за місцем його розташування.
Телефон продавця: (044) 558-36-28.

РЕКЛАМА ТА ОГОЛОШЕННЯ

Господарський суд Дніпропетровської області визнав банкрутами і відкрив ліквідаційну процедуру у відношенні підприємств:

1. ДП «Домобудівник» УДБК «Укрбуд» код ЄДРПОУ 30838174; 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Курсантська, 17, постанова від 03.11.03 р. по справі № Б 29/103/03.

2. ВАТ «Синельниківський райагрохім» код ЄДРПОУ 05488182; 52500, Дніпропетровська область, м. Синельниково, вул. Ватутіна, 53, постанова від 18.11.03 по справі № Б 29/137/03.

Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Талан Ростислав Григорович, заяви від кредиторів приймаються ліквідатором протягом місяця з дня публікації об'яви за адресою: 49000, м. Дніпропетровськ, а/с 158, тел. (056) 370-74-70.

Господарський суд Дніпропетровської області признав банкрутом і відкрив ліквідаційну процедуру по відношенню до ТОВ «Контінент», код ЄДРПОУ 30912797; 49038, м. Дніпропетровськ, вул. Столярова, 3А, постанова від 25.11.03 р. по справі № Б 24/130/03.

Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Талан Леонід Григорович, заяви від кредиторів приймаються ліквідатором протягом місяця з дня публікації об'яви за адресою: 49000, м. Дніпропетровськ, а/с 158, т. (056) 370-74-70.

Господарський суд Дніпропетровської області визнав банкрутом і відкрив ліквідаційну процедуру по відношенню до СВК «Дружба», код ЄДРПОУ 03742676, 51820, Дніпропетровська область, Петриківський район, с. Чаплинка, постанова від 01.10.02 р. по справі № Б 26/154/02.

Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Морозов Ігор Анатолійович, заяви від кредиторів приймаються ліквідатором протягом місяця з дня публікації об'яви за адресою: 49044, м. Дніпропетровськ, а/с 2734, т.(056) 770-27-40.

Згідно Постанови Господарського суду Вінницької області від 13 листопада 2003 року розпочато ліквідаційну процедуру по справі № 279/10-1625 про банкрутство агрокооперативу приватних пайовиків ім. Щорса, с. Лозувата, Липовецького району, Вінницької області (р/р 260023834 у Вінницькій обласній дирекції АППБ «Аваль», МФО 302247, код ЄДРПОУ 00432047).

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Болховітіна В. М., м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7, к. 1303. т. 52-01-53, 52-03-41.

Подача позовних заяв про включення до реєстру вимог кредиторів припинена.

Господарським судом Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) порушено справу про банкрутство № 32/119 Б ПП «ФАВОРИТ» (83014, м. Донецьк, вул. Університетська, 82, ЄДРПОУ 25606666, р/р 26002310041100 в Донецькому регіональному відділенні банку «Фінанси і кредит», МФО 335816).

19.11.2003 введено мораторій на задоволення вимог кредиторів. Розпорядник майна: Ласкавий К. М., ліцензія № 484236.

Заяви кредиторів та санаторів приймаються в місячний термін з дня опублікування.

В об'яві надрукованій в газеті «Голос України» № 231 (3231) про порушення справи про банкрутство ВАТ «Красненський КХП» справа № 6/259-4/200, прізвище розпорядника майна слід читати: Надлонок Андрій Іванович.

Господарський суд Хмельницької області (29000, м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1) порушив справу № 13/251-Б про визнання банкрутом Приватного малого підприємства Фірма «Медфармсервіс» (код 238303622096, юридична адреса: 32300, Хмельницька обл., м. Кам'янець-Подільський, вул. Огієнка, 40, кв.1);

— р/р 26005301230143 Філії «Відділення Промінвестбанку в м. Кам'янець-Подільський».

Розпорядником майна боржника призначено голову ліквідаційної комісії Маслянко Ірину Георгіївну.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Сумської області № 6/2 від 17.11.03 р. (40030, м. Суми, вул. Рибалка, 2). Відкрите акціонерне товариство «Краснопільський маслозавод» (Сумська область, м. Краснопілля, вул. Жовтнева, 11, р/р 26003319366001 в СФ ЗАТ «Приватбанк» м. Суми, МФО 337546, код 05464721) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Лінкевича Олега Миколайовича (ліцензія серії АА № 249875 від 22.10.2001 р.) 01021, м. Київ, Кловський узвіз, 9/2, офіс 69, т. 261-04-65, факс 290-50-96.

Державне відкрите акціонерне товариство «Павлоградське шахтопрохідницьке управління» дочірнє підприємство відкритого акціонерного товариства «Державна холдингова компанія «Павлоградвугілля» *код ЄДРПОУ 05428760, зареєстроване Павлоградським виконавчим комітетом 11 листопада 1997 року, повідомляє про свою реорганізацію шляхом приєднання до відкритого акціонерного товариства «Державна холдингова компанія «Павлоградвугілля».*

Відкрите акціонерне товариство «Державна холдингова компанія «Павлоградвугілля» юридична адреса: 51400, Україна, м. Павлоград Дніпропетровської області, вул. Леніна, 76, (код ЄДРПОУ 00178353) виступає правонаступником державного відкритого акціонерного товариства «Павлоградське шахтопрохідницьке управління».

Тел. (05632) 93-2-27, 93-1-56.

У зв'язку із закінченням «20» листопада 2003 року терміну діяльності Закритого акціонерного товариства «Інвестиційний фонд «Будінвест», Загальні збори Засновників Закритого акціонерного товариства «Інвестиційний фонд «Будінвест» на підставі п.29 «Положення про інвестиційні фонди та інвестиційні компанії» затвердженого Указом Президента України від 19 лютого 1994 року № 55/94 прийняли рішення (протокол № 24 від «1» грудня 2003 року) щодо ліквідації Закритого акціонерного товариства «Інвестиційний фонд «Будінвест».

Заяви кредиторів Закритого акціонерного товариства «Інвестиційний фонд «Будінвест» приймаються у терміні з «15» грудня 2003 року, по «15» січня 2004 року за адресою: 01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 31, тел. (044) 235-11-51.

Ліквідаційна комісія.

Сільський комерційний банк **ДНІСТЕР**

Відкрите акціонерне товариство "Селянський комерційний банк "Дністер" повідомляє, що 29 січня 2004р. об 11.00 год. за адресою м.Львів, вул.Переяславська,6а, зал засідань, відбудуться Загальні збори акціонерів з наступним порядком денним:

1) Про проведення реорганізації банку шляхом приєднання АКБ "Західбудгазбанк" до ВАТ СКБ "Дністер" на правах філії.
2) Затвердження угоди про проведення реорганізації, включаючи умови обміну акцій АКБ "Західбудгазбанк" на акції ВАТ СКБ "Дністер".
3) Про емісію акцій ВАТ СКБ "Дністер"у зв'язку із приєднанням АКБ "Західбудгазбанк" до ВАТ СКБ "Дністер".
4) Призначення персонального складу комісії для проведення реорганізації.
5) Строки проведення реорганізації.
6) Створення філії на базі АКБ "Західбудгазбанку" та затвердження положення про філію.

Шляхом проведення 7-ї емісії акцій планується збільшити Статутний капітал банку до розміру 37 004 720 грн. Мотив - акції випускаються у зв'язку із приєднанням ВАТ АКБ "Західбудгазбанк" до ВАТ СКБ "Дністер". Емісія здійснюється на суму статутного капіталу ВАТ АКБ "Західбудгазбанк" - 9 504 720 грн. шляхом випуску 950 472 000 штук простих іменних акцій номінальною вартістю 0,01грн. Продаж акцій не здійснюється, проводиться лише обмін акцій ВАТ АКБ "Західбудгазбанк" на акції ВАТ СКБ "Дністер". Відповідно, акціонери ВАТ СКБ "Дністер", які не мають у власності акцій ВАТ АКБ "Західбудгазбанк", не мають права на придбання акцій 7-ї емісії. Обмін акцій ВАТ АКБ "Західбудгазбанк" на письмові зобов'язання про видачу відповідної кількості акцій ВАТ СКБ "Дністер" планується здійснити з 01.03.2004р. до 31.03.2004р. Збитки у зв'язку із збільшенням Статутного капіталу, та, відповідно, їх відшкодування, не передбачається.

У зв'язку із збільшенням Статутного капіталу, ч.1 ст.3.1. Статуту банку планується викласти в редакції:

"Статутний капітал Банку складає 37 004 720 (Тридцять сім мільйонів чотири тисячі сімсот двадцять) грн., який поділений на 3 700 472 000 (Три мільярди сімсот мільйонів чотириста сімдесят дві тисячі) простих іменних акцій номінальною вартістю 0,01 грн. кожна."

Реєстрація учасників зборів проводиться з 10.00 до 11.00 год. 29.01.2004р. за місцем проведення зборів. Для реєстрації акціонерам необхідно мати документ, що посвідчує особу, для представників акціонерів доручення, оформлене згідно з чинним законодавством.

Правління

Агропромислова корпорація «ВЕЛЕС»

(код ЄДРПОУ 24363836, Свідоцтво про державну реєстрацію видане Залізничною РДА м. Києва «05» травня 1996 р. за № 5349-КОРП; місцезнаходження: 03110, м. Київ, вул. М. Кривоноса, 5/1) сповіщає про свою ліквідацію.

Претензії кредиторів приймаються протягом 2-х місяців.

ПОРЯДОК РОЗІГРУВАННЯ ДОДАТКОВИХ ПРИЗІВ 5 ГРУПИ ПРИЗОВОГО ФОНДУ ДЕРЖАВНОЇ ЧИСЛОВОЇ ЛОТОРЕЇ «МЕГАЛОТ»

Цей документ встановлює порядок розігрування додаткових призів 5-ї групи державної числової лотереї "Мегалот", визначення переможців, порядок та строки виплати призів учасникам розігрування; містить інші положення, що регулюють його предмет.

Цей документ є невід'ємною частиною Умов проведення державної числової лотереї "Мегалот".

1. Загальні положення

1.1. В цьому Порядку терміни та скорочення вживаються в наступних значеннях:

- МСЛ - товариство з обмеженою відповідальністю "М.С.Л.".
- Лотерея - державна числова лотерея "Мегалот".
- Акція - розігрування, яке проводиться МСЛ в межах проведення лотереї у відповідності до цього Порядку за рахунок коштів 5-ї групи призового фонду лотереї.
- Основний розіграш тиражу - розіграш виграшних чисел, який проводиться на лототроні, в якому знаходяться 42 кульки з нанесеними на них номерами від 1 до 42, які не повторюються.
- Номер Мегакульки - число визначене шляхом додаткового розіграшу на спеціальному лототроні в якому знаходяться 10 кульок з нанесеними на них номерами від 0 до 9-ти, які не повторюються.
- Комісія - державна тиражна комісія, що засвідчує результати розіграшів тиражів відповідно до Умов проведення лотереї.

1.2. Метою проведення акції є розподіл між гравцями коштів, зарахованих до 5-ї групи призового фонду лотереї, сформованого відповідно до Умов проведення державної числової лотереї "Мегалот", та популяризація лотереї, з метою збільшення надходжень до Державного бюджету України.

1.3. Учасниками акції можуть бути фізичні особи віком від 15 років, які взяли участь у відповідному тиражі лотереї шляхом реєстрації ставки з отриманням чека гравця. Особи віком до 15 років можуть взяти участь у акції та одержати призи тільки за згодою своїх законних представників (батьків, опікунів, піклувальників).

1.4. Перелік додаткових призів, що розігруються за рахунок коштів 5-ї групи призового фонду лотереї визначається наказом генерального директора МСЛ. При недостатності коштів 5-ї групи призового фонду різниця між розміром заявлених призів та коштами призового фонду покривається згідно з п.3.5 Умов проведення державної тиражної лотереї "Мегалот". При перевищенні коштів 5-ї групи призового фонду над загальним розміром заявлених призів різниця спрямовується до 5-ї групи призового фонду наступного тиражу лотереї.

1.5. В акції не мають права брати участі керівні працівники МСЛ.

2. Термін та умови проведення акції "Мегалот подвоює виграші".

2.1. Акція "Мегалот подвоює виграші" проводиться з 17 грудня 2003 року по 17 січня 2004 року.

2.2. Учасниками акції є всі гравці в лотерею, які зареєстрували свої ставки та отримали чек гравця на поточний тираж лотереї.

2.3. Переможцями акції є гравці які в поточному тиражі вгадали 3, 4 або 5 номерів з 42 номерів основного розіграшу та номер Мегакульки.

2.4. Переможці акції одержують подвоєний виграш від оголошених ведучою в поточному тиражі сум виграшів за 3, 4 або 5 вгаданих номерів.

3.Порядок та термін видачі призів

3.1. В залежності від суми виграшу призи переможцям акції виплачуються у порядку та терміни визначені Умовами проведення лотереї.

3.2. Підставою для виплати призів є дані спеціальної частини відомості виплати виграшів відповідного тиражу та чек гравця переможця акції.

4. Порядок розгляду претензій

4.1. Всі претензії, предметом яких є правовідносини, що виникають на підставі цього Порядку розглядаються МСЛ в порядку та у строки, передбачені чинним законодавством України.

Термін розгляду претензій та вимоги до них визначаються Законом України "Про звернення громадян".

4.2. Для вирішення питань, не врахованих цим Порядком застосовуються норми ЦК України, Закону України "Про захист прав споживачів", інших нормативних актів та Умов проведення державної числової лотереї "Мегалот".

5. Внесення змін до Порядку

Зміни та доповнення до цього Порядку вносяться наказом генерального директора МСЛ і набувають чинності з часу в ньому передбаченому.

Не ховайся, Льюїсе!

Бокс. Нью-Йорк. «Медісон Сквер Гарден». У відбірковому поєдинку за версією WBC Віталій Кличко нокаутував канадця Кірка Джонсона. У другому раунді український боксер довгими ударами спершу послав суперника в нокдаун. Рефері порахував до семи, і бій продовжили. Але Кличко притиснув Джонсона до канатів і серією ударів-кувалд у корпус і в голову послав того в нокаут. До завершення другого раунду залишалося якихось п'ятнадцять секунд. Красива і заслужена перемога українця!



Після програшу технічним нокаутом у червні цього року Ленноксу Льюїсу поєдинок з Кірком Джонсоном для Віталія Кличка став одним із найважливіших у кар`єрі. По-перше, він отримав статус офіційного претендента на бій за звання чемпіона світу з Льюїсом. Хоча це ще не дає гарантії на двобій з англійцем, але все-таки. По-друге, Кличко переконливо переміг Кірка Джонсона, який для українця був, справді, чи не найсерйознішим суперником після самого Льюїса. До речі, в пасиві Джонсона перед цим була лише одна поразка.

Отже, цей бій не тільки став для Кличка-старшого визначальним у його кар`єрі, але й дав відповідь на запитання, чого насправді вартий Віталій. Усе могло трапитися. Це спорт, і будь-які несподіванки можливі. Однак ще за три дні до бою Кличко дав зрозуміти, що перебуває нині у прекрасній формі і про жодний інший результат окрім перемоги не думає. «Почуваюся на піку спортивної форми і на всі сто відсотків готовий до зустрічі з Джонсоном», — упевнено заявив він.

Відповідаючи тоді на запитання про свій нестандартний стиль ведення бою, Віталій Кличко зазначив: «Кажуть, що я боксую кострубато, недостатньо технічно, механічно... Я до цього звик і, відповідаючи на всі ці слова, скажу одне — у кожного свій шлях до перемоги. Головне — позитивний результат. А як його досягнуто — абсолютно неважливо. Шлях до перемоги у кожного свій».

Віталій навіть не сумнівається, що за його поєдинком з Джонсоном спостерігав Леннокс Льюїс.

— Переконаний, що Льюїс дуже пильно і уважно стежив за тим, як я вів бій з Кірком Джонсоном. Адже переможець двобою стане офіційним претендентом на його чемпіонський пояс. Тому Леннокс, щоб прийняти остаточне рішення, оцінюватиме й аналізуватиме не тільки результат поєдинку, а й самий бій, — сказав тепер уже офіційний претендент на звання чемпіона WBC.

Насамкінець український атлет у прямій телетрансляції з рингу в Нью-Йорку закликав Льюїса не ховатися, не вигадувати відмовок, а вийти на чесний бій з ним — Віталієм Кличком, який переконливо заслужив таке право.

Сам Леннокс Льюїс поки що не зробив жодної офіційної заяви щодо свого майбутнього у боксі. Однак із ним мав розмову історик і аналітик боксу Берт Шугар. І той розповів, що Льюїс таки вже повісив рукавички на цвях у своїй вітальні. «Суперважка вага нині на грані того, що незабаром до неї впаде інтерес, оскільки Леннокс Льюїс пішов», — заявив Берт Шугар в ефірі телеканалу ESPN2. — Він сказав мені, що остаточно залишив ринг».

Однак нехай сам Льюїс зробить офіційну заяву. А ми поки що утримаємося від коментарів.



А могло бути й гірше...

ФУТБОЛ

Не можна стверджувати, що нам надто вже поталанило в німецькому «Фестхалле Франкфурт» під час жеребкування відбіркових груп європейської зони чемпіонату світу 2006 року. Але і гнівити Бога також не варто, бо наша група далеко не найскладніша. Безумовно, підсумок для нас міг бути значно несприятливішим.

А хто справжні улюбленці долі, так це і малюкові зрозуміло. Скажімо, французи, а ще більше (вже за традицією) — росіяни. Утім, все по порядку. Саме руками відомого чемпіона «Формули-1», німця Міхаеля Шумахера та супер-арбітра з Італії П'єра-Луїджі Колінна було прокручено «рулетку» жеребкування.

Група 1. Чехія, Нідерланди, Румунія, Фінляндія, Македонія, Вірменія, Андорра.

Група 2. Туреччина, Данія, Греція, Україна, Грузія, Албанія, Казахстан.

Група 3. Португалія, Росія, Словаччина, Латвія, Естонія, Ліхтенштейн, Люксембург.

Група 4. Франція, Ірландія, Швейцарія, Ізраїль, Кіпр, Фарери.

Група 5. Італія, Словенія, Шотландія, Норвегія, Білорусь, Молдова.

Група 6. Англія, Польща, Австрія, Уельс, Північна Ірландія, Азербайджан.

Група 7. Іспанія, Бельгія, Сербія і Чорногорія, Боснія і Герцеговина, Литва, Сан-Марино.

Група 8. Швеція, Хорватія, Болгарія, Ісландія, Угорщина, Мальта.

Отже, знову доля звела нас з греками та албанцями. З рештою нинішніх суперників у кваліфікаційних турнірах Україна раніше не зустрічалася. Явним аутсайдером у групі вважають Казахстан. Та все це лише припущення. Команди Туреччини, Греції та Данії особливої реклами не потребують. Ну а Грузія з Албанією своїми перемогами над Росією довели, що очки просто так віддавати не збираються.

У нашому активі товариські матчі з турками і данцями, зіграні нинішнього року. В Копенгагені мінімальна поразка — 0:1, а в Ізмірі — 0:0. Також упродовж останніх років збірна України провела дві контрольні зустрічі з грузинами: перемога у Києві (2:1) і нічия (0:0) в Тбілісі. Але товариські контакти і матчі офіційні — абсолютно різні «опери».

Офіційні стосунки з Албанією відбулися 1997 року у відбірковому турнірі до чемпіонату світу-98. В обох поєдинках українці перемогли з однаковим рахунком — 1:0. Обидва рази (в іспанському місті Гранада і Києві) забивав Сергій Ребров.

— Я не розчарований результатом жеребкування і водночас не можу сказати, що задоволений ним. Його треба сприймати таким, який він є. Головне — не повторити тих помилок, яких припустилися мої попередники. Коли збірна втратила дорогоцінні очки там, де цього ніхто від неї не чекав. Тоді в нас все буде гаразд, і ми проб'ємося до фінальної частини чемпіонату світу, — сказав, спілкуючись телефоном із київськими журналістами після жеребкування, присутній на ньому **наставник збірної України Олег Блохін**. — Група у нас доволі сильна, хоча, відверто кажучи, нам могли дістатися і серйозніші суперники. Склад підібрався рівний, явного фаворита немає. Хоча, як на мене, боротьба за путівки до фінальної частини розгорнеться між Україною, Туреччиною, Данією і Грецією. Гадаю, за рівнем гри Албанія, Грузія і Казахстан нам поступаються.

А ось реакція на результати жеребкування **президента ФФУ Григорія Суркіса:**

— Насамперед варто відзначити, що нам не дісталися визнані фаворити — Англія, Іспанія, Франція та Італія. З іншого боку, вже той факт, що в нашій групі немає вірменів, є хорошою ознакою того, що все для нас повинно скластися якнайкраще. Команди Грузії, Албанії та Казахстану, безперечно, досить сильні. Однак Україна в зустрічах з цими командами очки втрачати не повинна. На нашу користь і той факт, що Олег Блохін тривалий час працював в Греції і знає сильні та слабкі сторони збірної цієї країни. З данцями ми нещодавно зустрічалися, і, як на мене, у тій товариській грі, попри наші кадрові проблеми, ми не мали програвати. Щодо Туреччини, то її очікує небезболісний процес зміни поколінь. Отож, усе в наших руках.

Ще один наставник української команди **Андрій Баль** вважає, що головне — з повагою ставитися до кожного суперника. І щоразу повністю віддаватися грі, думаючи про престиж Батьківщини. Тоді можна домогтися задуманого.

А між тим...

УЄФА оштрафувала федерацію футболу Туреччини на 80 тисяч швейцарських франків (близько 62 тисяч доларів) за безчинства на трибунах під час двох недавніх міжнародних матчів. Окрім того, трьох турецьких футболістів дискваліфіковано на різні терміни.

У Стамбулі 18 листопада під час матчу молодіжних збірних Туреччини та Німеччини вболівальники кидали на поле ракети. Одна з них влучила в арбітра, ще дві — в офіційних представників. Один із лайнсменів зазнав фізичної атаки з боку хуліганів. Справа дійшла навіть до того, що співробітники турецької служби безпеки ледве не побили німецьких футболістів. Ще однією причиною для покарання стала затримка початку відбіркового матчу Євро-2004 проти Латвії.

Гравця збірної Туреччини Бейхана Сумера відлучено від футболу на п'ять міжнародних матчів за грубу атаку на німецького воротаря наприкінці зустрічі. Аслана Кемаля дискваліфіковано на чотири поєдинки за рукоприкладство після фінального свистка. Стільки само пропустить Асик Емре, котрого вилучили за удар суперника ліктем у стиковому матчі чемпіонату Європи 2004 року проти команди Латвії. Усі дисциплінарні заходи наберуть сили в матчах відбіркового циклу чемпіонату світу-2006.

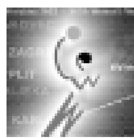
Хоча, якщо пригадати наші товариські матчі (національної і молодіжної збірних) з турками в Ізмірі навесні нинішнього року, то місцеві вболівальники поводилися стосовно нас винятково коректно...

* * *

Наступного року в рамках підготовки до відбіркового турніру чемпіонату світу збірна України може поспаринґувати з серйозними суперниками. Обговорено можливий варіант організації контрольного поєдинку між національними командами України та Росії. Окрім того досягнуто попередньої домовленості провести товариський матч Франція—Україна на 6 червня в Парижі.

У НОМЕР

Програму-мінімум виконано



Гандбол. Чемпіонат світу серед жінок. Хорватія. Група С. 6 грудня. Україна—Аргентина. 28:14. Норвегія—Японія. 33:19. Румунія—Туніс. 25:23. **7 грудня.** Україна—Японія. 39:30. Норвегія—Румунія. 29:21. Туніс—Аргентина. 31:18.

	В	Н	П	М	О
Україна	**4**	**1**	**0**	**158-116**	**9**
Норвегія	**4**	**0**	**1**	**163-108**	**8**
Румунія	**3**	**1**	**1**	**158-123**	**7**
Японія	2	0	3	133-153	4
Туніс	1	0	4	118-133	2
Аргентина	0	0	5	74-171	0

Завершилися змагання на першому етапі чемпіонату. Збірна України провела його на високій ноті: виграла перше місце в групі і програму-мінімум виконала.

Сьогодні розпочинається другий груповий раунд. Збірна України, котра має три залікові очки, змагатиметься з командами Словенії, Німеччини та Угорщини. В цій групі виступають також норвежки та румунки. Однак ми з ними вже не гратимемо. Дві найсильніші команди вийдуть до півфіналу.

Той рівень гри, котрий продемонстрували підопічні Леоніда Ратнера, дає нам можливість сподіватися на подальші успіхи колективу. А головна його мета, нагадаємо, посісти у підсумку місце не нижче від п'ятого, що забезпечить олімпійську ліцензію.

■ Плавання

На відкритому чемпіонаті США Яна Клочкова блискуче виграла заплив на 200 метрів комплексом, показавши результат — 2.14,34 хвилини. Це новий рекорд змагань, а попередній тримався аж тринадцять років.

Успішно розпочав третій етап Кубка світу в Дурбані (ПАР) і Олег Лисогор. У перший день змагань броварчанин завоював дві золоті медалі. Виграв свою коронну дистанцію 50 метрів брасом з результатом 26,97 секунди. Світовий рекорд на цій дистанції належить Лисогорові, і його було встановлено у січні 2002 року в Берліні — 26,2 секунди. Через кілька годин Олег у фіналі запливу на 100 метрів комплексом після половини дистанції показував лише шостий результат, але на фініші випередив усіх.

Успішним виявився для українця і другий день змагань. Олег виборов третє «золото» — на стометрівці брасом!

■ Лижні перегони

Кубок світу. Після чотирьох залікових перегонів сезону українка Валентина Шевченко йде на другій позиції. Ось і в італійському курортному містечку Тольбах наша чарівна Валюня завоювала «срібло» в перегонах з масового старту на 15 кілометрів довільним стилем. І це змагання входить до заліку Кубка світу. Лише шістнадцятьма секундами Шевченко поступилася на фініші представниці Естонії Кристині Шмигун, котра на сьогодні головна конкурентка нашої лижниці. У загальному заліку Кубка світу Шмигун набрала 360 очок, Шевченко — 300. Цей дует значно випереджає конкуренток, серед яких росіянка Зав'ялова, італійки Паруцці та Вальбуза, норвежки Педерсен і Бьйорген.

■ Фрістайл

Приємна новина надійшла з **Фінляндії**, з міста Рук. На першому цього сезону етапі Кубка світу нагороду виборов український спортсмен. Станіслав Кравчук з Мукачевого здобув бронзову медаль. До речі, він — чемпіон світу серед молоді-97. Уперше в своїй кар'єрі він показав такий високий результат у розіграші Кубка світу. Поки що його найбільшим досягненням було п'яте місце на Олімпіаді в Солт-Лейк-Сіті (США).

■ Футбол

Болгарський футбольний фахівець Петар Хубчев, котрий працює помічником головного тренера збірної Болгарії, отримав запрошення до донецького «Шахтаря». Як повідомляє болгарське видання «Меридіан мач», Хубчеву запропонували посаду помічника наставника «Шахтаря», німця Бернда Шустера. Болгарин має намір стати до роботи в українському клубі в перші дні січня 2004 року.

Чемпіонат світу серед юніорів (U-20). Об'єднані Арабські Емірати. **A.** ОАЕ—Буркіна-Фасо. 0:0. Словаччина—Панама. 1:0. **B.** Аргентина—Малі. 3:1. Іспанія—Узбекистан. 1:0. **C.** Бразилія—Австралія. 2:3. Канада—Чехія. 1:0. **D.** Колумбія—Англія. 0:0. Єгипет—Японія. 0:1. **E.** Саудівська Аравія—Кот д'Івуар. 0:0. Ірландія—Мексика. 2:0. **F.** Парагвай—Німеччина. 2:0. США—Корея. 2:0.

Чемпіонат Серії А. «Інтер» (Мілан) — «Перуджа». 2:1. Вієрі, 25, 80 — Тедеско, 88. «Інтер» виступав у такому складі: Тольдо, Кордоба (Бреше, 18), Адані, Гамарра, Х. Дзанетті, К. Дзанетті (Альмейда, 55), Паскуале, Емре (Лямуші, 74), Гонзалес, Круз, Вієрі.

Схоже, підопічні Дзакероні навіть у домашньому матчі відпрацьовували варіант гри на контратаках. Це один з варіантів тактики міланців у завтрашньому матчі на НСК «Олімпійський» у Києві.

ФОТОФАКТ

Перший у світі запуск повітряної кулі на глибині 295 метрів під землею здійснено у Соледарі Донецької області — у виробленні соляній шахті підприємства «Артемсіль». Представники Книги рекордів Гіннесса, присутні під час старту, зареєстрували світовий рекорд.



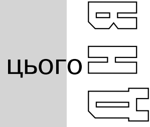
Фото УНІАН.

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

Гряде повальна демобілізація?

Напередодні Дня Збройних Сил України відбулася презентація книги голови ВГО «Громадський контроль» Василя Волги «Тризубий багнет». Проте на святкове привітання вона аж ніяк не скидається. Навпаки — ЗСУ піддано нищівній критиці. Автор обурюється, що на 120 тисяч солдатів у нас припадає 160 тисяч офіцерів і прапорщиків, тоді як в армії США на одного офіцера — п'ять солдатів. Щодо військової техніки, то, на думку Василя Волги, нині нелегко знайти більш-менш сучасні зразки навіть для святкових парадів. Піддається сумніву ефективність впроваджуваного цивільного контролю за армією, адже такими «цивільними», як стверджує Волга, найчастіше стають відставні офіцери та генерали. Отож «головний громадський контролер» доходить висновку про марнотратність вітчизняних ЗСУ. За його словами, велика армія занадто багато проїдає й водночас не здатна виконувати свої завдання. Висновок радикальний: «Треба демобілізувати армію, починаючи з вищих чинів, і створити її заново». На думку Василя Волги, Україні цілком вистачить професійної армії чисельністю 90—100 тисяч осіб.

Сергій ХОМІНСЬКИЙ.



ЦЬОГО ДНЯ

9 ГРУДНЯ

■ 1863 р. Народився Борис Грінченко, письменник і лексикограф, укладач 4-томного тлумачного словника української мови. ■ 1917 р. У Брест-Литовську розпочалися мирні переговори між Радянською Росією і центральними державами (Німеччиною, Австро-Угорщиною, Болгарією, Туреччиною). ■ 1948 р. Ухвалено Міжнародну конвенцію про попередження геноциду і покарання за нього. ■ 1957 р. В СРСР вийшов на екрани перший вітчизняний панорамний фільм — «Країна моя неозора». ■ 1960 р. У Києві відкрито Палац спорту.

ТЕАТР

«Кохання січового стрільця»

Така назва однієї з п'яти вистав, які показав у Черкасах Національний академічний український драматичний театр імені Марії Заньковецької. Шанувальники Мельпомени з великим задоволенням ознайомилися з творчим доробком львів'ян.

— Я відвідала всі спектаклі заньківчан, — поділилася враженнями завзята театралка Валентина Іванівна Косенко. — І кожен сподобався по-своєму. «Ханума» — іскрометністю, гумором, блискучою грою акторів Людмили Ніконччук, Євгена Федорченка, Олександра Кузьменка. «Неаполь — місто попелюшок» — злободенністю теми і чудовим її втіленням. У постатях жінок-заробітчан в Італії я ніби побачила і себе, і своїх знайомих...

Загалом, відзначали черкащани, від гастролей залишилося світле, оптимістичне почуття. І бажання ходити до театру. Знаменитому колективові вдалося уникнути — навіть показуючи серйозні речі, такі як «Державна зрада» — гнітючої трагічності. Чим сьогодні «грішать» деякі режисери-постановники.

— У нас у житті нині так багато драм, що хочеться хоча б на сцені побачити «світло у кінці тунелю», — сказала на прощання моя співрозмовниця.

Гості зі Львова його показали. Свіже, талановите, яскраве.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

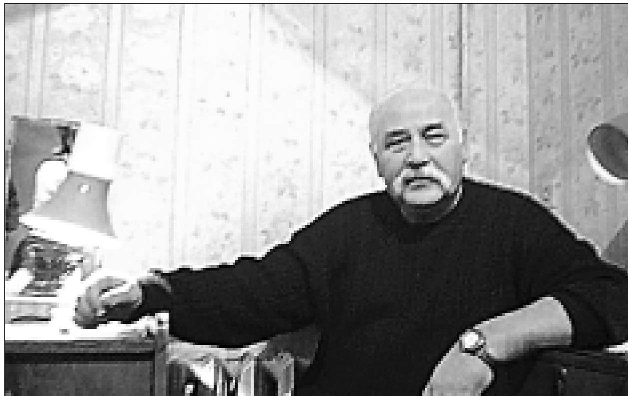


Фото автора.

На знімку: художній керівник театру, народний артист України, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка Федір Стригун.

ВИСТАВКИ

Радість без обмежень

У Національному комплексі «Експоцентр України» відбулася четверта національна виставка «Милосердя-2003». Тема експозиції — соціальний захист людей з обмеженими можливостями, медицина та послуги, досвід благодійних фондів. Цього року виставка зібрала понад 60 підприємств, державних та громадських організацій.

Особливу увагу у рамках виставки привернули заходи для дітей: лялькові вистави, розіграші, конкурс малюнка «Діти проти СНІДу». Родзинкою виставки став показ моделей дитячого одягу — загадкові скіфи і романтичні принцеси, морські чудовиська і давньоруські князі — такі образи було представлено відвідувачам виставки.

Анна БОЙКО.

ІМ'Я

Многая літа для патріарха

У Львівській опері відбулися урочистості, присвячені 100-річчю видатного композитора і диригента, лауреата Національної премії ім. Т. Шевченка, Героя України Миколи Колесси.

Святкова подія вийшла за межі традиційних ювілейних торжеств. Адже столітній маестро дивився на сцену очима епохи, слухав панегірики і... усміхався. Його епоха була сповнена драматизму. Свого часу система наступала «на горло» митцям, друзям і колегам Колесси, котрих звинувачували у формалізмі, змушували відмовлятися від власної творчості. Нині ювіляр щасливий, що молоде покоління має творчу свободу.

Від імені Президента України Леоніда Кучми Міністр культури Юрій Богуцький вручив Миколі Колессі орден Ярослава Мудрого V ступеня, а також копії шедеврів із колекції скіфського золота. Подарунок символічний, адже й сам ювіляр протягнув «золоту нитку вічності» між епохами.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

КОНКУРСИ

«Чарівна перлинка» та «Містер Кіс»

Конкурси під такими назвами відбулися в Ужгородському палаці дітей та юнацтва. Уже вп'яте пройшов конкурс наймолодших ужгородок «Чарівна перлинка». Змагалися вони за титул «Міні-міс» у чотирьох номінаціях. «Кришталевою перлинкою» визнано Маріанну Зуб, «срібною» — Даніелу Лукач, «золотою» — Яну Егліш. П'ятирічна Юля Місяйло здобула титул «Чарівної перлинки-2003». Стала вона і «Міс глядацьких симпатій».

А на четвертій виставці котів, найпухнастішим визнано персидського кота Кузю, найдовгошерстішим — Гошу, а «зіркою» виставки став геть безшерстий петербурзький сфінкс Ямал.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Ужгород.

ФОРУМ

У мистецтві меншин не буває

У Києві почався Форум національних культур України. У програмі — «Інтервернісаж», художня виставка, що триватиме до 12 грудня у Музеї книги і друкарства в Лаврі. У палаці «Україна» відбувся концерт художніх колективів національних меншин, там розгорнуто і виставку видань різними мовами та фотовиставку.

А в Луцьку відбувся V фестиваль художньої самодіяльності національних меншин Волині, організований відділом у справах національностей та міграції Волинської облдержадміністрації. Самобутнє мистецтво показали аматори Товариства польської культури, культурно-просвітницького товариства німців Волині «Відродження», Російської общини та Руського руху України в області, товариства єврейської культури. Останнє свого часу ініціювало в Луцьку всеукраїнський фестиваль «Шолом, Україно», який тепер щороку проходить у Києві. Найбільший успіх випав на долю ансамблю «Терне Рома» громадської організації «Рома Волині». Фестиваль привітали телеграмою голова Держкомнацміграції Геннадій Москаль, народний депутат України Олександр Фельдман.

Нині в області некорінні етноси становлять лише 3,1 відсотка населення. Але культурно-просвітницькі товариства колишніх волинян діють в Німеччині, Канаді, Ізраїлі, Чехії. Було б добре, якби вони долучилися до організації наступного фестивалю художньої самодіяльності національних меншин, який пройде в Луцьку 2004 року.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

Голос України
ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Світлана ПИСАРЕНКО.

Редколегія:
Леонід **БРОВЧЕНКО**,
Анатолій **ГОРЛОВ**,
Сергій **ДЕМСЬКИЙ**,
Віталій **ЖЕЖЕРА**,
Іван **ІЛЛЯШ**,
Світлана **ПИСАРЕНКО**,
Віталій **СУДДЯ**.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Передплата на газету «Голос України» **(on-line)** за адресою: **www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua**

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» Зам. 0311231. **1 2 3 4 5 6 7 8 9 0**

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: http://uamedia.visti.net/golos